

Ateitis jūsu rankose, kad
jūsu balsas būtu iġirstas

Konferencijas dēļ Eiropos ateities daugiakalbēskaitmen inė platforma

Final Report 2022 m. gegužės mėn.

© „Kantar Public“ 2022 m.

Dokumentą parengė Pierre Dieumegard už [Europą, demokratiją ir Espą](#)

Šio "laikino" dokumento tikslas- suteikti galimybę daugiau Europos Sąjungos gyventojų susipažinti su Europos Sąjungos parengtais (ir iš jos mokesčių finansuojamais) dokumentais.

Jei vertimų nėra, piliečiai į diskusijas neįtraukiami.

Šis dokumentas egzistavotik anglų kalba (žr.[archyvopuslapį](#)). Iš pradinio failosukūrimo nelyginį failą, parengtą "Libre Office" programinės įrangos, skirtą mašiniam vertimui į kitas kalbas. Dabar rezultatai pateikiami visomis [oficialiosiomis kalbomis](#). Tačiau dėl originalios svetainės išnykimo šio teksto saitai neveikia.

Pageidautina, kad ES administracija perimtų svarbių dokumentų vertimą raštu. „Svarbūs dokumentai“ yra ne tik įstatymai ir kiti teisės aktai, bet ir svarbi informacija, reikalinga norint kartu priimti informacija pagrįstus sprendimus.

Siekiant kartu aptarti mūsų bendrą ateitį ir sudaryti sąlygas patikimiems vertimams, tarptautinė esperanto kalba būtų labai naudinga dėl savo paprastumo, reguliarumo ir tikslumo.

Susisiekite su mumis:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

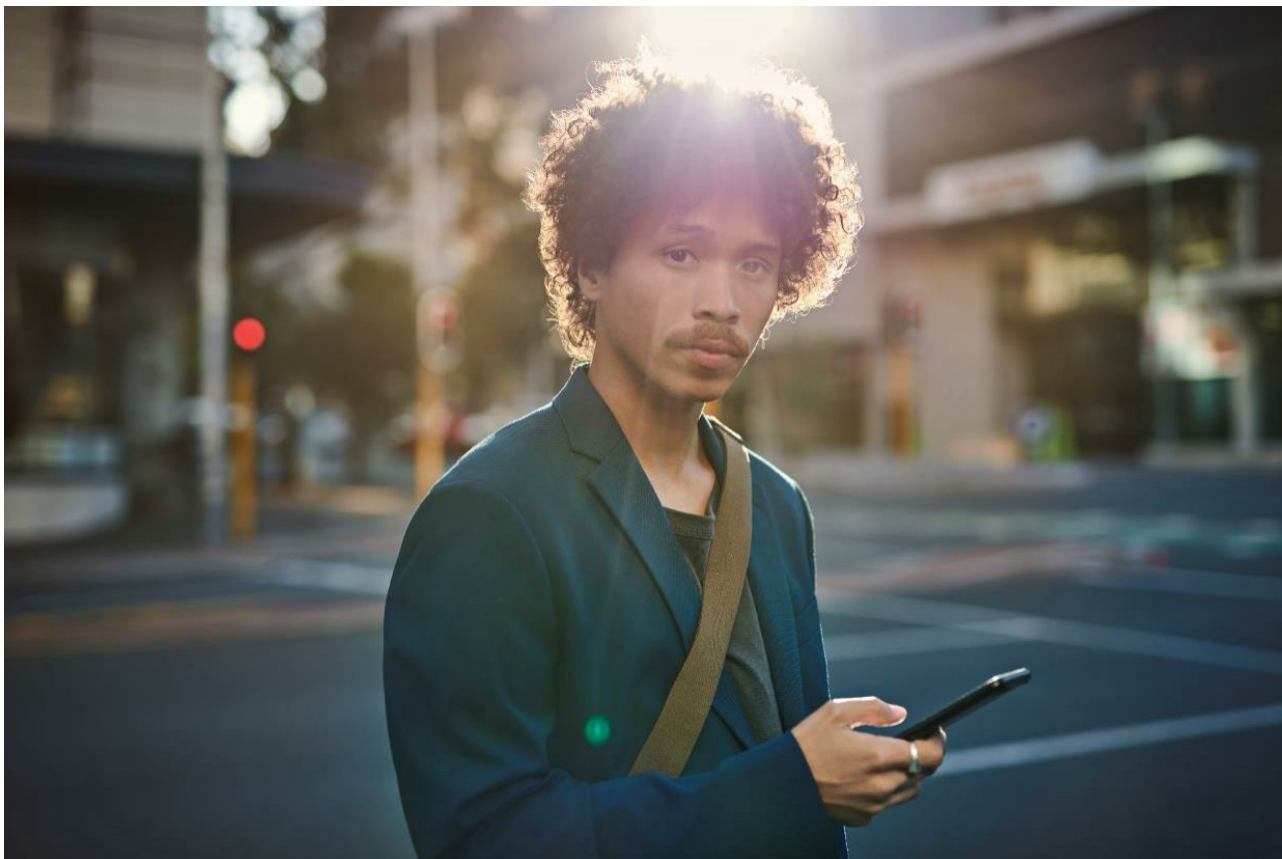
Atsakomybės apribojimas: už šį pranešimą atsakingi tik jo autoriai ir jis neatspindi ES institucijų ar Konferencijos dėl Europos ateities nuomonių.

Analizę atliko "Kantar Public".

Santrauka

Ižanga.....	5	Sveikas gyvenimo būdas.....	32
Santrauka.....	7	Sveikatos moksliniai tyrimai.....	33
Klimato kaita ir aplinka.....	8	Prevencija, o ne intervencija.....	33
Sveikata.....	9	Sveikas senėjimas ir senėjimo prevencija.....	33
Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir aktyvesnis darbo vietų kūrimas.....	9	Požiūris į mediciną.....	34
ES pasaulyje.....	10	Atsakas į COVID-19.....	34
Vertybės ir teisės, teisinė valstybė ir saugumas.....	11	Vėžio gydymas.....	35
Skaitmeninė transformacija.....	11	Sveikatos priežiūros darbuotojai.....	35
Europos demokratija.....	12	Lytinė ir reprodukcinė sveikata.....	35
Migracija.....	13	Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09).....	36
Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas.....	13	4. Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir aktyvesnis darbo vietų kūrimas.....	39
1. Platformoje pateiktų atsiliepimų apžvalga.....	14	Renginiai.....	40
Veiklos apžvalga.....	14	Įtraukesnė ir socialiai teisingesnė Europa.....	40
Renginių apžvalga.....	17	Ekonomikos atsigavimas.....	41
Kas dalyvavo diskusijoje?.....	18	Inovacijos – augimo skatinimas.....	41
Teminės tendencijos, susijusios su teikiniais.....	19	Socialinė apsauga ir socialinė apsauga.....	43
Naujausi pokyčiai.....	20	Apmokestinimas siekiant teisingos ekonomikos.....	43
Populiariausios temos 2022 m. vasario 21 d.–gegužės 9 d.....	21	Toliau stiprinti Europos bendrąją rinką.....	44
2. Klimato kaita ir aplinka.....	22	Darbo vietų skaičiaus didinimas.....	44
Renginiai.....	22	Iššūkis dabartiniam ekonomikos modeliui.....	45
Kova su klimato kaita ir žaliasis kursas.....	23	Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09).....	45
Energetika.....	23	5. ES pasaulyje.....	49
Transportas.....	24	Renginiai.....	50
Vartojimas.....	24	Bendrieji ES užsienio politikos tikslai.....	50
Biologinė įvairovė ir gyvūnų gerovė.....	25	Gynyba ir ginkluotosios pajėgos.....	51
Žemės ūkis.....	25	Sprendimų priėmimas.....	51
Tarša.....	26	Kaimynystės politika ir santykiai su kitais.....	51
Subsidijavimas, apmokestinimas.....	26	Plėtra.....	52
Požiūrių ir elgesio pokyčių kūrimas.....	26	Prekybos politika.....	52
Būstas ir statyba.....	27	Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09).....	53
Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09).....	27	6. Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas.....	56
3. Sveikata.....	30	Renginiai.....	57
Renginiai.....	31	Teisės ir laisvės.....	57
Sveikatos priežiūros prieinamumas visiems.....	31	Paslaptingoje visuomenėje.....	58
ES sveikatos priežiūros sistemų integravimas.....	31		

Teisinės valstybės apsauga.....	59	Renginiai.....	89
Saugumas.....	60	Skatinti bendrą ES tapatybę.....	89
ES vertybės.....	60	Judumas ES viduje.....	90
Lobizmas ir korupcija.....	61	Ateities iššūkiams pritaikytas švietimas.....	90
Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09).....	61	Darbo nesaugumas ir jaunimo nedarbas.....	91
7. Skaitmeninė transformacija.....	64	Europos paveldas.....	91
Renginiai.....	66	Švietimo ir kultūros prieinamumas.....	92
Švietimas ir mokymas: skaitmeniniai įgūdžiai.....	66	Kūrybiniai ir akademiniai specialistai.....	92
Skaitmeninis suverenumas ir etika.....	66	Įtrauktis į sportą.....	92
Bendras visuomenės skaitmeninimas.....	67	Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09).....	93
Europos skaitmeninės priemonės. Viešojo sektoriaus skaitmeninimas.....	68	I PRIEDAS. Šiuo metu labiausiai remiamų ir komentuojamų idėjų sąrašas pagal temas.....	96
Skaitmeniniai duomenys.....	68	Daugiausia pastabų pateikta ir pritarta idėjoms pagal temas (2021 04 19–2022 05 09).....	97
Kibernetinis saugumas.....	68	II PRIEDAS. Metodika.....	107
Skaitmeninės teisės ir įtrauktis.....	69		
Tarša, tvarumas ir patvarumas.....	69		
Ekonomikos skaitmeninimas.....	70		
Skaitmeninė sveikata.....	70		
Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09).....	70		
8. Europos demokratija.....	73		
Renginiai.....	74		
Europos Parlamento rinkimai.....	74		
Europos Sąjungos federalizacija.....	75		
Piliečių dalyvavimas ir konsultacijos.....	75		
Institucinės reformos.....	76		
Bendros Europos tapatybės ir viešosios erdvės puoselėjimas.....	77		
Demokratijos apsauga ir stiprinimas.....	77		
Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09).....	78		
9. Migracija.....	81		
Renginiai.....	82		
Bendra ES migracijos politika.....	82		
Humanistinė pozicija dėl migracijos.....	82		
Integracija.....	83		
Migracija iš ES nepriklausančių šalių kaip grėsmė.....	83		
Sienų kontrolė.....	84		
Pagrindinių migracijos priežasčių šalinimas.....	84		
Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09).....	85		
10. Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas.....	88		

Įžanga

Konferencijoje dėl Europos ateities Europos Parlamentas, Taryba ir Europos Komisija suteikė galimybę Europos piliečiams iš visų 27 valstybių narių dalyvauti diskusijose dėl iššūkių ir prioritetų, kuriuos reikia spręsti, kad kartu būtų sukurta ateičiai pritaikyta Europa. Vykstant Konferencijos procesui, 2021 m. balandžio 19 d. pradėjo veikti daugiakalbė skaitmeninė platforma (toliau – platforma) (futureu.europa.eu) ir ji veikė visą Konferencijos darbo laiką.

Platforma buvo vienas iš pagrindinių Konferencijos komponentų; kiekvienam ES piliečiui buvo suteikta galimybė dalyvauti bet kuria iš 24 oficialių ES kalbų. Piliečiai galėtų siūlyti savo idėjas, pritarti kitų žmonių idėjoms ir jas komentuoti. Platforma taip pat buvo vieta, kurioje visi galėjo dalytis informacija apie Konferencijos renginius ir pranešti apie jų rezultatus.

Tada visi platformoje pateikti atsakymai buvo surinkti ir išanalizuoti, kad jais būtų galima remtis [Europos piliečių forumų darbe, t.y. Konferencijos plenarinėje sesijoje](#). Iki šiol paskelbtos trys [tarpinės ataskaitos, trijų valstybių narių ataskaitos ir išsami ataskaita](#), apimanči iki 2022 m. vasario 20 d. platformoje teiktus pasiūlymus.

Ši ataskaita apima visus teikinius platformoje nuo jos sukūrimo 2021 m. balandžio 19 d. iki 2022 m. gegužės 9 d., kai Konferencija baigė savo darbą.

Skaitant šį pranešimą svarbu nepamiršti, kad platformoje pateikti atsakymai atspindi atitinkamų teikinių autorių nuomonę ir neturėtų būti laikomi atspindinčiais visų Europos piliečių nuomonę.

Analizės rezultatai ataskaitoje pateikiami pagal platformoje apibrėžtas temas:

Klimato kaita ir aplinka

– Sveikata

Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir aktyvesnis darbo vietų kūrimas

ES pasaulyje

Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas

Skaitmeninė transformacija

– Europos demokratija

– Migracija

– Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas

Platformos dalyje „Kitos idėjos“ minimos idėjos buvo priskirtos vienai iš devynių pirmiau minėtų temų arba kelioms temoms kompleksinių klausimų atveju.

Kiekvienai temai pateikiama teminių idėjų ir renginių grupavimo apžvalga su renginių ataskaitomis, padedant teksto analizės sistemai, kuri nustato kelis panašios idėjos atvejus bet kuria kalba. Šios nustatytos temos ir potemės pateikiamos pagal pasireiškimo lygį, kurį analitikas įvertino naudodamasis teksto analizės sistema. Kiekvienos temos pradžioje esančiame teksto laukelyje pateikiami keli šia tema surengtų renginių pavyzdžiai, daugiausia dėmesio skiriant naujiems po paskutinės ataskaitos pridėtiems įvykiams. Kiekvieno teminio skyriaus pabaigoje esančiame langelyje pateikiama naujų nuomonių, įkeltų į platformą po 2022 m. vasario 20 d., teminė apžvalga.

Kiekvienos temos minčių žemėlapyje vizualiai pateikiama turinio analizė pagal temas ir potemes.

Pastaba dėl metodikos

Šioje ataskaitoje daugiausia dėmesio skiriama **kokybinei platformoje pateiktų nuomonių analizei**. Tai atliekama remiantis teikinių autorių pateiktomis idėjomis, renginių ataskaitomis ir pastabomis, kad būtų galima išsamiai apžvelgti platformos turinį. Praktiškai kiekvienoje teminėje srityje mokslinių tyrimų grupė, padedama kompiuterinės grupavimo priemonės, rankiniu būdu atliko siūlomų idėjų ir užbaigtų renginių tekstinę analizę ir grupavimą su renginių ataskaitomis. Vėliau buvo parengta bendrų temų ir galimų potemių santrauka. Klasterių analizė pagal temas ir potemes atliekama pagal iš anksto nustatytas temas. Tai reiškia, kad idėjos, apimančios įvairias temas ar idėjas, kurias teikinių autoriai pateikė pagal kelias temas arba skiltyje „Kitos idėjos“, šioje ataskaitoje gali būti keli kartus pateikiamos pagal atitinkamas temas. Šis požiūris pasirinktas siekiant pateikti holistinį požiūrį į kiekvieną konferencijos temą.

Šioje analizėje taip pat atsižvelgiama į kelių teikinių autorių iškeltus klausimus, jei jie suteikia naują perspektyvą, palyginti su kitų teikinių autorių požiūriu. Tikslas – pateikti bendrą šiuo metu platformoje siūlomų idėjų aprėpties ir įvairovės apžvalgą, o ne sutelkti dėmesį į kiekybinius elementus. Vis dėlto tekste nurodomos temos, potemės ar idėjos, kurios dažnai kartojasi arba kurioms pritariama ar dėl kurių pateikiama daug pastabų, siekiant atspindėti dabartinę diskusijų platformoje padėtį, įskaitant didelį susidomėjimą kai kuriais klausimais arba diskusijas dėl jų. Šiais elementais taip pat remiamasi nustatant šioje ataskaitoje pateikiamų temų išdėstymo tvarką.

Kiekybiniai elementai (idėjų, komentarų, patvirtinimų ir renginių skaičius) taip pat naudojami atsiliiepimų apžvalgoje ir **I priede** pateiktame šiuo metu labiausiai remiamų ir komentuojamų idėjų pagal temas sąrašė.

Taip pat atkreipkite dėmesį į tai, kad šioje ataskaitoje pateiktoje analizėje terminas „nuomonės“ reiškia idėjų, pastabų ir renginių ataskaitų derinį.

Išsamesnė informacija apie metodologinį metodą pateikta **II priede**.

Santrauka

Šioje ataskaitoje apibendrinama Konferencijos dėl Europos ateities daugiakalbės skaitmeninės platformos veikla nuo jos sukūrimo iki 2022 m. gegužės 9 d. Per šį laikotarpį platformoje užregistruota 48 530 atsiliepimų: 18 955 idėjos, 22 570 komentarų ir 7 005 renginiai visomis 10 temų. Nuo 2022 m. vasario 21 d. iki gegužės 9 d. į platformą buvo įtraukti 4 796 nauji teikiniai. Daugumoje šių naujų teikinių konsoliduojamos esamos įvairių temų temos ir potėmės ir nedaromas poveikis temų tvarkai pagal bendrą jų paplitimą. 2022 m. vasario 24 d. Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą pradžia turėjo įtakos kai kurioms naujoms įvairių temų potėmėms, pavyzdžiui, raginimams ES aktyviau dalyvauti konflikte pagal ES pasaulyje temą, taip pat pasiūlymams užtikrinti Europos energetinį suverenumą pagal stipresnės ekonomikos, socialinio teisingumo ir darbo vietų kūrimo temą.

Klimato kaita ir aplinka

Teikinių autoriai yra susirūpinę dėl klimato kaitos ir jos poveikio, taip pat dėl daugelio kitų aplinkos problemų. Dažniausios temos yra susijusios su išmetamaisiais teršalais ir atsinaujinančiąja energija. Teikinių autoriai apskritai nori, kad žaliaji pertvarka vyktų sparčiau, o ES ir vyriausybės imtųsi neatidėliotinių ir konkrečių priemonių ir pateiktų įvairių pasiūlymų, pavyzdžiui, dėl ekologiškesnės energijos gamybos ir transporto skatinimo, vartojimo modelių keitimo, tvaresnio žemės ūkio, biologinės įvairovės skatinimo ir taršos sustabdymo. Teikiniuose pabrėžiamas švietimo ir komunikacijos ES lygmeniu poreikis ir iniciatyvos šiems klausimams spręsti. Kai kurie teikinių autoriai iškėlė socialinio teisingumo klausimą klimato politikos kontekste. Idėjos gali būti sugrupuotos pagal temas:

- visa apimantis raginimas vyriausybėms ir ES nedelsiant imtis veiksmų ir vykdyti griežtesnę Europos aplinkos politiką siekiant kovoti su klimato kaita. Teikinių autoriai pateikė keletą pasiūlymų, kaip spręsti išmetamųjų teršalų problemą, ir aptarė geriausią praktiką ir būdus, kaip paspartinti žaliąją pertvarką ir žaliajo kurso įgyvendinimą vietos ir regionų lygmenimis;

Pagal energetikos temą teikinių autoriai labai palankiai vertina atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo didinimą ir energijos įvairovės didinimą vykdant mokslinius tyrimus ir diegiant inovacijas, susijusias su alternatyviais energijos šaltiniais, tiek namų ūkiams, tiek mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI). Tačiau kai kurie teikinių autoriai atkreipė dėmesį į gyventojų pritarimo klausimą, o branduolinės energijos klausimas sukėlė nesantaiką kurstančias diskusijas;

- Dalyviai nori, kad būtų imtasi priemonių, kuriomis būtų skatinama kurti ir naudoti alternatyvias, ekologiškas transporto priemones, pateikiant įvairių pasiūlymų, kaip skatinti naudotis viešuoju transportu, ir ragina atlikti daugiau mokslinių tyrimų ir investuoti į alternatyvius transporto sprendimus;
- Pagal vartojimo temą teikinių autoriai nori griežtesnių priemonių atliekų ir maisto švaistymo problemai spręsti ir perdirbimui bei žiedinei ekonomikai skatinti, skirtų tiek gamintojams, tiek vartotojams. Be to, raginama imtis priemonių, kuriomis būtų skatinamas tvaresnis vartojimas įvairiuose sektoriuose, pradedant turizmu, mada ir baigiant elektroniniais prietaisais. Teikinių autoriai taip

pat yra susirūpinę dėl neigiamo poveikio aplinkai, susijusio su skaitmenine transformacija, pavyzdžiui, kriptovaliutų kūrimu;

- biologinės įvairovės ir gyvūnų gerovės skatinimas, raginant atkurti miškus, sustabdyti miškų naikinimą, apsaugoti nykstančias rūšis ir didinti mokslinių tyrimų infrastruktūrą, susijusią su biologine įvairove;
- Žemės ūkio temai svarbi potėmė yra raginimas atsisakyti pesticidų naudojimo ir apskritai taikyti ekologiškesnę žemės ūkio praktiką. Kitos su aplinka susijusios priemonės apima vietos ūkininkavimo, biologinės įvairovės, vegetariškos ar veganiškos mitybos ir sąžiningų kainų ūkininkams skatinimą;
- Kovos su tarša priemonės ir būdai, nes ji laikoma neigiamo poveikio aplinkai šaltiniu. Buvo pasiūlyti sprendimai, kaip kovoti su vandens tarša, taršiu plastiko naudojimu, raginant uždrausti vienkartinį plastiko naudojimą, taip pat šviesinę taršą;
- sustabdyti aplinkai nežalingas subsidijas, pavyzdžiui, subsidijas iškastiniam kurui ar žalingas žvejybos subsidijas, taip pat įvairius pasiūlymus dėl apmokestinimo priemonių, kuriomis būtų skatinami elgsenos pokyčiai ir tvarus vartojimas, pavyzdžiui, taikant tvarumo mokestį;
- teikinių autoriai nori, kad būtų dedama daugiau pastangų siekiant pakeisti elgesį ir požiūrį didinant informuotumą, skatinant švietimą ir komunikaciją;
- Dėl pastaruoju metu padidėjusių energijos kainų ir vis sudėtingesnės ES priklausomybės nuo Rusijos dujų ir naftos tiekimo kai kuriuose teikiniuose raginama sparčiau pereiti prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių, skatinti sąmoningesnį energijos vartojimą ir propaguoti ES energetinį suverenumą;
- Konkreti tema skirta būstui ir statybai, pateikiant idėjų, susijusių su tvarių būstų, ekologiškais statybinėmis medžiagomis ir naujuoju europiniu bauhausu;
- teikinių autoriai aptarė skaitmeninimo ir klimato kaitos sąveiką pagal temą „Skaitmeninė transformacija“.

Sveikatos tema apima daug įvairių temų. Dažniausiai keliama tema, kuriai didelę įtaką daro COVID-19 patirtis ir jos poveikis, yra susijusi su vienodomis galimybėmis naudotis kokybiškomis sveikatos priežiūros paslaugomis visoje ES, su idėjomis dėl glaudesnio valstybių narių bendradarbiavimo, didesnio suderinimo ir integracijos, pavyzdžiui, taikant ES masto sveikatos priežiūros kokybės standartus. Teikinių autoriai nori daugiau mokslinių tyrimų ir investicijų medicinos srityje ir pasiūlė įvairių idėjų, kaip apskritai pagerinti visuomenės sveikatą. Pagrindinės temos yra šios:

- Priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti galimybę naudotis įperkamomis, kokybiškomis sveikatos priežiūros paslaugomis, kuriomis galėtų naudotis visi, visų pirma psichikos sveikatos priežiūros paslaugos. Pasiūlymai, be kita ko, apima Europos sveikatos draudimo sistemą, kuria siekiama užtikrinti įperkamumą;
- glaudesnis bendradarbiavimas ir integracija, sustiprinta ES sveikatos priežiūros sistema ar net didesnė ES kompetencija visuomenės sveikatos klausimais;
- Integruotos strategijos bendroms ES sveikatos problemoms, tokioms kaip vėžys, psichikos sveikata, savižudybių prevencija, retosios ligos ir kt., spręsti; – Išteklių ir priemonės sveikatos raštingumui, sveikai gyvensenai ir mitybai, įskaitant psichikos sveikatą, skatinti ir įvairios priemonės, kuriomis siekiama atgrasyti nuo nesveikų produktų, pavyzdžiui, tabako, vartojimo. Dalyviai nori, kad ES daugiau investuotų į įvairias prevencines su sveikata susijusias priemones; – ES koordinuojamų inovacijų ir investicijų į sveikatos mokslinius tyrimus poreikis, visų pirma atsižvelgiant į ES demografinį senėjimo profilį;
- Kalbant apie požiūrį į mediciną, aptariamos šios idėjos: palaikomoji ir gyvenimo pabaigos priežiūra, natūralių gydymo priemonių integravimas arba labiau holistinis požiūris į mediciną;
- galimybės ir grėsmės sveikatai, susijusios su pastaraisiais dešimtmečiais padidėjusiu skaitmeninimu, be kita ko, aptartos galimybės integruoti Europos e. sveikatos sistemas, taip pat grėsmės, susijusios su skaitmeninės priklausomybės pavojais;
- COVID-19 poveikio vertinimas, įskaitant atsakomųjų veiksmų, pavyzdžiui, skaitmeninio koronaviruso pažymėjimo, poreikio iš naujo įvertinti sveikatos priežiūros darbuotojus ir patirties, kurios reikia pasimokyti rengiantis būsimoms pandemijoms ir su jomis kovojant, vertinimą;
- Mažiau svarbios temos yra susijusios su su lytine ir reprodukcinė sveikata susijusiomis priemonėmis, pavyzdžiui, kova su menstruacijų skurdu, lytiniu švietimu ir teise į abortą, taip pat su vėžio priežiūra, kurios buvo aptartos visų pirma prevencijos, ankstyvos diagnostikos ir išteklių sutelkimo visoje ES srityse.

Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir aktyvesnis darbo vietų kūrimas

Šioje teminėje srityje dažnai aptariama, kaip svarbu, kad Europa taptų įtraukesnė ir socialiai teisingesnė, ypač atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją. Šioje teminėje srityje taip pat pateikta įvairių pasiūlymų, kaip skatinti ekonomikos augimą ES, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų ir inovacijų, tolesnio bendrosios rinkos stiprinimo ir įvairių priemonių mažosioms ir vidutinėms įmonėms bei strateginėms pramonės šakoms remti. Be to, teikinių autoriai mano, kad įvairių žmonių grupių, ypač nepalankiausioje padėtyje esančių asmenų, gerovė yra labai svarbi sėkmingam ES veikimui ir tolesniam augimui. Svarbiausios temos, dėl kurių diskutuojama šia tema, yra šios:

- siūlo sukurti įtraukesnę, socialiai teisingesnę Europą pagal Europos socialinių teisių ramstį, pavyzdžiui, socialinės apsaugos priemones, vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo panaikinimą, skurdo mažinimo priemones, lyčių lygybę, neįgaliųjų teisių užtikrinimą, LGBTIQ asmenų teises ir atstovavimą jiems; Įvairios konkrečios aptartos idėjos apima vieningą ES požiūrį į socialinę apsaugą, lyčių kvotų valdybos lygmeniu nustatymą ir socialinės lygybės vertinimo indeksą;
- Ekonomikos atsigavimas, įskaitant susirūpinimą dėl didėjančios valstybės skolos ES, diskusijos apie Europos Centrinio Banko vaidmenį, raginimai peržiūrėti Stabilumo ir augimo paką ir išplėsti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, taip pat įvairūs pasiūlymai

remti vietos gamybą ir vietos vartojimą siekiant paskatinti vidaus rinką ir ES ekonomiką. atsižvelgiant į pastarojo meto energetikos krizę, kilusią dėl strateginio atsako į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, buvo suintensyvinami raginimai užtikrinti strateginį energetinį savarankiškumą;

Darbo vietų kūrimo skatinimas investuojant į inovacijas, švietimą, skaitmeninimą, mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, taip pat kuriant žaliąją ekonomiką. Ypač daug dėmesio skiriama paramai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, nes jos laikomos inovacijų varomąja jėga. Be to, keliuose teikiniuose buvo aptartas kaimo vietovių potencialas ekonominių inovacijų srityje, raginant imtis priemonių, kuriomis būtų kovojama su gyventojų skaičiaus mažėjimu kaimo vietovėse, arba teikti bendrą paramą žemės ūkio sektoriui, visų pirma skatinant jaunuosius ūkininkus;

teikinių autoriai mano, kad socialinės apsaugos priemonės yra svarbios siekiant socialinio teisingumo. Besąlyginės bazinės pajamos yra dažniausiai keliama idėja. Kitos idėjos apima koordinuotą pensijų politiką ir pensijas visose ES valstybėse narėse, taip pat veiksmus, kuriais siekiama pažaboti skurdą ES, kartu raginant apskritai atsižvelgti į ES demografinius pokyčius. ragina suskaitmeninti bendrą ES socialinės apsaugos kortelę, kuri taip pat keliama kitur, o perkeliama socialinės teisės judiems europiečiams taip pat yra įtrauktos į įmokas pagal šią temą;

- įvairūs apmokestinimo formatai siekiant sąžiningos ir įtraukios ekonomikos, pavyzdžiui, mokesčių priemonės, kuriomis užtikrinama sąžininga įmonių konkurencija, aplinkosaugos mokesčiai ir minimalus ES masto mokestis, skirtas kovoti su mokesčių rojais;

teikinių autoriai taip pat iškėlė bendros mokesčių politikos idėją vykdant Europos fiskalinę reformą siekiant vieningesnės Europos ateities, įskaitant daugiau ES nuosavų išteklių arba nuo valstybių narių nepriklausomą biudžetą, taip pat pateikė pasiūlymų, kaip toliau stiprinti bendrąją rinką;

- Pasiūlymai gerinti darbo sąlygas, pavyzdžiui, lankstų darbą ir teisę atsijungti, ir konkrečios priemonės, kuriomis dar labiau palengvinamas darbo jėgos judumas ES. Visų pirma buvo aptartas jaunimo nedarbas ir pateikta keletas pasiūlymų, kaip padėti jaunimui patekti į darbo rinką;
- Kai kurios idėjos meta iššūkį dabartiniam ekonomikos modeliui, kad būtų pereita prie įtraukaus ir teisingo Europos modelio, kuriame atsižvelgiama ne tik į BVP.

ES pasaulyje

Šioje teminėje srityje buvo iškeltos įvairios su užsienio politika susijusios temos. Apskritai dažniausiai pasikartojančios temos yra tos, kuriomis raginama užtikrinti aktyvesnį ES dalyvavimą pasaulinėje politinėje arenoje, laikantis pagrindinių ES vertybių. Platformos dalyviai iškėlė strateginio savarankiškumo klausimą ir dažnai mano, kad ES turėtų drąsiau naudotis tiek švelniaja, tiek kietąja galia, nors kai kurie teikinių autoriai šiuo klausimu išreiškė abejonių. Pagrindinės temos:

- teikiniuose aptariami bendri ES užsienio politikos tikslai ir raginama parengti bendrą ES užsienio politiką, kuria būtų ginamos žmogaus teisės ir demokratinės vertybės visame pasaulyje;

įvairių priemonių ir mechanizmų kūrimas siekiant pagerinti ES įvaizdį ir užtikrinti, kad į ją būtų rimtai atsižvelgiama pasaulinėje politinėje arenoje, plačiai diskutuojant apie bendrą gynybos politiką, kad būtų galima ne tik įsikišti, bet ir atlikti atgrasomąjį vaidmenį bei atstovauti geopolitinei galiai kitų pasaulinių jėgų atžvilgiu;

- sukurti ES kariuomenę ir susijusias centralizuotas gynybos ar karines institucijas;
- persvarstyti vieningo balsavimo taisyklę priimant užsienio politikos sprendimus ir suteikti daugiau galių Europos Parlamentui;

veiksmai, kuriais siekiama, kad ES taptų matomesnė, taip pat idėjos, susijusios su ES diplomatinio atstovavimu, pavyzdžiui, numatant vieną vietą Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje;

- švelniosios galios, kaip daugiašališkumo propaguotojos, išnaudojimas stiprinant prekybos politiką;
- Tolesnė plėtra, visų pirma į Vakarų Balkanų šalis. Atsižvelgiant į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, taip pat buvo aptarta Ukrainos narystė ES;
- skatinti ES strateginį savarankiškumą ir daugiau dėmesio skirti pirmaeilei ES bendros ekonominės rinkos funkcijai;
- laikytis ryžtingesnės pozicijos Kinijos atžvilgiu, visų pirma priimant Europos Sąjungos užsienio investicijų strategiją;

- Daug naujausių teikinių buvo susiję su ES vaidmeniu Rusijos agresijos kare prieš Ukrainą ir juose ES dažniausiai raginama remti Ukrainą arba imtis vadovaujamo vaidmens siekiant užbaigti konfliktą.

Vertybės ir teisės, teisinė valstybė ir saugumas

Teikinių autoriai pateikė pažangių idėjų apie lygybę ir įvairias teises bei laisves ir aptarė Europos vertybių, kaip pagrindinio ES politikos formavimo principo, koncepciją. Kadangi lygybė laikoma pagrindine ES vertybe, tvirtai remiamos didesnės pastangos kurti įtraukią visuomenę, o teikinių autoriai visų pirma ragina užtikrinti didesnę lyčių lygybę, pripažinti LGBTIQ asmenų teises ir įtraukti etnines mažumas bei neįgaliuosius. Kita pasikartojanti šios temos idėja yra susijusi su poreikiu puoselėti ir ginti teisinę valstybę. Pagrindinės temos ir idėjos:

- Diskusijos apėmė žmogaus teisių užtikrinimą apskritai ir būdus, kaip užtikrinti jų vykdymą, taip pat įvairias teises ir laisves. Pilietinėms ir politinėms teisėms platformoje aktyviai atstovaujama šioje teminėje srityje, o tarp teikinių daugiausia dėmesio skiriama teisei į privatumą ir saviraiškos laisvei, taip pat jų apribojimams (dezinformacijai, neapykantą kurstančioms kalboms). Taip pat buvo iškeltos ekonominės ir socialinės teisės, kaip ir tema „Stipresnė ekonomika“;
- Buvo iškeltas klausimas dėl kovos su diskriminacija ir priemonių bei priemonių, skirtų lygesnei ir įtraukesnei visuomenei, visų pirma neįgaliesiems, vyresnio amžiaus žmonėms, tautinėms ir etninėms mažumoms, sukurti. Daug idėjų yra susijusios su lyčių lygybės užtikrinimu, pavyzdžiui, vienodo darbo užmokesčio užtikrinimu ir LGBTIQ asmenų teisių ir laisvių apsaugos gerinimu;
- Keletas konkrečių pasiūlymų yra susiję su teisinės valstybės apsaugos ES gerinimo būdais, pavyzdžiui, peržiūros mechanizmu arba baudžiamųjų strategijų nustatymu toms šalims, kurios pažeidžia teisinės valstybės principą, pavyzdžiui, mažindamos dotacijas arba atimdamos balsavimo teises Taryboje. Tačiau kai kurie teikinių autoriai kritiškai vertina tai, ką jie laiko ES kišimusi į valstybių narių vidaus reikalus;
- teikinių grupė daugiausia dėmesio skyrė tam, kas yra ES vertybės, pavyzdžiui, žmogaus teisės, laisvė, lygybė, demokratija, teisinė valstybė, pluralizmas, solidarumas, lyčių lygybė, kuriomis, pasak teikinių autorių, turėtų būti vadovaujama ES politikoje ir jos sąveikoje visame pasaulyje arba kurios netgi turėtų būti įtvirtintos ES konstitucijoje;
- Diskusijose taip pat aptartas krikščioniškųjų vertybių vaidmuo, o kai kurie teikinių autoriai nurodė, kad nereikėtų atmesti konservatyvesnių nuomonių ir požiūrių ES;
- Kaip ir pagal temą „ES pasaulyje“, pagal saugumo temą nemažai dalyvių aptarė ES kariuomenės idėją ir glaudesnio Europos šalių bendradarbiavimo vidaus saugumo klausimais poreikį. Pastarojo meto geopolitiniai įvykiai tik dar labiau sustiprino šį raginimą stiprinti ES karinę organizaciją ir sienų apsaugą;
- Raginama stiprinti reglamentavimą, kad lobistinė veikla taptų skaidresnė ir būtų kovojama su korupcija.

Skaitmeninė transformacija

Apskritai teikinių autoriai pabrėžė, kad svarbu sudaryti palankesnes sąlygas skaitmeninei transformacijai ir į ją investuoti įvairiose srityse, įskaitant valdymą, ekonomiką ir sveikatą. Tačiau jie taip pat atkreipė dėmesį į keletą iššūkių, susijusių su skaitmenine transformacija, pavyzdžiui, etinius aspektus, didėjančią skaitmeninę atskirtį, Bendrojo duomenų apsaugos reglamento trūkumus ir kibernetines grėsmes. Apskritai dažniausiai pasitaikančios temos yra susijusios su poreikiu investuoti į skaitmeninį švietimą ir skatinti skaitmeninius įgūdžius, taip pat investuoti į skaitmenines inovacijas ir pereiti prie skaitmeniniu požiūriu suverenios Europos. Pagrindinės temos yra šios:

- užtikrinti, kad ES piliečiai turėtų reikiamų skaitmeninių įgūdžių, kad galėtų sėkmingai veikti vis labiau skaitmenizuotame pasaulyje, ir skaitmeninti švietimo sistemą;
- Priemonės, kuriomis remiamos skaitmeninės inovacijos, pavyzdžiui, dirbtinis intelektas, ir didinamas skaitmeninis suverenumas. Tai apima įvairias potemes: skatinti naudoti atvirojo kodo programinę įrangą, tvarią gamybą, socialinę žiniasklaidą ir platformas, kurios

atitinka ES privatumo standartus, ir apskritai kurti Europos skaitmeninę ekosistemą, kuri būtų konkurencinga ir atvira pasauliui, tačiau taip pat saugi ir kurioje būtų gerbiamas privatumas;

- keletas skaitmeninio pilietiškumo ir skaitmeninio ES suvienijimo priemonių, įskaitant pasiūlymus dėl skaitmeninių portalų, tapatybės nustatymo visoje Europoje naudojant skaitmeninę e. ID arba europinį tapatumo nustatymo metodą, skirtą prieigai prie asmens duomenų arba viešosioms paslaugoms;
- Dalyviai yra susirūpinę dėl duomenų privatumo ir saugumo, t. y. idėjų, susijusių su centralizuotu neskelbtinų asmens duomenų saugojimu, saugių viešųjų tinklų su atvirojo kodo programine įranga arba blokų grandinės technologija užtikrinimu, teisėkūros veiksmais duomenų privatumui apsaugoti ir centralizuotu požiūriu į ES apsaugą nuo kibernetinio terorizmo;
- siekti skaitmeninės įtraukties taikant priemones, kuriomis užtikrinama įperkama ir įtrauki prieiga prie skaitmeninės erdvės, ir skatinti skaitmeninius įgūdžius įvairiuose gyventojų profiluose, taip pat užtikrinti skaitmeninį prieinamumą geografiniu požiūriu, be kita ko, kaimo vietovėse;
- patvarios skaitmeninės pertvarkos priemonės, kai skaitmeninimas padeda mažinti taršą, ir, be kita ko, ragina naudoti patvarią, pataisomą skaitmeninę įrangą;

ekonomikos skaitmeninimas taikant priemones, susijusias su kriptovaliuta, ir raginimas įvesti skaitmeninį eurą;

Investicijos į skaitmeninį švietimą ir skaitmeninę sveikatą, siekiant skatinti sveiką ir sąmoningą technologijų naudojimą.

Europos demokratija

Šios temos idėjos apima įvairius klausimus. Dažniausiai pasitaikančios temos yra susijusios su Europos Parlamento rinkimais, Europos institucijų parengimu ateities iššūkiams vykdant restruktūrizavimą ir „federalizacijos“ klausimu. Plačiai aptartas poreikis didinti piliečių dalyvavimą siekiant padėti formuoti politiką. Teikinių autoriai mano, kad labai svarbu gilinti žinias ES klausimais ir puoselėti bendrą europinę tapatybę. Kaip ir kitomis temomis, teikinių autoriai dažnai pabrėžia, kad ES reikia apsaugoti demokratiją ir laikytis teisinės valstybės principo. Svarbiausios temos:

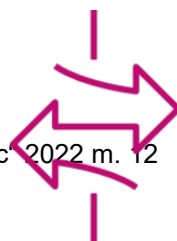
- kalbant apie atstovavimą, Europos Parlamento rinkimų organizavimo pakeitimai, kaip priemonė didinti piliečių dalyvavimą ES demokratinuose procesuose, pateikiant pasiūlymus dėl tarpvalstybinių rinkimų sąrašų ir tarpvalstybinių kampanijų; taip pat pasiūlyta tiesiogiai rinkti ES pirmininką;
- Federalizacijos idėja yra svarbi. Pateikta įvairių nuomonių – nuo raginimų imtis veiksmų siekiant sukurti federalinę sąjungą konkrečiose srityse iki Europos Konstitucijos parengimo. Kita vertus, kai kurie dalyviai yra skeptiški arba veikiau ragina vykdyti decentralizaciją, suteikiant daugiau galių valstybėms narėms;
- Pasiūlymai apima priemones, kuriomis konsultacijos su piliečiais ir jų dalyvavimas taptų struktūrine ES valdymo dalimi, kad piliečiai jaustųsi atsakingi už ES sprendimų priėmimą. Pasiūlymai apima piliečių asamblėjų institucionalizavimą, interneto platformų kūrimą ir ES masto referendumų organizavimą;

Pasiūlytos institucinės reformos, kuriomis siekiama padidinti ES institucijų veiksmingumą ir skaidrumą ir priartinti jas prie piliečių. Dažniausi pasiūlymai apima balsavimą kvalifikuota balsų dauguma, o ne vienbalsiškumą Taryboje, ypač kiek tai susiję su ES vertybių apsauga, ir apskritai didesnę Europos Parlamento vaidmenį;

– mechanizmai ir priemonės, kuriais siekiama geriau įtraukti ES piliečius ir užtikrinti, kad jie būtų labiau susieti ir geriau informuoti apie ES, ES institucijas ir jos sprendimus. Pasiūlymai susiję su geresne komunikacija, atstumo tarp Europos Parlamento narių ir jų rinkimų apygardų mažinimu, bendromis ES žiniasklaidos platformomis ir Europos dvasios puoselėjimu; pastarasis pasiūlymas taip pat susijęs su švietimo, kultūros, jaunimo ir sporto tema;

– Demokratinų vertybių apsaugos mechanizmai ir priemonės, susiję su lobistine veikla, korupcija ir priemonėmis, nukreiptomis prieš demokratinius principus pažeidžiančias vyriausybes. Šioje teminėje srityje taip pat aptariama kova su dezinformacija, kuri taip pat keliama kitose temose;

– Kai kuriuose teikiniuose raginama, kad nacionalinės vyriausybės ir parlamentai aktyviau dalyvautų formuojant ES politiką, pavyzdžiui, privalomose parlamentinėse sesijose aptariant ES reikalus, kad jie būtų labiau atskaitingi už ES politiką.

Atsižvelgiant į tai, kad ši tema yra daugialypė, jos turinys apima įvairias temas. Nors daugelyje platformos

idėjų jaunimas yra aktualus, šioje teminėje srityje daugiausia dėmesio skiriama švietimui ir kultūrai. Kaip ir kitose platformos vietose, raginimas puoselėti bendrą ES tapatybę yra pasikartojantis pagrindinis požiūris į šioje teminėje srityje nustatytas temas, be kita ko, susijusias su mainais, skirtingų kultūrų pažinimu ir judumu. Daugelis šios temos temų yra kompleksinės, todėl pateikiamos kitur platformoje:

Migracija

Nors teikiniuose šia tema nuolat raginama laikytis bendro ES požiūrio į migraciją, jie atskleidžia daugiau nei bet kurioje kitoje teminėje srityje labai skirtingas nuomones. Viena vertus, viena sąveikos grupė reikalauja didesnio solidarumo ir geresnių integracijos procedūrų, o kita vertus, teikiniuose norima daugiau veiksmų migracijai kontroliuoti ir mažinti. Užimdama tarpinę poziciją, kita dalyvių grupė norėtų skatinti tarptautinį judumą, tačiau tik tarp ekonomiškai išsivysčiusių demokratinių valstybių. Dažniausios temos apima bendrą ES migracijos politiką, pagarbą žmogaus teisėms migracijos srityje, paramą migrantų integracijai įvairiais būdais, taip pat idėjas, kuriomis raginama griežtinti sienų kontrolę ir migracijos valdymą. Idėjas galima apibendrinti taip:

- ragina parengti bendrą migracijos politiką, pvz., ES darbo jėgos migracijos politiką, ES selektyvios migracijos politiką arba taškais grindžiamą sistemą;
- ragina vykdyti migracijos politiką gerbiant žmogaus teises, užtikrinant geresnę priėmimo infrastruktūrą ir saugesnius migracijos maršrutus; humaniškesnės prieglobsčio ir grąžinimo procedūras;
- konkrečios priemonės ir būdai migracijai arba įvairių formų kontroliuojamai migracijai mažinti, taikant griežtesnę sienų kontrolę ir griežtesnę repatriaciją;
- Priemonės, kuriomis palengvinama ir remiama migrantų ir nuolatinių gyventojų integracija ES. Siūlomos priemonės apima kalbų mokymą ir migrantams skirtas savanoriškos veiklos programas, taip pat informavimo kampanijas, kuriomis siekiama informuoti ES piliečius apie kovą su rasizmu;

priešintis bet kokios formos migracijai, susiejant ją su terorizmu, grėsme ES kultūrinei tapatybei arba migracijai, kuri naudojama kaip politinis ginklas;

geriau organizuotos ir koordinuotos pastangos sienų kontrolės srityje: didesnė parama FRONTEX ir didesnis valstybių narių solidarumas;

- Poreikis šalinti pagrindines migracijos priežastis kilmės šalyse, pavyzdžiui, vykdant tvirtesnę vystymosi politiką ir užtikrinant vienodus prekybos santykius. Diskusijose taip pat aptarti kovos su migracija dėl klimato kaitos būdai.

priemonės, kuriomis skatinamas europinės tapatybės ir Europos pilietybės plėtojimas; atlieka svarbų vaidmenį žiniasklaidai ir Europos žurnalistikai, taip pat Europos kūriniams, kuriais skleidžiamos Europos vertybės ir kultūra;

- Didesnis užsienio kalbų mokymas arba privalomi kursai mokyklose apie ES institucijas ir Europos istoriją taip pat laikomi pripažinimo ir bendros ES tapatybės skatinimo priemone. Platformoje yra daug pasiūlymų dėl vienijančios, bendros kalbos įvairiomis temomis; Pasiūlymai svyruoja nuo esperanto iki anglų kalbos kaip bendros kalbos. Raginimas pripažinti visų pirma esperanto kalbą plačiai paplitęs įvairiomis temomis, be kita ko, skiltyje „Kitos idėjos“;

įvairūs pasiūlymai skatinti judumą ES viduje, visų pirma švietimo srityje, be kita ko, plečiant „Erasmus“ stipendijas;

- Keliose idėjose keliamas poreikis užtikrinti perspektyvų švietimą, raginant skaitmeninti, skatinti socialinius emocinius įgūdžius šalia gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos įgūdžių arba apskritai tarpkultūrinius įgūdžius;

- Be to, pagal šią temą pateiktose idėjose aptariami konkretūs veiksmai, susiję su jaunimu ir jaunimo nedarbu, mažų garantijų darbu, švietimo ir mokymo poreikiais arba konkrečia parama jaunimo užimtumui;

- užtikrinti vienodas galimybes gauti išsilavinimą, ypač tretinį išsilavinimą, visų pirma remiant kaimo gyventojus, buvusius kalinius, etnines mažumas ir neįgaliuosius, kad jie galėtų įgyti tretinį išsilavinimą;

- poreikį remti ir apsaugoti kultūros ir kūrybos pramonę taikant teisinę sistemą;

- akademiniams specialistams ir mokslininkams remti skirtos priemonės;

- Mažesnėje idėjų dalyje aptartas sportas ES ir būdai, kaip padidinti sporto įtraukumą.

1. Platformoje pateiktų atsiliepimų apžvalga

Veiklos apžvalga

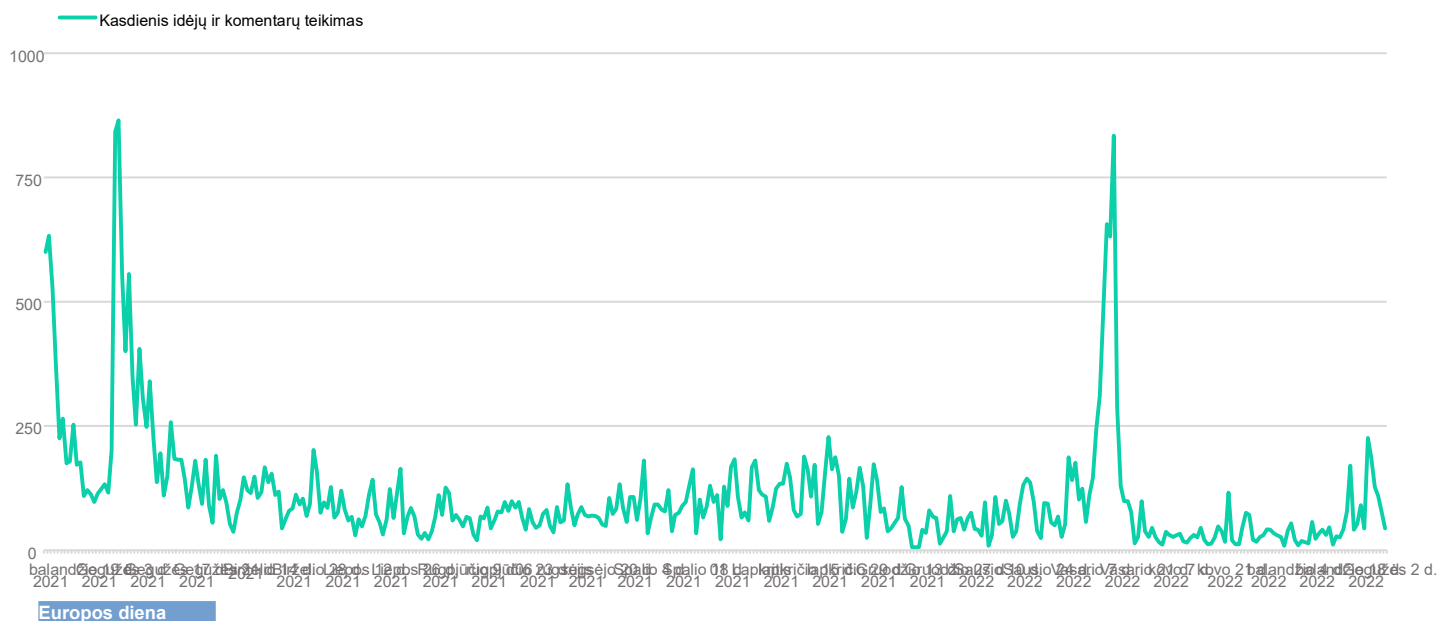
Nuo daugiakalbės skaitmeninės platformos veikimo pradžios 2022 m. balandžio 19 d. iki gegužės 9 d. platformoje iš viso surinkta 48 530 atsiliepimų – idėjų, pastabų ir renginių. Veiklą galima suskirstyti taip:

- Idėjos: 18,955
- Pastabos: 22,570
- Renginiai: 7,005

Žvelgiant į tendencijų liniją (žr. 1 diagramą), galima pastebėti tris aukščiausius pateiktų idėjų ir pastabų lygius. Pirmasis pikas sutapo su platformos veiklos pradžia, antrasis – su Konferencijos dėl Europos ateities inauguracija gegužės 9 d., o trečiasis – su paskutine savaite iki vasario 20 d. termino, iki kurio

paskutinėje paskelbtoje ataskaitoje turi būti atsižvelgta į pastabas.

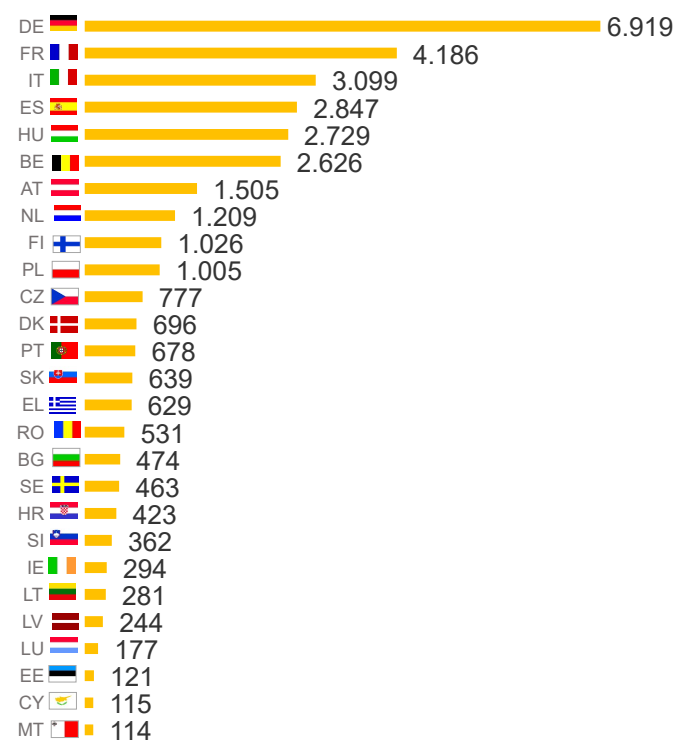
1 diagrama. Chronologija, pagal kurią kasdien teikiamos idėjos ir pastabos (2021 04 19–2022 05 09)

Prieš pradėdant naudotis platforma, teikinių autorių buvo paprašyta pateikti informaciją apie savo gyvenamąją šalį, išsilavinimą, amžių, lytį ir užimtumo statusą. Duomenys buvo tvarkomi anonimiškai. Kadangi šia informacija buvo dalijamasi savanoriškai, įžvalgos, kurias galima pateikti šiuo pagrindu ir kurios pateikiamos toliau, yra ribotos. Pavyzdžiui, 29,5 proc. atsakymų pateikė dalyviai, kurie neatskleidė savo gyvenamosios šalies.

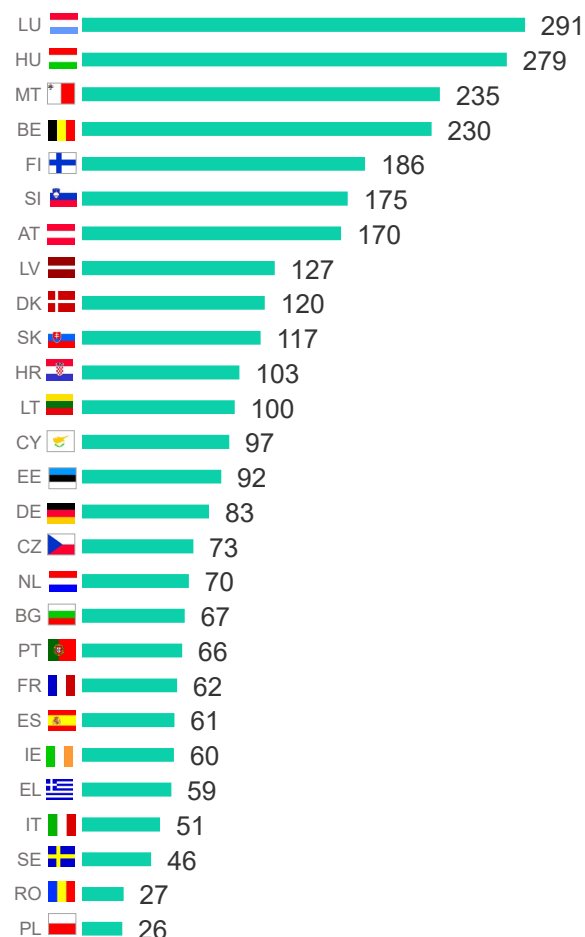
Kaip matyti iš 2 diagramos, kurioje parodytas bendras įrašų skaičius pagal šalis, veiklą vykdė visos ES šalys. Be to, buvo užregistruoti 1,4 proc. ES nepriklausančių trečiųjų šalių įrašai.

2 diagrama. Įrašų dydis pagal šalį (2021 04 19–2022 05 09)

Siekiant susidaryti išsamesnį vaizdą apie įrašų dydį, proporcingą gyventojų skaičiui, toliau pateiktoje diagramoje apžvelgiamas kiekvienos šalies įrašų skaičius vienam milijonui gyventojų.

3 diagrama. Teikinių apimtis pagal šalį, proporcingas atspindys 1 mln. gyventojų (2021 04 19–2022 05 09)

Renginių apžvalga

Konferencijos metu buvo surengta nemažai renginių. Jie suteikė galimybę daugiau žmonių įsitraukti į šią demokratinę veiklą pagal principą „iš apačios į viršų“. Nuo skaitmeninės platformos veikimo pradžios iki 2022 m. gegužės 9 d. platformoje iš viso užregistruoti 7 005 renginiai. Pagal Konferencijos chartiją (su kuria galima susipažinti [čia](#)) piliečiai turėjo būti renginių, kurie turėjo būti įtraukūs ir prieinami bei skatinti diskusijų įvairovę, dėmesio centre. Renginių organizatoriams padėti buvo parengti priemonių rinkiniai (galima rasti [čia](#)). Siekiant, kad renginiais būtų veiksmingai prisidedama prie Konferencijos, į skaitmeninę platformą turėjo būti įkeltos renginių ataskaitos, kuriose būtų išsamiai išdėstytos išvados ir konkrečios iš jų kylančios idėjos (žr. [gaires](#)). Į šias renginių ataskaitas kartu su renginio aprašymu ir susijusiomis idėjomis atsižvelgta atliekant bendrą platformoje pateiktų nuomonių analizę.

Su Konferencija susiję renginiai buvo organizuojami įvairiais formatais, atsižvelgiant į renginio rūšį, mastą, auditorijos ar organizatorių profilį, taip pat jų teminę aprėptį. Šiame skirsnyje siekiama pateikti įžvalgų apie renginių rūšių įvairovę, o jų indėlis turinio požiūriu aptariamas atitinkamose platformos temose.

Renginiai vyko internetu, asmeniškai arba buvo mišrūs. Jie dažnai buvo organizuojami kaip diskusijos ar praktiniai seminarai, pavyzdžiui, Ispanijoje surengti dialogai dėl ateities su, be kita ko, piliečių praktiniu seminaru bazinių pajamų klausimais (žr. [renginį](#)) arba piliečių praktiniu seminaru tvarių miestų praktikos klausimais, kuris buvo surengtas mažame Flandrijos mieste (žr. [renginį](#)). Taip pat buvo surengtos pasaulinės kavinės, kaip ir diskusijose su Latvijos jaunimu, kuriose buvo nagrinėjama jų Europos vizija ir vaidmuo ateities Europoje (žr. [renginį](#)). Kai kurie renginiai buvo organizuojami labiau klasikiniiais formatais, pavyzdžiui, pagrindinis pristatymas, po kurio vyko klausimų ir atsakymų sesijos, o kiti renginiai buvo organizuojami labiau patariamaisiais formatais. Kai kurie platformoje užregistruoti renginiai buvo ilgesnio laikotarpio patariamųjų konsultacijų projektų dalis, pavyzdžiui, projektas „Decide Europe“ – Čekijoje ir Slovakijoje vidurinių mokyklų moksleiviams skirtų ES lygmens teisėkūros svarstymų simuliacija (žr. [renginį](#)). Taip pat buvo naujoviškų formatų, pavyzdžiui, praktinis seminaras, kuriame dalyviai galėjo teikti rekomendacijas žaisdami vaidmenų žaidimą (žr. [renginį](#)). Latvijoje surengtas hakatonas, kuriame dalyviai varžėsi tarpusavyje komandose, kad sukurtų novatoriškus ir tvirus sprendimus (žr. [renginį](#)) arba

renginys „Vaikščiojimas ir kalbėjimas apie klimato kaitą“ Ispanijoje (žr. [renginį](#)).

Kalbant apie dalyvavimą, kai kurie renginiai buvo organizuoti siekiant įtraukti konkrečių kategorijų dalyvių, pavyzdžiui, moterų (žr. [renginypavyzdį](#)), jaunimo (žr. [renginypavyzdį](#)) arba neįgaliųjų (žr. [renginį](#)), indėlį.

Bendruomenės lygmeniu buvo surengta keletas renginių, pavyzdžiui, dalyvaujamasis renginys su tam tikro miesto ar regiono, pavyzdžiui, Jonšiopingo apskrities, gyventojais (žr. [renginį](#)) arba tarpvalstybinio regiono gyventojais, kuriame aptartas bendras iššūkis, pavyzdžiui, prisitaikymas prie klimato kaitos, darančios poveikį Ispanijos ir Portugalijos sienai (žr. [renginį](#)).

Kalbant apie temas, kai kurie renginiai buvo susiję su Konferencijos procesu arba Europos ateitimi platesniu mastu, pavyzdžiui, renginys Vokietijoje, kuriame buvo bendrai pristatyta Konferencija (renginys), [arba diskusija Marmandėje \(Prancūzija\)](#) svarbiausiais Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios Prancūzijos klausimais – nuo maisto ir žemės ūkio iki Europos gynybos ir pagrindinių teisių (žr. [renginį](#)). Kiti daugiausia dėmesio skyrė konkrečioms temoms, pavyzdžiui, demokratiją puoselėjantiems miestams (žr. [renginį](#)) arba Pėčo universiteto (Vengrija) surengtam renginiui dirbtinio intelekto naudojimo tema (žr. [renginį](#)).

Renginius organizavo įvairūs organizatoriai: kartu su ES piliečiais, akademinė bendruomenė, pilietinės visuomenės organizacijomis, taip pat nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis ir ES institucijomis prisidėjo prie Konferencijos dėl Europos ateities organizuodami renginius. Kai kurios valstybės narės organizavo nacionalinius piliečių forumus, kitos rengė arba rėmė įvairių kitų rūšių konsultacijas. Renginius taip pat organizavo Europos Komisijos atstovybės valstybėse narėse, Europos Parlamento ryšių biurui, Regionų komitetas ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas.

Kas dalyvavo diskusijoje?

Vertinant duomenų teikėjų, pateikusių informaciją apie savo gyvenamąją šalį (70,5 proc.), įskaitant trečiųjų šalių duomenų teikėjus, profilį, galima pateikti šias pastabas.

Beveik pusė respondentų nurodė esantys vyrai (47,3 proc.), o 15,9 proc. – moterys. Tačiau daugiau nei ketvirtadalis (35,6 proc.) nepateikė informacijos apie savo lytį, o 1,2 proc. nurodė esantys nebinarinio lytiškumo, todėl šie skaičiai rodo tik ribotą vaizdą.

Amžiaus grupių atstovavimas buvo gana įvairus: pagal įmokas aktyviausia amžiaus grupė buvo 55–69 m. asmenys (17,7 proc.), 25–39 m. asmenys (16,3 proc.) ir 40–54 m. asmenys (14,9 proc.).

Kalbant apie profesiją, platformoje aktyviai dalyvavo profesionalūs darbuotojai (14,9 proc.) ir pensininkai (10,9 proc.). Vadovai (10,3 proc.) ir studentai (8,1 proc.) taip pat buvo gana aktyvūs. Savarankiškai dirbantys asmenys (7,6 proc.), fizinį darbą dirbantys asmenys (4,5 proc.) ir bedarbiai (2,6 proc.) platformoje buvo palyginti mažiau aktyvūs. 40,8 proc. respondentų nedeklaravo savo profesijos.

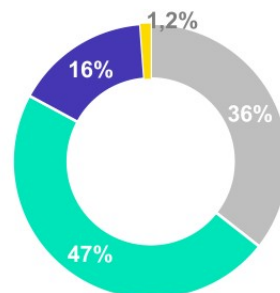
Kalbant apie švietimą, aktyviausiai dalyvavo aukštesnio lygio išsilavinimą turintys asmenys (41,6 proc.). Mažiausiai pateikti socialiniai ir demografiniai švietimo duomenys (41,6 proc.)

Reikėtų pažymėti, kad čia pateikti socialiniai ir demografiniai duomenys suteikia tik ribotą vaizdą, nes organizacijos taip pat galėtų sukurti profilį platformoje, kad galėtų prisidėti idėjų ar renginių forma. Be to, renginių dalyviai nebūtinai užsiregistravo platformoje ir gali būti neįtraukti į statistiką.

4 diagrama. Dalyvių amžius, lytis, švietimas ir profesija (2021 04 19–2022 05 09)

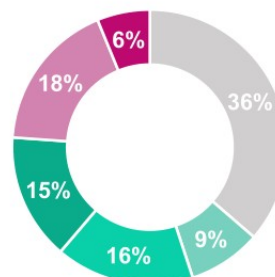
Dalyvių lytis

- Atsakymo nėra
- vyras
- moteris
- nedvejainiai

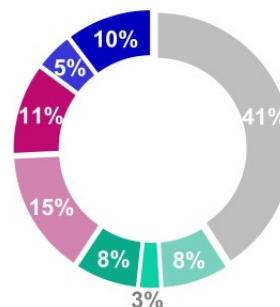
Dalyvių amžius

- Atsakymo nėra
- 15-24
- 25-39
- 40-54
- 55-69
- 70+

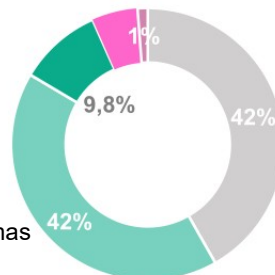
Dalyvių profesija

- Atsakymo nėra
- studentas
- bedarbis
- savarankiškai dirbantis
- profesionalus darbuotojas
- pareigotojas
- fizinį darbą dirbantis
- dalyvių nėra

Dalyvių švietimas

- Atsakymo nėra
- 20 plus – tretinis išsilavinimas
- vis dar studijuoja
- iki 20 m. – pagrindinis arba vidurinis išsilavinimas
- nesimoka visą darbo dieną

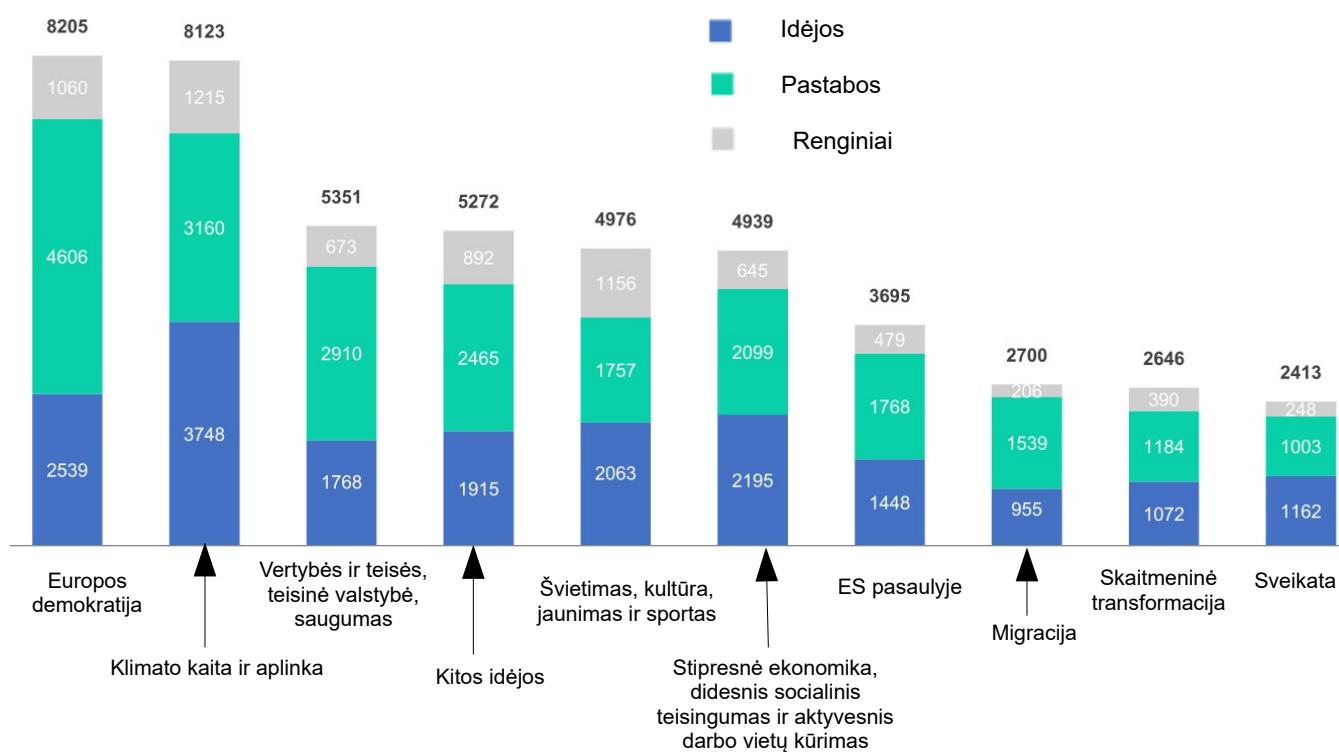

Teminės tendencijos, susijusios su teikiniais

Nuo platformos veikimo pradžios iki 2022 m. gegužės 9 d. daugiausia teikinių (idėjos, komentarai ir renginiai) pateikta Europos demokratijos tema (8 205). Klimato kaita ir aplinka užima antrą vietą – jų indėlis yra 8 123. Įnašai pagal „Vertybės ir teisės“, „Teisinė valstybė“, „Saugumas“ yra trečioje vietoje, po jų eina „Kitos idėjos“ (4-a) ir „Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas“ (5-a) (žr. 5 diagramą).

Dėl kai kurių temų gauta daugiau komentarų, idėjų ar renginių nei dėl kitų, pavyzdžiui, daugiausia pastabų pateikta dėl Europos demokratijos (4 606). Klimato kaita ir aplinka užfiksavo daugiausia idėjų (3 748) ir renginių (1 215). Švietimo, kultūros, jaunimo ir sporto teminė sritis, kurioje vyksta 1 156 renginiai, užima antrą vietą pagal renginių skaičių.

5 diagrama. Įnašai pagal platformos temas (2021 04 19–2022 05 09)

Naujausi pokyčiai

2022 m. vasario 21 d.–gegužės 9 d. veikla platformoje iš viso sudarė 4 693 teikinius, kuriuos sudarė:

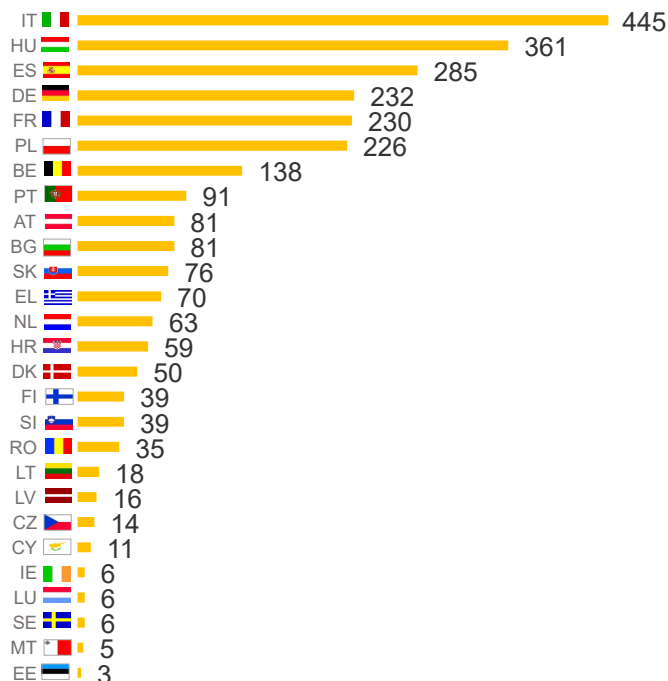
- 2 633 idėjos
- 1 246 komentarai
- 814 renginių

Iš šalių lygmens įnašų analizės matyti, kad pagal įnašų apimtį Italija šiuo laikotarpiu užėmė pirmą vietą (445), o Vengrija (361) išliko antroje vietoje. Ispanija (285) užėmė trečią vietą.

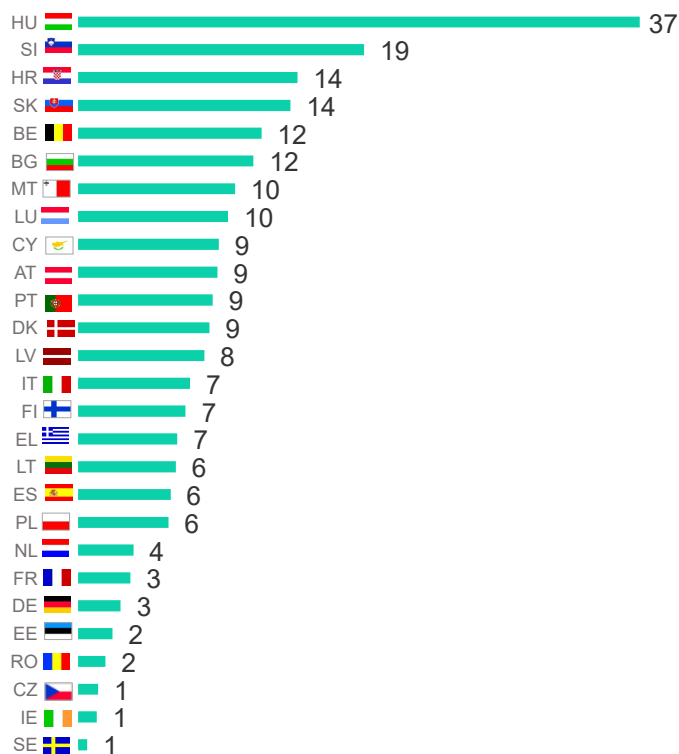
Vokietija (4-oji) ir Prancūzija (5-oji) toliau reikšmingai prisidėjo – atitinkamai 232 ir 230 įnašų.

Kalbant apie įnašų dydį, proporcingą gyventojų skaičiui, Vengrijoje užfiksuotas didžiausias aktyvumo lygis per praėjusį laikotarpį – didelis aktyvumo lygis (36,9 įnašo vienam milijonui gyventojų), po jos rikiuojasi Slovėnija (18,8 įnašo vienam milijonui gyventojų). Be to, aukštas įmokų lygis vienam milijonui gyventojų nustatytas Kroatijoje, Slovakijoje ir Belgijoje.

6 diagrama. Įnašų apimtis pagal šalis (2022 02 21–2022 05 09)

7 diagrama. Įnašų apimtis pagal šalis 1 mln. gyventojų (2022 02 21–2022 05 09)

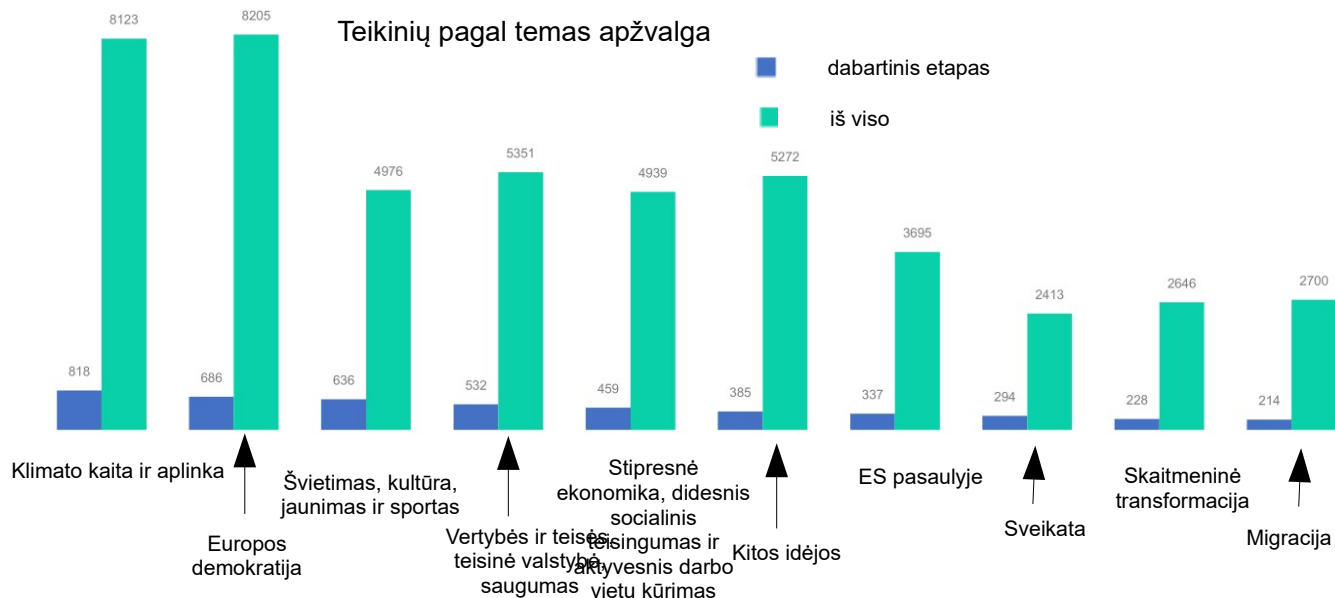

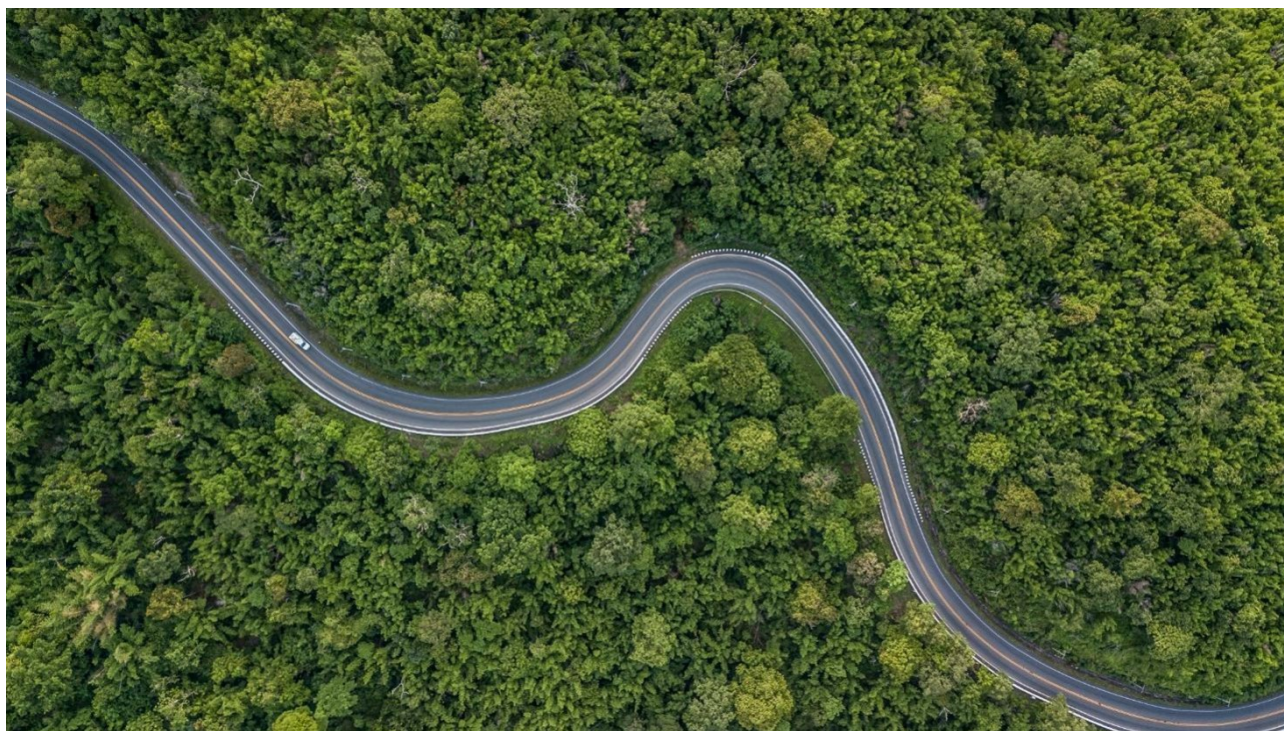
Populiariausios temos 2022 m. vasario 21 d.– gegužės 9 d.

Daugiausia teikinių (atitinkamai 686 ir 818) pateikta Europos demokratijos, klimato kaitos ir aplinkos temomis. Švietimo, kultūros, jaunimo ir sporto tema buvo trečia pagal populiarumą per pastarąjį laikotarpį (iš viso 636 teikiniai).

Palyginti su visais skaičiais, teminė sritis „Vertybės ir teisės, teisinė valstybė ir saugumas“ tarp naujausių teikinių užėmė ketvirtąją vietą (532 teikiniai), o kitos idėjos šioje apžvalgoje užėmė tik šeštąją vietą (tik 385 teikiniai).

8 diagrama. Praėjusio laikotarpio teikinių pagal temas apžvalgos palyginimas su bendra suma

2. Klimato kaita ir aplinka

Klimato kaitos ir aplinkos tema platformoje iš viso sulaukė 8 123 komentarų, idėjų ir renginių (3 748 idėjos, 3 160 komentarų ir 1 215 renginių). Įvairiuose teikiniuose dalyviai iš esmės išreiškė susirūpinimą dėl visuotinio atšilimo ir jo padarinių, ragindami vyriausybes nedelsiant imtis konkrečių kovos su klimato kaita veiksmų. Be kitų pasiūlymų, pagrindinė varomoji jėga dažnai buvo išmetamųjų teršalų kiekio mažinimas, taip pat žaliosios pertvarkos palengvinimas, poveikio klimatui neutralumo užtikrinimas ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos, visų pirma saulės baterijų plokščių, skatinimas. Tvaraus transporto sprendimai daugiausia buvo orientuoti į geležinkelių sistemas, taip pat daug dėmesio skirta su vartojimu susijusiems pasiūlymams kovoti su klimato kaita, pavyzdžiui, perdirbimui, pakuotėms ir plastikui. Atsižvelgiant į pastaruoju metu pakilusias energijos kainas, buvo raginama skatinti sąmoningesnį energijos vartojimą ir ES energetinį suverenumą. Piliečiai ragino įtraukti visus visuomenės sluoksnius: priklausomai nuo konkretaus kiekvieno pasiūlymo turinio, atsakomybė priskiriama asmenims, komerciniam sektoriui arba vyriausybei ir politikos formuotojams.

Įvairias idėjas galima sugrupuoti pagal šias temas:

- **Kova su klimato kaita ir žaliasis kursas**
- **Energetika**

- **Transportas**
- **Vartojimas**
- **Biologinė įvairovė ir gyvūnų gerovė**
- **Žemės ūkis**
- **Tarša**
- **Subsidijavimas, apmokestinimas**
- **Požiūrių ir elgesio pokyčių kūrimas**
- **Būstas ir statyba**

Renginiai

Palyginti su laikotarpiu iki vasario 20 d., laikotarpiu po 2022 m. vasario 20 d. Vidurio ir Rytų Europos šalyse, pavyzdžiui, Vengrijoje, Lenkijoje ir, kiek mažesniu mastu, Slovakijoje ir Bulgarijoje, buvo surengta daugiau renginių, susijusių su klimato kaitos ir aplinkos tema. Šie renginiai iš esmės buvo organizuojami kaip kolektyvinės diskusijos apie klimato kaitos keliamus iššūkius (žr. [renginių pavyzdį](#)). Daugelyje renginių daugiausia dėmesio skirta konkrečioms aplinkos temoms, aptartoms jaunimo požiūriu (žr. [renginio](#)

[pavyzdį](#)). Šių renginių metu buvo aptartos įvairios temos. Budapešte surengtos bitininkystės konferencijos, kuriose dalyvavo daugiau kaip 100 bitininkų, tema buvo tvarus žemės ūkis ir bičių apsauga (žr. [renginį](#)). Neutralaus poveikio klimatui miestai buvo viešojo renginio Vengrijos Bekeščabos mieste tema (žr. [renginį](#)). Renginio tikslas buvo surinkti idėjas ir rekomendacijas, kad iki 2030 m. Békéscsaba poveikis klimatui taptų neutralus. Lenkijoje buvo surengta keletas susitikimų su jaunais aktyvistais ir vietos valdžios bei NVO atstovais, siekiant išnagrinėti jaunimo informuotumo aplinkosaugos klausimais lygį ir domėjimąsi aplinkosaugos klausimais (žr. [renginį](#)).

Ispanijos jaunimas svarstė įvairias su žaliuoju kursu susijusias temas ir pasiūlė idėjų, pradedant dviračių ir pačiūžų naudojimo skatinimu ir baigiant tvaraus energijos vartojimo ir gamtos išteklių naudojimo pastatų kompleksuose skatinimu (žr. [renginį](#)).

Danijos internetiniuose praktiniuose seminaruose buvo siekiama keisti idėjomis apie tai, kaip įmonės galėtų skatinti inovacijas ir žaliąją pertvarką. Po to vykusioje podiumo diskusijoje pagrindinis klausimas buvo poreikis paspartinti ES vandenilio ir iš vandenilio pagamintų degalų projektavimo ir gamybos pajėgumus (žr. [renginį](#)).

Kova su klimato kaita ir žaliasis kursas

Dalyviai dažnai reiškia susirūpinimą dėl klimato kaitos ir jos padarinių, ragindami vyriausybes ir ES nedelsiant imtis veiksmų ir įgyvendinti tvirtesnę Europos aplinkos politiką siekiant kovoti su klimato kaita (žr. idėjos pavyzdį, renginio pavyzdį). Pasiūlymai yra susiję su išmetamųjų teršalų kiekio mažinimu, poveikio klimatui neutralumo užtikrinimu, kova su tarša, žaliaja pertvarka, kurie taip pat aptariami įvairiose toliau nurodytose temose.

Kalbant apie išmetamuosius teršalus, vienas iš dažniausiai aptariamų klausimų yra susijęs su išmetamųjų teršalų apmokestinimu, konkrečiau – skatinti įmones mažinti savo išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį pasirenkant pigesnius atsinaujinančiuosius energijos išteklius, o tai savo ruožtu skatina vartotojus priimti tvaresnius sprendimus (žr. labai palaikomos [idėjos pavyzdį](#)). Kitas pasiūlymas – sumažinti didžiausią leidžiamą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Tai šiuo metu leidžia didelio efektyvumo anglimis ir dujomis kūrenamoms elektrinėms nukristi žemiau ribos; tačiau jos vis dar prisideda prie taršos (žr. [idėją](#)). Taip pat keliamas klausimas dėl pasienio anglies dioksido mokesčio ir susijusių priemonių poreikio (žr. [renginio pavyzdį](#)).

Teikinių autoriai paminėjo Sutartį dėl iškastinio kuro neplatinto – pilietinės visuomenės iniciatyvą, kuria siekiama užtikrinti iškastinio kuro naudojimo mažinimą.

Jie rekomenduoja, kad ES prisijungtų prie šios sutarties lygiagrečiai su Paryžiaus susitarimu (žr. [idėją](#)).

Vienas dalyvis ragina daugiau investuoti į anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologijų (CCS technologijos) kūrimą (žr. [idėją](#)).

Visoje Europoje buvo surengtos diskusijos dėl žaliojo kurso ir apskritai žaliosios pertvarkos, siekiant aptarti pagrindinius prioritetus, geriausią praktiką, įgyvendinimą vietos ir regionų lygmeniu, taip pat alternatyvius verslo modelius (žr. renginio ir [renginio pavyzdžius](#)).

Keliuose teikiniuose daugiausia dėmesio skiriama socialiniam ir ekonominiam žaliojo kurso, kaip ES strategijos, kuria siekiama padėti Europai pereiti prie neutralaus poveikio klimatui, teisingos ir klestinčios visuomenės, įgyvendinimo poveikiui. Pavyzdžiui, raginama laikytis socialiai įtraukiesnio požiūrio ir parengti subalansuotą strategiją, kurios ekonominiai, socialiniai ir aplinkos aspektai turi būti vertinami ir įgyvendinami bendrai ir strategiškai, atsižvelgiant į sparčiai didėjančias energijos kainas visoje Europoje (žr. idėją). Labai palaikoma idėja platformoje nori, kad ES užtikrintų tvirtą ir įtraukų valdymo požiūrį, pagal kurį tiek darbuotojai, tiek profesinės sąjungos dalyvautų rengiant ir įgyvendinant prisitaikymo prie klimato kaitos politiką visais lygmenimis. Pabrėžiama, kad ES kovos su klimato kaita strategija turėtų apimti konkrečias politikos priemones, kuriomis būtų išsaugotos darbo vietos ir apsaugota darbuotojų sveikata ir sauga, taip pat aktyvią darbo rinkos politiką ir perkvalifikavimą bei mokymą, kad būtų užkirstas kelias darbo vietų praradimui (žr. [idėją](#)).

Bendresniu lygmeniu siūloma sukurti rezultatų suvestinę, kad būtų galima stebėti priemonių poveikį ir pateikti įrodymų apie žaliojo kurso įgyvendinimo pažangą regionų lygmeniu (žr. [idėją](#)).

Energetika

Kita tema, kuri pritraukia daugiau dalyvių, yra energetika, kuri dažnai keliama atsižvelgiant į klimato kaitos temą. Platformos dalyviai siūlo skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą tiek nedideliu, tiek dideliu mastu, pavyzdžiui, vykdant Europos bendradarbiavimą energetikos srityje (žr. [renginį](#)). Be atsinaujinančiosios energijos, branduolinė energija yra diskusijų tema, o idėjose raginama riboti branduolinės energijos naudojimą arba plėtoti saugią branduolinę energiją ir ją naudoti šalyse ir vietose, kuriose neįmanoma naudoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, neseniai paskelbti Europos Komisijos planai branduolinę energiją ir gamtines dujas priskirti žalioms investicijoms sukėlė kritiką Konferencijos platformoje (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kita vertus, daugumoje nuomonių šiuo klausimu laikomasi priešingos nuomonės ir teigiama, kad branduolinė energija yra geriausias būdas sumažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kartu raginama ištirti alternatyvius energijos šaltinius (žr. [įvykio pavyzdį](#)), pavyzdžiui, termobranduolinę sintezę, geotermine energiją ar vandenilį, kurie labai prisidėtų prie energijos įvairovės (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Tačiau teikinių autoriai pabrėžia, kad vietos gyventojai turi priimti net alternatyvius šaltinius, pavyzdžiui, vėjo energiją, ir kad būtina užtikrinti, kad jie darytų teigiamą poveikį biologinei įvairovei, žmonėms ir kraštovaizdžiui (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Pagal efektyvaus energijos vartojimo ir aplinką tausojančio šildymo potėmę, pavyzdžiui, siūloma naudoti įvairių rūšių kurą naudojančias krosnis (žr. [idėją](#)) arba centralizuoto šilumos tiekimo tinklą, pasinaudojant nepanaudotais šilumos šaltiniais, pavyzdžiui, giliaja geotermine energija (žr. [idėją](#)).

Žmonės apskritai ragina įmones ir komercines įmones užtikrinti didesnę atskaitomybę ir dalyvavimą, pavyzdžiui, mažinti dirbtinį apšvietimą, kai jo nereikia, pavyzdžiui, parduotuvių langus prekybos centruose po uždarymo laiko (žr. [idėją](#)).

Kalbant apie energijos vartojimo efektyvumo tikslus gyvenamųjų namų lygmeniu, teikinių autoriai pasisako už perėjimą prie individualaus energijos vartojimo kondominiumuose (žr. [idėją](#)). Kita iškelta idėja – mikrobendra energijos gamyba būstuose (žr. [idėją](#)).

Transportas

Kitas dažnai pasitaikantis idėjų rinkinys yra susijęs su transportu, kuris dažnai aptariamas dėl taršos. Kai kurie iš toliau išvardytų pasiūlymų yra susiję su transporto sistemų keitimu siekiant sumažinti taršą.

Platformoje pateiktomis transporto sistemų keitimo idėjomis visų pirma raginama uždrausti trumpų nuotolių skrydžius ES, kad būtų sumažinta tarša (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Teikinių autoriai pabrėžia, kad

dėl pandemijos jau sumažėjo aviacijos pramonė.

Apskritai tvirtai pritariama tam, kad Europos viešojo transporto sistemos būtų tobulinamos (žr. [idėjos pavyzdį](#)), nes jos yra ekologiškesnės alternatyvos trumpųjų nuotolių skrydžiams. Konkrečiai, plačiai aptariamas bendras Europos geležinkelių tinklas (žr. [idėjos ir renginių pavyzdį](#)). Vienas teikinių autorių siūlo „Euro Trainscanner“ paieškos sistemą, kad kelionės geležinkeliais taptų patrauklesnės (žr. [idėją](#)), o kitas siūlo įdiegti integruotą ES bilietą ir padaryti jį nemokamą miestuose (žr. [idėją](#)). Pasiūlymai išplėsti greitųjų traukinių tinklus ir sukurti tarpvalstybines geležinkelių jungtis buvo parengti viename iš kelių Europos geležinkelių metams skirtų renginių (žr. [renginį](#)).

Kitos idėjos yra susijusios su bendru dviračių transporto tinklu ir jose siūloma, pavyzdžiui, išplėsti dviračių transporto maršrutus arba sukurti visos Europos dviračių transporto jungčių tinklą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, pasiūlyta įpareigoti savivaldybes įrengti dviračių takus kaip neatskiriamą kelio dalį, kaip jau yra pėsčiųjų šaligatvių atveju (žr. [idėją](#)).

Kitoje idėjų grupėje daugiausia dėmesio skiriama inovacijoms ir elektrinių transporto priemonių, pavyzdžiui, automobilių ir dviračių, kūrimui, taip pat jų integravimui į dabartinę aplinką, pavyzdžiui, sukuriant įkrovimo stotelių tinklą (žr. [idėją ir idėją](#)). Vis dėlto vienas dalyvis teigia, kad elektra varomi automobiliai turi neigiamų aplinkos apsaugos ir humanitarinių išlaidų, ir vietoj to siūlo apriboti transporto priemonės svorį ir greitį, kad būtų sumažintas išmetamas CO2 kiekis (žr. [idėją](#)).

Kalbant apie transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą ir ekologiškesnį transportą, dalyviai taip pat pabrėžia tarpvalstybinių projektų svarbą skatinant laivybą ir geležinkelių transportą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Taip pat raginama parengti programas, kuriomis būtų skatinami moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra bei inovacijos, kad būtų galima gaminti tiek viešąsias, tiek privačiąsias, individualias ir kolektyvines transporto priemones, kurios nebūtų taršios ir 100 proc. apsirūpintų energija (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Vartojimas

Sąvoka „vartojimas“ apima įvairias potemes, o idėjose daugiausia dėmesio skiriama pačių įvairiausių rūšių medžiagų atliekoms, nustatant tvarią tokių atliekų tvarkymo ir mažinimo praktiką. Teikinių autoriai labai ragina pakeisti dabartinę masinio prekių ir paslaugų vartojimo sistemą. Labai palaikomoje idėjoje, kurioje pateikiamos pasikartojančios nuotakos, raginama šiuo atžvilgiu skatinti žiedinę ekonomiką (žr. [idėją](#)). Teisė į remontą laikoma esminiu elementu keičiant vartojimo modelius ir skatinant žiedinę ekonomiką. Dalyviai ragina kurti taisymsi palankius gaminius ir nustatyti taisymo indeksą bei ES masto taisymo etiketę (žr. [idėją](#)). Dėl pandemijos poveikio žmonės taip pat permąstė pasaulines tiekimo grandines ir pasisakė už jų trumpinimą (žr. [idėją](#)). Kai kurie teikinių autoriai siūlo nustatyti didžiausio suvartojimo ir gamybos kvotas (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kalbant konkrečiai apie maisto švaistymą, vienas dalyvis pabrėžia, kad 40 proc. viso pasaulyje pagaminamo maisto niekada nepasiekia mūsų stalų ir kad dėl to išmetama 10 proc. viso pasaulyje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, ir siūlo priemones maisto švaistymui sustabdyti, pavyzdžiui, paramą maisto dovanojimui (žr. [idėją](#)).

Keletas teikinių autorių platformoje atkreipia dėmesį į didelį susidarantių atliekų kiekį ir siūlo keletą priemonių,

kuriomis siekiama išvengti tokių atliekų ir su jomis kovoti, pavyzdžiui, perdirbimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)), pasirenkant gaminių pakuotes be atliekų arba mažo atliekų kiekio pakuotes, kad būtų sumažintas neigiamas poveikis aplinkai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Labai remiama idėja propaguoti ES vadovaujamą grąžinamųjų maisto pakuočių, pagamintų iš perdirbamų medžiagų, programą (žr. [idėją](#)). Vienas dalyvis nurodo, kad reikia daugiau informacijos apie perdirbimą, kad ši praktika būtų skatinama nuo ankstyvo amžiaus (žr. [idėją](#)). Kitame pasiūlyme siūloma įdiegti Vokietijos modelių grindžiamą Europos integruotą butelių grąžinimo sistemą (žr. [idėją](#)). Atliekų potemėje (žr. [idėją](#)) taip pat atkreiptas dėmesys į draudimą perduoti atliekas iš ES išorės paslaugų teikėjams.

Vartojimo poveikio aplinkai potemėje iškeltas importuojamų prekių atitikties ES standartams klausimas. Pavyzdžiui, vienas teikinio autorius siūlo uždrausti importuoti jautieną iš Brazilijos, kurios atsekamumo lygis nėra toks pat kaip ES jautienos (žr. [idėją](#)).

Kitoje pasikartojančioje idėjoje pasisakoma už pažangesnę produktų ženklavimo sistemą (žr. [idėjos pavyzdį](#)), kurioje būtų išsamiai aprašytas gamybos poveikis aplinkai arba nurodyta, ar produktuose yra mikroplastiko ir todėl jie daro neigiamą ilgalaikį poveikį vartotojų sveikatai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Labai remiamoje idėjoje siūloma produktams skirti „klimato balą“, pagal kurį būtų apskaičiuojamas produkto poveikis klimatui gamybos, transporto, įmonės profilio ir kt. požiūriu (žr. [idėją](#)).

Paskutinė kryptis susijusi su greitosios mados ir tekstilės pramone, siekiant, kad ji taptų ekologiškesnė; teikinių autoriai pabrėžia didžiulį drabužių gamybai naudojamų išteklių kiekį ir tai, kad drabužiai dažnai netinkami perdirbti (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Ispanijoje surengtame piliečių praktiniame seminare buvo sugalvota keletas idėjų, susijusių su vandens vartojimu. Teikinių autoriai pabrėžia, kad reikia tobulinti paskirstymo ir vandens surinkimo sistemas, kad būtų išvengta vandens švaistymo (žr. [renginį](#)).

Be to, dalyviai pabrėžia, kad reikia skatinti ekologišką ir tvarų turizmą, o ne masinį turizmą, nes manoma, kad pastarasis daro didelį poveikį gamtos ir kultūros ištekliams (žr. [renginio pavyzdį](#)).

Paskutinė šios temos pastabų ir idėjų grupė atspindi susirūpinimą dėl naujų elektroninių prietaisų susidarantių atliekų ir ragina nustatyti didesnę privalomą tokių prietaisų garantiją ir poreikį užtikrinti taisomumą (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir sukurti bendradarbiavimo tinklų platformą, kad būtų užtikrintas

 pakartotinis elektroninių atliekų išleidimas į apyvartą (žr. [idėją](#)). Kitas pasiūlymas – parengti bandomąją programą, pagal kurią 35 mln. ES šeimų elektros prietaisai būtų pakeisti A+++ gaminiais, laikantis ES žaliosios pertvarkos tikslo (žr. [idėją](#)).

Kai kurie dalyviai taip pat nori, kad energijos suvartojimas būtų ribotas, ypač dėl to, kad elektros energija daugiausia gaminama naudojant iškastinį kurą, nustatant mėnesinę vartoti skirtos elektros energijos kvotą, o perteklius būtų apmokestinamas (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Keletas dalyvių išreiškė susirūpinimą dėl kriptovaliutų plėtros, kur įranga sukelia didžiulį elektros energijos suvartojimą. Jų nuomone, kuo daugiau kriptovaliutų kasybos tampa pasauline problema, tuo daugiau reikės apribojimų ir taisyklių (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Biologinė įvairovė ir gyvūnų gerovė

Konferencijos metu vis dažniau svarstomos biologinės įvairovės išsaugojimo ir gyvūnų apsaugos temos, prie kurių buvo prisidėta keliais būdais.

Pagrindinė idėjų potėmė susijusi su miškų naikinimu. Vienoje iš labiau palaikomų idėjų raginama investuoti į Europos miškų atkūrimą, kad būtų išvengta dykumėjimo (žr. [idėją](#)), arba pasauliniu mastu, kad būtų išgelbėti planetos plaučiai, t. y. Amazonės atogrąžų miškai ir kiti pasauliniai atogrąžų miškai, siekiant ne tik sulėtinti pasaulinę taršą anglies dioksidu ir išsaugoti rūšis, bet ir sumažinti migracijos spaudimą Europai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Politikos pasiūlymai apima draudimą importuoti produktus, pagamintus naikinant miškus (žr. [idėją](#)).

Apsauga nuo faunos taip pat laikoma svarbia šios temos sudedamąja dalimi. Vienas dalyvis pasiūlė priimti bendrą nykstančių Europos rūšių apsaugos politiką (žr. [idėją](#)). Keletas dalyvių pritarė idėjoms sustabdyti prekybą egzotiškais gyvūnais kaip gyvūnais augintiniais (žr. [idėją](#)), taip pat idėjoms, susijusioms su vandens gyvūnų apsauga, įskaitant teisės akto dėl vandens gyvūnų gerovės įgyvendinimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Be kitų pasiūlymų, susijusių su biologinės įvairovės tema, išsiskiria pasiūlymas sodinti medžius visose „užmirštose“ vietose, pavyzdžiui, greitkeluose, kelių sankryžose ir kt., kaip būdą surinkti CO₂, padidinti evapotranspiraciją, pagerinti biologinę įvairovę ir reguliuoti vandens srautus (žr. [idėją](#)). Kai kuriuose renginiuose taip pat buvo aptartas raginimas palikti daugiau erdvės gamtai (žr. [renginį](#)). Kitas pasiūlymas – įsteigti Europos mobiliąją jūrų mokslinių tyrimų stotį, kad būtų galima įgyti esminių žinių apie jūrų biologinę įvairovę (žr. [idėją](#)).

Žemės ūkis

Kita tema, kuri sulaukė nemažai atsiliepimų, taip pat nemažai pritarimo susijusioms idėjoms, yra žemės ūkis.

Pagal šią temą teikinių autoriai gana dažnai pasisako už ekologinio ūkininkavimo ir daugiau mažų ūkių koncepciją (žr. [idėjos pavyzdį](#)), ragindami uždrausti pesticidų naudojimą ir intensyvų ūkininkavimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kai kurie teikinių autoriai teigia, kad pesticidų draudimas turėtų būti taikomas ir asmeniniam naudojimui (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Parama smulkiajam ir ekologiniam ūkininkavimui, taip pat bendrai ES žemės ūkio politikos ateičiai taip pat matyti iš dalyvavimo apskritojo stalo diskusijose, surengtose šioms konkrečioms temoms aptarti (žr. [renginio pavyzdį](#)).

Idėjų grupėje pateikiama keletas pavyzdžių, kaip padaryti žemės ūkį mažiau taršų ir tvaresnį, diskutuojant apie tokius aspektus kaip plastiko naudojimas žemės ūkio plėvelėse (žr. [idėja](#)) ir vandens suvartojimo žemės ūkyje mažinimo būdai (žr. [idėja](#)).

Kitos idėjos rodo, kad ES turėtų dėti daugiau pastangų skatindama augalinę mitybą klimato apsaugos ir aplinkos išsaugojimo tikslais. Kai kurie teikinių autoriai kaip tokių veiksmų pagrindą nurodo etinius aspektus (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šis klausimas taip pat nagrinėjamas sveikatos temoje.

Teikinių autoriai taip pat labai pabrėžia, kad reikia užtikrinti apsirūpinimo maistu savarankiškumą ir saugumą skatinant vietos ūkininkavimą. Diskusijose buvo kalbama apie maisto juostas aplink miestus, vaismedžių sodinimą miestų teritorijose, paramą gamintojams ir ūkininkams įsigyti žemės ribojant tokios žemės kainą ir kitas priemones (žr. [idėja](#)). Be to, siūloma nustatyti vietos produktų pirkimo kvotas dideliems tarptautiniams prekybos centrams (žr. [idėja](#)).

Žemės ūkio temoje keliamas klausimas, kaip žemės ūkis turėtų susidoroti su klimato svyravimais ir jiems pasirengti. Šiuo atžvilgiu daugiafunkcės, daugialypės agrarinės miškininkystės sistemos gali padidinti humuso susidarymą, vandens sulaikymo pajėgumą ir surišimą su CO₂, taip gerokai padidindamos žemės ūkio stabilumą ir našumą (žr. [idėja](#)). Be to, vienas dalyvis pasisako už perėjimą nuo intensyvaus žemės ūkio prie agroekologijos (žr. [idėja](#)).

Galiausiai aptariamos ūkininkų pajamos, o kai kurie teikinių autoriai ragina ūkininkus gauti garantuotas pajamas sąžiningomis kainomis, o ne subsidijomis (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Tarša

Tarša įvardijama kaip spaudimo pasaulio aplinkai šaltinis. Aptariamos kelios taršos sritys, kurių potėmės yra šios: vandens tarša, tarša plastikais ir šviesinė tarša.

Vandens taršos potėmėje daug dėmesio skiriama poreikiui užtikrinti geriamojo vandens išteklių ir švarių ekosistemų saugumą ateityje. Be to, yra konkrečių pasiūlymų dėl kovos su vandenynų ir upių tarša (žr.

[įvykio pavyzdį](#)). Pavyzdžiui, idėja neutralizuoti vandenynų rūgštėjimą specifinėmis bakterijomis (žr. [idėja](#)).

Įnašai, kuriais sprendžiama plastiko medžiagų keliamos taršos problema, sudaro didelę visų įnašų dalį, o tai rodo didėjančią visuomenės susirūpinimą dėl pernelyg didelio plastiko atliekų kiekio. Kartu su raginimu užtikrinti vienkartinį plastikinių gaminių draudimo vykdymą ir jį išplėsti (žr. [renginio pavyzdį](#)), dalyviai siūlo apriboti pakuotėms naudojamo plastiko rūšis iki tų, kurias galima perdirbti kartu, nereikalaujant atskirti sudedamųjų dalių (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, siūloma sukurti iš upių ir vandenynų pašalinto plastiko perdirbimo įrenginius (žr. [idėja](#)).

Galiausiai kai kuriose platformoje pateiktose idėjose siūloma riboti šviesinę taršą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Subsidijavimas, apmokestinimas

Be įvairių idėjų, susijusių su išmetamųjų teršalų apmokestinimu, kurios aptariamos kovos su klimato kaita temoje, šioje teminėje srityje pateikiama keletas pasiūlymų, kaip sustabdyti aplinkai nežalingas subsidijas, pavyzdžiui, labai pritariama idėjai nutraukti visas subsidijas iškastiniam kurui (žr. [idėja](#)). Panašiai ir kitoje idėjoje raginama sustabdyti žalingas žvejybos subsidijas (žr. [idėja](#)). Kita vertus, pasiūlymuose raginama didinti subsidijas biologinės įvairovės ir klimato kaitos projektams arba ES skyrė lėšų namų izoliacijai atnaujinti (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Teikinių autoriai taip pat siūlo nustatyti tvarumo mokestį (žr. [idėjos pavyzdį](#)), dėl kurio netvarūs produktai taptų brangesni, todėl tokie produktai taptų mažiau patrauklūs tiek vartotojams, tiek gamintojams. Be to, tai taip pat suteiktų ES papildomų pajamų arba pajamų iš klimato kaitos, kad ji galėtų investuoti į tvarumo priemones, pavyzdžiui, elektra varomų automobilių pirkimą ir saulės baterijų plokščių įrengimą privačiuose namuose (žr. [idėja](#)).

Požiūrių ir elgesio pokyčių kūrimas

Taip pat daug dėmesio skiriama visų kartų europiečių švietimui ir informuotumo didinimui (žr. [renginį](#)). Nors dauguma idėjų susijusių su jaunimo švietimu (žr. [idėjos pavyzdį](#)), net ir nuo labai ankstyvo amžiaus, pasitelkiant edukacinius sodus (žr. [idėja](#)), taip pat raginama įtraukti vyresnio amžiaus europiečius į klimato kaitos iniciatyvas, visų pirma dėl didėjančio visuomenės

senėjimo Europoje (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, kai kurie teikinių autoriai pabrėžia, kad reikia skatinti ekologiškai atsakingą Europos institucijų komunikaciją. Pavyzdžiui, jie siūlo parengti komunikacijos priemonių rinkinius „Kaip būti ekologiškai atsakingu europiečiu“ ir stiprinti švietimą aplinkosaugos klausimais, kad būtų sukurti už aplinką atsakingi rajonai (žr. [idėją](#)).

Suprasdami asmenų vaidmenį mažinant klimato kaitą, kai kurie dalyviai primygtinai reikalauja įmonių atsakomybės ir ragina žmones patraukti atsakomybės tas įmones, kurios teigia esančios neutralaus anglies dioksido poveikio, tačiau vis dar remiasi netvariais verslo modeliais (žr. [idėją](#)).

Būstas ir statyba

Papildoma tema yra susijusi su būstu ir statyba, o potėmė apima keletą idėjų ir renginių, kuriuose aptariamas naujasis europinis bauhausas (žr. [renginį](#)), siekiant suderinti novatorišką, estetinį dizainą su konkrečiais kovos su klimato kaita veiksmais ir užtikrinti, kad mūsų būsimos gyvenamosios erdvės būtų tvaresnės, įperkamesnės ir prieinamesnės. Kitoje idėjoje raginama rengti informuotumo didinimo kampanijas apie ekologišką ir tvarią statybą naudojant mažo anglies dioksido kiekio statybines medžiagas (žr. [idėją](#)).

Švedijoje organizuojamame dialoge taip pat daugiausia dėmesio skiriama tvaraus būsto plėtros ir skatinimo kaimo vietovėse būdams, kad gyvenimas kaimo vietovėse taptų patrauklesnis (žr. [renginį](#)).

Vienas pasiūlymas susijęs su Europos žemės atkūrimo pasitikėjimu, siekiant atkurti apleistos žemės ir pastatų natūralesnę būklę biologinės įvairovės ir miestų gyventojų labui (žr. [idėją](#)).

Galiausiai taip pat buvo išnagrinėta idėja pakartotinai platinti naudotus elementus ir medžiagas statybos pramonėje (žr. [idėją](#)).

Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09)

Naujausiuose teikiniuose dėmesys naujai sutelktas į energetiką, atsižvelgiant į vis didėjančią ES priklausomybę nuo Rusijos dujų ir naftos tiekimo. Buvo pateikta keletas pasiūlymų, pradedant energijos blaivumo skatinimu ES (žr. [idėją](#)), energetine nepriklausomybe ir baigiant tvaraus transporto skatinimu. Didelė naujų įnašų dalis buvo skirta geležinkelių tinklų stiprinimui, pigiam ir prieinamam viešajam transportui ir dviračių naudojimui (žr.

[idėjos pavyzdį](#)). Diskusijose daugiausia dėmesio skirta švarios energijos šaltiniams – populiariai temai, kaip matyti ir iš ankstesnių pranešimų (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vandenis dažnai buvo minimas kaip žaliosios energijos nešiklio pavyzdys, o kai kurių žaliųjų energijos šaltinių, pavyzdžiui, branduolinės energijos ir metano, ribos dažnai buvo pabrėžiamos (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kalbant apie potėmę „Tvaraus vartojimo skatinimas“, buvo atkreiptas dėmesys į tokias anksčiau nurodytas potemes kaip plastiko naudojimo draudimas (žr. [idėjos pavyzdį](#)), perdirbimas, atliekų mažinimas ir mokesčių sistema, kuria skatinamas tvarus vartojimas. Naujose idėjose pateikta konkrečių pasiūlymų, pavyzdžiui, pasiūlymas parengti ES remiamą automobilių mainų programą, kad piliečiai galėtų keisti savo automobilius į mažiau taršius modelius, pavyzdžiui, hibridinius automobilius (žr. [idėją](#)). Kituose teikiniuose siūlomi energijos taupymo būdai, visų pirma biuruose, atsižvelgiant į klimato kaitą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Klimato kaita ir išmetamieji teršalai apskritai vėl buvo plačiai aptariami, o su švietimu aplinkos klausimais susijusios idėjos praėjusiu laikotarpiu buvo pateikiamos dažniau (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kalbant apie kovą su klimato kaita, neseniai teikiniuose Europos aplinkos ambasadoriui buvo pateikta pasiūlymų dėl bendro požiūrio į klimato kaitą arba, atsižvelgiant į dabartinę aplinką, dėl Europos energetikos ministro, kuris atstovautų Europai šiais klausimais tarptautinėje arenoje, įsteigimo (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

2022 m. balandžio mėn. pradžioje Milane surengtose Europos jaunimo diskusijose buvo aptarti keli klausimai, susiję su tvariu kosmoso tyrinėjimu, ir paraginta kurti naujas, labiau aplinką tausojančias kosmoso technologijas, kad būtų sukurti tvarūs palydovai (žr. [idėją](#)).

Skatinti žiedinę ekonomiką
 Persvarstyti tiekimo grandines
 Užklausti dėl masės suvartojimo
 Sumažinti visų rūšių atliekas, įskaitant maisto ir vandens atliekas
 Nustatyti didesnę privalomą garantiją naujiems prietaisams
 Uždrausti atliekų išvežimą iš ES
 Įdiegti produktų etiketes, kuriose būtų išsamiai aprašytas poveikis aplinkai
 Skatinti lėtą madą 8; ekologiškos tekstilės pramonė
 Kovoti su vandens švaistymu
 Skatinti ekologišką ir ekologišką turizmą
 Skatinti efektyviai energiją vartojančius elektroninius prietaisus

Vartojimas

Sudaryti palankesnes sąlygas žaliajai pertvarkai taikant konkrečias politikos priemones
 Išplėsti ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą
 Mokestiniai išmetamieji teršalai
 Mažesnis didžiausias leidžiamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis
 Prisijunkite prie Iškastinio kuro neplatinimo sutarties
 Investuoti į CCS technologijas
 Nustatyti tvirtesnę Europos aplinkos politiką kovai su klimato kaita
 Skatinti įgyvendinimą vietos ir regionų lygmenimis
 Plėsti žaliąjį kursą socialiniu požiūriu įtraukiant būdus
 Priemonių poveikio ir įgyvendinimo stebėseną

Kova su klimato kaita

Skatinti tvarius būdus pasiekti Europos energetinį suverenumą
 Atsisakyti neatsinaujinančių energijos šaltinių arba juos apriboti
 Alternatyvių energijos šaltinių skatinimas ir tyrimas
 Ištirti energiją taupančių ir ekologišką šildymą
 Laikyti įmones atsakingomis už jų energijos vartojimą
 Reguluoti kriptovaliutų kasybą

Energetika

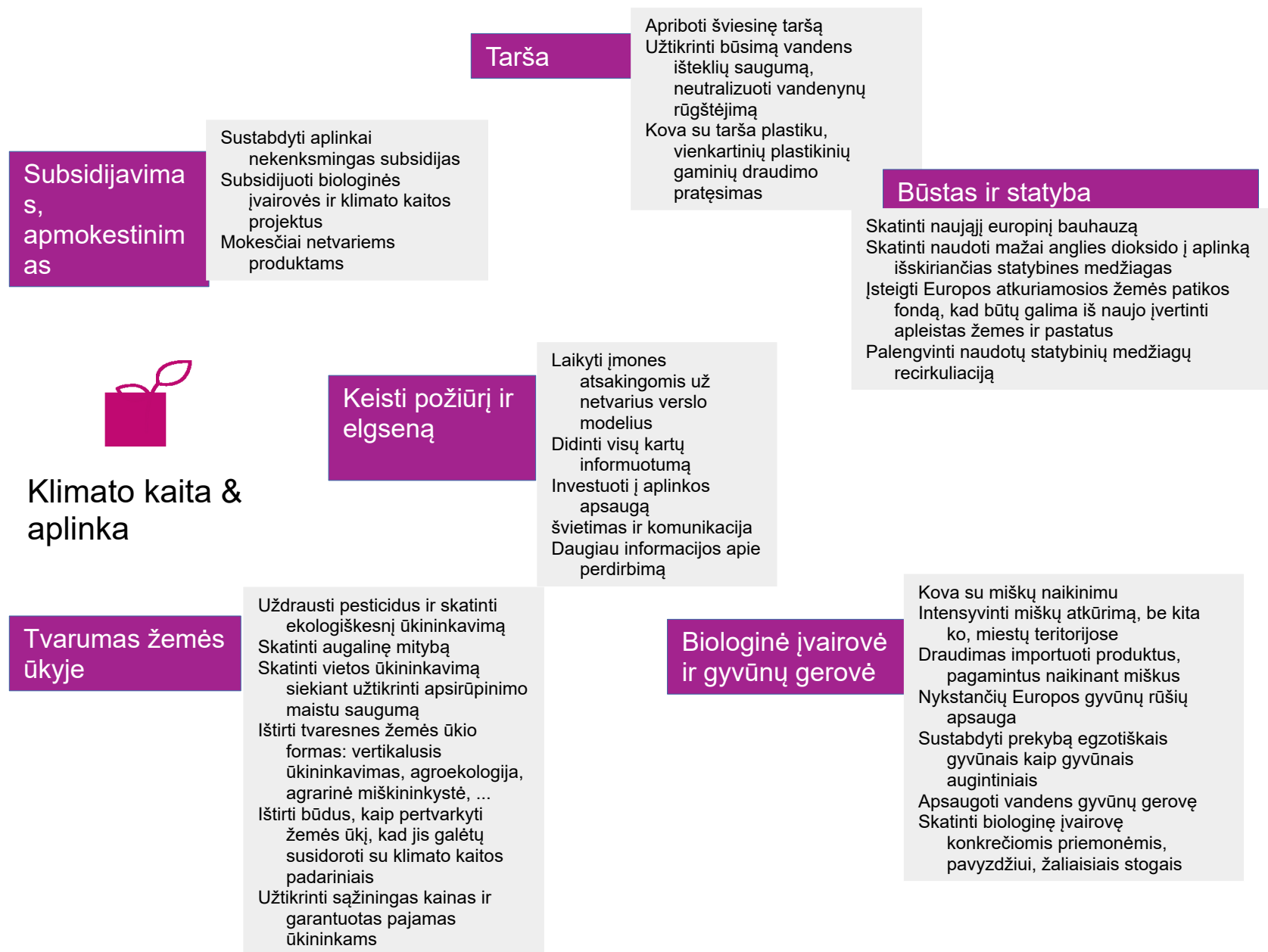
Uždrausti trumpų atstumų skrydžius
 Tobulinti ir plėsti viešąjį transportą ir jo infrastruktūrą
 Išplėsti greitųjų traukinių tinklus
 Sudaryti palankesnes sąlygas dviračių infrastruktūrai
 Aptarkite elektromobilių naudą aplinkai ir trūkumus
 Investuoti į aplinką tausojančio transporto mokslinius tyrimus ir plėtrą

Transportas

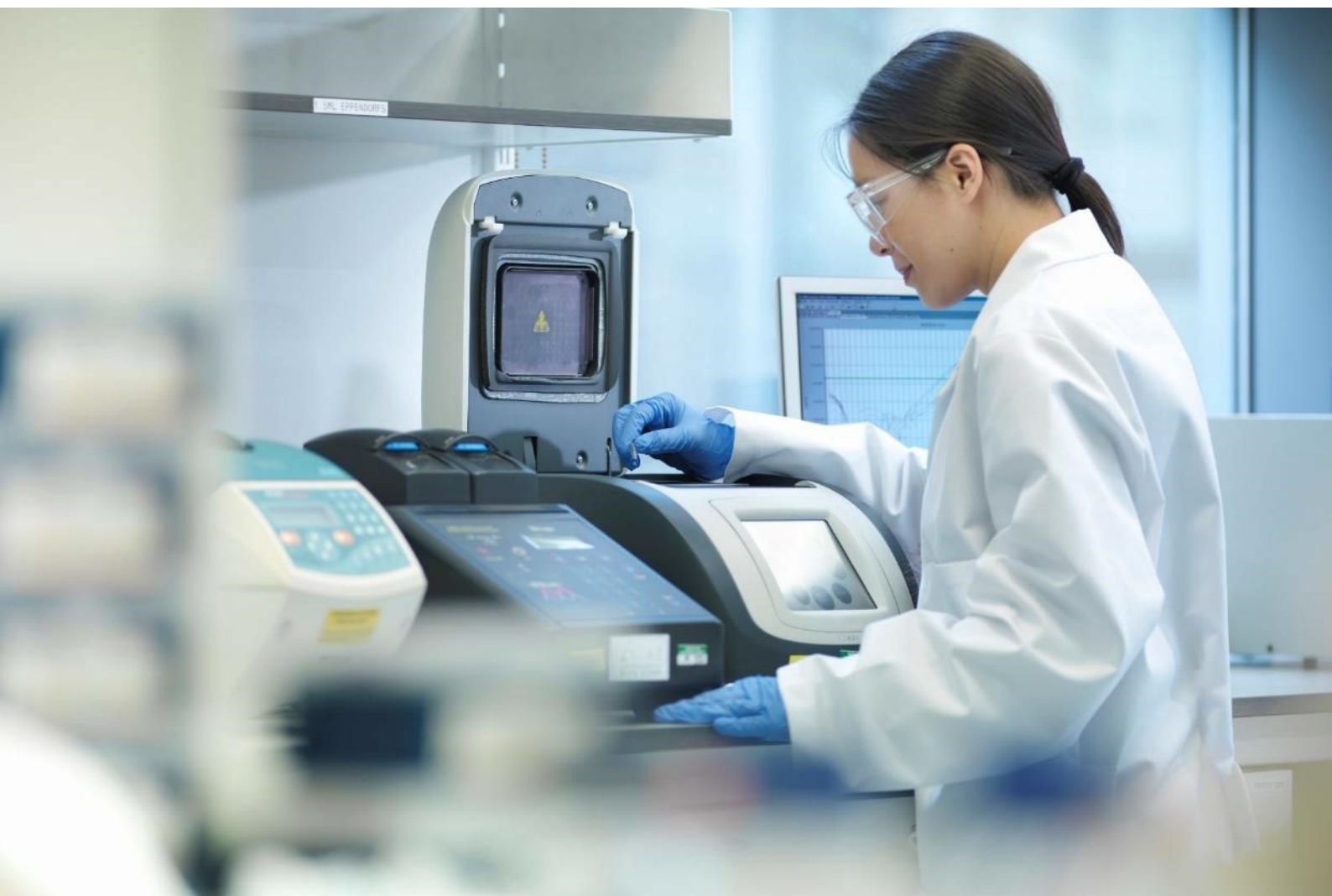
Klimato kaita ir aplinka

9 diagrama. Teminės srities „Klimato kaita ir aplinka“ proto žemėlapis, 1 dalis

10 diagrama. Teminės sritys „Klimato kaita ir aplinka“ idėjų žemėlapis, 2 dalis

3. Sveikata

Pagal temą „Sveikata“ teikinių autoriai nagrinėjo įvairias temas. Pasikartojančios temos išryškino poreikį užtikrinti vienodas galimybes naudotis aukštos kokybės sveikatos priežiūros paslaugomis ir pasiūlė labiau suderinti ir integruoti sveikatos priežiūros paslaugas Europos lygmeniu; tam įtakos taip pat turėjo COVID-19 patirtis ir jos poveikis. Kitos idėjos apima raginimus daugiau investuoti į psichikos sveikatą, sveikatos mokslinius tyrimus, kovą su dabartinėmis sveikatos problemomis, ypatingą dėmesį skiriant senėjančiai visuomenei ir vėžiui, raginimus investuoti į prevencines priemones, įskaitant sveikos gyvensenos skatinimą ir tų elementų, kurie, kaip žinoma, sukelia sveikatos problemų, pavyzdžiui, oro taršos ir tabako vartojimo, šalinimą. Pagal šią temą gauta 2 413 atsiliepimų: 1 162 idėjos, 1 003 komentarai ir 248 renginiai. Nustatytos temos išvardijamos pagal jų paplitimo lygį. Pagrindinės temos, kurias apima ši tema, yra šios:

- Galimybė visiems naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis
- ES sveikatos priežiūros sistemų integravimas
- Sveikas gyvenimo būdas
- Sveikatos srities moksliniai tyrimai
- Prevencija, o ne intervencija
- Sveikas senėjimas ir senėjimo prevencija
- Požiūris į mediciną
- Atsakas į COVID-19
- Sveikata skaitmeniniame amžiuje
- Vėžio gydymas
- Sveikatos priežiūros darbuotojai
- Lytinė ir reprodukcinė sveikata

Renginiai

Įvairūs pastarojo meto renginiai buvo skirti tokiems klausimams kaip psichikos sveikata ir gerovė (žr. [renginių pavyzdį](#)). Lenkijoje vykusiame Europos jaunimo tarybų kongrese dalyviai aptarė, kokį poveikį socialinė žiniasklaida daro psichikos sveikatai (žr. [renginį](#)). Kalbant apie COVID-19 pandemiją, buvo apsvaistytas pandemijos poveikis piliečių fizinei ir psichikos sveikatai (žr. [renginį](#)).

Liubianos universitete surengtame internetiniame renginyje dalyviai nagrinėjo ES vaidmenį sudarant sąlygas sveikam senėjimui (žr. [renginį](#)), o Italijoje surengtas renginys buvo skirtas Europos kovos su vėžiu planui (žr. [renginį](#)).

Siekiant integruoti sveikatos priežiūrą visose ES valstybėse narėse, dalyvaujamojo seminario Graikijoje metu buvo aptartos Europos visuomenės sveikatos sistemos sukūrimo perspektyvos ir iššūkiai (žr. [renginį](#)). Dalyviai suformulavo įvairias idėjas – nuo raginimų sukurti Europos medicinos korpusą iki poreikio panaikinti nelygybę tarp Šiaurės ir Pietų, kad būtų galima pereiti prie tokios bendros Europos visuomenės sveikatos sistemos.

Internetiniame renginyje buvo aptarta rizika sveikatai, susijusi su oro kokybe dėl teršalų, pavyzdžiui, tabako dūmų, kuro dujų, cheminių medžiagų ir kitų alergenų bei radonų (žr. [renginį](#)).

Sveikatos priežiūros prieinamumas visiems

Viena iš dažniausiai pasitaikančių šios temos temų yra raginimas užtikrinti vienodas galimybes naudotis įperkamos ir kokybiškomis sveikatos priežiūros paslaugomis (žr. labai palaikomos [idėjos pavyzdį](#)).

Siūlomomis idėjomis taip pat remiamas Europos sveikatos draudimo sistemos sukūrimas (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienoje labai palaikomoje šios temos idėjoje ES taip pat raginama užtikrinti, kad visi ES gyventojai turėtų vienodas galimybes naudotis įperkamos ir kokybiškomis sveikatos priežiūros ir socialinės rūpybos paslaugomis, kurias teikia atsparios, gerai aprūpintos darbuotojais ir gerai aprūpintos visuotinės aprėpties viešosios sistemos (žr. [idėją](#)). Kelios idėjos susijusios su poreikiu ES skirti lėšų, kad būtų užtikrinta konkreti galimybė visiems, nepriklausomai nuo pajamų ir amžiaus, naudotis psichikos sveikatos priežiūros paslaugomis (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Sveikatos priežiūros pramonės privatizavimo panaikinimo idėja taip pat siūloma kaip

būdas užtikrinti, kad sveikatos priežiūros paslaugos būtų prieinamos visiems (žr. [idėjos pavyzdį](#)), ir panaikinti dvigubą viešojo ir privačiojo sektorių prieigą prie sveikatos priežiūros paslaugų ES (žr. [idėją](#)). Kitose idėjose keliamas vaistų kainos klausimas ir siūlomi būdai, kaip užtikrinti, kad jie būtų įperkami visiems, labiau stebint farmacijos pramonę (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kalbant apie prieinamumą, idėjų grupėje siūlomi keli sprendimai, kaip užtikrinti, kad sveikatos priežiūros paslaugos būtų praktiškai prieinamesnės riboto judumo arba atokiais vietovėse esantiems pacientams (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Nuotolinė sveikatos priežiūra plėtojama suteikiant galimybę greitaisiais ir mažai kliūčių turinčiais sveikatos priežiūros autobusais naudotis medicinos sistemomis (žr. [idėją](#)).

Paskutinė potėmė susijusi su galimybės naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis lygybės aspektu. Teikinių autoriai atkreipia dėmesį į tai, kad tam tikros pacientų grupės dažnai susiduria su konkrečiomis socialinėmis kliūtimis. Kai kurie dalyviai pabrėžia, kad reikia sutelkti dėmesį į vaikų priežiūrą, visų pirma vėžiu sergantiems pacientams (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kita idėja – padidinti tikslinę naudą neįgaliesiems (žr. [idėją](#)). Vienas dalyvis ragina suteikti daugiau galimybių translyčiams asmenims naudotis specialiomis sveikatos priežiūros paslaugomis (žr. [idėją](#)).

Atsižvelgiant į dabartinę COVID-19 aplinkybę ir didėjančius psichikos sveikatos paslaugų laukimo sąrašus, kyla keletas idėjų, susijusių su tuo, kad ES turi skirti lėšų, kad visiems, nepriklausomai nuo pajamų ir amžiaus, būtų užtikrinta galimybė naudotis psichikos sveikatos priežiūros paslaugomis (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Vokietijos renginyje „Sveikata be sienų senėjančioje visuomenėje“ buvo aptarti dabartiniai ir būsimi Europos sveikatos sistemų iššūkiai atsižvelgiant į dvi mūsų amžiaus sveikatai būdingas didžiausias tendencijas: Visuomenės senėjimas ir technologinė revoliucija. Šio renginio tikslas taip pat buvo suprasti, kaip pasinaudoti technologijomis, kad būtų užtikrinta visapusiška sveikatos apsauga, nepaisant visuomenės senėjimo (žr. [renginį](#)). Dalyviai nustatė tris veiklos sritis: parengti tarptautines mokymo programas, įveikti geografinės ribos sveikatos mokslinių tyrimų ir priežiūros srityje ir tobulinti darbo modelius (darbo laiką ir turinį), visų pirma darbuotojų vertinimo mechanizmus.

ES sveikatos priežiūros sistemų integravimas

Viena iš siūlomų su sveikata susijusių idėjų temų – ES sveikatos priežiūros sistemų integravimas ir glaudesnis valstybių narių bendradarbiavimas – apskritai yra viena iš dažniausiai minimų temų (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Platformos dalyviai pasisako už glaudesnę valstybių narių bendradarbiavimą siekiant stiprinti Europos sveikatos priežiūros sistemas (žr. [renginio pavyzdį](#)) ir užtikrinti kokybišką sveikatos priežiūrą visoje ES. Idėjos apima ES masto priežiūros standartų nustatymą (žr. [idėjos ir idėjos pavyzdį](#)), medicininių žinių ir pajėgumų sutelkimą tinkle (žr. [idėjos pavyzdį](#)) arba, pavyzdžiui, suteikiant intensyvaus gydymo specialistams galimybę laisvai judėti ir rūpintis kritiškai sergančiais pacientais visoje ES (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Taip pat pateikta pasiūlymų dėl prižiūrinčiojo asmens kvalifikacijos pripažinimo visoje ES, Europos retųjų ligų ligoninės įsteigimo (žr. [idėją](#)), transplantacijos teisinio reglamentavimo gerinimo siekiant sukurti vieningą transplantacijos ir organų donorystės sistemą (žr. [idėją](#)) ir Europos sveikatos priežiūros įstaigų akreditavimo agentūros sukūrimo (žr. [idėją](#)). Be to, teikinių autoriai siūlo pripažinti ligas visoje ES ir sukurti gydymo metodų ir vertinimų duomenų bazę, kad būtų galima parengti ES masto ligų režimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kita idėja susijusi su sveikatos koridorių tarp kaimyninių šalių kūrimu (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Tai leistų darbuotojams, pacientams ir kitiems sveikatos priežiūros specialistams ateityje taikant izoliavimo priemones keliauti iš vienos valstybės į kitą ir taip užtikrinti galimybę naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis.

Todėl diskusijose pabrėžiama, kad reikia didinti ES kompetenciją visuomenės sveikatos klausimais (žr. [idėjos ir renginio pavyzdį](#)), o daugelis jų siūlo ir pritaria Lisabonos sutarties peržiūros idėjai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kiti siūlo įsteigti Europos sveikatos instituciją (žr. [idėją](#)) arba sustiprinti EMA, Europos vaistų agentūros, vaidmenį (žr. [idėją](#)). Vienas teikinio autorius siūlo įsteigti Europos sveikatos priežiūros ministeriją (žr. [idėją](#)) arba tikrą instituciją, koordinuojančią visas ES sveikatos agentūras, kurios prižiūrėtų vaistų tiekimą nuo kūrimo iki gamybos (žr. [idėją](#)). Šie pasiūlymai dažniausiai teikiami atsižvelgiant į tai, kaip valstybės narės kovojo su COVID-19 pandemija ir su tuo susijusiu medicinos įrangos trūkumu, vakcinų kūrimo ir bendro vakcinų pirkimo iššūkiais. Todėl teikinių autoriai pabrėžia, kad reikia didinti arba perkelti vaistų ir medicinos priemonių gamybos pajėgumus ES (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kai kurie teikinių autoriai ragina parengti integruotą bendrą ES sveikatos problemų sprendimo strategiją, pavyzdžiui, Europos psichikos sveikatos strategiją (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir savižudybių prevenciją (žr. [idėjos pavyzdį](#)) arba bendrą požiūrį į retąsias ligas (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, Lenkijoje surengtose nacionalinėse diskusijose sveikatos klausimais dalyviai pasiūlė pakeisti Europos Sąjungos sutartį, kad psichikos sveikatos klausimai būtų reglamentuojami Sąjungos lygmeniu (žr. [renginį](#)). Kitos valstybės narės, kovodamos su vėžiu ir vykdydamos jo prevenciją, nemano, kad tikslinga išplėsti Sąjungos kompetenciją sveikatos srityje, nes valstybės narės labiau atsižvelgia į vietos padėtį (žr. [idėją](#)). Idėjų rinkinyje nagrinėjama priežiūros iki gyvos galvos tema, propaguojant vieningą

Europos strategiją dėl gydymo iki gyvos galvos (žr. [idėją](#)), o kitose daugiausia dėmesio skiriama vėžiu sergančių pacientų palaikomojo gydymo gerinimui (žr. [idėją](#)).

Sveikas gyvenimo būdas

Kita dažnai pasitaikanti tema yra sveikos gyvensenos skatinimas. Daugelis platformos dalyvių mano, kad ES yra gerai kvalifikuota veikėja, skatinanti sveiką europiečių gyvenimo būdą. Keletas teikinių autorių mano, kad svarbu skatinti veganišką arba vegetarišką mitybą dėl jos naudos sveikatai ir aplinkai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šiomis aplinkybėmis kai kurie siūlo padidinti mėsos mokesčius ir sumažinti sveikiems maisto produktams taikomą PVM (žr. [idėją](#)), o kiti siekia apskritai apmokestinti nesveikus maisto produktus (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienas dalyvis siūlo subsidijuoti sveiką ir ekologišką maistą, kad mažas pajamas gaunantys žmonės taip pat galėtų sau leisti jį pirkti (žr. [idėją](#)). Galvodamas apie prastos mitybos pasekmes, kitas dalyvis siūlo kovoti su uždegiminėmis ligomis, susijusiomis su prasta mityba ir nutukimu (žr. [idėją](#)).

Platformoje taip pat siūloma remti sveikatos raštingumo ir švietimo skatinimą (žr. [idėjos ir idėjos pavyzdį](#)) ir su sveikata susijusios praktikos diegimą nuo ankstyvo amžiaus, nes tai yra vienas iš pagrindinių sveikos gyvensenos veiksnių (žr. [idėją](#)). Šiuo atžvilgiu vienas dalyvis kritikavo „Nutri-score“ sistemoje naudojamus parametrus (žr. [idėją](#)). Be švietimo sveikos mitybos klausimais, teikinių autoriai mano, kad švietimas psichikos sveikatos klausimais yra ypač svarbus (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Maisto ir sveikatos ryšys toliau nagrinėjamas įvairiose idėjose, kuriose keliamas klausimas dėl griežtesnės maisto kokybės kontrolės (žr. [idėjos pavyzdį](#)) arba konkrečių produktų, pavyzdžiui, dirbtinių riebalų rūgščių transizomerų, uždraudimo (žr. [idėją](#)). Taip pat paminėtas žemės ūkio metodų, darančių poveikį mitybai ir sveikatai, pavyzdžiui, antibiotikų intensyvaus ūkininkavimo srityje (žr. [idėją](#)), reguliavimas. Konkretus renginys Lietuvoje buvo skirtas tvarios ES maisto politikos plėtojimui ir jame dalyvavo 280 dalyvių (žr. [renginį](#)). Jose nurodyta, kad ES turi daugiau investuoti į ekologinį žemės ūkį teikdama konkrečią paramą ūkininkams. Apskritai dalyviai pabrėžia, kad siekiant įgyvendinti tvarią žemės ūkio politiką būtina laikytis principo „iš apačios į viršų“. Panašios idėjos taip pat keliamos teminėje srityje „Klimato kaita ir aplinka“.

Keli piliečiai nurodo, kad reikia atgrasyti nuo tabako vartojimo Europos lygmeniu, didinant kainą ir mažinant pardavimo vaistinėms taškus (žr. [idėjos pavyzdį](#)). o kiti pasisako už tvaresnę kovą su narkotikais ES lygmeniu (žr. [idėja](#)). Alkoholis taip pat minimas tarp priklausomybių, su kuriomis ES turėtų kovoti (žr. [idėjos pavyzdį](#)), o vienas dalyvis pasiūlė apriboti alkoholio ir tabako pardavimą specializuotose parduotuvėse (žr. [idėja](#)).

Keletas teikinių autorių siūlo panaikinti sezoninį laiko keitimą, kuris, jų nuomone, pagerintų bendrą sveikatą ir saugą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Sveikatos moksliniai tyrimai

Sveikatos moksliniai tyrimai yra kompleksinė tema, kuri pritraukia daugiau įsitraukimo ir paliečia kelis dalykus.

Nepriklausomai nuo konkretaus klausimo, teikinių autoriai iš esmės labai pritaria didesnėms investicijoms į mokslinius tyrimus, ypač tiriant novatoriškas biomedicinos technologijas.

Keletas teikinių autorių siūlo įvairių idėjų, kaip sukurti klestinčią sveikatos ekosistemą Europoje, skatinant ir remiant sveikatos inovacijas ir sveikatos mokslinius tyrimus (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Pasiūlymai yra įvairių formų, pavyzdžiui, labai patvirtintas pasiūlymas skatinti mialginio encefalomielioto patomechanizmų mokslinius tyrimus pagal programą „Europos horizontas“ (žr. [idėja](#)) arba kvietimas remti neurodegeneracinių ligų mokslinius tyrimus (žr. [idėja](#)).

Kalbant apie institucinį mokslinių tyrimų organizavimą ES lygmeniu, kai kurie teikinių autoriai siūlo sukurti skaidrią intelektinės nuosavybės paskatų sistemą (žr. [idėja](#)) arba įsteigti centralizuotą Europos sveikatos mokslinių tyrimų institutą, kuris koordinuotų sveikatos mokslinius tyrimus nacionaliniuose institutuose ir investuotų į farmacijos mokslinius tyrimus (žr. [idėja](#)). Kitos idėjos – sukurti Europos infekcinių ligų laboratoriją (žr. [idėja](#)). Vienas pilietis pabrėžia, kad nacionaliniai mokslinių tyrimų institutai turi užmegzti ryšius, o apsauginių drabužių ir vaistų pirkimas, gamyba ir tiekimas turi būti labiau grindžiami Europa (žr. [idėja](#)). Kitas pasiūlymas yra tai, kad Europa turi suvienyti jėgas su universitetais mokslinių tyrimų srityje, kad būtų sukurtas naujas antibiotikas nuo itin atsparių bakterijų (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Taip pat raginama didinti informuotumą apie antibiotikų naudojimą ir netinkamą naudojimą (žr. [idėja](#)). Kai kurie piliečiai taip pat ragina priimti teisės aktą, pagal kurį vakcinas platinančios farmacijos bendrovės privalėtų skelbti išsamius tų vakcinų klinikinių tyrimų duomenis, kad būtų lengviau įvertinti jų saugumą ir veiksmingumą (žr. [idėja](#)).

Lyčių šališkumas minimas tarp problemų, trukdančių moksliniams tyrimams veiksmingai tirti ligas, kurios

labiau paplitusios tarp moterų. Vienas dalyvis ragina ES rasti būdą, kaip ištaisyti su moterimis susijusių duomenų trūkumą mokslinių tyrimų srityje (žr. [idėja](#)).

Kai kurie teikinių autoriai, įskaitant labai palaikomą idėją teminėje srityje „Kitos idėjos“, ragina parengti perėjimo prie mokslo be gyvūnų veiksmų planą (žr. [idėja](#)).

Prevenција, o ne intervencija

Kalbant apie sveikos gyvensenos kategoriją, prevencija laikoma sritimi, kurioje ES gali ir turėtų veiksmingai veikti.

Kelios piliečių pateiktos idėjos yra susijusios su informuotumu apie psichikos sveikatą ir jos padarinius, pavyzdžiui, perdegimą, stresą, depresiją ir nerimą, didinimu ir jomis raginama parengti Europos planą šiai problemai spręsti (žr. [idėjos pavyzdį](#)), ypač atsižvelgiant į COVID-19 poveikį (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šis klausimas ypač aktualus jaunimui, todėl raginama sukurti Europos jaunimo psichikos sveikatos platformą (žr. [idėja](#)) ir daugiau investuoti į mokslinius tyrimus (žr. [idėja](#)) ir žiniasklaidos kampanijas, skirtas informuotumui apie psichikos sveikatą didinti (žr. [idėja](#)).

Oro taršos poveikis piliečių sveikatai taip pat keliamas kaip neatidėliotinas klausimas (žr. [idėja](#)), kaip ir poreikis spręsti triukšmo taršos problemą nustatant griežtus leistino automobilių padangų skleidžiamo triukšmo lygius (žr. [idėja](#)). Be to, raginama mažinti labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų, įskaitant PFAS (perfluoralkilintas ir polifluoralkilintas medžiagas), poveikį (žr. [idėja](#)).

Atsižvelgiant į prevenciją, vienoje idėjoje pristatomi epigenetinių technologijų pranašumai skatinant naują ekologinį humanizmą stiprinant aplinkos ir maisto vaidmenį siekiant apsaugoti asmenų ir bendruomenės sveikatą (žr. [idėja](#)).

Renginiuose taip pat buvo pabrėžta prevencijos ir atrankinės sveikatos patikros svarba (žr. [renginį](#)).

Vienas dalyvis pabrėžia, kad reikia parengti Europos veiksmų planą, taip pat susijusį su širdies ir kraujagyslių ligomis (žr. [idėja](#)).

Sveikas senėjimas ir senėjimo prevencija

Kai kurie dalyviai aptaria idėjas, susijusias su sveiku senėjimu ir kova su senėjimu iš įvairių perspektyvų.

Atsižvelgdami į senėjančią Europos visuomenę, piliečiai pabrėžia geros sveikatos svarbą „sidabro amžiuje“. Šiuo tikslu pabrėžiamas kokybiškų pagyvenusių žmonių priežiūros paslaugų poreikis (žr. [idėja](#)). Viena labai palaikoma ir komentuojama idėja skatina mokslui imlius sveiko ilgaamžiškumo tyrimus ir technologijas, tokias kaip atjauninimo terapija ir klinikiniai tyrimai. Taip pat manoma, kad labai svarbu įgyvendinti veiksmingus teisinius, biudžetinius, reguliavimo ir institucinius įsipareigojimus, siekiant pailginti tikėtiną sveiko gyvenimo trukmę ES (žr. [idėja](#)). Dar labiau pabrėždamas šią idėją, vienas pilietis taiko krikoniką kaip galimybę atidėti priežiūrą, kol bus rastas vaistas, užšaldydamas nepagydomai sergančius žmones (žr. [idėja](#)).

Taip pat propaguojama kova su senėjimu siekiant skatinti ekonomikos augimą, palyginti su dirbančiųjų skaičiaus mažėjimu (žr. [idėja](#)).

Vienas pilietis didina kaimo vietovių, kaip sveiko senėjimo strategijų inovacijų centrų, potencialą, nes šiose sudėtingose vietovėse paprastai gyvena daugiau vyresnio amžiaus piliečių, o sveikatos priežiūros kokybė nėra tokia aukšta kaip miesto vietovėse, todėl reikalingi novatoriški sprendimai (žr. [idėja](#)). Kito teikinio autoriaus pasiūlytas sprendimas yra remiamo, iš kartos į kartą perduodamo gyvenimo koncepcija (žr. [idėja](#)).

Į renginį Lietuvoje buvo įtraukta įdomi su amžiumi susijusi perspektyva, stengiantis suprasti skirtingą jaunimo ir vyresnio amžiaus žmonių požiūrį į sveikatos problemas (žr. [renginį](#)). Du pagrindiniai renginio rezultatai buvo, viena vertus, informacinių kampanijų ir mokymosi visą gyvenimą sveikatos klausimais svarba ir, kita vertus, pagrindinis šeimų vaidmuo ir tarpusavio parama sprendžiant sveikatos problemas.

Požiūris į mediciną

Platformų dalyvių nuomonės apie geriausią požiūrį į mediciną kartais skiriasi. Nors diskusija apie medicininius metodus paprastai apsiriboja keliais dalyviais, kai kurie klausimai paprastai pasiekia platesnę auditoriją. Taip yra gydymo gyvavimo ciklo pabaigoje atveju. Vienas teikinio autorius ragina rinkti daugiau duomenų apie gyvenimo pabaigos pasirinkimus ir pripažinti gyvenimo valią visoje Europos Sąjungoje (žr. [idėja](#)).

Vienoje iš idėjų, susijusių su gyvenimo pabaigos priežiūros tema, daugiausia dėmesio skiriama vėžiu sergančių pacientų paliatyvaus gydymo gerinimui (žr. [idėja](#)).

Be paramos teisės aktams dėl gyvavimo ciklo pabaigos, dar viena bendrai aptariama tema yra lengvųjų vaistų dekriminalizavimas mediciniais tikslais. Visų pirma keli piliečiai ragina dekriminalizuoti kanapes mediciniais ir gydymo tikslais (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)).

Platformoje plačiai aptariama idėja integruoti į mediciną natūralias priemones, pavyzdžiui, fitoterapiją,

homeopatiją ir kt., siekiant papildyti alopatinę mediciną (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, taip pat išreikštas poreikis laikytis labiau holistinio požiūrio į mediciną (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šiuo atžvilgiu teikinių autoriai taip pat teigia, kad nemedicininės intervencijos gali būti akivaizdžiai naudingos pacientų sveikatai ir savarankiškumui (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kiti dalyviai pabrėžia, kad kovojant su melagingomis naujienomis sveikatos srityje svarbu taikyti įrodymais grindžiamą mediciną ir užtikrinti prieigą prie mokslinės informacijos (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Atsakas į COVID-19

Pandemija neabejotinai sukėlė susidomėjimą ir susirūpinimą dėl sveikatos. Ši tema minima daugelyje platformoje paskelbtų idėjų. Sveikatos priežiūros išteklių, nesvarbu, ar tai būtų žmogiškieji ištekliai ligoninėse, kaukės ar vakcinos, trūkumas sukėlė viešas diskusijas dėl būtinybės ES būti strategiškai autonomiška sveikatos priežiūros srityje. Dar viena patvirtinta idėja yra susijusi su savarankiškumu gaminant būtiniausius vaistus (žr. [idėja](#)).

Dalyviai plačiai aptaria COVID-19 poveikį ir apskritai mano, kad reikia atkurti racionalų ir mokslinį patikimumą ir pasitikėjimą medicina ir politika, atsižvelgiant į pandemijos metu plačiai paplitusį klaidingą supratimą ir melagingas naujienas. Aptariant su COVID-19 susijusias priemones, platformoje dalyvaujantys piliečiai sutinka, kad visos COVID-19 priemonės ES turėtų būti įgyvendinamos remiantis įrodymais, kad būtų atlikta kuo realistiškesnė sąnaudų ir naudos analizė (žr. [idėja](#)). Visų pirma vienas dalyvis įspėja dėl nepaisymo ar delsimo rūpintis kitomis ligomis ir ligomis sergančiais pacientais, atsižvelgiant į medicinos įstaigų restruktūrizavimą, kad būtų atsižvelgta į COVID sergančius pacientus (žr. [idėja](#)). Atsižvelgdami į tai, piliečiai pasisako už medicinos darbuotojų pajėgumų didinimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kitose idėjose pabrėžiama, kad reikia parengti įtraukias kovos su būsimois pandemijomis ES lygmeniu strategijas, kuriomis būtų apsaugotos neįgaliųjų teisės (žr. [idėja](#)). Vienas iš pateiktų pasiūlymų – atlikti COVID-19 priemonių poveikio įvairių ES šalių vyresnio amžiaus žmonių namų gyventojams ir darbuotojams tyrimą, kad būtų galima tiesiogiai susipažinti su vyresnio amžiaus žmonių patirtimi, susijusia su COVID-19 priemonėmis (žr. [idėja](#)). Be to, vienas pilietis ragina ištirti netiesioginę žalą ir paslėptą pandemijos poveikį (žr. [idėja](#)).

Keli dalyviai ragina teikti didesnę paramą psichikos sveikatai, kad būtų galima kovoti su socialiniais ir ekonominiais pandemijos padariniais, ypač tarp jaunimo (žr. [idėjos pavyzdį](#) ir [idėja](#)). Keletas renginių taip pat buvo susiję su šia tema, pavyzdžiui, Europos

visuomenės sveikatos ateities po koronaviruso krizės klausimas (žr. [renginį](#)).

Diskusijose dėl skiepavimo programos išryškėja prieštaringos nuomonės – nuo idėjos, kad skiepijimas turėtų būti privalomas visiems (žr. [idėjos pavyzdį](#)), iki siūlymo, kad piliečiai turėtų turėti galimybę laisvai pasirinkti (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kitas teikinio autorius teigia, kad vakcinos neturėtų būti privalomos jaunimui ir kad ES neturėtų jų šantažuoti sudarydama sąlygas „palengvintoms“ tarpvalstybinėms kelionėms mainais už skiepimą ir kad, jei reikia atlikti PGR tyrimus, jos turėtų būti teikiamos nemokamai (žr. [idėją](#)). Taip pat siūloma, kad ES valstybės narės sutiktų pripažinti atitinkamus PSO standartus ir nacionalinius dokumentus, kuriais patvirtinamas antikūnų (arba vakcinos / atnaujinimo) kiekis (žr. [idėją](#)). Žaliojo paso pažymėjimas taip pat plačiai aptariamas, atkreipiant dėmesį į tuos, kurie ragina jį panaikinti (žr. [idėjos pavyzdį](#)), baiminantis dviejų piliečių klasių iškilimo (žr. [idėją](#)) ir siūlant, kad europiečiai turėtų ginti teisę pasirinkti neskiepyti (žr. [idėją](#)) nuo tų, kurie pritaria tokiam sveikatos pažymėjimui ir privalomam skiepimui, kaip bendrų pastangų įveikti virusą ir užtikrinti sveikatos priežiūros sistemų gyvybingumą daliai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Viena teikinyje kalbama apie procedūras, susijusias su vakcinų pirkimu ES lygmeniu, ir raginama užtikrinti didesnę informacijos apie sutartis su farmacijos bendrovėmis atskleidimą ir skaidrumą (žr. [idėją](#)).

Keli piliečiai ragina siekti didesnio solidarumo ir sukurti pasaulinę partnerystę bei skirti finansavimą kovai su ligomis ir jų likvidavimui visame pasaulyje ir teigia, kad Europa gali būti pasaulio lyderė kovojant su pandemijomis, vėžiu ir širdies ligomis ir jas įveikiant (žr. [idėją](#)). Vienas pilietis siūlo Europos Komisijai, bendradarbiaujant su Pasaulio sveikatos organizacija, skatinti sudaryti tarptautinį susitarimą, kad būtų sudarytos sąlygos visame pasaulyje gaminti ir platinti vaistus pandemijų sąlygomis (žr. [idėją](#)), o kitame teikinyje pabrėžiamas poreikis skiepyti pasaulį, kad būtų užkirstas kelias naujų atmainų plitimui (žr. [idėją](#)). Kartu teikinių autoriai siūlo imtis priemonių bendrovių patentams apsaugoti ir siūlo, kad Europos Komisija galėtų atlikti svarbų tarpininkės ir ambasadorės vaidmenį (žr. [idėją](#)).

Vėžio gydymas

Tema, kuri dažnai minima platformoje, ypač susijusi su prevencija, taip pat jos socialinės ir psichologinės pasekmės yra susijusios su vėžiu (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šiuo atveju dalyviai taip pat siūlo suteikti išteklius kovai su vėžiu visoje ES (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Teikinių autoriai pabrėžia, kad reikia dėti bendras pastangas ankstyvosios diagnostikos srityje,

pavyzdžiui, atrankinės patikros srityje, kurią ES prašoma remti (žr. [idėjos pavyzdį](#) ir [idėją](#)).

Kalbant apie vėžio prevenciją, vienoje idėjoje siūloma uždrausti soliariumus, kad būtų užkirstas kelias odos vėžio išsivystymo rizikai (žr. [idėją](#)), o kitas teikinio autorius pabrėžia vėžio prevencijos kaimo vietovėse, kurios dažnai vos pasiekiamos vykdant vėžio prevencijos kampanijas, svarbą (žr. [idėją](#)). Kai kurie dalyviai pabrėžia lyčių stereotipų ir stigmatizacijos kliūtis skatinant sveiką vyrų gyvenimo būdą ir prevencijos praktiką. Jie nori, kad ES rengtų tikslines informuotumo didinimo kampanijas, visų pirma susijusias su prostatos vėžio prevencija (žr. [idėją](#)).

Sveikatos priežiūros darbuotojai

Dalyviai iškėlė darbo sąlygų sveikatos priežiūros sektoriuje temą, susijusią ne tik su sveikata, bet ir su migracija bei lytimi (žr., pavyzdžiui, skyrių „Migracija“). Dalyviai pabrėžė sveikatos priežiūros sektoriuje dirbančių moterų indėlį ir poreikį jas remti investuojant į lyderystės ir veiklos gerinimo programas (žr. [idėją](#)).

Su sveikatos priežiūros darbuotojais susijusiose idėjose pabrėžiamos neigiamos darbo sąlygos, darančios poveikį šiam sektoriui (žr. [idėjos pavyzdį](#)), dėl kurių paprastai reikia gerinti atlyginimus ir darbo sąlygas (žr. [idėją](#)).

Pandemija taip pat padėjo atkreipti dėmesį į svarbų sveikatos priežiūros darbuotojų indėlį visuomenėje, kartais paskatindama platesnes diskusijas apie dabartinių sveikatos priežiūros sistemų pobūdį ir privačių subjektų vaidmenį šiame sektoriuje, įskaitant privatizavimo poveikį darbo sąlygoms (žr. [idėją](#)). Remiantis viena idėja, Europos savanorių metai būtų tinkamas atlygis už savanorių pastangas ir poveikį COVID-19 pandemijos metu (žr. [idėją](#)).

Lytinė ir reprodukcinė sveikata

Kvietimas visoms moterims užtikrinti galimybę naudotis įperkamos ir prieinamos kontracepcijos priemonėmis aptariamas idėjose ir renginiuose (žr. [renginį](#)). Kai kuriose idėjose siūloma, kad viešosiose erdvėse būtų prieinami nemokami menstruacijų reikmenys, siekiant kovoti su vadinamuoju menstruacijų laikotarpiu patiriamu skurdu (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kituose

pasiūlymuose siūloma sumažinti arba panaikinti mokesčius moterų sveikatos priežiūros produktams, pavyzdžiui, higieninėms pagalvėlėms (žr. [idėja](#)). Be to, atkreipiamas dėmesys į poreikį atlikti daugiau moterų reprodukcinės sveikatos mokslinių tyrimų ir kurti mažiau invazines moterų ir vyrų kontraceptines priemones (žr. [idėja](#)), taip pat užtikrinti, kad kiekvienoje šalyje būtų galima be recepto gauti rytines tabletes. Nuomonės dėl teisės į abortą taip pat įrašomos platformoje (žr. [idėja](#)).

Teikiniuose aptariamas poreikis skatinti lytinį švietimą taikant europinį požiūrį, vykdam seksulinės sveikatos kampanijas arba remiant šioje srityje veikiančias nevyriausybinės institucijas (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Berlyne vykusiame renginyje buvo aptartos ateities perspektyvos, o ypač etiniai klausimai, susiję su apvaisinimu in vitro (žr. [renginį](#)). Viename pasiūlyme siūloma įsteigti ES remiamas ir skatinamas lytinės sveikatos klinikas (žr. [idėja](#)), o kitame pabrėžiama kovos su ŽIV svarba (žr. [idėja](#)).

Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09)

Neseniai pateiktose idėjose pagal temą „Sveikata“ pakartota daugelis anksčiau paminėtų temų, o tai rodo, kad ir toliau daugiausia dėmesio skiriama klausimams, kurie daugumai dalyvių laikomi prioritetiniais. Naujų potemių ar temų neužregistruota.

Dalyviai taip pat aptarė poreikį priimti bendrą Europos sveikatos priežiūros sistemos valdymo sistemą ir skatinti atskirų nacionalinių sveikatos priežiūros sistemų integraciją (žr. [idėjos pavyzdį](#)), kai kurie dalyviai pakartojo Europos sveikatos sąjungos idėją (žr. [idėjos pavyzdį](#)), o kiti daugiausia dėmesio skyrė suverenumui sveikatos srityje (žr. [idėja](#)). Dalyviai taip pat pabrėžė idėją, kad sveikatos priežiūra turi išlikti viešąja paslauga (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kalbant apie COVID-19, buvo pabrėžta, kad svarbu užtikrinti tinkamą vakcinų įsisavinimą (žr. [idėja](#)), taip pat poreikis gerinti komunikaciją ir valdymą krizės atveju (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)).

Prevencijos iniciatyvų svarba buvo plačiai aptarta (žr. [idėjos pavyzdį](#)), o pasiūlymuose nurodytos novatoriškos technologijos (žr. [idėja](#)) ir nuotolinės medicinos naudojimas tiems sunkiai pasiekiamiems gyventojų segmentams (žr. [idėja](#)) ir privalomos įprastinės patikros (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, buvo atkreiptas dėmesys į tabako keliamą pavojų, ypač nuo ankstyvo amžiaus (žr. [idėja](#)).

Duomenų rinkimas taip pat buvo svarbi tema siekiant stiprinti medicininius mokslinius tyrimus, visų pirma siekiant suderinti lyčių duomenų atotrūkį (žr.

[idėjos pavyzdį](#)). Platformoje taip pat pakartotas poreikis didinti sveikatos raštingumą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Europos sveikatos priežiūros sistemų stiprinimas bendradarbiaujant ir keičiantis informacija
Suteikti medicininės žinias ir pajėgumus ES lygmeniu
Sukurti ES masto organų donorystės sistemą
Didinti ES kompetenciją visuomenės sveikatos srityje
Suteikti ES daugiau įgaliojimų ekstremaliosios situacijos atveju ir galių visuomenės sveikatos srityje
Sukurti integruotas strategijas siekiant spręsti bendras ES sveikatos problemas: psichikos sveikata, savižudybių prevencija, retosios ligos, vėžys ir kt.

ES priežiūros sistemų integravimas

Užtikrinti galimybę naudotis įperkamomis ir aukštos kokybės sveikatos priežiūros paslaugomis
Nustatyti ES masto priežiūros standartus
Įgyvendinti visa apimančią Europos sveikatos draudimo sistemą
Panaikinti sveikatos priežiūros pramonės privatizavimą
Užtikrinti įperkamus vaistus
Plėtoti nuotolinę sveikatos priežiūrą
Užtikrinti galimybę visiems naudotis psichikos sveikatos priežiūros paslaugomis

Sveikatos priežiūros prieinamumas visiems

Sveikatos moksliniai tyrimai

Investuoti ir remti sveikatos srities mokslinius tyrimus ir inovacijas
Koordinuoti sveikatos mokslinius tyrimus su institutu, Europos infekcinių ligų laboratorija arba centralizuotu Europos sveikatos mokslinių tyrimų institutu
Sukurti naują antibiotiką nuo super atsparių bakterijų
Įsipareigoti užtikrinti vakcinų klinikinių tyrimų ir tyrimų skaidrumą, kad duomenys būtų prieinami visuomenei
Vengti šališkumo lyčių atžvilgiu tiriant moterų ligas
Perėjimas prie mokslo be gyvūnų
Skatinti mialginio encefalomieliito patomechanizmų tyrimus

Sveikas gyvenimo būdas

Skatinti vegetarišką mitybą
Skatinti sveiką mitybą teikiant subsidijas arba apmokestinant nesveikus produktus
Uždrausti dirbtinius transriebalus, antibiotikų ir biocidų naudojimą intensyviame ūkininkavime
Įdiegti sveikatos raštingumą nuo ankstyvo amžiaus
Neskatinti vartoti priklausomybę sukeliančių prekių, tokių kaip tabakas ir alkoholis
Vadovauti tvariai kovai su sunkiais narkotikais
Panaikinti laiko pokyčius ir laiko juostas

Sveikata

Prevencija

Didinti informuotumą apie psichikos sveikatą
Riboti oro ir triukšmo taršą ir didelį susirūpinimą keliančių medžiagų poveikį
Uždrausti arba apriboti praktiką, kuri, kaip žinoma, kenkia sveikatai, pvz., soliariumus
Įveikti lyčių stereotipus, kurie riboja prevencijos programų veiksmingumą, ypač tarp vyrų

11 diagrama. Teminės srities „Sveikata“ idėjų žemėlapis, 1 dalis

Sveikata skaitmeniniame amžiuje

Įgyvendinti Europos e. sveikatos sistemas
Skatinti e. sveikatos priemones
fiziniam aktyvumui skatinti
Užtikrinti DNR duomenų bazių
privatumą
Kontrastinė skaitmeninė
priklausomybė

Sveikata

Sveikatos priežiūros darbuotojai

Didinti sveikatos priežiūros
darbuotojų atlyginimus
Gerinti darbo sąlygas
sveikatos priežiūros srityje

Lytinė ir reprodukcinė sveikata

Užtikrinti galimybę naudotis įperkamos ir
prieinamos kontracepcijos
priemonėmis
Kovoti su menstruacijų skurdu, pvz.,
panaikinant mokesčius moterų
sveikatos priežiūros produktams
Didinti moterų reprodukcinės sveikatos ir
mažiau invazinių moterų ir vyrų
kontraceptikų mokslinius tyrimus
Įsteigti Europos seksualinės sveikatos
kliniką
Užtikrinti visų moterų teisę rinktis
Pateikite dieną po piliulės be recepto
Kova su ŽIV

Vėžio gydymas

Prevencija (sveikieji įpročiai, atrankinės
patikros ir kt.)
Sutelkti dėmesį į socialinį ir psichologinį
vėžio poveikį
Centralizuotos pastangos, išteklių
sutelkimas kovai su vėžiu ES lygmeniu

Atsakas į COVID-19

Atkurti mokslinį patikimumą medicinoje ir
politikoje
Su COVID-19 susijusių priemonių nustatymas
remiantis įrodymais
Parengti įtraukias neįgaliųjų teisių apsaugos
strategijas, kad jie galėtų kovoti su
būsimomis pandemijomis
Poveikio tyrimas, kuriame pateikiama
informacija apie vyresnio amžiaus žmonių,
gyvenančių per COVID-19 pandemiją, patirtį
Solidarumas ragina kurti pasaulinę partnerystę
ir skirti finansavimą kovai su ligomis ir jų
likvidavimui
Spręsti vakcinų pirkimo ir administravimo ES
lygmeniu klausimus
Restruktūrizuoti medicinos įstaigas, kad
pacientai, sergantys kitomis ligomis nei
COVID-19, nebūtų prižiūrimi

Sveikas senėjimas ir senėjimo prevencija

Skatinti sveiko senėjimo
inovacijas
Anti-senėjimo ir
ilgaamžiškumo tyrimai

Požiūris į mediciną

Propaguoti įrodymais pagrįstą mediciną
Holistinis požiūris į mediciną
Kanapių dekriminalizavimas medicininiais
tikslais
Atpažinti natūralius vaistus
Vieninga Europos strategija dėl ne
gyvybės priežiūros gydymo

12 diagrama. Teminės srities „Sveikata“ idėjų žemėlapis, 2 dalis

4. Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir aktyvesnis darbo vietų kūrimas

Iki 2022 m. gegužės 9 d. tema „Tvirtesnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir aktyvesnis darbo vietų kūrimas“ sulaukė iš viso 2 195 idėjų, 2 099 komentarų ir 645 renginių. Teikinių autoriai pabrėžė, jog svarbu, kad ES taptų įtraukesnė ir socialiai teisingesnė, ypač atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją, ir atkreipė dėmesį į keletą numanomų susijusių iššūkių, pavyzdžiui, nepakankamą paramą jauniems europiečiams ir nepakankamą valstybių narių bendradarbiavimą.

Vienas iš dažniausiai siūlomų mechanizmų, kad Europa taptų įtraukesnė ir socialiai teisingesnė, yra besąlyginių bazinių pajamų užtikrinimas visoje ES. Be to, teikinių autoriai pateikė įvairių pasiūlymų, kaip skatinti ekonomikos augimą ES nustatant ekonominę politiką, toliau stiprinant Europos bendrąją rinką, daugiausia dėmesio skiriant inovacijoms ir skatinant bei remiant MVĮ ir strategines pramonės šakas. Be to, teikinių autoriai mano, kad žalioji ir skaitmeninė pertvarka

suteikia galimybių kelti Europos darbuotojų kvalifikaciją ir prisitaikyti prie kintančios darbo rinkos, kad Europos ekonomika būtų konkurencinga ir savarankiškesnė. Kita teikinių kryptis rodo, kad reikia kovoti su gyventojų skaičiaus mažėjimu kaimo vietovėse ir protų nutekėjimo poveikiu. Įvairias idėjas galima sugrupuoti pagal šias temas:

- Įtraukesnė ir socialiai teisingesnė Europa
- Ekonomikos atsigavimas
- Inovacijos – augimo skatinimas
- Socialinė apsauga ir socialinė apsauga
- Apmokestinimas siekiant teisingos ekonomikos
- Tolesnis Europos bendrosios rinkos stiprinimas
- Skatinti darbo vietų kūrimą
- Iššūkis dabartiniam ekonomikos modeliui
- Vartotojų teisės ir apsauga

Renginiai

Įvairiose Europos vietose buvo surengti keli dalyvaujantieji renginiai, kad piliečiai galėtų pareikšti savo nuomonę apie ES ir jiems rūpimus ateities klausimus (žr. [renginio pavyzdį](#)). Pavyzdžiui, vienas renginys įtraukė moksleivius į svarstymus apie jiems prioritetinius klausimus. Užimtumo srityje jie ragino sudaryti sąžiningesnes galimybes (tarp vyrų ir moterų bei tarp kartų), kad būtų užkirstas kelias protų nutekėjimui, ir pasisakė už didesnes investicijas į inovacijas augimui skatinti, aktyvesnį kartų dialogą ir didesnę įtrauktį, kad būtų išvengta bet kokios diskriminacijos. Be to, jie pabrėžė istorinio, meninio ir kultūros paveldo vertę ir geresnės transporto infrastruktūros poreikį (žr. [renginį](#)). Bulgarijos renginyje buvo aptarti protų nutekėjimo ir jaunimo išlaikymo mažiau apgyvendintose vietovėse klausimai, susiję su teisingesnės ir įtraukesnės ekonomikos užtikrinimu ir darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir investicijų skatinimu (žr. [renginį](#)).

Kalbant apie socialinę politiką, per „Maison de l'Europe“ Ageno mieste surengtą diskusiją dalyviai aptarė socialinės Europos perspektyvas (žr. [renginį](#)) ir būdus, kaip sumažinti nelygybę siekiant didesnio socialinio teisingumo (žr. [renginį](#)). Studentams skirtame renginyje daugiausia dėmesio skirta jaunimo perspektyvoms ES rinkos ekonomikoje (žr. [renginį](#)).

Vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo klausimas buvo išsamiai išnagrinėtas Kipro kontekste (žr. [renginį](#)). Be to, dėl darbo rinkoje vykstančių pokyčių Europos socialinis fondas buvo aptartas Zagrebe surengtoje konferencijoje „Darbo rinkos ateitis, Europos socialinio fondo teikiamos galimybės ir galimybės“ (žr. [renginį](#)).

Mišraus renginio metu su Europos įmonių darbdaviais konsultuotasi, kaip spręsti būsimus rinkos ekonomikos uždavinius (žr. [renginį](#)).

Vengrijoje vykusiame renginyje buvo aptartas naujos ES bendros žemės ūkio politikos poveikis šeimos ūkiams (žr. [renginį](#)). Ispanijoje „Europa Press“, bendradarbiaudama su Europos Parlamentu, surengė renginių ciklą „Ateitis jūsų rankose“; viename iš šių renginių buvo sprendžiamas kaimo vietovių gyventojų skaičiaus mažėjimo ir jų atgaivinimo perspektyvų klausimas (žr. [renginį](#)).

Įtraukesnė ir socialiai teisingesnė Europa

Siekiant sukurti įtraukią ir socialiai teisingą ekonomiką Europoje, šioje teminėje srityje užfiksuota daugiausia idėjų. Šia tema siekiama stiprinti socialinę sanglaudą kaip priemonę stipriai ekonomikai sukurti (žr. [idėją](#)). Daugelyje šios temos idėjų paprastai raginama išplėsti Europos socialinių teisių ramstį (žr. labai palaikomos [idėjos pavyzdį](#)) ir laikytis vieningo ES požiūrio į socialinę apsaugą – nuo tėvystės ir šeimos iki teisės į prieinamą būstą ir pensijų politiką (žr. [renginio pavyzdį](#)). Kiti teikinių autoriai aptaria Europos socialinių teisių ramstį kaip socialinės Europos kūrimo kelrodį ir ragina nustatyti minimalų tikslą užimtumo, skurdo mažinimo ir švietimo bei įgūdžių srityse (žr. [idėją](#)). Kita vertus, kai kurie teikinių autoriai teigia, kad darbo teisė, socialinės gerovės ir pensijų sistemos turėtų ir toliau priklausyti kiekvienos valstybės narės kompetencijai (žr. [idėją](#)).

Keletas teikinių autorių platformoje ragina kurti socialiai teisingesnę Europą, o tai būtų galima pasiekti, pavyzdžiui, sukuriant socialinės lygybės vertinimo indeksą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Viena iš labiau aptariamų šios temos temų yra poreikis plėtoti politiką instituciniu lygmeniu, kad būtų pasiekta lyčių lygybė, taip pat kultūros ir švietimo lygmenimis (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienas iš pasiūlymų – nustatyti lyčių kvotas vadovaujančioms pareigoms įmonėse (žr. [idėją](#)). Konkrečiai, yra idėjų, kuriomis siūloma lygybės politika, susijusi su sprendimais dėl vaiko priežiūros atostogų (žr. [idėją](#)) ir lygių užimtumo galimybių (žr. [idėją](#)). Atsižvelgiant į tai, podiumo diskusijoje buvo aptarti iššūkiai, su kuriais verslininkės susiduria verslo aplinkoje, darbo užmokesčio skirtumai, finansavimo galimybės, ir akcentuoti gerosios patirties pavyzdžiai vietos ir nacionaliniu lygmenimis (žr. [renginį](#) ir [renginį](#)). Taip pat buvo atkreiptas dėmesys į moterų darbo nesaugumą COVID-19 pandemijos metu (žr. [idėją](#) ir [idėją](#)).

Kitos idėjos apima, pavyzdžiui, raginimą užtikrinti lyčių lygybę architektūros ir civilinės inžinerijos srityse (žr. [idėją](#)). Vienoje platformoje paskelbtoje idėjoje raginama priimti Vienodo požiūrio direktyvą, kad būtų užtikrintas

vienodas požiūris visose gyvenimo srityse (žr. [idėja](#)). Susijusios idėjos yra susijusios su kovos su seksualine prievarta ir smurtu šeimoje priemonėmis, visų pirma raginant imtis iniciatyvų aukoms remti, pavyzdžiui, naudojantis programėle (žr. [idėja](#)).

Kitoje potemėje, kurioje buvo propaguojama įtraukesnė Europa ir daug teikinių autorių, aptariamas poreikis sudaryti palankesnes sąlygas neįgalųjų įtraukčiai, pavyzdžiui, išplečiant nacionalinių neįgaliojo kortelių galiojimą visoje ES (žr. [idėja](#)) ir gerinant turizmo vietovių prieinamumą (žr. [idėja](#) ir [renginį](#)). Taip pat pritariama tam, kad būtų sukurtas neįgaliesiems skirtas socialinis tinklas (žr. [idėja](#)). Be to, kai kuriose idėjose daugiausia dėmesio skiriama miestų planavimui ir siūloma viešąsias erdves padaryti palankias kartų mainams, pasitelkiant parkus, kultūros centrus ir kt. (žr. [idėjos](#) pavyzdį). Tai taip pat buvo viena iš kelių idėjų, pateiktų Ispanijos renginyje, kuriame piliečiai buvo skatinami pasidalyti nuomonėmis apie tai, kaip jie pagerintų savo miestą, jei jie būtų merai (žr. [renginį](#)).

Be to, idėjoje propaguojami tvarūs urbanistiniai principai, kad geros gyvenimo kokybės miestai taptų atsparios ir socialiai teisingos Europos ekonomikos pagrindu, be kita ko, skatinant vietos įmones ir

vietos ekonomika, prieiga prie viešojo transporto, gera oro kokybė ir t. t. (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)).

Pritariama tam, kad reikia padėti žemiau skurdo ribos gyvenantiems žmonėms ir mažinti nelygybę (žr. [idėjos](#) pavyzdį). Keliose idėjose taip pat pabrėžiama, kad reikia dėti daugiau pastangų kovojant su benamyste (žr. [idėjos](#) pavyzdį) ir rengiant romų mažumų integracijos strategijas (žr. [renginį](#) ir [renginį](#)), taip pat reiškiant skeptiškesnes nuomones (žr. [idėja](#)).

Keliose idėjose aptariamas poreikis nustatyti teisę atsijungti (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdžius](#)).

Kitoje idėjoje pasisakoma už tai, kad būtų padidintas mėlynųjų kortelių galiojimas trečiųjų šalių piliečiams po to, kai nutraukiamas jų pirminis darbas (žr. [idėja](#)).

Ekonomikos atsigavimas

Ekonomikos atsigavimas yra viena iš temų, kuriose užfiksuotas didžiausias įsitraukimas. Platformos dalyviai pasidalijo nuomonėmis apie poreikį stiprinti vidaus rinką, kad būtų padidintas jos konkurencingumas ir skatinamos inovacijos, kaip atsigavimo kelias (žr. [idėja](#)). Be to, keletas dalyvių pritaria idėjai atnaujinti Europos socialinę sutartį siekiant sąžiningo ekonomikos atsigavimo (žr. [idėja](#)). Be to, siekdamas sukurti Europos socialinę rinkos ekonomiką, pilietis ragina stiprinti socialinį dialogą ir kolektyvines derybas (žr. [idėja](#)).

Platformoje pateikiama pastabų ir idėjų grupė reiškia susirūpinimą dėl didėjančios valstybės skolos ES (žr.

[idėjos](#) ir [renginio pavyzdį](#)): aptarti Europos Centrinio Banko (ECB) vaidmenį, raginti peržiūrėti Stabilumo ir augimo pakto taisykles (žr. [idėja](#)), priimti teisės aktus, be kita ko, dėl einamosios sąskaitos disbalanso (žr. [idėjos pavyzdį](#)), ir apskritai išplėsti ir sustiprinti ECB įgaliojimus (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)).

Diskusijose daugiausia dėmesio skirta ES ekonomikos gaivinimo planui, kuriame teikinių autoriai pabrėžė solidarumo iššūkį, kuriuo dalijasi ES šalys, ir aptarė iššūkius, susijusius su lėšų aktyvavimu (žr. [idėjos pavyzdį](#) ir [renginį](#)). Be to, teikinių autoriai pabrėžia, kad gaivinimo planų įgyvendinimas turi būti griežtas, veiksmingas ir skaidrus (žr. [idėjos](#) pavyzdį).

Teikinių autoriai dažnai siūlo idėjas, susijusias su vietos vartojimo ir gamybos skatinimu, o MVĮ yra augimo variklis, ir mano, kad jos yra labai svarbios ES ekonomikos atsigavimui. Dėl šios priežasties piliečiai pabrėžia, kad reikia pašalinti biurokratinės kliūtis įmonėms (žr. [idėjos](#) ir [renginio pavyzdį](#)) ir supaprastinti biurokratinės procedūras užsienio startuoliams (žr. [idėja](#)). Dalyviai taip pat siūlo, kad ES fondai taip pat būtų skirti MVĮ (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Atsižvelgiant į plačią šios temos tendenciją, yra daug raginimų didinti prekių gamybą ES, o ne jas importuoti (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)). Vienas teikinių autorius siūlo nurodyti internetu parduodamų produktų kilmę, kad būtų skatinamas didesnis vietos vartojimas (žr. [idėja](#)).

Kalbant apie ekonomikos gaivinimo strategijas, pabrėžiama, kad sanglauda yra esminė vertybė, kartu su socialinėmis teisėmis internete ir jaunimo užimtumo poreikių tenkinimu (žr. [renginį](#)). Pavyzdžiui, investicijos į ateities kartas taip pat pristatomos kaip ekonomikos atgaivinimo po COVID-19 krizės strategija (žr. [idėja](#)).

Panašiai, kalbant apie COVID-19, teikinių autoriai aptaria poreikį finansuoti būsimas galimas pasirengimo pandemijoms priemones (žr. [idėjos](#) pavyzdį). Atsižvelgiant į tai, viena idėja susijusi su nepakankamu sveikatos priežiūros specialistų skaičiumi Europoje (žr. [idėja](#)). Be to, teikinių autoriai pabrėžia, kad svarbu skirti viešąsias lėšas smulkiesiems gamintojams ir prekyautojams remti, kad jie galėtų kompensuoti visus nuostolius, patirtus dėl uždarymo pandemijos metu (žr. [idėja](#)).

Inovacijos – augimo skatinimas

Daug šios temos dalyvių nurodė, kad inovacijos yra pagrindinis Europos ekonomikos turtas. Teikinių autoriai siūlo skatinti augimą investuojant į aukštųjų technologijų mokslinius tyrimus, įgūdžius, žinias ir patirtį (dirbtinį intelektą, blokų grandinę, nanotechnologijas, energijos kaupimą, laboratorijoje užaugintą mėsą ir kt.). Kai kuriose idėjose aptariamas konkurencijos perėjimas nuo išlaidų mažinimo prie žinių didinimo, atveriant

galimybes Europos žinių ekonomikai įsivertinti (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)). Be to, keliuose idėjose nurodomas technologinės nepriklausomybės poreikis, pavyzdžiui, plėtojant ES aparatinės įrangos gamybos pajėgumus ir mažinant jos pramoninę ir komercinę priklausomybę nuo išorės šalių (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Dažniausiomis šios temos idėjomis atsižvelgiama į poreikį remti mažąsias ir vidutines įmones (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir skatinti verslumą (žr. [idėja](#)). Iš tiesų startuolių ir mažųjų bei vidutinių įmonių (MVĮ) finansavimas paprastai laikomas svarbia inovacijų varomąja jėga (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Praktiškai teikinių autoriai siūlo remti MVĮ, pavyzdžiui, pasitelkiant ES fondą, teikiantį MVĮ pradinį kapitalą (žr. [idėja](#)), arba Europos MVĮ skirtą internetinės prekybos platformą (žr. [idėja](#)). Kitas dalyvis atkreipia dėmesį į Kinijos vystymąsi per kapiliarinius inovacijų ir augimo centrus, kartu su palankiomis administracinėmis ir fiskalinėmis taisyklėmis, kurios paskatino investicijas ir startuolių augimą. Dalyvis ragina persvarstyti Europos politiką atsižvelgiant į tokius pavyzdžius (žr. [idėja](#)). Be to, pagal idėją siūloma palankiu apmokestinimu apmokestinti startuolius pažangiausių technologijų sektoriuose (žr. [idėja](#)).

Tvirtyje teikinių dalyje taip pat pabrėžiama galimybė steigti įmones mažuose Europos kaimuose ir pasienio teritorijose (žr. [idėjos](#) ir [renginio pavyzdį](#)), taip pat pasinaudoti nuotolinio darbo galimybe (žr. [idėja](#)). Keliuose idėjose pasisakoma už decentralizaciją ir geresnę vietos valdymą (žr. [idėja](#) ir [renginį](#)), be kita ko, atsižvelgiant į regioninių teritorijų skirtumų mažinimą ir protų nutekėjimą, su kuriuo susiduria daugelis regionų (žr. [renginį](#)). Panašiai buvo surengtas [renginys](#) apie tai, kaip išlaikyti jaunimo ir mažesniuose miestuose. Be to, keliuose renginiuose buvo aptartos galimybės įvertinti teritorijų vietos plėtrą siekiant skatinti tvarų turizmą (žr. [renginį](#) ir [renginį](#)).

Investicijos į mokslinius tyrimus ir švietimą laikomos itin svarbiomis (žr. [idėja](#) ir [renginį](#)), remiant dalijimąsi žiniomis per atvirą laboratorijų tinklą arba Europos infrastruktūros agentūrą (žr. [idėja](#)). Iš esmės patvirtintoje idėjoje ES raginama įgyvendinti savo pažadą 3 proc. BVP skirti moksliniams tyrimams ir inovacijoms (žr. [idėja](#)). Kitame pasiūlyme aptariamas tam tikras projektas „Spotify for science“, prieinama duomenų bazė, kurioje pateikiami 3D spausdinimo modeliai (žr. [idėja](#)), e. mokymosi medžiaga ir švietimo programos, kuriose kaupiama tarptautinė profesinio mokymo geroji patirtis (žr. [idėja](#)). Kalbant apie mokslinius tyrimus, vienas iš pasiūlymų – sudaryti palankesnes sąlygas patentams per patentų fondą (žr. [idėja](#)). Taip pat raginama įsteigti Europos vyriausiąją sveikatos instituciją, kuri turėtų skatinti viešuosius ir privačiuosius mokslinius tyrimus sveikatos srityje (žr. [idėja](#)). Be to, siekiant skatinti inovacijas, vienas pilietis pasisako už inovacijų rėmimą suteikiant daugiau laisvės standartizacijos srityje, kad būtų sumažinta teisinė atsakomybė už novatoriškus metodus, kuriais siūlomi alternatyvūs sprendimai (žr. [idėja](#)). Yra daug pasiūlymų skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas, kad Europoje

būtų skatinama bazinių didelio poveikio technologijų plėtra (žr. [idėja](#)).

Kitos idėjos rodo, kad skaitmeninė ekonomika laikoma būtina inovacijų ir augimo sąlyga, o diskusijos dėl kriptovaliutos (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir vietos skaitmeninių valiutų būtų lygiagrečios eurui (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kalbant apie kriptovaliutą, teikinių autoriai mano, kad piliečiams apsaugoti reikalingas reguliavimas (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Inovacijos ir augimas taip pat aptariami atsižvelgiant į aplinką, klimato kaitą ir žaliąją pertvarką (žr. [idėja](#)). Todėl visoje platformoje pateikiamos idėjos dėl poveikio klimatui neutralumo tikslų ir vadovaujamojo vaidmens, kurį ES galėtų atlikti kuriant (pasaulinę) žaliąją ekonomiką ir į ją investuojant (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Pavyzdžiui, vienas pilietis siūlo žaliąją pertvarką papildyti pramonės politikos plano tikslų atsekimu taikant kiekybinius rodiklius, kad būtų galima stebėti Europos pramonės strategijos pasaulinį palyginimą (žr. [idėja](#)). Be to, dalyvis pabrėžia galimybę naudoti dirbtinį intelektą įmonių energijos vartojimo efektyvumui didinti (žr. [idėja](#)).

Keliuose idėjose aptariamas praktinis žaliosios ekonomikos įgyvendinimas, pavyzdžiui, investuojant į ekologinį ūkininkavimą ir iniciatyvas „Nuo ūkio iki stalo“ (žr. [idėja](#)). Kitas dalyvis siūlo sukurti ekologiškesnę ekonomiką ir kartu spręsti apsirūpinimo maistu saugumo klausimą pasitelkiant pažangiąsias žemės ūkio technologijas (žr. [idėja](#)).

Vis dėlto vienas pilietis paaiškina, kad įgyvendinant žaliąjį kursą turėtų būti užtikrinta, kad naujosios priemonės nedarytų neigiamo poveikio ES piliečiams (žr. [idėja](#)). Verslo požiūriu keliuose idėjose aptariamos priemonės, kuriomis įmonės skatinamos ir remiamos siekti žaliosios pertvarkos (žr. [renginį](#)), pavyzdžiui, nustatant aiškius ir privalomus tikslus konkreitiems sektoriams (žr. [idėja](#)), kartu užkertant kelią įmonėms priimti žalojo skalbimo strategijas (žr. [idėja](#)).

Kituose pasiūlymuose minimas orlaivių ir erdvėlaivių pramonės stiprinimas kaip būdas skatinti novatoriškas technologijas, pavyzdžiui, didinant EKA finansavimą (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)).

Socialinė apsauga ir socialinė apsauga

Dažniausia potėmė, kurioje labai pritariama kelioms idėjoms ir jos komentuojamos, yra susijusi su besąlyginėmis bazinėmis pajamomis, kuriomis siekiama užtikrinti kiekvieno asmens gebėjimą dalyvauti visuomenės gyvenime (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)). Be besąlyginių bazinių pajamų, nuolat raginama imtis priemonių (jaunimo) nedarbo problemai spręsti, pavyzdžiui, tobulinti įgūdžių ugdymo programas (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir įsteigti Europos nedarbo fondą (žr. [idėja](#)). Jaunimo nedarbo tema taip pat nagrinėjama kitose temose.

Panašiai su šia potėme susijusi idėjų grupė, kurioje aptariami pajamų skirtumai ES, siūlomas nedidelis darbo užmokesčio skirtumas toje pačioje įmonėje (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir bendras raginimas imtis daugiau kovos su skurdu Europoje ir jo prevencijos priemonių (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Dalyvis pakartoja, kad socialinių išmokų finansavimas turi būti grindžiamas tvirtu ekonominiu pagrindu (žr. [idėja](#)).

Atsižvelgdami į senėjančią visuomenę, kai kurie dalyviai pabrėžia, kad reikia spręsti ilgalaikės sveikatos priežiūros klausimus, kad būtų užtikrintas vyresnio amžiaus žmonių saugumas ir orumas (žr. [idėja](#)), taip pat spręsti senatvės socialinės izoliacijos problemą (žr. [idėja](#)). Jos nori skatinti kartų solidarumą, kad vyresnio amžiaus karta nebūtų palikta nuošalyje (žr. [idėja](#)). Vienas dalyvis taip pat ragina panaikinti vyresnio amžiaus žmonių skaitmeninę atskirtį, užtikrinti, kad jie turėtų įgūdžių, reikalingų viešojo administravimo formalumams atlikti, ir naudotis socialiniais ir sveikatos ištekliais, bendra informacija ir kultūrine veikla (žr. [idėja](#)).

Be to, daugelis teikinių autorių aptaria koordinuotos pensijų politikos ir pensijų poreikį visose ES valstybėse narėse (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir siūlo sukurti vieningą pensijų sistemą judiems piliečiams (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Dalyviai taip pat siūlo pensijų reformas (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kitame idėjų rinkinyje nagrinėjama vaikų ir vyresnio amžiaus žmonių skurdo problema (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Pensininkėms kyla didesnė skurdo rizika, nes jos paprastai prisiima globėjų vaidmenį, o tokie darbo metai jų pensijose nepripažįstami (žr. [idėja](#)). Teisė į prieinamą ir įperkamą būstą yra dar viena potėmė, susijusi su socialine apsauga, kurią aptarė teikinių autoriai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Dalyvis taip pat ragina taikyti paskatas, kuriomis būtų kovojama su dabartiniu demografiniu nuosmikiu, taikant mokesčių kredito priemonę, kad būtų sumažinta finansinė našta mažas pajamas gaunančioms jaunoms šeimoms (žr. [idėja](#)). Kitos šalys apskritai ragina ES ir jos valstybes nares atsižvelgti į demografinius pokyčius (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir pateikti pasiūlymų šiuo tikslu įsteigti įstaigą (žr. [idėja](#)).

Galiausiai pateikiama daugiau idėjų, susijusių su administraciniais procesais, pavyzdžiui,

suskaitmenintos (bendros ES) socialinės apsaugos kortelės įdiegimu ir perkeliomomis socialinėmis teisėmis judiems europiečiams, kaip aptarta ir kitose platformos temose (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, vienas teikinio autorius pasisako už demokratinį skaitmeninį eurą ir visuotinį bazinį dividendą, kurie galėtų būti finansuojami iš pajamų, kurias ECB gauna iš obligacijų ir akcijų, įsigytų vykdant atvirosios rinkos operacijas, naudojantis skaitmeniniu licencijavimu arba tiesioginėmis investicijomis (žr. [idėja](#)).

Apmokestinimas siekiant teisingos ekonomikos

Svarbi tema – socialinių, ekonominių ir aplinkosaugos problemų sprendimas taikant fiskalines taisykles.

Dominuojanti idėjų grupė pasisako už didesnę mokestinį teisingumą, sąžiningą apmokestinimą ir kovą su mokestiniu sukčiavimu. Be kita ko, siūloma nustatyti kovos su mokesčių vengimu priemones, įvesti finansinių sandorių mokestį (žr. [idėja](#)). Daug dalyvių pateikia idėjų, kaip išvengti socialinio dempingo suderinant fiskalines taisykles ir minimalųjį darbo užmokesčių visose valstybėse narėse (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdžius](#)). Viena labai komentuota ir patvirtinta idėja yra susijusi su visuotinio arba ES minimalaus mokesčio nustatymu siekiant spręsti mokesčių rojų problemą (žr. [idėja](#)) ir taip pat siūloma skatinti Europos tiesioginio apmokestinimo konvergenciją (žr. [idėja](#)). Kitoje idėjoje siūloma peržiūrėti mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų sąrašo sudarymo metodiką (žr. [idėja](#)). Daugelyje teikinių keliamas klausimas, kaip veiksmingai apmokestinti dideles technologijų įmones ir skaitmenines korporacijas (žr. [idėjos](#) ir [renginio pavyzdį](#)).

Didelėje idėjų grupėje pasisakoma už mokesčių derinimą ir fiskalines sąjungos sukūrimą, kad būtų užtikrintas geresnis turto paskirstymas Europos visuomenėse (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šiuo atžvilgiu skaitmeninėje platformoje akcentuojamos įvairios galimos apmokestinimo priemonės siekiant įtraukios ir sąžiningos ekonomikos (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šiuo metu mokesčių subjektai yra tokie. Pirma, mokesčių priemonės, kuriomis skatinama sąžininga įmonių konkurencija, pavyzdžiui, e. prekybai skirta bendra pridėtinės vertės mokesčio (PVM) sistema arba reikalavimas, kad įmonės mokėtų PVM tik savo buveinės šalyse (žr. [idėja](#)). Antra, su aplinka ir klimato kaita susijęs apmokestinimas, be kita ko, ragina sukurti ES pasienio anglies dioksido korekcinį mechanizmą (žr. [idėjos pavyzdį](#)) arba tvarumo mokestį (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Bendri mokesčiai, pavyzdžiui, anglies pėdsako apmokestinimas, taip pat laikomi būdu mažinti nelygybę tarp ES šalių ir gerinti bendrosios rinkos veikimą (žr. [idėja](#)). Šiuo atžvilgiu buvo surengtas

renginys, per kurį reikėjo reformuoti valstybės narėse taikomas ES biudžeto taisykles, kad būtų užtikrintas tvarus atsigavimas po COVID-19 pandemijos ir viešosios investicijos, reikalingos žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai (žr. [renginį](#)).

Trečia, raginama vartojimo prekes apmokestinti remiantis gamybos sąlygomis (darbu, žaliavomis, darbo užmokesčiu), kad būtų skatinama sąžininga, o ne laisva prekyba (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Paskutinė apmokestinimo priemonių grupė patenka į įvairias sritis, įskaitant apmokestinimą siekiant skatinti lyčių lygybę, raginant leisti taikyti nulinį arba lengvatinį PVM tarifą moterų higienos gaminiams (žr. [idėją](#)).

Toliaustiprinti Europos bendrąją rinką

Keletas teikinių susiję su poreikiu toliau stiprinti Europos bendrąją rinką, daugiausia dėmesio skiriant ekonominei politikai, atsižvelgiant į tai, kad Komisija vis daugiau dėmesio skiria kitoms politikos sritims (žr. [idėjos ir renginio pavyzdį](#)). Iš tiesų daugelis dalyvių mano, kad ES bendroji prekių, paslaugų, kapitalo ir žmonių rinka yra vertingesnis ES turtas (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kai kuriuose teikiniuose pabrėžiama vietos ekosistemų sujungimo visoje Europoje, per kurį susiformavo įvairių formų ekspertinės žinios ir praktinė patirtis, vertė ir svarba (žr. [idėją](#)).

Be to, daugelis teikinių rodo, kad, atsižvelgiant į gerokai padidėjusias konteinerių vežimo išlaidas, ES turi galimybę sugrąžinti tarptautines gamyklas, pavyzdžiui, lustų gamybą, kuri anksčiau buvo perkelta į Azijos šalis dėl mažesnių gamybos sąnaudų (žr. [idėją ir idėją](#)). Vienas pilietis siūlo plėtoti ekonominę politiką, kad pasaulinės įmonės būtų pritrauktos į ES, kaip Europos įmonių politikos dalį, taikant vienodą apmokestinimą visoje ES (žr. [idėją](#)).

Apskritai idėjose pakartojama, kad valstybės narės turėtų geriau užtikrinti galiojančio *acquis* vykdymą ekonomikos srityje, vengdamos protekcionizmo, kad bendroji rinka taptų patrauklesnė ir konkurencingesnė (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kitose idėjose raginama stiprinti ECB funkcijas (žr. [idėjos pavyzdį](#)), riboti lobistinius interesus ES (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir stiprinti tarpvalstybines tarpusavio sąsajas. Taip pat gerinti susisiekimą su kaimo vietovėmis (žr. [idėją](#)).

Bendri mokesčiai, pavyzdžiui, anglies pėdsako apmokestinimas ir valiuta, laikomi būdu panaikinti nelygybę tarp ES šalių ir pagerinti bendrosios rinkos veikimą (žr. [idėją](#)). Šiuo atžvilgiu buvo surengtas renginys, per kurį reikėjo reformuoti valstybės narėse taikomas ES biudžeto taisykles, kad būtų užtikrintas tvarus atsigavimas po COVID-19 ir viešosios investicijos, reikalingos žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai (žr. [renginį](#)).

Dalyvis pakartoja, kad vidaus rinkos taisyklės turėtų būti suderintos siekiant pagerinti tarpvalstybinės prekybos veikimą. Be to, MVĮ augimo ir plėtros perspektyvos turėtų būti įvertintos atlikus MVĮ tyrimą, siekiant užtikrinti, kad reglamentai atitiktų tikruosius verslininkų ir piliečių poreikius (žr. [idėją](#)).

Keliose idėjose daugiausia dėmesio skiriama turizmui kaip strateginiam Europos ekonomikos augimo sektoriui (žr. [idėją](#)).

Galiausiai pritariama idėjai, kad esperanto kalbos kaip Europos kalbos naudojimas būtų ekonomiškai naudingas (žr. [idėją](#)).

Darbo vietų skaičiaus didinimas

Aptardami, kaip skatinti darbo vietų kūrimą, teikinių autoriai nurodo įvairius klausimus – nuo poreikio kelti darbuotojų kvalifikaciją iki prisitaikymo prie kintančios darbo rinkos ir būtinybės spręsti jaunimo nedarbo problemą ir prisitaikyti prie COVID-19 sukeltų sąlygų.

Teikinių autoriai pabrėžia, kad svarbu remti jaunimą, ypač kai tai susiję su patekimu į darbo rinką (žr. [renginio pavyzdį](#)). Jaunimo nedarbas yra svarbiausias šios temos klausimas (žr. [idėjos pavyzdį](#)), ypač daug dėmesio skiriant nedirbančiam, nesimokančiam ir mokymuose nedalyvaujančiam jaunimui (žr. [idėją](#)). Dalyviai pabrėžia, kad pradinio lygio darbo vietos yra neprieinamos pradinio lygio darbo ieškotojams, nes paradoksalu, kad jiems reikia darbo patirties (žr. [idėją](#)). Vienoje idėjoje siūloma įtraukti kai kuriuos sunkius įgūdžius į akademinę mokymo programą, kad būtų stiprinami į darbą orientuoti įgūdžiai (žr. [idėją](#)). Taip pat daug dėmesio skiriama karjeros raidai, raginant parengti programas ir priemones, kuriomis būtų sudarytos palankesnės sąlygos patekti į ES darbo rinką, numatant stažuotes visose valstybėse narėse ir internetinę darbo platformą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Pavyzdžiui, projektu „Įgūdžių tobulinimo kryptys“ siekiama, kad Europos socialinės rinkos centre būtų mokymo ir mokymosi galimybės (žr. [idėją](#)).

Be to, platformai pateikti pasiūlymai apima akademinį kvalifikacijų pritaikymą prie darbo rinkos, o tai savo ruožtu pagerintų studentų įsidarbinimo galimybes (žr. [idėją](#)). Siekiant spręsti kvalifikuotų darbuotojų trūkumo ir apskritai darbo rinkos skaitmeninimui reikalingų įgūdžių trūkumo problemą (žr. [idėją](#)), vienas dalyvis siūlo sudaryti palankesnes sąlygas užsienyje įgyto mokymo pripažinimui (žr. [idėją](#)). Kitoje idėjų grupėje, susijusioje su inovacijų tema, raginama kurti darbo vietas atsižvelgiant į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kita vertus, dalyviai taip pat pabrėžia, kad reikia suteikti daugiau profesinio tobulėjimo galimybių techninėse srityse, kuriose reikia daugiau praktinių įgūdžių (žr. [idėja](#)). Iš tiesų keli dalyviai pabrėžia profesinio mokymo ir pavidurinio mokymosi trūkumą, taigi ir įmonių nesugebėjimą rasti kvalifikuotų darbuotojų (žr. [idėja](#)). Pavyzdžiui, vienas dalyvis ragina skatinti amatininkų darbo vietas kaip priemonę jaunajai kartai iš naujo atrasti pagrindines vertybes, o ne vien skatinti darbo vietas IT sektoriuje (žr. [idėja](#)).

Darbuotojų judumo didinimas ES taip pat laikomas ekonomiškai naudingu (žr. [idėja](#)), tačiau jis taip pat aptariamas atsižvelgiant į protų nutekėjimą kai kuriose šalyse (žr. [renginį](#)). Platformos dalyvis siekia sukurti deramas darbo vietas remdamasis meritokratią (žr. [idėja](#)).

Kalbant apie darbo sąlygas, dalyviai pasisako už tai, kad būtų skatinamas nuotolinis darbas ir „lankstus darbas“, siekiant sumažinti darbuotojų kelionės į darbą laiką ir biuro infrastruktūros fiksuotas išlaidas darbdaviams (žr. [idėja](#)), suderinti šeimos laiką, sumažinti gyventojų skaičiaus mažėjimą kaimo vietovėse (žr. [idėja](#)) ir sumažinti žalingą išmetamųjų teršalų kiekį mažinant eismą (žr. [idėja](#)). Kiti pasiūlymai: nustatyti trumpesnę darbo savaitę (žr. [idėjos pavyzdį](#)), uždrausti neapmokamas stažuotes, privalomus viršvalandžius ir mažų garantijų darbo sutartis (žr. [idėjos pavyzdį](#)) arba investuoti į vaikų priežiūros infrastruktūrą siekiant suderinti asmeninį ir profesinį gyvenimą.

Galiausiai buvo išplėsta idėja panaikinti vasaros laiką, o teikinių autoriai aptarė ekonominę ir socialinę vasaros laiko panaikinimo naudą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Iššūkis dabartiniam ekonomikos modeliui

Daugeliu šios temos idėjų siekiama mažinti nelygybę ES ekonomikoje (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Manoma, kad tai labai svarbu kartu su siekiu didinti visuomenės pusiausvyrą stiprinant tarpregioninį bendradarbiavimą (žr. [idėja](#)).

Keliose idėjose pasisakoma už tai, kad būtų priimtas reglamentas dėl žaliavų ir perdirbtų prekių tiekimo Europos pramonei šaltinių įvairinimo, siekiant propaguoti Europos kapitalizmo modelį (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)).

Keliuose teikiniuose taip pat pabrėžiama, kad svarbu apsvarstyti ekonominį modelį, pagal kurį būtų atsižvelgiama ne tik į BVP, siekiant įtraukios ir teisingos Europos gerovės (žr. [idėjos](#), [renginio](#) ir [renginio](#) pavyzdį), nustatant rodiklius, pagal kuriuos būtų vertinamos ne tik BVP, bet ir augimo koncepcijos (žr. [renginį](#)). Be to, vienas pilietis teigia, kad bendrosios rinkos reguliavimo sistema turėtų labiau skatinti įmones bendradarbiauti su visuomene ir aplinka (žr. [idėja](#) ir [renginį](#)). Kartu idėjoje pabrėžiamas poreikis atitinkamai

pritaikyti pinigų politiką prie sąvokų „aplinkos taksonomija“ ir „socialinė taksonomija“ (žr. [idėja](#)). Trečiojo sektoriaus organizacijos pasisako už tai, kad dalis priemonės „NextGenerationEU“ dokumentų rinkinio būtų išleista socialinei gerovei ir teritorinei sanglaudai (žr. [idėja](#)).

Viename pasiūlyme siūloma pranešti, kokį poveikį anglies pėdsakui daro skirtingi transporto įpročiai, siekiant didinti informuotumą ir skatinti piliečius pasirinkti mažiausiai taršią transporto rūšį (žr. [idėja](#) ir [renginį](#)). Be to, kitas dalyvis siūlo ES vykdomiems skrydžiams pradėti taikyti anglies dioksido kredito kortelių sistemą, kad būtų reguliuojamos ir ribojamos kelionės oro transportu (žr. [idėja](#)).

Šioje temoje dabartinė Europos ekonomikos sistema aptariama iš labiau ideologinės perspektyvos. Viena vertus, teikinių autoriai siūlo remtis kapitalizmu ir laisvąją rinką, užtikrinant didesnę vidaus konkurenciją, mažesnę reguliavimo naštą, mažesnes subsidijas ir pernelyg didelius mokesčių tarifus (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Grupė respondentų ragina ekonomiką tapti liberalesne. Jie visų pirma siūlo mažinti biurokratiją, panaikinti ES politikų ir darbuotojų privilegijas (žr. [idėjos pavyzdį](#)), mažinti mokesčius žemesniajai ir vidurinei klasei, remti verslumą ir mažųjų bei vidutinių įmonių, kurios savo ruožtu suteikia užimtumo galimybių (žr. [idėjos pavyzdį](#)), plėtrą.

Kaip aptarta pirmiau, priešingai, kiti dalyviai siekia labiau į žmogų orientuotos ekonomikos ir pabrėžia suvokiamus dabartinio ekonomikos modelio trūkumus, pavyzdžiui, nepakankamą darbo sąlygų ir prekių kilmės skaidrumą visose gamybos grandinėse (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Šioje diskusijoje vienoje idėjoje daugiausia dėmesio skiriama nudegimo teorijai, kaip būdai atkurti naują pusiausvyrą tarp žmogaus ir gamtos nekontroliuojamo augimo atžvilgiu (žr. [idėja](#)). Kitas dalyvis siūlo remtis spurgų ekonominiu modeliu (žr. [idėja](#)). Keli teikinių autoriai remia žiedinės ekonomikos iniciatyvas (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)). Daugiau idėjų apie žiedinę ekonomiką paskelbta teminėje srityje „Klimato kaita ir aplinka“.

Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09)

Kalbant apie Rusijos invaziją į Ukrainą, didelė idėjų grupė iškėlė klausimą dėl poreikio užtikrinti gamybos autonomiją, kad būtų padidintas Europos ekonominis savarankiškumas (žr. [idėjos pavyzdį](#)), kartu užtikrinant didesnę Europos ženklo apsaugą (žr. [idėja](#)) ir didesnius importo mokesčius kaip priemonę Europos

suverenumui stiprinti (žr. idėją). Nauja šios temos išraiška yra kelių dalyvių iškelta savarankiško apsirūpinimo paieška siekiant energetinės nepriklausomybės (žr. idėjos pavyzdį), dažnai nurodant energetikos krizę, kilusią dėl strateginio atsako į Rusijos invaziją į Ukrainą (žr. idėjos pavyzdį). Tai papildė pasiūlymą dėl Europos energetikos sąjungos (žr. idėją). ES strateginio energetinio savarankiškumo koncepciją taip pat aptarė keli dalyviai (žr. idėjos pavyzdžius) su ekspertų grupe per renginį Ispanijoje saugumo ir gynybos, energetikos ir aplinkos bei pramonės pertvarkos požiūriu (žr. idėją).

Kaip ir anksčiau, kai kuriuose neseniai teikiniuose buvo aptartas kaimo vietovių vaidmuo kuriant stipresnę ES ekonomiką. Įvairiose idėjose pabrėžta kaimo vietovių gyventojų skaičiaus mažėjimo problema (žr. idėjos pavyzdį), o daugelis teikinių autorių mano, kad tai daro poveikį nelygybei (žr. idėją). Dalyviai pabrėžė, kad svarbu teikti paskatas įmonėms ir jaunimui įsikurti kaimo vietovėse, taikant tikslinius mokesčius ir mažinant biurokratiją (žr. idėjos pavyzdį). Taip pat buvo paraginta padidinti finansavimą jauniems ūkininkams (žr. idėją).

Praėjusiu laikotarpiu socialinės apsaugos ir socialinės apsaugos tema suformulavo daug susijusių idėjų, pakartodama pirmiau išdėstytas temas. Teikiniuose aptartos pensijų reformos, darbo savaitės trukmė, aktyvumo skatinimo politika, politika, kuria sprendžiamos konkrečios problemos, su kuriomis susiduria neįgalieji (žr. idėjos pavyzdį), ir pajamų rėmimo sistemos. Tarp pastarųjų dažniausiai siūlyta nustatyti visuotines bazines pajamas (žr. idėjos pavyzdį), o kai kurie teikinių autoriai kelia problemų dėl tokios priemonės veiksmingumo (žr. idėją).

Didelėje idėjų grupėje aptarta, kaip turėtų būti įgyvendinama ir palaikoma žaliaji ekonomika (žr. idėjos pavyzdį). Vienas dalyvis taip pat pasisakė už informuotumo didinimo kampanijų, skirtų gerai vandentvarkai, organizavimą Europos lygmeniu (žr. idėją).

Derėtis dėl atnaujintos socialinės sutarties, grindžiamos socialiniu dialogu ir kolektyvinėmis derybomis
Nustatyti kovos su didėjančia valstybės skola ES priemonės
ECB įgaliojimų stiprinimas ir išplėtimas
Užtikrinti, kad atkūrimo planai būtų griežti, veiksmingi ir skaidrūs
Remti ir plėtoti MVĮ: labai svarbus ES ekonomikos atsigavimui
Finansuoti būsimas pasirengimo pandemijoms priemones
Spręsti sveikatos priežiūros specialisto trūkumo problemą
Skatinti vietinį vartojimą ir gamybą ir į juos investuoti
Kaimo vietovių pervertinimas siekiant atgaivinti ekonomiką

Ekonomikos atsigavimas

Visoje ES įvesti besąlygines bazines pajamas
Kova su (jaunimo) nedarbu
Kova su pajamų skirtumu ES ir skurdu
Socialinės apsaugos išmokų nustatymo galimybių vertinimas atsižvelgiant į ekonominio pagrindo tvirtumą
Spręsti ilgalaikės sveikatos priežiūros klausimus siekiant užtikrinti pagyvenusių žmonių saugumą ir orumą ir skatinti kartų mainus
Koordinuoti pensijų politiką & pensijos ES
Nustatyti minimalius ES socialinės apsaugos ir apsaugos standartus
Užtikrinti galimybę gauti įperkama būstą
Įdiegti bendrą skaitmeninę socialinės apsaugos kortelę

Socialinė apsauga ir socialinė apsauga

Kova su mokesčiniu sukčiavimu
Suvienodinti Europos mokesčių taisykles, kad būtų išvengta socialinio dempingo
Suderinti mokesčių politiką siekiant sukurti fiskalinę sąjungą
Kova su mokesčių rojais nustatant minimalų mokestį visoje ES
Skatinti ES vartojimą apmokestinant
Apmokestinimas siekiant kovoti su klimato kaita
Sąžiningas apmokestinimas siekiant skatinti sąžiningą prekybą

Apmokestinimas siekiant įtraukios ir teisingos ekonomikos

Europos socialinių teisių ramsčiu nustatyti Europos socialinį aspektą
Užtikrinti lyčių lygybę visose pramonės šakose, kuriose mokamas vienodas darbo užmokestis ir taikomos vienodos lyčių kvotos
Dėti daugiau pastangų siekiant įtraukti neįgaliuosius
Mažinti nelygybę ir dėti daugiau pastangų kovojant su benamyste
Dėti pastangas integruoti nustatytus marginalizuotus gyventojus į visuomenę ir kovoti su visų formų diskriminacija
Institutas teisę atsijungti

Įtraukesnė ir socialiai teisingesnė Europa

Stipresnė ekonomika, socialinis teisingumas

Investuoti į švietimą, mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą siekiant sukurti Europos žinių ekonomiką
Mažinti pramonės ir prekybos priklausomybę nuo išorės šalių
Fondo veiklos pradžia 8. MVĮ – inovacijų varomoji jėga
Decentralizuoti įmones ir stiprinti vietos valdymą, kad būtų sumažinti teritoriniai skirtumai
Skatinti tvarų turizmą
Sukurti skaitmeninę ekonomiką
Siekis kurti ekologišką ekonomiką
Skatinti ir remti įmones siekiant žaliosios pertvarkos, kartu užkertant kelią ekologiniam plovimui
Plėsti orlaivių ir erdvėlaivių pramonę, kad ji pirmautų kuriant novatoriškas technologijas

darbo

Inovacijos – augimo skatinimas

13 diagrama. Teminės sritys „Tvirtesnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir aktyvesnis darbo vietų kūrimas“ 1 dalis

Tolesnis Europos bendrosios rinkos stiprinimas

Tęsti ES ekonominės politikos plėtojimą
siekiant stiprinti ekonominę integraciją
Sujungti vietos pramonės ekosistemas visoje
Europoje
Sugrąžinti gamybos įmones į ES
Strateginės autonomijos užtikrinimas
pagrindinėse pramonės šakose
Atgrasyti įmones, kurių būstinės yra už
Europos ribų, nuo Europos bendrovių
perėmimo
Transporto ir energetikos tinklų kūrimas visoje
ES
Nustatyti bendrus mokesčius nelygybei ES
mažinti

Stipresnė
ekonomika,
socialinis
teisingumas ir am

Iššūkis dabartiniam
ekonomikos modeliui

Įvairinti žaliavų ir perdirbtų prekių tiekimo Europos
pramonei šaltinius
Įtraukti kitus rodiklius, papildančius BVP priemones
pagal ekonominį modelį
Įtraukti trečiojo sektoriaus organizacijas vykdyti
socialinės gerovės ir teritorinės sanglaudos
programas
Nustatyti oro transportui skirtą anglies dioksido kredito
kortelių sistemą ir didinti informuotumą apie tai, kaip
skiriasi įvairių rūšių transporto anglies pėdsakas
Liberalizuoti ekonomiką, mažinti biurokratiją ir
mažesnius mokesčius žemesnėms ir vidutinėms
klasėms
Reformuoti ES ekonomikos valdymo modelį siekiant
įtraukios ir teisingos Europos gerovės
Perėjimas prie žiedinės ekonomikos

Darbo vietų skaičiaus didinimas

Palengvinti kelią į darbą ES, ypač
pradedantiesiems Kovoti su jaunimo
nedarbu
Pritaikyti akademines kvalifikacijas prie darbo
rinkos siekiant padidinti studentų
įsidarbinimo galimybes
Spręsti darbo rinkos skaitmeninimui
reikalingų kvalifikuotų darbuotojų trūkumo
problemą
Įvesti „lankstų darbą“ (darbo dalis iš biuro
dalies nuotoliniu būdu)
Skatinti jaunimą dirbti fizinį ir amatininkų
darbą
Mokesčių ir pelno mokesčio supaprastinimas;
darbo politika ES
Remti jaunuosius ūkininkus ir skatinti dalytis
gera patirtimi

5. ES pasaulyje

Teminėje srityje „ES pasaulyje“ paskelbtos idėjos apima įvairias su užsienio ir saugumo politika susijusias temas – nuo prekybos ir įvairių kitų švelniosios galios aspektų iki gynybos. Apskritai dažniausiai pasikartojančios temos reikalauja aktyvesnio ES dalyvavimo pasaulinėje politinėje arenoje: kaimynystės politikoje, taip pat santykiuose su, pavyzdžiui, Afrikos, Ramiojo vandenyno ir Lotynų Amerikos šalimis. Platformos dalyviai mano, kad ES turėtų drąsiau naudotis tiek švelniąja, tiek kietąja galia. Nuo platformos veiklos pradžios ši tema sulaukė iš viso 3 695 atsiliepimų, t. y. 1 448 idėjų, 1 768 komentarų ir 479 renginių. Įvairias idėjas galima sugrupuoti pagal šias temas:

- Gynyba ir ginkluotosios pajėgos
- Sprendimų priėmimas
- Kaimynystės politika ir santykiai su kitais
- Plėtra
- Prekybos politika

- Bendrieji ES užsienio politikos tikslai

Renginiai

Neseniai pagal ES surengtus renginius pasauline tema iš esmės paveikė iš esmės skirtingos geopolitinės aplinkybės, kurias lėmė Rusijos invazija į Ukrainą.

Dėl konflikto protrūkio buvo surengta daug renginių, susijusių su ES vaidmeniu ir jos ekonominiais bei diplomatiniais santykiais su Ukraina ir Rusija. Tai buvo internetinis renginys Vokietijoje, kuriame dalyvavo 64 dalyviai (žr. [renginį](#)), kuriame dalyviai apklausė du ES atstovus, be kita ko, apie ES užsienio politikos poziciją vykstančio konflikto metu ir ES sankcijų Rusijai poveikį. Kitame internetiniame renginyje Prancūzijoje dalyviai pasikeitė nuomonėmis su ES atstovu apie būdus, kaip sumažinti ES priklausomybę nuo Rusijos dujų tiekimo (žr. [renginį](#)). Karas taip pat atnaujino susidomėjimą tokiais klausimais kaip bendra gynyba ir ES plėtra, kurie buvo aptarti kai kuriuose renginiuose. Pavyzdžiui, Lenkijoje surengtame praktiniame seminare visų pirma aptartas poreikis skatinti ES plėtrą (žr. [renginį](#)).

Taip pat buvo surengti kiti renginiai, pavyzdžiui, vykstant Konferencijai dėl Europos ateities Ispanijoje buvo surengtas forumas, skirtas migracijai, rasizmui ir ES bei Afrikos santykiams (žr. [renginį](#)).

Bendrieji ES užsienio politikos tikslai

Daugelyje ES teikinių pasaulio tema norima, kad ES sustiprintų savo, kaip pasaulinės veikėjos, vaidmenį ir prisidėtų prie pasaulinio daugiašališkumo, taip pat gintų demokratiją ir pasinaudotų savo švelniaja galia kovojant su autoritarizmo stiprėjimu visame pasaulyje (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Dauguma šių idėjų siekiama vieningesnės ES sprendžiant pasaulinius uždavinius, pavyzdžiui, susijusius su žmogaus teisių pažeidimais ir klimato kaita (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Diskusijose apie ES vaidmenį pasaulyje ypač daug dėmesio skirta Afganistano ir Ukrainos krizėms. Teikinių autoriai pabrėžė geopolitinių pokyčių, kuriuos sukėlė didėjantis JAV pasitraukimas iš užsienio reikalų ir konfliktų, svarbą. Daugelis teikinių autorių Talibano grįžimą į valdžią laiko Vakarų nesėkme ir ženklu, kad atėjo laikas ES imtis savo vaidmens užsienio politikos klausimais, nepriklausomai nuo jos strateginio aljanso su JAV (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šis pasikartojantis raginimas laikytis vieningo požiūrio į užsienio politiką buvo aptartas keliuose renginiuose (žr. [renginio pavyzdį](#)). Kalbant apie didelę krizę prie Ukrainos sienos su

Rusija, ES raginama padėti Ukrainai (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir vieningai pasisakyti prieš Rusijos karines grėsmes, kad nebūtų kartojamos praeities klaidos, kai susiskaldžiusi ES paliko per daug erdvės užsienio valstybėms, ypač JAV, valdyti karines krizes (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kalbant apie JAV vaidmenį, nepaisant jų požiūrio į Ukrainos krizę, kai kurie teikiniai rodo nepasitikėjimą pagrindine ES sąjungininke (žr. [idėją](#)).

Teikinių autoriai laikosi nuomonės, kad ES vaidmuo keičiasi didėjant susirūpinimui dėl kritinės klimato padėties, kintančios ekonominės ir geopolitinės galios pusiausvyros, didelių iššūkių daugiašališkumui ir pasaulinės kovos su COVID-19 (žr. [renginio pavyzdį](#), žr. [idėjos pavyzdį](#)). Todėl keletas teikinių autorių laikosi nuomonės, kad ES turėtų drąsiau naudotis tiek švelniaja, tiek kietąja galia (žr. [idėjos pavyzdį](#) ir [idėją](#)).

Kalbant apie žmogaus teisių gynimą, vienoje iš labiausiai palaikomų šios temos idėjų siūloma, kad reikia bendros užsienio ir saugumo politikos siekiant užtikrinti europiečių saugumą, kartu skatinant demokratiją, žmogaus teises, teisinę valstybę ir aplinkos apsaugą kaimyninėse šalyse ir visame pasaulyje (žr. [idėją](#)). Kitoje idėjoje siūloma stiprinti žmogaus teisių apsaugą ES pasirašytų užsienio prekybos susitarimų nuostatose (žr. [idėją](#)). Įvairiomis idėjomis remiama feministinė ES užsienio politika tiek ta prasme, kad ES turėtų tvirtai ginti moterų teises visame pasaulyje (žr. [idėjos pavyzdį](#)), tiek taikant pozityvia taika ir kultūriniu jautrumu grindžiamą požiūrį (žr. [idėją](#)).

Todėl teikinių autoriai ragina valstybes nares glaudžiau bendradarbiauti ir nutraukti valstybių narių konkurenciją tarptautiniu lygmeniu (žr. [idėją](#)). Susijęs raginimas sukurti bendrą Europos ginklų eksporto sistemą, kurioje būtų nustatytos griežtos taisyklės, siekiant užtikrinti, kad „ES pagaminti“ ginklai nekurstytų konfliktų visame pasaulyje ir nelemtų žmogaus teisių pažeidimų (žr. [idėją](#)).

Nors daugumoje idėjų raginama kurti vieningesnę ir labiau integruotą ES, taip sustiprinant ES, kaip pasaulinės teisės ir teisingumo galios, atviros sąveikai su įvairiomis daugiašalėmis institucijomis tiek pasauliniu, tiek regioniniu lygmenimis, vaidmenį (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdį](#)), kitos nori, kad ES daugiausia dėmesio skirtų savo, kaip ekonominės veiklos vykdytojos, vaidmeniui, kaip buvo numatyta iš pradžių. Šiuo atžvilgiu jie mano, kad ES neturėtų prisiimti geopolitinės veikėjos vaidmens, o veikiau turėtų išlaikyti savo pirminę bendros ekonominės rinkos funkciją. Dalyviai mano, kad ES nėra suvereni valstybė, todėl ji negali atlikti politinio vaidmens kaip pasaulinio masto veikėja (žr. a. [dalies pavyzdį](#)).

Gynyba ir ginkluotosios pajėgos

Nuolatinė ir plačiai aptariama potėmė yra poreikis stiprinti ES kietąją galią (žr. [renginio pavyzdį](#)) tiek didinant ES biudžetą gynybai (žr. [idėją](#)), tiek stiprinant Europos gynybos pramonę, kad būtų pasiektas strateginis savarankiškumas (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Teikinių autoriai taip pat pasisako už bendros Europos kariuomenės sukūrimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)) – vieną iš labiausiai remiamų teminės srities idėjų – arba už valstybių narių ginkluotųjų pajėgų integravimą ES lygmeniu (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kai kurie teikinių autoriai pripažįsta esamas iniciatyvas, kuriomis skatinama bendra Europos karinė politika, pavyzdžiui, ES saugumo ir gynybos strateginį kelrodį. Viena iš jų visų pirma ragina daugiau dėmesio skirti kariuomenės socialiniam aspektui (t. y. darbo sąlygoms ginkluotose pajėgose, žr. [idėją](#)). Tačiau kai kurie teikinių autoriai skeptiškiau ar net visiškai nepritaria bendros Europos kariuomenės idėjai. Viena iš jų reikalauja nesiekti Europos kariuomenės idėjos ir prašo nukreipti atskirų šalių karines investicijas į NATO (žr. [idėją](#)).

Teikinių autoriai taip pat siūlo ES lygmeniu sukurti labiau specializuotas pajėgas ar institucijas, pavyzdžiui, Europos nacionalinę gvardiją, kuri būtų dislokuota ekstremaliose situacijose, pavyzdžiui, po gaivalinių nelaimių (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kiti dalyviai taip pat nori sukurti Europos žvalgybos tarnybą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kai kurie teikinių autoriai taip pat siūlo įsteigti Europos karo akademiją (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kalbant apie karinį švietimą, vienas dalyvis taip pat siūlo nustatyti bazinį karinį mokymą Europos jaunimui (žr. [idėją](#)). Kai kurių teikinių autorių nuomone, ES ir JAV aljanso nuosmukis taip pat reiškia glaudesnę ES valstybių narių bendradarbiavimą ir koordinavimą užsienio politikos srityje (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Sprendimų priėmimas

ES sprendimų priėmimo procesas dažnai laikomas lėtu ir gana neveiksmingu, kai reikia imtis skubių veiksmų reaguojant į neatidėliotiną iššūkį. Siekdami išspręsti šią problemą, dalyviai pateikia įvairių idėjų, kaip reformuoti ES sprendimų priėmimo procesą.

Teikinių autorių nuomone, labai svarbu, kad ES tarptautinėje politinėje arenoje veiktų kaip vienas tvirtas ir vieningas subjektas, siekiant išlaikyti ir toliau stiprinti jos vaidmenį. Siekiant šio tikslo, keliuose teikiniuose pabrėžiamas bendros užsienio politikos poreikis (žr. [idėją](#)). Kvietimas stiprinti ES gebėjimą atlikti tam tikrą vaidmenį užsienio ir saugumo politikoje taip pat buvo Suomijos viešų konsultacijų Europos forumo tema,

kurioje buvo aptarti dabartiniai ir būsimi Suomijos vaidmenys Europoje ir ES (žr. [renginį](#)).

Daugelyje teikinių raginama persvarstyti vieningo balsavimo taisyklę. Vienoje idėjų grupėje pabrėžiama, kad dabartinė padėtis, grindžiama vienbalsiškumo taisykle, leidžia vienai valstybei nare blokuoti bendrą užsienio politiką (žr. [idėjos pavyzdį](#) ir [renginį](#)). Tai laikoma problematiška, nes dėl to ES negali turėti patikimo, stabilaus ir tvirto balso pasaulyje. Todėl, remiantis išreikšta idėja, ES turėtų pereiti prie „absoliučios“ daugumos balsavimo sistemos. Vienoje iš labiausiai remiamų šios temos idėjų išsamiai aprašoma valstybių narių absoliučios balsų daugumos sistema, kuriai pritaria paprasta Europos Parlamento narių dauguma, kad ES galėtų imtis vykdomųjų veiksmų ir sukurti tikrą, patikimą užsienio politiką (žr. [idėją](#)). Panašiai kaip ir diskusijose Europos demokratijos tema, balsavimas kvalifikuota balsų dauguma taip pat pateikiamas kaip alternatyva dabartinei vieningo balsavimo taisyklei (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Paskutinėje potėmėje aptariama Europos Parlamento kompetencija. Kai kurie teikinių autoriai mano, kad nors Europos Parlamentas nuo pat pradžių rėmė bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) koncepciją ir siekė išplėsti jos taikymo sritį, ji vis dar atlieka tik antraeilį vaidmenį formuojant ES užsienio politiką. Todėl jie mano, kad labai svarbu Europos Parlamentui suteikti daugiau įgaliojimų užsienio politikos srityje (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kaimynystės politika ir santykiai su kitais

Idėjų potėmė susijusi su diplomatinio atstovavimu ES, o teikinių autoriai apskritai ragina ES institucijas aiškiau atstovauti savo interesams pasaulyje ir juos ginti (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Atsižvelgdami į tai, jie siūlo ES valstybių narių ambasadas pakeisti viena ES ambasada, kuri atstovautų visoms ES valstybėms narėms ir jas suvienytų. Vieno dalyvio teigimu, tai būtų galima pasiekti reformuojant esamą Europos Sąjungos išorės veiksmų tarnybą (EIVT, žr. [idėją](#)). Tai taip pat galėtų reikšti vieną ES narystę visose tarptautinėse institucijose, pavyzdžiui, NATO (žr. [idėjos pavyzdį](#)), arba vieną nuolatinę atstovybę JT Saugumo Taryboje (žr. [idėją](#)). Kitos idėjos apima bendro ES paso visiems Europos piliečiams sukūrimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir sistemingą Europos vėliavos ir Europos himno naudojimą tarptautiniame kontekste (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Lenkijoje vykusiame renginyje ir su juo susijusioje idėjoje (žr. [renginį](#) ir [idėją](#)) pakartota JK ir ES prekybos santykių ekonominė svarba tiek Lenkijai, tiek visai ES ir net po „Brexit'o“. Teikiniai pagal šią temą visų pirma susiję su ES politiniais santykiais su Rusija ir Kinija (žr. [renginio pavyzdį](#)). Teikinių autoriai pabrėžia, kad reikia iš esmės persvarstyti ES užsienio politiką įgyvendinant

ryžtingesnį požiūrį, atitinkantį tai, kas buvo aptarta ankstesnėse temose. Pavyzdžiui, vienas dalyvis teigia, kad ES turėtų padidinti savo buvimą jūroje Indijos ir Ramiojo vandenynų regione (žr. [idėja](#)). Tačiau kiti teikinių autoriai platformoje aptaria nuomonę, kad, kalbant apie Kiniją, ES turėtų ne tik laikytis vieningesnės ir griežtesnės pozicijos diplomatinio santykių srityje, atsižvelgiant į labai skirtingas vertybių sistemas, bet ir parengti Europos Sąjungos užsienio investicijų strategiją, kuria būtų kovojama su Kinijos įtaka visame pasaulyje, visų pirma besivystančiose šalyse (žr. [idėja](#)).

Kalbant apie santykius su Rusija ir Rytų Europos šalimis, kai kurie renginio, kuriame buvo aptariami Vokietijos ir Baltijos šalių santykiai, dalyviai paragino, inter alia, ES remti opoziciją Baltarusijoje (žr. [renginį](#)). Vienas dalyvis nori, kad ES labiau įsitrauktų į politinę įtampą kaimyninėse valstybėse, pavyzdžiui, Juodkalnijoje, Bosnijoje ir Hercegovinoje ir Kosove, ar net savo pačios valstybėse narėse, pavyzdžiui, Kipre (žr. [idėja](#)). Šiuo atžvilgiu šis dalyvis taip pat išreiškė susirūpinimą dėl ES ir Turkijos, taip pat ES ir Serbijos santykių. ES taip pat raginama atlikti vadovaujamą vaidmenį Izraelio ir Palestinos taikos kūrimo procese (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kalbant apie ES santykius su ne Europos šalimis, ypač Afrikos valstybėmis, teikinių autoriai laikosi nuomonės, kad turėtų būti sustiprinta partnerystė ir pertvarkyti prekybos santykiai su Afrika (žr. [išvakarių pavyzdį](#)). Kiti piliečiai ragina stiprinti atskirų valstybių narių ir Afrikos šalių dvišales partnerystes, be kita ko, siekiant spręsti migracijos klausimus. Tokios idėjos išsamiau aptariamoms skyriuje „Migracija“. Taip pat yra raginimų atsisakyti buvusių kolonijinių sistemų ekonominio ir politinio paveldo išsaugojimo (žr. [idėja](#)). Be to, kalbant apie santykius su Afrikos žemynu, vienas dalyvis primygtinai ragina ES visapusiškai pripažinti Somalilandą suverenia šalimi (žr. [idėja](#)). Kai kurie teikinių autoriai ragina stiprinti ES ir kitų regioninių daugiašalių organizacijų, įskaitant Afrikos Sąjungą, MERCOSUR ir ASEAN, partnerystę (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Plėtra

Nuolatinė tema yra ES plėtra. Dalyvių pritarimas tolesnės plėtros idėjoms, visų pirma Vakarų Balkanų šalims, yra palyginti didelis. Vienas iš labiausiai remiamų teikinių šia tema ragina tęsti ES plėtrą integruojant Vakarų Balkanų partnerius, kad būtų užtikrinta taika ir stabilumas regione (žr. [idėja](#)). Taip pat buvo surengti įvairūs renginiai, kuriuose aptarti su ES plėtra ir Vakarų Balkanais susiję klausimai (žr. [renginio pavyzdį](#)). Vienaune jaunimo renginyje Vokietijoje jaunieji dalyviai reikalavo aktyvesnio ES dalyvavimo Vakarų Balkanuose, be kita ko, kaip saugumo srities veikėjos (žr. [renginį](#)). Tvirta plėtrai palanki pozicija buvo priimta konferencijos renginyje Vengrijoje (žr. [renginį](#)), kuriame

dalyvavo daug politikų ir akademinės bendruomenės atstovų, pabrėžusių plėtros į Vakarų Balkanus svarbą Europos Sąjungos ateičiai. Įvairiuose teikiniuose daugiausia dėmesio skiriama geopolitiniam ES plėtros aspektui (žr. [idėjos pavyzdį](#)), o kituose pabrėžiama, kad stojimo į ES perspektyvos yra ekonominių reformų ir teisinės valstybės stiprinimo varomoji jėga narystės ES siekiančiose šalyse (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kalbant apie reikalavimus ES išplėsti veiklą į Vakarų Balkanus, raginama visapusiškai pripažinti Kosovą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Tačiau dėl idėjos išplėsti ES įtraukiant Kosovą kyla įvairių pastabų, kurios dėl įvairių priežasčių griežtai prieštarauja šiai perspektyvai. Kitas dalyvis reikalauja, kad Kosovo gyventojams būtų taikomas bevizis įvažiavimas į ES (žr. [idėja](#)).

Nors ir rečiau nei tie, kurie remia plėtrą, kai kurie dalyviai pareiškė prieštaraujantys tolesnei ES plėtrai, pabrėždami, kad reikia teikti pirmenybę dabartinės Sąjungos vidaus klausimams (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienaune teikinyje ES prašoma nebelaikyti Turkijos šalimi kandidatė (žr. [idėja](#)). Vienas respondentas iš esmės kritikuoja ES plėtros politikos dviprasmiškumą (žr. [idėja](#)). Pasak jos, tai kelia nusivylimą ir nestabilumą šalyse kandidatėse. Todėl, jos nuomone, ES turi kartą ir visiems laikams paaiškinti savo poziciją dėl plėtros.

Prekybos politika

Dalyviai mažiau diskutuoja apie idėjas, susijusias su prekybos ir ekonominiais santykiais. Tačiau ES ir kitų pasaulio šalių prekybos santykių ir susitarimų stiprinimo tema dažnai minima tarp idėjų, kuriomis raginama stiprinti ir aktyvinti pasaulinę ES.

Grupė teikinių pagal temą „ES pasaulyje“ nori stiprinti prekybos politiką ir reformuoti prekybos susitarimus atsižvelgiant į ES vertybes, susijusias su pagarba žmogaus teisėms arba aplinkos apsaugos standartų laikymusi (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Plačiai remiamoje idėjoje raginama reformuoti ES prekybos ir investicijų politiką ir atnaujinti pasaulinį daugiašališkumą, kurio pagrindas – deramų darbo vietų kūrimas ir pagrindinių bei žmogaus teisių, įskaitant darbuotojų ir profesinių sąjungų teises, apsauga (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Seminaro vokiškai kalbančiose šalyse dalyviai aptarė ES prekybos politiką ir jos poveikį trečiojo pasaulio šalyse, visų pirma sektoriuose, kuriems būdingos prastos darbo sąlygos, vaikų darbas ir neigiamas poveikis aplinkai, pavyzdžiui, tekstilės pramonėje (žr. [renginį](#)).

Kai kurių teikinių autorių nuomone, sveikatos ir klimato krizės išryškino labai globalizuotos ir tarpusavyje priklausomos Europos ekonomikos ribas. Dėl kaukių trūkumo sveikatos krizės metu, problemų, susijusių su pasaulinėmis tiekimo grandinėmis po pandemijos, ir pasaulinės prekybos poveikio aplinkai buvo raginama vykdyti reindustrializaciją ir didinti vietos gamybą (žr.

[idėja](#)). Šiuo atžvilgiu daugelis teikinių autorių ragina ES valstybes nares geriau koordinuoti tiekimo grandinių rizikos valdymą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kitas dalyvis siūlo įsteigti specialią instituciją, kuri numatytų strateginių išteklių trūkumą ir su juo kovotų. Tai galėtų būti Europos observatorija (žr. [idėja](#)).

Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09)

Naujausios idėjos šia tema buvo susijusios su Rusijos agresijos karu prieš Ukrainą, sustiprinant paskutinės paskelbtos ataskaitos temas.

Apskritai naujuose teikiniuose buvo raginama teikti Europos paramą Ukrainai, tačiau taip pat pasisakoma už sprendimus, kaip užbaigti konfliktą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šiuo atžvilgiu teikiniuose kartais atspindėtos iš esmės skirtingos pozicijos: dauguma teikinių autorių palankiai įvertino bendros užsienio politikos iniciatyvas, kurių ėmėsi ES (žr. [idėjos pavyzdį](#)), o keli respondentai jas kritikavo (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Taip pat išreikštas susirūpinimas dėl Rusijos geopolitinių ambicijų Baltijos valstybėse ir Rusijos įtakos Vakarų Balkanuose (žr. [idėja](#)). Be to, dažnai buvo minimas NATO vaidmuo, susijęs su konfliktu (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Dėl Ukrainos, Moldovos ir Sakartvelo reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą pateiktų paraiškų dėl narystės ES platformoje dar dažniau vyko diskusijos dėl ES plėtros, kai kurie dalyviai buvo atviresni tolesnei Sąjungos plėtrai, o kiti pasisakė už daug nuosaikesnę plėtros politiką (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Dėl konflikto ES vaidmuo ginant žmogaus teises ir demokratiją visame pasaulyje tapo dar svarbesnis. Įvairūs teikinių autoriai gynė diplomatinių santykių su kitomis demokratinėmis valstybėmis visame pasaulyje, kurių suverenitetui grėsmę kelia autokratinės valstybės, pavyzdžiui, Taivanu, plėtojimo svarbą (žr. [idėja](#)). Kituose teikiniuose vietoj to buvo aptartas ES ir neliberalių valstybių, pavyzdžiui, Irano, Kinijos ir Turkijos, santykių pobūdis (žr. [idėjos pavyzdį](#)), skatinant aktyvesnį dialogą ir ekonominį bendradarbiavimą su tokiomis valstybėmis.

Skatinti demokratines vertybes ir žmogaus teises
Imtis veiksmų prieš tarptautines sutartis
pažeidžiančias valstybes
Stiprinti bendrą užsienio politiką
Skatinti ES strateginį savarankiškumą
Daugiau dėmesio skirti pirminei ES bendros
ekonominės rinkos funkcijai
Imtis bendrų veiksmų Ukrainos krizės metu

Bendras ES užsienio politikos tikslas

Sukurti Europos kariuomenę
ES lygmeniu sukurti labiau specializuotas
pajėgas ar gynybos institucijas; Pavyzdžiui,
žvalgybos tarnyba
Sukurti bendras Europos ginkluotąsias pajėgas
ne gynybos tikslais, pavyzdžiui, Europos
nacionalinę gvardiją

Gynyba ir ginkluotosios pajėgos

ES pasaulyje

Didinti ES, kaip pasaulinės galios, matomumą
ir įtaką
Skatinti glaudesnę valstybių narių
bendradarbiavimą
Persvarstyti vieningo balsavimo taisyklę į
absoliučios arba kvalifikuotos balsų
daugumos taisyklę
Europos Parlamentui suteikti daugiau
įgaliojimų užsienio politikos srityje

Sprendimų priėmimas

15 diagrama. Teminės sritys „ES pasaulyje“ 1 dalis

Kaimynystės politika ir santykiai su kitais

ES pasaulyje

Įsteigti bendrą ES ambasadą, kuri atstovautų valstybėms narėms
Laikytis ryžtingos pozicijos Rusijos ir Kinijos atžvilgiu.
Apsaugoti Europos ekonomines partnerystes su šiomis šalimis
Parengti ES užsienio investicijų strategiją siekiant kovoti su Kinijos įtaka pasaulyje
Plėtoti tvirtesnę ES ir Afrikos šalių, taip pat kitų ne Vakarų šalių partnerystę, be kita ko, pasitelkiant tokias organizacijas kaip Afrikos Sąjunga ar MERCOSUR.
Skatinti tvirtesnes valstybių narių ir besivystančių šalių dvišales partnerystes
Vienkartinis atstovavimas ES tarptautinėse institucijose, pavyzdžiui, NATO, arba vienkartinis nuolatinis atstovavimas JT Saugumo Taryboje
Imtis vadovaujamo vaidmens kuriant taiką tarp Izraelio ir Palestinos

Plėtra

Tęsti plėtrą į Vakarų Balkanus
Integruoti Ukrainą, Moldovą ir Sakartvelą į ES
Pažanga ES plėtros srityje, palyginti su tolesnės plėtros nebuvimu
Pripažinti Kosovą ir skatinti jo integraciją į ES

Prekybos politika

Numatyti ir rasti suderintus išteklių trūkumo tiekimo grandinės krizių metu sprendimus
Skatinti ES vertybes atitinkančius prekybos susitarimus
Skatinti ekonominį bendradarbiavimą ir augimą tiek ES, tiek už jos ribų
Investuoti į vietos gamybą ir didesnę pramonės savarankiškumą

6. Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas

Tema „Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas“ iš viso sulaukė 5 351 teikinio (1 768 idėjos, 2 910 komentarų ir 673 renginiai), o teikinių autoriai pateikė idėjų apie įvairias teises ir laisves, pavyzdžiui, LGBTIQ asmenis ir lyčių lygybę, taip pat neįgaliųjų įtrauktį, ir aptarė Europos vertybių, kaip pagrindinio principo, koncepciją. Atsižvelgdami į nuomonių įvairovę platformoje, kiti teikinių autoriai paragino gerbti konservatyvesnes pažiūras, dažnai susijusias su religinių vertybių apsauga. Kitoje svarbioje šios temos temoje aptariamas poreikis puoselėti ir ginti teisinės valstybės principą, atsižvelgiant į vadinamuosius neliberalių demokratijų kilimo ES pavojus, ir poreikis stiprinti ES demokratines vertybes. Naujausiuose įrašuose aptartas karas Ukrainoje ir poreikis ES didinti savo karinius pajėgumus. Įnašai apima šias temas:

- **Teisės ir laisvės**
- **Įtrauki visuomenė**
- **Teisinės valstybės apsauga**
- **Saugumas**
- **ES vertybės**
- **Lobizmas ir korupcija**

Renginiai

Kalbant apie vertybių, teisių, teisinės valstybės ir saugumo temą, ES vertybės buvo aptartos apskritojo stalo renginyje Prancūzijoje (žr. [rengini](#)). o iššūkiai, kylantys dėl ES kultūrų ir kalbų įvairovės, taip pat buvo aptarti Vokietijos konferencijoje, surengtoje bendradarbiaujant su mažumomis Vokietijos ir Danijos pasienio teritorijoje, kurioje daugiausia dėmesio skirta mažumų vertei ir aktualumui visuomenėje (žr. [rengini](#)).

Įtrauki visuomenę, lyčių lygybė, kova su rasizmu (žr. [rengini](#)) ir kovos su LGBTIQ asmenų fobija politika buvo dažniausios pagal šią temą organizuotų renginių temos, visų pirma Graikijoje, Italijoje, Prancūzijoje ir Belgijoje. Danijoje renginiai vertybių ir teisių tema daugiausia vyko kaip keli praktiniai seminarai, skirti bendrauti su jaunimu keliose šalies aukštosiose mokyklose (žr. [rengini](#)).

Diskriminacija ir smurtas dėl lyties buvo išsamiai aptarti internetiniame renginyje, skirtame pagrindinėms prievartos priežastims, prevencijai ir reagavimui į ją (žr. [rengini](#)). Tarptautinės moterų teisių dienos proga buvo surengtas renginys, skirtas aptarti politikos priemones lyčių lygybei didinti (žr. [renginio pavyzdį](#)). Studentų renginyje buvo kovojama su smurtu šeimoje ir smurtu dėl lyties (žr. [rengini](#)).

Neseniai kai kuriuose renginiuose buvo aptarti su saugumu ir gynyba susiję klausimai, susiję su Rusijos invazija į Ukrainą. Visų pirma viename renginyje buvo aptartas karo Ukrainoje poveikis ES saugumui ir gynybai (žr. [rengini](#)), o kitame – strateginio savarankiškumo užtikrinimo perspektyvos (žr. [rengini](#)).

Teisės ir laisvės

Teisių ir laisvių tema yra didelės apimties, visų pirma dėl to, kad teikinių autoriai nurodė labai įvairių rūšių teises ir laisves.

Didelė idėjų dėl teisių ir laisvių grupė aptaria žmogaus teisių ir laisvių apsaugą apskritai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienoje iš labiausiai remiamų šios temos idėjų siūloma stiprinti įvairių žmogaus teisių priemonių įgyvendinamumą ES teisinėje sistemoje (žr. [idėją](#)), o kitos mano, kad reikia atnaujinti žmogaus teises, kad jos atitiktų dabartines ir būsimas visuomenės realijas (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kalbama apie įvairias žmogaus teises, t. y. ekonomines, socialines, kultūrines, pilietines ir politines teises. Kai kurie dalyviai atkreipia dėmesį į žmogaus teisių pažeidimus prie Europos sienų, į kuriuos kai kurie

teikinių autoriai reaguoja smerkdami neteisėtai žmones gabenančius asmenis (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Šioje platformoje labai daug dėmesio skiriama pilietinėms ir politinėms teisėms, o tarp teikinių daugiausia dėmesio skiriama teisei į privatumą ir saviraiškos laisvei (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šios nuomonės, kuriose aptariama laisvė nuo diskriminacijos, sugrupuotos į atskirą įtraukios visuomenės temą ir yra didelės apimties.

Atsižvelgiant į mūsų kintančią visuomenę, įvairiuose teikiniuose daugiausia dėmesio skiriama klausimams, susijusiems su teisėmis ir laisvėmis skaitmeninės transformacijos kontekste, visų pirma susijusiems su teise į privatumą. Ši potėmė taip pat aptariama skaitmeninės transformacijos temoje. Laikoma, kad ES Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas yra labai svarbus siekiant užkirsti kelią įmonėms parduoti asmeninę informaciją (žr. [idėją](#)). Apskritai teikinių autoriai nurodo, kad reikia geresnių teisės aktų ir priemonių privatumo problemoms, susijusioms su internetu ir socialine žiniasklaida, taip pat visomis naujomis technologijomis, spręsti (žr. [idėją](#)). Raginama apriboti biometrinių duomenų naudojimą stebėjimo tikslais (žr. [idėją](#)) ir apskritai asmens duomenų rinkimą ir dalijimąsi jais (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Iš tiesų teikinių autoriai pažymi, kad skaitmeninis sekimas technologijų gigantams renkant asmens duomenis kelia didelę grėsmę piliečių orumui, savarankiškumui ir privatumui. Todėl jos ragina nustatyti griežtesnes taisykles ir duomenų apsaugos priemones (žr. [idėją](#)). Šis klausimas taip pat keliamas atsižvelgiant į išreikštą poreikį griežčiau reglamentuoti dirbtinį intelektą (žr. [idėją](#)).

Kita idėjų grupė aptaria saviraiškos laisvę ir šios laisvės ribas. Kalbant apie saviraiškos laisvės, susijusios su spauda ir socialine žiniasklaida, užtikrinimą, kai kurie teikinių autoriai išreiškė susirūpinimą, kad jiems kyla pavojus, nes turinys pašalinamas iš platformų (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kitos sprendžia saviraiškos laisvės ribų klausimą, pavyzdžiui, koku mastu turėtų būti reguliuojamas internetinis turinys ir kokį poveikį tai daro žodžio laisvei, o kai kurie piliečiai pritaria bendros Europos skaitmeninės sistemos sukūrimui (žr. [rengini](#)). Pavyzdžiui, manoma, kad melagingos naujienos kelia grėsmę pagrindinėms demokratinėms vertybėms (žr. [rengini](#)). Dažnai keliama neapykantos retorikos sąvoka rodo, kad reikia spręsti šią problemą ir didinti neapykantos retorikos (idėjos ir [renginio pavyzdys](#)) ir neapykantos nusikaltimų (žr. [rengini](#)) aukų apsaugą.

Potėmė susijusi su ekonominėmis ir socialinėmis teisėmis, kurios taip pat iškeltos teminėje srityje „Stipresnė ekonomika, socialinis teisingumas ir darbo vietos“, pavyzdžiui, teise į būstą (žr. [idėjos pavyzdį](#)), profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros užtikrinimu (žr. [renginio pavyzdį](#)), socialine maisto apsauga (žr. [idėją](#)) ir kt. Kai kurie teikinių autoriai reikalauja atnaujinti su tuo susijusias žmogaus teises

(žr. [idėja](#)) arba netgi užtikrinti, kad socialinės teisės būtų įgyvendinamos (žr. [idėja](#)).

Kalbant apie konkrečios gyventojų grupės teises, keliose idėjose propaguojamos vaikų teisės ir nurodoma, kad teisės aktuose ir politikoje reikia didinti vaikų apsaugą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Atsižvelgiant į pagrindinę teisę gerbti kultūrą, religiją ir kalbų įvairovę, platformoje plačiai pritariama idėjai, kad Europos Sąjunga turi pripažinti esperanto kalbą Europos piliečių kalba (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kitoje teikinių grupėje pabrėžiama, kad reikia panaikinti COVID-19 priemones, kai tik tai leis pandemijos poveikis, siekiant užtikrinti grįžimą į normalią padėtį ir atkurti piliečių laisves (žr. [idėja](#)). Šiuo atžvilgiu taip pat raginama užkirsti kelią piliečių, kurie nusprendė nesiskiepyti arba reguliariai atlikti tyrimus, kad galėtų naudotis pagrindinėmis paslaugomis, diskriminacijai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Su skiepijimu nuo COVID-19 susiję klausimai išsamiau aptariami teminėje srityje „Sveikata“.

Kai kuriuose teikiniuose ES raginama imtis iniciatyvos gyvūnų teisių apsaugos srityje (žr. [idėja](#)), pavyzdžiui, nustatant „gyvūnų licenciją“ (žr. [idėja](#)). Teikinių autoriai mano, kad nors ES sutartyse gyvūnai pripažįstami jausiais gyviais, žemės ūkyje ir mėsos pramonėje vis dar taikomas piktnaudžiavimas ir žiaurus elgesys (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kiti daugiausia dėmesio skiria teisiniams klausimams ir judumo ES viduje pasekmėms, aptardami poreikį palengvinti procesus, pavyzdžiui, susijusius su paveldėjimo tvarkymu (žr. [idėja](#)), mirtimi (žr. [idėja](#)) ir siūlydami susieti valstybių narių sutuoktinių turto teisinio režimo ir registruotos partnerystės registrus (žr. [idėja](#)). Atvirame forumo internetiniame seminare dalyviai aptarė procesines teises baudžiamuosiuose procesuose visoje ES (žr. [renginį](#)).

Įvairūs dalyviai remia teisę savarankiškai gydytis kanapėmis (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir plačiau aptaria narkotikų dekriminalizavimą ir legalizavimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šis klausimas taip pat nagrinėjamas sveikatos temoje.

Kai kurie piliečiai siūlo mokėjimo grynaisiais pinigais galimybes pripažinti demokratine teise (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Paslaptingoje visuomenėje

Įvairiuose teikiniuose raginama dėti daugiau pastangų kuriant įtraukią visuomenę, sprendžiant tokius klausimus kaip laisvė, diskriminacija ir lygybė. Daugiausia teikinių šia tema yra susiję su idėjomis, susijusiomis su lyčių lygybe, įskaitant labai remiamą idėją šiuo klausimu (žr. [idėja ir renginio pavyzdį](#)), taip pat su moterų įgalėjimu (žr. [renginį](#)). Tarp susijusių pasiūlymų – didinti politinius ir ekonominius sprendimus priimančių asmenų moterų skaičių (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Lyčių lygybė taip pat plačiai aptariama vienodo darbo užmokesčio užtikrinimo srityje (žr. [idėjos pavyzdį](#)), taip pat švietimo srityje nuo vaikystės (žr. [idėja](#)). Raginimas laikytis lyčių aspektu grindžiamo požiūrio į sektorius, kuriuose tradiciškai dominuoja vyrai, pavyzdžiui, gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sektorius, siekiant sumažinti lyčių nelygybę, taip pat įtrauktas į kitas temas.

Kalbant apie lytines ir reprodukcinės teises, piliečiai yra susiskaldę. Grupėje teikinių pabrėžiama lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių, kaip pagrindinių priemonių lyčių lygybei pasiekti ir smurtui dėl lyties, įskaitant teisę nutraukti nėštumą, panaikinti, svarba (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kita vertus, kituose teikiniuose pasisakoma už orumo ir teisės į gyvybę apsaugą, stabdant finansavimą ES mokslinių tyrimų, paramos vystymuisi ir visuomenės sveikatos srityse, kurios, kaip manoma, skatina žmogaus embrionų naikinimą (žr. [idėja](#)). Be abortų temos, su lytinėmis ir reprodukcinėmis teisėmis susijusiose idėjose aptariamas poreikis įgyvendinti veiksmingas kovos su padidėjusiu smurtu dėl lyties priemones (žr. [idėjos ir renginio pavyzdį](#)), taip pat siūloma spręsti vyrų stereotipų problemą (žr. [idėja](#)) ir kovoti su keršto pornografija ir priekabiavimu internete (žr. [renginį](#)).

Kita tema, kuri sulaukė daug atsiliepimų, yra poreikis toliau skatinti neįgaliųjų, pavyzdžiui, asmenų, nukentėjusių nuo „Trisomijos 21“, įtrauktį (žr. [idėja](#)). Teikinių autoriai ragina įtraukti neįgaliuosius į nacionalines konstitucijas (žr. [idėja ir renginį](#)), taip pat parengti politiką, kuria būtų skatinamas neįgaliųjų užimtumas (žr. [idėja](#)) ir visų darbuotojų informuotumo apie negalią mokymas (žr. [idėja](#)). Idėja taip pat pasisako už tai, kad mokytojai būtų mokomi, kaip integruoti neįgalius mokinius į pamokas (žr. [idėja](#)). Kiti pasiūlymai: i) kliūčių neįgaliesiems šalinimas didinant gaminių ir paslaugų prieinamumą (žr. [idėja ir renginį](#)), ii) tinkama jų žmogaus teisių apsauga (žr. [idėja](#)) ir iii) kova su psichikos negalią turinčių asmenų diskriminacija (žr. [idėja](#)). Labai komentuoame renginyje, kurio dalyviai patvirtino pastabų skyriuje, taip pat raginama į savo paramą įtraukti Dauno sindromu sergančius žmones ir teisėkūros iniciatyvas (žr. [renginį](#)), kad būtų padidintas

jų matomumas ir dalyvavimas visais visuomenės lygmenimis (žr. [idėja](#)).

Kai kurie teikinių autoriai mano, kad kai kuriose valstybėse narėse pažeidžiamos moterų, LGBTIQ mažumų ir žmogaus teisės (žr. [idėjos pavyzdį](#) ir [idėja](#)). Toliau daug dalyvių ragina apsaugoti LGBTIQ asmenis ir pripažinti tos pačios lyties asmenų santuokas visose ES valstybėse narėse (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdį](#)) ir leisti LGBTIQ asmenų tėvystę (žr. [idėja](#)). Vienaame praktiniame seminare buvo aptartas LGBTIQ asmenų teisių integravimas į įvairias temas (žr. [renginį](#)). Kitoje idėjoje siūloma įtraukti daugialypės diskriminacijos, t. y. diskriminacijos dėl dviejų ar daugiau priežasčių, sąvoką ir imtis konkrečių kovos su ja priemonių (žr. [idėja](#)).

Atsižvelgiant į Europos visuomenių senėjimą, platformai buvo pateikti raginimai kovoti su diskriminacija dėl amžiaus (žr. [idėja](#)). Taip pat buvo surengtas renginys siekiant ištirti demografinių pokyčių pasekmes visuomenės struktūriniais pagrindais (žr. [renginį](#)).

Keliuose renginiuose taip pat atkreiptas dėmesys į tautinių ir etninių mažumų teisių klausimą (žr. [idėjos pavyzdį](#) ir [renginį](#)), įskaitant romų bendruomenę (žr. [idėjos pavyzdį](#), [renginį](#) ir [renginį](#)). Be to, kai kuriose idėjose raginama priimti ES reglamentą, kuriuo būtų užtikrintos Europos mažumų kalbos teisės (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienoje labai palaikomoje idėjoje raginama katalonų kalbą padaryti oficialiaja ES kalba (žr. [idėja](#)).

Buvo aptarti įtraukūs komunikacijos svarstymai Komisijoje, o dalyviai teigė, kad Europos piliečiai turėtų nevaržomai švęsti religines šventes, kad Europos piliečiai nesijautų atvirksčiai diskriminuojami (žr. [idėja](#), [idėja](#) ir [renginį](#)).

Kalbant apie įvairios ir įtraukios Europos perspektyvas, teikinių autoriai aptaria sėkmingos integracijos politikos poreikį, nes kai kurie iš jų pabrėžia, kad veiksmingos imigrantų integracijos politikos neįgyvendinimas kelia įtampą Europos visuomenėje ir susijusią saugumo riziką (žr. [idėja](#)).

Teisinės valstybės apsauga

Poreikis puoselėti teisinę valstybę ir pagarbą demokratinėms vertybėms yra dažnai pasikartojanti tema (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Teikiniuose pripažįstama, kad jie yra Europos Sąjungos pagrindas (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)). Nors daugumoje teikinių atkreipiamas dėmesys į vidaus aspektus, susijusius su teisine valstybe, taip pat aptariami išorės aspektai, o ES raginama laikytis griežtesnės pozicijos trečiųjų šalių, pavyzdžiui, Rusijos ir Kinijos, atžvilgiu.

Vienoje iš labiausiai remiamų idėjų šia tema raginama sukurti demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių peržiūros mechanizmą (žr. [idėja](#)). Taip pat

pabrėžiama teisinės valstybės principo svarba vidaus rinkos veikimui (žr. [idėja](#)). Todėl idėja nustatyti bendrą savo vertybių ir institucijų apsaugos viziją yra plačiai paplitusi visoje platformoje (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Daugelis dalyvių yra susirūpinę dėl pagarbos ES vertybėms ir teisei valstybei ES (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdį](#)), kai kurie konkrečiai paminėjo Vengriją (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir Lenkiją (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdį](#)). Labai remiamoje idėjoje pabrėžiama, kad visos valstybės narės turėtų laikytis demokratijos ir teisinės valstybės principų netaikydamos dvigubų standartų (žr. [idėja](#)).

Atsižvelgdami į šias suvokiamas grėsmes teisei valstybei, teikinių autoriai siūlo įvairias kovos su pažeidimais strategijas: i) sumažinti dotacijas šalims, ii) atimti jų balsavimo Taryboje teises (žr. [idėjos pavyzdį](#)), iii) naudoti su teisine valstybe susijusius biudžeto apsaugos mechanizmus (žr. [idėja](#)), iv) peržiūrėti 7 straipsnį, kad būtų lengviau taikyti sankcijas ES vertybės pažeidžiančioms vyriausybėms (žr. [idėja](#)), v) nustatyti mechanizmą, pagal kurį valstybės narės gali būti pašalintos, jei jos pažeidžia demokratinę teisinę valstybę (žr. [idėja](#)), ir vi) įsteigti tokią priežiūros instituciją kaip Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, kad būtų apsaugota demokratija ir teisinė valstybė ES (žr. [idėja](#)).

Taip pat siūloma keletas idėjų, kaip, be kitų ES vertybių, užtikrinti teisinę valstybę. Kelios iš jų siūlo remti pilietinės visuomenės organizacijas kaip būdą stiprinti ir palaikyti demokratinę teisinę valstybę (žr. [idėja](#) ir žr. [idėja](#)). Vienas teikinių autorius iškėlė susijusią idėją įgyvendinti ES pilietinės visuomenės strategiją, kad pilietinės visuomenės organizacijos galėtų laisvai veikti ir prisidėti prie Europos vertybių puoselėjimo (žr. [idėja](#)).

Vis dėlto labiausiai paplitusioje idėjoje raginama panaikinti vieningo balsavimo taisyklę siekiant užtikrinti, kad su teisine valstybe nesuderintos valstybės narės negalėtų blokuoti sprendimų priėmimo ES (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Spaudos ir žiniasklaidos laisvės apsauga laikoma susijusia su teisine valstybės ir ES vertybių apsauga. Tai buvo dalyvaujamojo praktinio seminaro tema, o būtinybė didinti žiniasklaidos pliuralizmo skaidrumą ir užtikrinti didesnę žurnalistų apsaugą buvo pagrindiniai laimėjimai (žr. [renginį](#)). Taip pat remiamas didesnis skaidrumas ir aktyvesnis piliečių dalyvavimas ES sprendimų priėmimo procese (žr. [idėja](#)).

Nors vyraujanti idėjų dalis rodo susirūpinimą dėl teisinės valstybės principo pažeidimų, kita idėjų kryptis grindžiama kitokia perspektyva, kai manoma, kad ES autoritariškai kėsinaisi į valstybių narių konstitucijas (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Platformoje užfiksuoti kai kurie raginimai persvarstyti Europos Teisingumo Teismo kompetenciją siekiant užkirsti kelią konfliktams su nacionalinėmis konstitucinėmis jurisdikcijomis (žr. [idėjos](#) ir [renginio pavyzdį](#)). Pavyzdžiui, vienas dalyvis laikosi nuomonės, kad tol, kol gerbiamas liaudies

suverenumas, viešpatauja demokratija (žr. [idėja](#)). Kiti taip pat teigia, kad veto teisė įgyvendinama kaip Sutartimis suteikta politinė priemonė ir kad valstybių narių prerogatyva yra ginti sienas ir išsaugoti krikščionių religiją, kultūrą ir homogenišką visuomenę (žr. [idėja](#)).

Saugumas

Saugumo klausimas plačiai aptariamas kitose temose, pavyzdžiui, ES pasaulyje, todėl jis rečiau nagrinėjamas kaip tema vertybių ir teisių, teisinės valstybės ir saugumo srityse. Vis dėlto viena iš šiuo metu labiausiai komentuojamų idėjų šia tema yra pasiūlymas sukurti ES kariuomenę (žr. [idėja](#)), kad valstybės narės būtų geriau apsaugotos nuo priešiško užsienio subjektų (žr. [renginio pavyzdį](#)). Be to, dalyviai teigia, kad ES saugumo centralizavimas būtų naudingas tiek sąnaudų požiūriu, tiek atsižvelgiant į mažėjančią nacionalinių armijų svarbą visoje Europoje dėl silpnesnės Europos piliečių ištikimybės savo valstybės gynybai (žr. [idėja](#)). Tačiau šių idėjų pastabų skirsnuose kiti suabejojo šiuo pasiūlymu, daugiausia komentuodami ES gynybos ir nacionalinės gynybos politinės pasekmes ir ryšį. Dėl šios priežasties vienas dalyvis pasisako už nacionalinių armijų integraciją ir sąveikumą (žr. [idėja](#)).

Teikinių autoriai taip pat aptaria užsienio politikos ateitį ir tai, kaip ją būtų galima pakeisti siekiant užtikrinti, kad Europa atliktų tarptautinį vaidmenį (žr. [renginį](#)), taip pat ragina ES persvarstyti savo prioritetus, susijusius su saugumo tikslais, atsižvelgiant į įvairius klausimus – nuo migrantų krizės iki Afganistano ir Kinijos keliamos grėsmės Azijos ir Ramiojo vandenyno regione (žr. [idėja](#)). Atsižvelgiant į netradicinius militaristinius iššūkius, kurie yra pakeičiami vertybiniais popieriais, pavyzdžiui, terorizmą, nusikalstamų organizacijų veiklą ir nereguliuojamą imigraciją, vienas dalyvis teigia, kad jų negalima išspręsti vien tik tradicinėmis karinėmis strategijomis, nes joms reikia saugumo priemonių, nustatytų diplomatija, tarpininkavimu ir visuomenės sanglauda (žr. [idėja](#)). Svarbus pavyzdys – energetinis saugumas (žr. [idėja](#)) ir tikslas sumažinti priklausomybę siekiant stiprinti Europos Sąjungos geopolitinius gynybos pajėgumus (žr. [idėja](#)). Platformoje vykusiose diskusijose taip pat dalyvavo pacifistai, propaguojantys gynybines strategijas, ir tie, kurie teigė, kad susidūrus su supervalstybėmis, pavyzdžiui, Kinija ir Rusija, reikalingas militarizuotas saugumas (žr. [idėja](#)). Kai kurie dalyviai mano, kad ES neturėtų spręsti gynybos klausimų ir kad valstybėms narėms geriau gintis remiant NATO (žr. [idėja](#)).

Platformoje plačiai paplitę susirūpinimą keliantys saugumo klausimai, susiję su Rusija, pavyzdžiui, dezinformacijos grėsmė ir Rusijos įtaka bei svertas Europos šalių atžvilgiu (žr. [idėja](#) ir [renginį](#)), taip pat nuomonės, kuriomis išreiškiamas poreikis plėtoti bendrą politiką (žr. [idėja](#)).

Aptardami vidaus saugumą ES, kai kurie teikinių autoriai pabrėžia, kad reikia kovoti su įvairių rūšių grėsmėmis, pavyzdžiui, kibernetiniais išpuoliais geriau koordinuojant kibernetinį saugumą (žr. [idėja](#)) ir įvairių formų terorizmu vykdant koordinuotas kovas su terorizmu programas (žr. [renginio pavyzdį](#)). Be to, jie pabrėžia, kad svarbu užkirsti kelią Europos visuomenių radikalėjimui ir poliarizacijai, pavyzdžiui, sukuriant Informacijos apie radikalizaciją tinklą, kad būtų dalijamasi geriausia patirtimi (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)).

Taip pat siūloma koordinuoti ES veiksmus, kad policijos pajėgos užtikrintų lygybę ir vienodą darbą visose valstybėse narėse (žr. [idėja](#)). Šiuo atžvilgiu dalyviai pasiūlė sukurti karinę ir policijos programą „Erasmus“, kad būtų sustiprintas lojalumas ES ir sudarytos palankesnės sąlygos dalytis gerąja patirtimi (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)). Panašios idėjos taip pat aptariamos teminėje srityje „ES pasaulyje“.

Paskutinė idėjų kryptis – keletas raginimų platformoje sudaryti palankesnes sąlygas baudžiamajam persekiojimui ir teisėsaugai tarpvalstybiniu mastu (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdžius](#)), pavyzdžiui, priimant bendrą baudžiamąjį kodeksą (žr. [idėja](#)). Atsižvelgdami į judėjimo laisvę ES, kai kurie piliečiai pritaria tam, kad būtų įsteigta Europos agentūra, kuri stiprintų valstybių narių bendradarbiavimą kovojant su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)). Dalyvis taip pat atkreipia dėmesį į neteisėto ginklų pardavimo keliamą pavojų (žr. [idėja](#)). Kai kurie dalyviai taip pat numato stiprinti Europolą – jau veikiančią Europos kovos su tarptautiniu nusikalstamumu ir terorizmu agentūrą (žr. [idėja](#)).

ES vertybės

Platformoje dažnai pakartojama Europos vertybių išsaugojimo svarba ir svarba (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Platformoje idėjų grupė aptaria, ką reiškia būti europiečiu, ir vertybes, kurias ES turėtų įkūnyti ir propaguoti (pvz., žr. [idėja](#) ir [renginį](#)). Visų pirma keli piliečiai mini žmogaus orumo, laisvės, lygybės, demokratijos, teisinės valstybės, žmogaus teisių, pliuralizmo, teisingumo, solidarumo (žr. [renginį](#)) ir lyčių lygybės principus, be kita ko, kaip Europos Sąjungos vertybių sistemą, ir mano, kad jais turėtų būti grindžiama jos politika. Todėl labai pritariama pasiūlymui sukurti ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių peržiūros mechanizmą (žr. [idėja](#)).

Piliečiai taip pat nurodo bendras šaknis ir nevienalyčius ypatumus, kurie būdingi kiekvienai valstybei narei (žr. [idėjos pavyzdį](#) ir [idėja](#)).

Kai kurie teikinių autoriai taip pat aptaria poreikį parengti Europos Konstituciją, kurioje būtų aiškiai apibrėžtos pagrindinės Europos vertybės, kurių turi būti laikomasi ES (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Diskusijose daugiausia dėmesio skiriama religijos ir religinių vertybių vietai Europoje, diskutuojama apie krikščioniškųjų vertybių vaidmenį ir poreikį jas apsaugoti (žr. [idėja](#) ir [renginį](#)). taip pat raginama gerbti kultūrų ir religijų įvairovę Europoje (žr. [idėja](#)). Kalbant apie krikščionybę, renginyje buvo nagrinėjama, kaip Rytų Europos šalys suderina viešas religines demonstracijas su tolerancija kitoms religijoms ir tikėjimams (žr. [renginį](#)). Religija ir jos svarba šiandienos Europos Sąjungoje buvo aptarta Dubline vykusiame religijų atstovų susitikime (žr. [renginį](#)). Be to, dalyviai teigia, kad vis labiau nesantaiką kurstantys etiniai klausimai turėtų būti sprendžiami pasitelkiant religijų dialogus ir tarpkultūrines perspektyvas (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Naujausiuose įrašuose taip pat iškeltas antisemitizmo, kaip didelės grėsmės žydų bendruomenių piliečiams daugelyje šalių, kuriose padaugėjo išpuolių ir smurto, klausimas (žr. [idėja](#)).

Lobizmas ir korupcija

Kaip ir temos „Europos demokratija“ atveju, kai kurie teikinių autoriai daugiausia dėmesio skyrė klausimams, susijusiems su lobizmu ir korupcija. Pateikiama pasiūlymų, kaip sustiprinti privačių interesų lobistinės veiklos reglamentavimą ir skaidrumą (žr. [idėja](#)) ir apriboti jos įtaką ES politikai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kiti dalyviai aptarė, kaip kovoti su korupcija ES institucijose, kaip naudoti ES lėšas ir apsaugoti pranešėjus (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienas dalyvis pasiūlė įsteigti Tiesos ir susitaikymo komisiją, kuri nagrinėtų įtariamus ES pareigūnų padarytus ES sutarčių pažeidimus (žr. [idėja](#)).

Be kovos su korupcija ES institucijų lygmeniu, ES raginama tikrinti nacionalinių viešojo administravimo institucijų nešališkumą siekiant kovoti su favoritizmu ir savivale (žr. [idėja](#) ir [renginį](#)) arba kovoti su teismų korupcija (žr. [idėja](#)). Teikinių autoriai prašo ES imtis veiksmų prieš mokesčių vengimą ir korupciją valstybėse narėse (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, kai kurie teikinių autoriai išreiškė pasipiktinimą tuo, kad negali būti užtikrintas sąžiningas teismo procesas (žr. [idėja](#)).

Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09)

Naujose idėjose vis dažniau aptariami saugumo ir sienų apsaugos klausimai. Gynybos tema buvo aptarta ne tik kalbant apie Europos kariuomenės sukūrimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)), bet ir apie Rusijos invaziją į Ukrainą – buvo daug raginimų stiprinti Europos demokratines vertybes (žr. [idėja](#)) ir remti

Ukrainą. Todėl kai kurie dalyviai pasisakė už ES gynybos sistemos išplėtimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Taip pat buvo aptarta Ukrainos narystė ES (žr. [idėja](#)).

Be to, teikiniai apėmė paskutinėje paskelbtoje ataskaitoje iškeltas temas ir potemes.

Prie ES vertybių (žr. [idėjos pavyzdį](#)) platformoje pateiktose idėjose dažnai buvo keliami klausimai dėl LGBTIQ asmenų teisių (žr. [idėjos pavyzdį](#)), lyčių lygybės (žr. [idėjos pavyzdį](#)), neįgalųjų diskriminacijos (žr. [idėja](#)) ir mažumų (žr. [renginį](#)).

Kalbant apie teises ir pilietines laisves, kai kurie dalyviai paragino labiau gerbti saviraiškos laisvę ir pateikė pasiūlymą, kuriuo siekiama sudaryti palankesnes sąlygas nepriklausomam nušvietimui žiniasklaidoje (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kitame teikinyje pasisakyta už didesnę laisvę turėti ginklus (žr. [idėja](#)).

Kalbant apie socialines teises, taip pat buvo aptarta demografijos tema, raginant nustatyti politiką, kuria būtų geriau remiamos šeimos (žr. [idėja](#)). Vienoje idėjoje taip pat pabrėžta, kad reikia parengti veiksmingą kovos su benamyste politiką (žr. [idėja](#)).

Daug diskutuota [teisingumo ir teisėsaugos temomis](#) (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kalbant apie teisingumą, dalyviai aptarė klausimus, susijusius su mokesčių slėpimu ir socialiniu dempingu (žr. [idėja](#)), taip pat netinkamą teisingumo sistemų veikimą, ir pateikė pažangių pasiūlymų, kuriais siekiama integruoti Europos teisingumo sistemas, įskaitant galimybę atlikti bausmę kitoje ES šalyje (žr. [idėja](#)).

Ginti ir ginti žmogaus teises ir laisves
 Stiprinti žmogaus teisių priemonių įgyvendinamumą ES teisinėje sistemoje
 Apsaugoti privatumą ir asmens duomenis
 Apsaugoti biometrinių duomenų naudojimą stebėjimo tikslais
 Išlaikyti sąžinės laisvę ir saviraiškos laisvę
 Kova su neapykantą kurstančiomis kalbomis ir neapykantos nusikaltimais
 Užtikrinti spaudos ir žiniasklaidos laisvę kovojant su dezinformacija
 Užtikrinti ekonomines ir socialines teises
 Įgyvendinti vaikų teises formuojant politiką
 Apsaugoti gyvūnų teises ir panaikinti piktnaudžiavimą ir žiaurų elgesį intensyvioje gyvulininkystėje
 Atsižvelgiant į COVID-19 priemones, užtikrinti teisę laisvai judėti ir užkirsti kelią diskriminacijai
 Užtikrinti teisę į mokėjimus grynaisiais pinigais
 Standartizuoti rinkimų teises visose valstybėse narėse
 Kanapių legalizavimas

Teisės ir laisvės

Lobizmas ir korupcija

Kovoti su korupcija nacionaliniu ir ES lygmenimis ir griežtinti lobistinės veiklos taisykles
 Skaidresnis ir atskaitingesnis ES sprendimų priėmimo procesas
 Kovos su mokesčių vengimu valstybėse narėse aktas
 Kova su favoritizmu ir savivale nacionalinėse viešojo administravimo institucijose

Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas

Įtrauki visuomenę

Užtikrinti laisvę nuo diskriminacijos
 Įgyvendinti lyčių lygybę ir stiprinti moterų atstovavimą
 Didinti neįgaliųjų įtrauktį šalinant kliūtis ir kovojant su diskriminacija
 Ginti LGBTQ teises ir pripažinti tos pačios lyties asmenų santuokas visose valstybėse narėse
 Kova su diskriminacija dėl amžiaus
 Pažangios mažumų, pavyzdžiui, romų, įtraukties strategijos
 Stiprinti lytines ir reprodukcinės teises, palyginti su prieš gyvybę nukreiptu antiabortizmu
 Dėl migracijos: užtikrinti veiksmingą integracijos politiką ir kovoti su dezinformacija;

Saugumas

Sukurti Europos gynybos kariuomenę
Europos kovos su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu agentūros įsteigimas
Integruoti nacionalines kariuomenes ir užtikrinti jų sąveikumą
Įsteigti Europos policijos pajėgas
Griežta pozicija Rusijos atžvilgiu dėl dezinformacijos ir karinių grėsmių
Spręsti nekarines saugumo problemas, tokias kaip kibernetinės atakos ir radikalizacija
Kova su neteisėta prekyba ginklais
Sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybiniam baudžiamajam persekiojimui ES
Teikti paramą Ukrainai karinėmis ir diplomatinėmis priemonėmis atsižvelgiant į Rusijos agresiją
Stiprinti ES sienų apsaugą

Vertybės ir
teisės,
teisinė
valstybė,
saugum

ES vertybės

Poreikis diskutuoti apie religijos vietą Europos visuomenėse
Priimti radikalizacijos ir poliarizacijos Europos visuomenėse prevencijos priemonės
Europos vertybių, kurios turi būti gerbiamos Europos Konstitucijoje, pagrindas
Tegul Europos Sąjungos vertybių sistema tampa politikos orientyru: žmogaus teisės, laisvė, lygybė, demokratija ir kt.
Spręsti nesantaiką kurstančius etinius klausimus pasitelkiant religijų dialogus ir dalijantis tarpkultūrine perspektyva

Teisinės valstybės apsauga

Nustatyti bendrą viziją ir instituciją, kuri viduje saugotų teisinę valstybę
Panaikinti vienbalsiškumo reikalavimą demokratiškesniam sprendimų priėmimui
Užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi demokratinės teisinės valstybės principų, ir imtis baudžiamųjų veiksmų, kai pažeidžiami demokratijos principai
paskirti Europos Teisingumo Teismą demokratijos ir teisinės valstybės sergėtoju;
Remti pilietinės visuomenės organizacijas kaip būdą stiprinti demokratinę teisinę valstybę
Ginti ES vertybes ir teisinę valstybę už ES ribų, susidūrus su Rusijos ir Kinijos pasipriešinimu
ES skeptikai ragina panaikinti Europos teisę ir ES aparatą

7. Skaitmeninė transformacija

Skaitmeninės transformacijos tema sugeneravo 1 072 idėjas, 1 184 komentarus ir 390 renginių, iš viso 2 646 teikinius. Teikiniuose apskritai pabrėžiamas skaitmeninės transformacijos poreikis ateities ekonomikos, bendradarbiavimo, sveikatos ir kitose gyvenimo srityse. Tačiau jie taip pat atkreipė dėmesį į keletą iššūkių, susijusių su skaitmenine transformacija, pavyzdžiui, etinius aspektus, didėjančią skaitmeninę atskirtį, BDAR trūkumus ir kibernetines grėsmes. Atsižvelgdami į tai, teikinių autoriai kaip dažniausiai pasitaikančias temas nurodė, kad reikia ne tik investuoti į skaitmeninį švietimą ir ugdyti skaitmeninius įgūdžius, bet ir investuoti į skaitmenines inovacijas ir pereiti prie skaitmeninio požiūrio suverenos Europos. Įvairias idėjas galima sugrupuoti pagal šias temas:

- Švietimas ir mokymas: skaitmeniniai įgūdžiai
- Skaitmeninis suverenumas ir etika
- Bendras visuomenės skaitmeninimas
- Europos skaitmeninės priemonės: viešųjų paslaugų skaitmeninimas
- Skaitmeniniai duomenys
- Kibernetinis saugumas
- Skaitmeninės teisės ir įtrauktis
- Tarša, tvarumas ir patvarumas
- Ekonomikos skaitmeninimas

- **Skaitmeninė sveikata**

Renginiai

Pastarojo meto renginiai skaitmeninės transformacijos tema atspindėjo diskusijas dėl sąžiningos ir subalansuotos skaitmeninės transformacijos kūrimo ES. Viename renginyje Švedijoje vidurinių mokyklų moksleiviai aptarė modernios elektroninės įrangos trūkumą mokyklose, menką vyresnio amžiaus žmonių supratimą apie naujas technologijas ir sparčiojo interneto ryšio poreikį visoje ES (žr. [renginį](#)).

Vietos universiteto surengtame seminare Vengrijos Pėčo mieste buvo aptartos etikos dilemos, susijusios su DI reguliavimu ir naudojimu. Praktinį seminarą sudarė pradinė idėjų svarstymo sesija, po kurios buvo pristatytos idėjos ir vėliau jos buvo paverstos konkretesniais pasiūlymais (žr. [renginį](#)).

Prancūzijos Bretanės regione buvo surengtas skaitmeninei atskirčiai skirtas [renginys](#) (žr. [renginį](#)). O Rusijos invazijos į Ukrainą tema buvo pagrindinis diskusijų apie Europos skaitmeninį suverenumą, vykusių Prancūzijos Ageno mieste pavadinimu „Skaitmeninė ekonomika: blogiausias ir geriausias iš pasaulių“ (žr. [renginį](#)).

Švietimas ir mokymas: skaitmeniniai įgūdžiai

Viena iš dažniausiai platformoje pasikartojančių idėjų, susijusių su skaitmeninės transformacijos tema, yra susijusi su poreikiu suteikti ES piliečiams reikiamų įgūdžių ir priemonių, kad jie galėtų augti ir sėkmingai veikti vis labiau skaitmenizuotame pasaulyje. Keliose platformoje pateiktose idėjose pasisakoma už visapusiškas ES masto skaitmeninio raštingumo pastangas visose ES šalyse, nes skaitmeninių įgūdžių ugdymas ir skatinimas laikomas vienu iš svarbiausių ekonomikos prioritetų (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Dalyviai visų pirma mini poreikį ugdyti jaunimo skaitmeninius įgūdžius visose ES valstybėse narėse, kad būtų pagerintos jų įsidarbinimo galimybės (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Manoma, kad skaitmeninių įgūdžių stiprinimas ir gebėjimo orientuotis skaitmeninėje visuomenėje kūrimas ne tik duoda ekonominės naudos, bet ir tampa būtina sąlyga siekiant užtikrinti platesnę prieigą prie švietimo, kultūros ir svarbių viešųjų paslaugų (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Idėjose siūloma pradėti nuo pradinės mokyklos lygmens ir toliau mokytis (žr. [idėjos pavyzdį](#) ir [renginį](#)), be kita ko, tarp vyresnio amžiaus gyventojų (žr. [renginio pavyzdį](#), [idėjos pavyzdį](#)). Vienas teikinių autorius remiasi ES įgūdžių darbotvarke ir 2021–2027 m. skaitmeninio švietimo veiksmų planu ir prašo sparčiau juos įgyvendinti skaitmeninių įgūdžių srityje, visų pirma atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją (žr. [idėją](#)). Be skaitmeninių įgūdžių mokymo, raginama

rengti mokymus apie interneto keliamus pavojus, pavyzdžiui, sintetinės sankaitos vaizdo įrašus, ir šviesti apie sukčiavimo internete prevencijos metodus (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kai kurie teikinių autoriai teigia, kad reikia ES teisės aktų dėl skaitmeninio švietimo, kad būtų apsaugoti nepilnamečiai virtualioje erdvėje ir užtikrintas aukštos kokybės švietimas (žr. [idėją](#)).

Tema, kuri taip pat aptarta švietimo, kultūros, jaunimo ir sporto teminėje srityje, e. mokymasis sveikatos krizės kontekste tapo pasikartojančia tema tarp teikinių, kuriuose bendrai raginama didinti investicijas ir pastangas skatinti švietimo skaitmeninimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Teikinių autoriai siūlo sukurti ne tik aparatinės įrangos infrastruktūrą, bet ir bendrą Europos nuotolinio mokymosi platformą (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdį](#)), virtualias ir įtraukias pedagogines priemones (žr. [idėją](#)) arba bendrą interneto portalą, skirtą internetiniams skaitmeniniams sertifikatams (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šiuo atžvilgiu teikinių autoriai taip pat siūlo toliau skatinti mokslinę karjerą (žr. [idėjos](#) ir [renginio pavyzdį](#)) ir plėtoti jauniems studentams skirtas mokslinių tyrimų programas, investuojant į skaitmeninę ir inovacijų sritį (žr. [idėją](#)).

Skaitmeninis suverenumas ir etika

Skaitmeninio suverenumo tema yra dažna, o kelios idėjos investuoti į atvirojo kodo programinę įrangą, visų pirma, sulaukė daug pritarimo. Platformoje pateiktose idėjose, kuriomis siekiama didinti skaitmeninį suverenumą, daugiausia dėmesio skiriama Europos strateginiam nepriklausomumui aparatinės įrangos, programinės įrangos ir socialinės žiniasklaidos platformų atžvilgiu, kelis kartus raginant užtikrinti ir skatinti programinės įrangos atsparumą ir nepriklausomumą, taip pat investicijas į inovacijas (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdį](#)). Keliose idėjose raginama investuoti į Europos atvirojo kodo programinę įrangą dėl egalitarinių priežasčių ir glaudesnio valstybių narių bendradarbiavimo (žr. labai palaikomos [idėjos pavyzdį](#)), taip pat siekiant didesnio skaitmeninio savarankiškumo (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Idėjų potėmė apima ES skaitmeninės plėtros ir gamybos pažangą, veiksmus, susijusius su interneto pramonės monopolijomis (žr. [idėjos pavyzdį](#) ir [idėją](#)) kitų subjektų, pavyzdžiui, JAV ar Kinijos, atžvilgiu. Kaip ir kitose temose, teikinių autoriai propaguoja idėją, kad Europai priklausančios ir jai vadovaujančios skaitmeninės žiniasklaidos platformos, pavyzdžiui, Europos srautinio duomenų siuntimo platforma (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, vienas teikinių autorius aptaria poreikį Skaitmeninių paslaugų akte (SPA) ir Skaitmeninių rinkų akte (SRA) imtis tolesnių veiksmų siekiant pažaboti skaitmeninių gigantų iš ES nepriklausančių šalių hegemoninę padėtį. Siekdamas skatinti ES skaitmeninį suverenumą, teikinių autorius

ragina skatinti inovacijas, be kita ko, investuojant į Europos masto didelio potencialo startuolius ir suverenią debesiją (žr. [idėja](#)). Šis raginimas užtikrinti Europos Sąjungos strateginį savarankiškumą skaitmeninėje srityje ir Europos skaitmeninio modelį taip pat yra viena iš idėjų, pateiktų Vokietijos, Italijos ir Europos observatorijos organizuotoje piliečių dalyvavimo programoje ir forume (žr. [renginį](#)).

Be suverenumo skaitmeninės programinės įrangos srityje, kiti teikinių autoriai konkrečiai pabrėžia, kad ES turi pasiekti suverenumą aparatinės įrangos srityje (žr. [renginį](#)). Pavyzdžiui, vienoje iš labiausiai remiamų idėjų siūloma plėtoti ir skatinti pačios Europos lustų gamybą (žr. [idėja](#)), o kitoje idėjoje konkrečiai minima priklausomybė nuo specialiųjų metalų (žr. [idėja](#)). Vienas teikinio autorius aprašo visiškai ES pagamintą suverenų ir ekologišką Europos išmanųjį telefoną (žr. [idėja](#)).

Pagrindinis raginimų užtikrinti skaitmeninį suverenumą aspektas yra poreikis investuoti į inovacijas ir mokslinius tyrimus, kelis kartus minint Europos skaitmeninių inovacijų centrus (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kad skaitmeninis suverenumas ir tvarumas taptų Europos skaitmeninės politikos pagrindu, vienas teikinio autorius siūlo ES finansavimą glaudžiai susieti su skaitmeninės, tvarios pertvarkos projektais ir Europos skaitmeninės laisvosios prekybos zonomis (žr. [idėja](#)).

Papildomoje idėjų grupėje daug dėmesio skiriama etiniam aspektui. Konkrečiai teikinių autoriai nori stiprinti ES skaitmeninį suverenumą, kad jis visiškai atitiktų Europos vertybes, standartus, skaidrumą ir etiką (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Teikinių autoriai teigia, kad ES turi pirmauti skaitmeninio srityje, taip pat mokslinių ir technologinių teisės aktų srityje (žr. [idėja](#)). Be to, šia tema labiausiai palaikoma idėja raginama užtikrinti sąžiningą skaitmeninimą, grindžiamą žmogaus teisėmis, įskaitant darbo ir profesinių sąjungų teises (žr. [idėja](#)), taip pat raginama apsaugoti saviraiškos laisvę imantis veiksmų prieš neapykantą kurstančias kalbas ir melagingų naujienų sklaidą (žr. [renginį](#)).

Bendras visuomenės skaitmeninimas

Bendras indėlis į skaitmeninės transformacijos temą yra susijęs su didesniu įvairių ES visuomenės sričių skaitmeninimu, neatsiejamu nuo būtinų inovacijų pastangų. Šiuo atžvilgiu teikinių autoriai nurodo skaitmeninį dešimtmetį ir ragina jį paspartinti, atidžiai stebint valstybių narių pažangą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Įvairūs dalyviai taip pat siūlo skaitmeninę pertvarką su idėjomis dėl ES viešojo transporto skaitmeninio naudojant bendrą elektroninį transporto pasą (žr. [idėja](#)). Kiti aptaria skaitmeninimą, susijusį su žemės ūkiu (žr. [renginio pavyzdį](#)), teisingumu ES (žr. [renginio pavyzdį](#)) arba siekiant tvarios, ekologiškesnės ekonomikos (žr. [renginio pavyzdį](#)).

Potemė susijusi su skaitmeniniu balsavimu, kai keli teikinių autoriai platformoje nurodo elektroninio balsavimo ir elektroninių parašų privalumus (žr. [idėja](#)), visų pirma pandemijos kontekste (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šis klausimas buvo nagrinėjamas veiksmingumo, saugumo ir inovacijų, o ne demokratijos stiprinimo požiūriu. Tačiau komentaruose yra tam tikrų priešingų nuomonių, kuriose atkreipiamas dėmesys į tam tikrus elektroninio balsavimo trūkumus. Teikinių autoriai siūlo taikyti blokų grandinės technologiją arba sukurti Europos labai šifruotą pašto sistemą, kaip galimą priemonę skaitmeninio balsavimo saugumui ES užtikrinti.

Kalbant visų pirma apie skaitmenines inovacijas, platformoje pateiktose su skaitmeniniu augimu susijusiose idėjose visų pirma raginama didinti ES vaidmenį toliau plėtojant dirbtinio intelekto (DI) priemones. Raginimas dėti bendras pastangas bendradarbiauti išreikštas Europos DI mokslinių tyrimų departamento idėja (žr. [idėja](#)). Kai kuriems teikinių autoriams dirbtinis intelektas yra esminis ekonomikos augimo ir gerovės ES skatinimo komponentas (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Atkreipiamas dėmesys į bendrą raginimą geriau planuoti ir reguliuoti dabartinės dirbtinio intelekto galimybes ir algoritmines sprendimų priėmimo sistemas, kad būtų kuo labiau sumažinta rizika, padidintas saugumas ir prieinamumas (žr. [idėjos pavyzdį](#), žr. [renginio pavyzdį](#)). Išreikštas poreikis imtis teisėkūros veiksmų siekiant kuo labiau sumažinti dirbtinio intelekto technologijų keliamą riziką (žr. [renginio pavyzdį](#)) ir gerbti pagrindines teises. Pastarojo atvejo pavyzdys – raginimas išvardyti draudžiamus DI naudojimo būdus, pavyzdžiui, algoritmų darbuotojų stebėjimą (žr. [renginį](#)). Šioje teminėje srityje labai pritariama idėjai aptarti etišką dirbtinį intelektą ir pasiūlyti teisės aktus, kuriais būtų apribota dirbtinio intelekto rizika, reglamentuojamas duomenų naudojimas ir išvengta nelygybės (žr. [idėja](#)).

Vis dėlto kai kurie teikinių autoriai nurodo DI naudą, pavyzdžiui, viešajam sektoriui arba greitosios medicinos pagalbos tarnyboms (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Tačiau kiti teikinių autoriai dvejoja ir pabrėžia būsimą riziką, kad dirbtinis intelektas bus pranašesnis už žmogaus smegenis (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kitoje labai palaikomoje idėjoje aptariamas poreikis užtikrinti, kad pagrindinės sutelktinio finansavimo platformos galėtų būti prieinamos iš visų valstybių narių (žr. [idėja](#)).

Kai kuriose idėjose taip pat aptariami (galimi) visuomenės skaitmeninio trūkumai, pavyzdžiui, mažiau skaitmeniniu požiūriu sąmoningų žmonių atskirtis, spaudimas aplinkai, nužmoginimas, robotizavimas ir intensyvesnė asmenų stebėsena ir stebėjimas (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdį](#)). Teikinių autoriai nori, kad būtų iširtos šios neigiamos skaitmeninio pasekmės. Be to, kai kuriuose teikiniuose norima, kad

teisės aktai būtų atnaujinami atsižvelgiant į didėjantį visuomenės skaitmeninimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Europos skaitmeninės priemonės. Viešojo sektoriaus skaitmeninimas

Keletas teikinių autorių siūlo skaitmeninti valdymą ir viešąjį sektorių ES, kad būtų sudarytos sąlygos sąveikumui ir e. valdymui (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdį](#), žr. [renginį](#)). Piliečiai siūlo įvairias konkrečias technologines ir skaitmenines priemones Europos piliečiams. Plačiai aptariama ES skaitmeninio suvienijimo potėmė (žr. [idėją](#)), raginant užtikrinti didesnę suderinimą Europos lygmeniu priimančias skaitmenines priemones: pavyzdžiui, specialus Europos socialinis tinklas, skirtas viešajai nuomonei reikšti (žr. [idėją](#)), pavyzdžiui, sukuriant sistemą, kuri padėtų visoms ES šalims bendradarbiauti įgyvendinant IT projektus. Ši idėja toliau plėtojama pateikiant keletą pasiūlymų dėl visų skaitmeninių portalų, skirtų piliečių dalyvavimui ir kasdienio gyvenimo tapatybės nustatymo poreikiams (žr. [idėją](#)).

Daugybėje idėjų aptariamas skaitmeninio pilietiškumo kūrimas ir idėjos dėl tapatybės nustatymo visoje Europoje naudojant skaitmeninę tapatybės nustatymo sistemą (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdį](#)) arba labai saugias (ES) tapatybės nustatymo sistemas, pavyzdžiui, grindžiamas pirštų atspaudų kodo naudojimu (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, teikinių autoriai siūlo sukurti Europos skaitmeninę piniginę, kurioje visi popieriniai dokumentai būtų pakeisti skaitmeniniais dokumentais (žr. [idėją](#)).

Kitos kategorijos teikiniuose daugiausia dėmesio skiriama Europos e. paslaugoms: pavyzdžiui, su Europos bendro prisijungimo tapatybės nustatymo paslaugų teikėju, teikiančiu prieigą prie viešųjų paslaugų (žr. [idėją](#)), poreikį suderinti standartus ir sukurti bendrą tapatumo nustatymo paskyrą Europos lygmeniu (žr. [idėją](#)). Taip pat siūloma įvesti skaitmeninę ES tarpvalstybinę paslaugų kortelę, kad pasienio regionuose gyvenantiems piliečiams būtų paprasčiau naudotis viešosiomis ir skubios pagalbos iškvietimo paslaugomis (žr. [idėją](#)). Renginiuose taip pat buvo aptartas skaitmeninių priemonių ir paslaugų, pavyzdžiui, ES skaitmeninės tapatybės, kūrimas, Europos mobiliosios programėlės sukūrimas arba skaitmeninio Europos paso įvedimas (žr. [renginio pavyzdį](#)).

Skaitmeniniai duomenys

Kalbant apie skaitmeninių duomenų temą, teikinių autoriai pabrėžia iki šiol padarytą pažangą ir pažymi, kad ES pirmąją asmenų apsaugos skaitmeniniame pasaulyje srityje. Vis dėlto raginama toliau gerinti padėtį šioje srityje (žr. [renginio pavyzdį](#), žr. [idėjos pavyzdį](#)). Pavyzdžiui, pasiūlymuose daugiausia dėmesio skiriama BDAR teisės aktų pakeitimams, kad būtų lengviau atsisakyti rinkti asmens duomenis internetu (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kitame teikinyje reikalaujama aiškesnių reglamentų, susijusių su BDAR ir darbuotojų duomenimis (žr. [idėją](#)). Tuo pat metu daugelyje teikinių raginama priimti suprantamesnius teisės aktus, neapsunkinant naudotojų nuolatiniais prašymais duoti sutikimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be kita ko, siūloma dar labiau sustiprinti Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą ir siekti didesnio ES piliečių savarankiškumo duomenų srityje (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Keletas teikinių autorių ragina apriboti arba uždrausti geografinį blokavimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)), suderinti duomenų apsaugos sistemas visoje ES ir sukurti ES piliečiams skirtą asmeninę debesiją (žr. [idėją](#)).

Kibernetinis saugumas

Apskritai nuolat raginama bendradarbiauti Europos lygmeniu infrastruktūros, žinių ir žmogiškųjų išteklių srityse, kad būtų sustiprintas kibernetinis saugumas ES (žr. [idėjos pavyzdį](#) ir [idėją](#)).

Keliose idėjose siūloma stiprinti apsaugą nuo kibernetinių nusikaltimų, visų pirma didinant tinklo saugumą, kuris daugeliui teikinių autorių yra neatsiejamas nuo didesnio skaitmeninio suverenumo (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, turėtų būti padidintas duomenų sistemų skaidrumas ir atskaitomybė (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Teikinių autoriai, remdamiesi ENISA rekomendacijomis dėl prietaisų, prijungtų prie daiktų interneto (DI), keliamos rizikos, kaip pasiūlymo dėl penkių ramsčių dalį siūlo sukurti ES ženklą bet kuriam DI produktui, užtikrinant, kad prietaisas atitiktų minimalius interneto saugos ir veiksmingumo reikalavimus, kartu su gamintojo peržiūros ir kontrolės reglamentais, taikomais trečiųjų šalių programinei įrangai (žr. [idėją](#)). Taip pat siūloma, kad Europos tinklo saugumo inspekcijos institucija atliktų tam tikrą patikrinimą, kad užtikrintų taikomųjų programų saugumą (žr. [idėją](#)).

Taip pat aptariamas kibernetinis terorizmas ir pateikta keletas pasiūlymų dėl centralizuoto ES požiūrio į ES, jos piliečių ir įmonių gynybą internetinių grėsmių atveju (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Siūlomi įvairūs variantai – nuo Europos kibernetinės armijos (žr. [idėją](#)) iki ENISA agentūros veiklos srities išplėtimo į Europos kibernetinės gynybos centrą (žr. [idėją](#)). Kai kurie teikinių

autoriai mano, kad, remiantis 2001 m. Budapešto konvencijos pavyzdžiu, ES atlieka tam tikrą vaidmenį rengiant Visuotinio kibernetinio saugumo sutartį (žr. [idėja](#)).

Be gynybos strategijų, pateikiama keletas pasiūlymų dėl teisėkūros veiksmų, pavyzdžiui, pasisakoma už tai, kad būtų priimti ES masto teisės aktai, kuriais būtų apsaugotas piliečių privatumas (žr. [idėja](#)). Keliuose teikiniuose taip pat pabrėžiama, kad reikia nustatyti socialinės žiniasklaidos platformų reguliavimą, siekiant kovoti su dezinformacija, melagingomis naujienomis ir užtikrinti duomenų suverenumą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienas iš tokių reglamentų galėtų būti Europos institucijos patikrinti skaitmeninio tinklo identifikavimo protokolai, kad būtų išvengta šmeižto, skaitmeninių patyčių ar klaidingos informacijos atskleidimo (žr. [idėja](#)). Vienas teikinio autorius mano, kad Europos prokuratūrai tenka tam tikras vaidmuo stiprinant Europos kovos su kibernetiniais nusikaltimais veiksmus, ir siūlo išplėsti jos kompetenciją, kad ji apimtų tarpvalstybinius kibernetinius nusikaltimus (žr. [idėja](#)).

Be to, raginama stiprinti vartotojų apsaugą interneto aplinkoje (žr. [idėjos pavyzdį](#)), pavyzdžiui, sudarant palankesnes sąlygas vartotojams ateityje apsispręsti dėl pirkimo.

Skaitmeninės teisės ir įtrauktis

Remiantis teikinių autoriais, nustatyta keletas problemų, susijusių su išaugusia skaitmenine visuomene. Vienas iš susirūpinimą keliančių klausimų, susijusių su įnašais, yra skaitmeninė atskirtis, daranti poveikį pažeidžiamoms grupėms. Pavyzdžiui, internetinėje diskusijoje aptartas didėjantis mūsų visuomenės skaitmeninimas ir dėl to didėjanti tam tikrų gyventojų grupių, vadinamųjų skaitmeninio nevykėlių, atskirtis (žr. [renginį](#)).

Todėl teikinių autoriai pabrėžia, kad reikia užtikrinti nemokamą ir įtraukią prieigą prie skaitmeninės erdvės ir turinio, pavyzdžiui, raginant teikti prieinamas ir įperkamas skaitmenines paslaugas ir prietaisus (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdį](#)). Kiti teigia, kad skaitmeninė prieiga turėtų būti pripažinta pagrindiniu poreikiu užtikrinant sisteminį finansavimą Europos ar nacionaliniu lygmeniu skaitmeninėms paslaugoms teikti (žr. [idėjos pavyzdį](#) ir [idėja](#)). Kaip nurodyta pirmiau, keliuose idėjose siūloma didinti jaunimo ir vyresnio amžiaus gyventojų grupių skaitmeninį raštingumą ir švietimą, kad būtų skatinama skaitmeninė sanglauda (žr. [idėjos](#) ir [renginio pavyzdį](#)). Vienas teikinio autorius siūlo nustatyti stebėsenos mechanizmą, kad būtų užtikrintas sąžiningas ir vienodas skaitmeninimas ir skaitmeninių įgūdžių įgijimas (žr. [idėja](#)).

Kitoje svarbioje idėjų dalyje konkrečiau pabrėžiama skaitmeninė miesto ir kaimo vietovių nelygybė: skaitmeninio junglumo ir prieigos prie esminių viešųjų ir privačiųjų paslaugų gerinimas yra vieni iš labiausiai aptartų pasiūlymų šioje teminėje srityje (žr. [renginį](#)).

Kalbant apie skaitmenines teises, kai kurie teikinių autoriai norėtų, kad būtų apribota arba sumažinta reklama skaitmeninės žiniasklaidos kanaluose (žr. [idėjos pavyzdį](#)), o kiti norėtų, kad, siekiant užtikrinti informacijos laisvę, būtų pašalintos mokėjimo sienos ir informacija būtų laisvai prieinama be jokio mokesčio (žr. [idėja](#)).

Viename teikinyje raginama laikytis lyčiai atžvalgaus požiūrio į skaitmeninimą, pateikiant pasiūlymų dėl kovos su skaitmeniniu smurtu teisinės sistemos ir raginant skatinti lyčiai palankų skaitmeninį dizainą (žr. [idėja](#)). Be to, teikinių autoriai pabrėžia, kad reikia didinti moterų verslumą ir skatinti moterų skaitmeninius įgūdžius (žr. [renginį](#)). Kvietimas didinti lyčių lygybę technologijų srityje taip pat buvo aptartas jaunųjų išrinktų politikų praktiniame seminare (žr. [renginį](#)).

Tarša, tvarumas ir patvarumas

Keliais atvejais teikinių autoriai skaitmeninimą sieja su tvaresne visuomene. Pavyzdžiui, raginama įvesti skaitmeninį gaminių pasą, kad būtų skatinamas vietos vartojimas ir žiedinė ekonomika, prieinamą naudojant QR kodus, kuriuose pateikiama informacija apie produkto kilmę, sudėtį, poveikį aplinkai, perdirbimą ir galutinį tvarkymą (žr. [idėja](#)).

Tačiau pastebimas sugavimas, nes skaitmeninimas, be kita ko, taip pat prisideda prie taršos. Siekiant spręsti šią problemą, teikinių autoriai ragina užtikrinti tvarų skaitmeninimą, atliekant daugiau skaitmeninimo poveikio aplinkai mokslinių tyrimų, ir informuoti vartotojus apie skaitmeninių produktų poveikį aplinkai (žr. [idėjos](#) ir [renginio pavyzdį](#)). Pasiūlymai dėl tvarios gamybos, pavyzdžiui, raginant padaryti duomenų centrus žalesnius naudojant žaliąją energiją (žr. [idėja](#)), arba dėl naujų produktų gamybos naudojant perdirbtas elektronines atliekas ar kitas tvarias alternatyvas (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdį](#)). Kita idėjų kryptis yra susijusi su skaitmeninėmis atliekomis, todėl, pavyzdžiui, raginama pratęsti skaitmeninių prekių produkto garantiją (žr. [idėja](#)). Be to, akcentuojama patvari, pataisoma ir sąžiningai bei etiškai pagaminta skaitmeninė įranga, kurią būtų galima skatinti, pavyzdžiui, taikant mažesnius mokesčius (žr. [idėja](#)).

Kai kurie teikinių autoriai daugiausia dėmesio skiria tvarumo ir prieinamumo didinimui ne tik skaitmeniniams prietaisams, bet ir skaitmeninei infrastruktūrai, taip pat pažangiųjų miestų plėtrai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kitoje su tuo susijusių idėjų kategorijoje siūloma skatinti prieinamų ir tvarių technologijų plėtrą investuojant į žemąsias technologijas (žr. [idėja](#)).

Ekonomikos skaitmeninimas

Atsižvelgiant į temą, kuri taip pat plėtojama pagal temą „Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir aktyvesnis darbo vietų kūrimas“, daugelyje idėjų raginama įtraukti skaitmeninę ekonomiką ir bendrąją skaitmeninę rinką (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Pavyzdžiui, teikinių autoriai aptarė ES blokų grandinės platformos įgyvendinimą (žr. [idėjos](#) ir [idėjos pavyzdį](#)). Taip pat paminėta bendrosios skaitmeninės rinkos programos, skirtos e. prekybai skatinti, idėja ir būdai, kaip padidinti MVĮ gebėjimą naudotis skaitmeninėmis priemonėmis ir pažangiosiomis technologijomis (žr. [idėją](#)).

Kiti teikinių autoriai taip pat aptaria kriptovaliutas su prašymais vyriausybėms priimti kriptovaliutas, kad jos būtų naudingos skaitmeninei ir ekonomiškai aktyviai visuomenei ir ją plėtotų (žr. [idėjos pavyzdį](#)), arba ragina sukurti Europos kriptovaliutą (žr. [idėją](#)). Platformoje taip pat keliama kontrargumentai dėl poreikio reguliuoti arba uždrausti kriptovaliutas (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Be to, keliose idėjose pasisakoma už skaitmeninio euro, kaip saugaus ir patogaus mokėjimo būdo, įvedimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kita idėjų grupė skatina investicijas ir didina Europos skaitmeninės rinkos konkurencingumą, skatindama mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) skaitmeninimo strategiją (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir gerindama rinkos sąlygas startuoliams plėtoti Europos skaitmeninės infrastruktūros sistemoje (žr. [idėją](#)). Be to, vienas teikinių autorius aptaria sustiprintą ekonomikos skaitmeninimą naudojant skaitmeninius kvitus, skaitmeninių sandorių supaprastinimą ir internetinę bankininkystę, kuri tapo prieinamesnė telefonu (žr. [idėją](#)).

Skaitmeninė sveikata

Kalbant apie skaitmeninę sveikatą, keliose platformos idėjose siūlomos konkrečios priemonės piliečių sveikatai skaitmeniniame pasaulyje gerinti, pavyzdžiui, darbuotojų teisės atsijungti nuo darbo (žr. [idėjos pavyzdį](#)), socialinės žiniasklaidos poilsio dienos nustatymas (žr. [idėją](#)), psichikos sveikata (žr. [idėjos pavyzdį](#)) arba jaunimo skaitmeninio mokymo skatinimas siekiant skatinti sveiką ir sąmoningą technologijų naudojimą.

Šiuo atžvilgiu vienas teikinių autorius ragina labiau reguliuoti kompiuterinius ir vaizdo žaidimus, visų pirma tuos, kurie skirti vaikams (ir yra jiems populiarūs), nes kai kurie iš jų, be kita ko, gali įvesti azartinių lošimų modelius (žr. [idėją](#)).

Sveikatos teminėje srityje taip pat aptartas raginimas užtikrinti skaitmeninę sveikatos integraciją ES (žr. [idėjos pavyzdį](#)) arba sukurti skaitmeninę Europos sveikatos draudimo kortelę (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Detalesnėmis idėjomis siūloma sukurti bendrą elektroninės sveikatos valdymo platformą, kuri būtų ypač įdomi daugeliui europiečių, besinaudojančių tarpvalstybinio judumo galimybėmis (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Pastaroji idėja buvo išplėsta, kad apimtų ES elektroninių sertifikatų kūrimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Tačiau komentatoriai dažnai reiškia susirūpinimą dėl privatumo ir duomenų apsaugos. Europos skaitmeninės sveikatos platformos idėja dažnai aptariama kalbant apie skiepijimą nuo COVID-19 ir žaliąjį pasą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09)

Naujausios idėjos, pateiktos pagal skaitmeninės transformacijos temą, atitiko pirmiau nurodytas idėjas.

Viena iš dažniausiai iškeltų idėjų – užtikrinti vienodą prieigą prie interneto visoje Europoje ir demokratinį skaitmeninimą. Švietimas laikomas pagrindine skaitmeninimo varomąja jėga (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Technologinės inovacijos, remiamos ES masto politikos priemonėmis, taikant veiksmingą Europos institucinę ir teisinę sistemą, paprastai laikomos būdu remti sąžiningą ir įtraukų Europos visuomenės skaitmeninimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Per pirmiau nurodytą praktinį seminarą dėl dirbtinio intelekto Vengrijoje buvo pateikta keletas pasiūlymų, pavyzdžiui, galimybė išplėsti dirbtinio intelekto naudojimą buvo dar vienas pasikartojantis pasiūlymas (žr. [idėją](#)), taip pat buvo paminėtas teisinės ir institucinės sistemos, skirtos dirbtinio intelekto naudojimui reguliuoti, sukūrimas (žr. [idėją](#)). Kitame renginyje Bulgarijoje taip pat aptartas reglamentavimo poreikis (žr. [idėją](#)).

Be idėjų, kuriomis remiamos technologinės inovacijos, keliuose teikiniuose raginama užtikrinti didesnę saugumą internete, visų pirma kiek tai susiję su asmens duomenų rinkimu ir naudojimu (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šiuo atžvilgiu buvo aptarta skaitmeninio suverenumo tema siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Europos vertybių, visų pirma teisės į asmens privatumą (žr. [idėją](#)).

Skaitmeninis suverenumas ir etika

Investuoti į aparatinės ir programinės įrangos inovacijas, kūrimą ir gamybą ES
kurti etiškas socialinės žiniasklaidos platformas, atitinkančias Europos vertybes ir standartus;
Didesnis ES nepriklausomumas skaitmeniniais klausimais, nustatant privalomus standartus skaitmeninėms monopolijoms išardyti
Investuokite į atvirojo kodo programinę įrangą

Kibernetinis saugumas

Bendradarbiauti ES lygmeniu siekiant stiprinti kibernetinį saugumą
Priimti nepriklausomus ir saugesnius viešuosius tinklus
Užtikrinti tinklo saugumą ES
Priimti minimalius interneto saugos ir veikimo reikalavimus daiktų interneto prietaisams
Sukurti Europos kibernetinę armiją
Kova su kibernetiniu terorizmu imantis teisėkūros veiksmų
Tvirtesnė ES pozicija reguliuojant interneto platformas
Didesnė vartotojų apsauga internetinėje aplinkoje

Visuomenės skaitmeninimas

skaitmeninę pažangą
Teisės aktų atnaujinimas atsižvelgiant į didėjantį visuomenės skaitmeninimą
Skatinti skaitmeninį balsavimą naudojant elektronines balsavimo sistemas
Įgyvendinti ES blokų grandinės platformą
Ištirti neigiamas mūsų visuomenės skaitmeninimo pasekmes
Investuoti į skaitmeninimą, pavyzdžiui, dirbtinį intelektą

Švietimas & mokymas:

Didinti skaitmeninį raštingumą ES.
Investicijos į švietimo sistemos skaitmeninimą
Plėtoti skaitmeninius įgūdžius pagal švietimo trajektoriją
Sudaryti palankesnes sąlygas e. mokymuisi naudojantis Europos nuotolinio mokymosi platforma

Skaitmeninė transformacija

Skaitmeninis ES suvienijimas
Suskaitmeninti valdymą ir viešąsias institucijas
Sukurti skaitmeninius socialinės žiniasklaidos portalus piliečių dalyvavimui
Sukurti ES skaitmeninę tapatybę
Suderinti standartus ir e. paslaugas priimant bendras skaitmenines priemones, pavyzdžiui, bendrą Europos tapatybės ženklą
Sukurti bendrą sutelktinio finansavimo platformą ES piliečiams ir įmonėms
Skaitmeninio pilietiškumo ugdymas pasitelkiant skaitmenines inovacijas ES

Europos skaitmeninės priemonės

19 diagrama. Teminės srities „Skaitmeninė transformacija“ idėjų žemėlapis, 1 dalis

Skaitmeniniai

Pagerinti duomenų saugumą
Parengti suprantamus teisės aktus dėl
skaitmeninių duomenų
Toliau užtikrinti duomenų privatumą keičiant
BDAR
Geografinio blokavimo apribojimas arba
uždraudimas

Skaitmeninė ekonomika

Skatinti e. prekybą kuriant bendrąją
skaitmeninę rinką
Reguluoti arba priimti kriptovaliutas
Skatinti MVĮ skaitmenizacijos strategiją
Skaitmeninio euro įvedimas

Tarša, tvarumas ir patvarumas

Skatinti skaitmeninimą siekiant sumažinti taršą
Ištirti ir remti tvarius skaitmeninės įrangos
gamybos būdus
Skatinti aplinką tausojančią ir etiškai gaminamą
skaitmeninę įrangą
Mažinti skaitmeninių atliekų kiekį
Skatinti skaitmeninės infrastruktūros, pažangiųjų
miestų ir žemųjų technologijų plėtrą

Skaitmeninės teisės ir įtrauktis

Spręsti skaitmeninės atskirties ir nelygybės problemas
Užtikrinti prieinamas ir įperkamas skaitmenines paslaugas ir
prieinamus visose ES
Investuoti į gyventojų skaitmeninį raštingumą ir švietimą
Laisvos ir įtraukios prieigos prie skaitmeninės erdvės ir turinio
užtikrinimas
Užtikrinti kaimo vietovių skaitmeninį junglumą
Užtikrinti lyčių lygybę skaitmeninėse ir technologijų srityse

Skaitmeninė

Užtikrinti teisę atsijungti
Supažindinkite su socialinės žiniasklaidos poilsio dienos
konceptija
Užtikrinti vaikų saugumą internete ir kompiuteriniuose
žaidimuose
Skaitmeniniu būdu integruoti sveikatą ES, pvz., naudojant
skaitmeninę sveikatos ID

Skaitmeninė transformacija

8. Europos demokratija

Europos demokratijos tema skaitmeninėje platformoje iš viso sulaukė 2 539 idėjų, 4 606 komentarų ir 1 060 renginių. Dažniausiai aptariamose temose yra Europos Parlamento rinkimai ir Europos institucijų restruktūrizavimas (ar net ES federalizavimas), taip pat įvairūs pasiūlymai, kaip padidinti piliečių dalyvavimą ir žinias apie Europos reikalus bei puoselėti bendrą Europos tapatybę. Bendra sąveika šioje teminėje srityje yra konstruktyvi ir orientuota į ateitį, net jei dėl kai kurių sąveikų kilo baimė, kad ES gali žlugti dėl įtampos, populizmo ir nacionalizmo. Atkreipiant dėmesį į tai, kad įvairios temos iš dalies sutampa, o dalyvavimo lygis iš esmės panašus, teikiniuose aptarti šie aspektai:

- **Europos Parlamentas rinkimai**
- **Europos Sąjungos federalizacija**
- **Piliečių dalyvavimas ir konsultacijos**
- **Institucinės reformos**
- **Bendros Europos tapatybės ir viešosios erdvės puoselėjimas**
- **Demokratijos apsauga ir stiprinimas**

Renginiai

Pagal šią temą Italijoje surengta daugiau kaip trečdalis visų nuo vasario 21 d. baigtų renginių. Didžioji dauguma tokių renginių, pavyzdžiui, Pavijos mieste surengta piliečių asamblėja, kurioje dalyvavo pilietinės visuomenės organizacijų, politinių partijų, ne pelno sektoriaus ir pramonės atstovai, aptarė ES federalizacijos temą (žr. [renginį](#)).

Kituose renginiuose jaunimo požiūriu buvo aptariami su Europos demokratija susiję klausimai. Vieno tokio renginio Monpeljė mieste (Prancūzija) [metu jaunieji dalyviai pateikė įvairių pasiūlymų, kaip konkrečiai pagerinti ES jaunimo požiūriu \(žr. renginį\)](#). Rumunijoje surengtame informaciniame ir komunikacijos renginyje dalyvavo vidurinių mokyklų moksleiviai, kurie buvo supažindinti su galimybėmis, kurias teikia planas „Next Generation EU“ ir Konferencijos dėl Europos ateities interneto platforma (žr. [renginį](#)). Renginio metu buvo užmegztas studentų, dėstytojų ir organizatorių dialogas, kurio metu studentai daugiausia dėmesio skyrė savo požiūriui į ES ir jos ateitį, taip pat susijusį su Ukrainos karu.

Švedijoje surengta paskaita žmogaus teisių ir demokratijos, kaip Europos bendradarbiavimo pagrindo, tema, skirta auditorijai, kurią sudaro migrantai iš ES ir ES nepriklausančių šalių (žr. [renginį](#)). Paskaitos metu dalyviai taip pat pasikeitė nuomonėmis su pranešėjais, visų pirma apie balsavimo ES rinkimuose svarbą ir apie tai, kaip ES piliečiai gali prisidėti prie ES.

Ypatingas dėmesys žurnalistikai ir tam, kaip pranešti apie ES reikalus, buvo pagrindinis daugelio Kroatijoje organizuotų renginių bruožas. Zagrebe vyko diskusija su studentais, kurioje daugiausia dėmesio skirta konkrečiai temai „Kaip padidinti žurnalistikos studentų susidomėjimą pranešimais apie ES?“ (žr. [renginį](#)).

Europos Parlamento rinkimai

Temos „Europos demokratija“ idėjų grupėje aptariami Europos Parlamento rinkimų organizavimo pokyčiai, kaip priemonė stiprinti piliečių dalyvavimą ES demokratiniuose procesuose. Plačiai remiama idėja, sulaukusi skirtingų reakcijų, yra susijusi su ES masto tarpvalstybinių rinkimų sąrašų sudarymu (žr. [idėją](#)). Taip pat pasiūlyta sukurti naują rinkimų apygardą kitoje valstybėje narėje gyvenantiems europiečiams, kad kandidatai būtų skatinami daugiau dėmesio skirti europiniams, o ne vidaus klausimams (žr. [idėją](#)). Taip pat buvo pasiūlytos kitos rinkimų reformos idėjos, kaip skatinti diskusijas visoje Europoje, kartu priartinant Europos Parlamento narius prie piliečių (žr. [idėjos](#)

[pavyzdį](#)). Viena iš konkrečių siūlomų rinkimų reformų siekiama pakeisti vietų Parlamente perskirstymą, dabartinę proporcinę sistemą pakeičiant koalicijomis grindžiama didžiąja sistema (žr. [idėją](#)). Vienoje idėjoje pasisakoma už tai, kad Europos Parlamento narius skirtų nacionalinės teisės aktų leidėjai, o ne jie būtų tiesiogiai renkami (žr. [idėją](#)).

Kai kuriuose pasiūlymuose aptariami konkretesni būdai, kaip padidinti rinkėjų aktyvumą Europos Parlamento rinkimuose. Yra raginimų nustatyti privalomą balsavimą (žr. [idėją](#)), taip pat pasiūlymų, kaip palengvinti dalyvavimą, pavyzdžiui, leidžiant balsuoti paštu (žr. [idėją](#)) ir registruoti tos pačios dienos rinkėjus, balsavimo dieną paskelbti valstybine švente (žr. [idėją](#)) ir net balsuoti vieną dieną įvairių rūšių rinkimuose (žr. [idėją](#)). Kai kurie teikinių autoriai taip pat aptaria skaitmeninį balsavimą, įskaitant idėją sukurti visos Europos skaitmeninių rinkėjų rezervą (žr. [idėją](#)). Skaitmeninio balsavimo klausimas taip pat aptariamas teminėje srityje „Skaitmeninė transformacija“.

Taip pat siūloma suderinti minimalų amžių, kurio sulaukus galima balsuoti Europos Parlamento rinkimuose (žr. [idėjos pavyzdį](#)), ir pageidautina, kad jis būtų 16 metų (žr. [idėją](#)). Šiomis idėjomis, be kita ko, siekiama paskatinti jaunimą įsitraukti į politiką – šį klausimą dalyviai dažnai laiko itin svarbiu. Vienoje vykusiame praktiniame seminare, be kita ko, buvo aptarti būdai, kaip padidinti jaunų piliečių dalyvavimą Europos Parlamento rinkimuose (žr. [renginį](#)). Seminaro metu pateiktuose pasiūlymuose pabrėžiama, kad reikia didinti jaunųjų Europos Parlamento narių skaičių, kad rinkimuose galėtų dalyvauti ne jaunesni kaip 16 metų kandidatai. Maltoje surengto [renginio](#) dalyviai aptarė projekto „Eurovoters“ – iniciatyvos, kuria siekiama mokyti jaunus rinkėjus šalyje – rezultatus. Per šį renginį buvo pateikta daug pasiūlymų, įskaitant poreikį atsisakyti „jaunimo“ kaip vienos grupės, todėl kyla rizika, kad nebus atsižvelgta į konkrečius poreikius konkrečiose bendruomenėse. Platformoje raginama suteikti jaunimui galimybių reguliariai pateikti savo nuomonę Europos Parlamente (žr. [idėją](#)), o pagal kitą idėją numatoma sukurti kitos rūšies platformą, kurioje jauni naudotojai būtų supažindinami su Europos Parlamento nariais ir jų politiniais pasiūlymais (žr. [idėją](#)). Susijusiame teikinyje siūloma nustatyti kvotą jaunesniems nei 35 metų Europos Parlamento nariams (žr. [idėją](#)).

Kiti dalyviai sprendžia balsavimo teisių klausimą iš neįgaliųjų arba sveikatos sutrikimų turinčių asmenų, kurie riboja jų galimybes balsuoti, perspektyvos. Šiuose teikiniuose pasisakoma už Europos Parlamento rinkimus, kurie būtų įtraukesni šioms kategorijoms (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Vienas dalyvis siūlo sudaryti lyčių lygybės Europos Parlamento rinkimuose sąrašą (žr. [idėją](#)). Kai kurios idėjos skirtos konkretiems klausimams, susijusiems su politinėmis partijomis. Pavyzdžiui, vienas teikinio

autorius siūlo naudoti tik Europos, o ne nacionalinių partijų simbolius (žr. [idėja](#)), kad būtų dar kartą sustiprintas tarpvalstybinis rinkimų pobūdis. Remiantis kitu indėliu, partijos turėtų tapti prieinamesnės žmonėms iš skirtingos kultūrinės ar socialinės ir ekonominės aplinkos (žr. [idėja](#)).

Europos Sąjungos federalizacija

Daugelyje teikinių Europos demokratijos tema raginama federalizuoti Europos Sąjungą, skirtingai suprantant šią sąvoką. Tai pasikartojanti su šia tema susijusių renginių tema (žr. [renginio pavyzdį](#)). „Federalizacija“ taip pat sulaukė kai kurių labiausiai palaikomų idėjų platformoje (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)), taip pat įvairių dalyvių pastabų.

Kai kurie teikinių autoriai mano, kad federalizacija yra geriausias būdas ES išnaudoti visą savo potencialą (žr. [idėjos](#) ir [renginio pavyzdį](#)), taip pat priemonė suteikti ES daugiau patikimumo ir įtakos pasaulinėje politinėje arenoje ir galių spręsti tarpvalstybines problemas, su kuriomis šiandien susiduriame, pavyzdžiui, klimato kaitą ir COVID-19 pandemiją (žr. [idėja](#)). Be to, pasak idėjų palaikančių dalyvių, tai laikoma būdu įveikti euroskeptiškumą ir nacionalistines nuotaikas.

Pavyzdžiui, labai remiamoje ir diskutuotoje idėjoje raginama įsteigti steigiamąją asamblėją, kuri parengtų Europos Konstituciją, apibrėžiančią pagrindinius demokratinės Europos Federacijos elementus ir principus (žr. [idėja](#)). Diskusijoje taip pat pateikiami konkretesni raginimai vykdyti bendrą fiskalinę ir ekonominę politiką (žr. [idėja](#)), įskaitant idėją sukurti Europos mokesčių mokėtojų sąjungą (žr. [idėja](#)), vieną Europos kariuomenę ir federalizuoti užsienio politiką, taip pat pertvarkyti ES institucijas pagal federalistinius principus.

Vis dėlto kai kurie respondentai skeptiškai vertina federalizaciją. Kai kurie dalyviai nerimauja, kad dėl to gali būti pernelyg centralizuota valdžia arba atsirasti disbalansas tarp valstybių narių. Kiti mano, kad yra daug problemų, kurias reikia įveikti, kad tokia idėja galėtų tapti realybe. Kai kurie dalyviai pritaria decentralizacijai suteikiant daugiau galių valstybėms narėms, o ne federalizacijai (žr. [idėjos pavyzdį](#)), suteikiant daugiau laisvės ir pagarbos valstybių narių tapatybei ir užtikrinant laisvą bendradarbiavimą tose srityse, kuriose tai naudinga (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienoje iš tokių idėjų reiškiamas susirūpinimas dėl „dar glaudesnės Sąjungos“ idėjos ir galimos federalinių teismų galios, pasisakant už konfederaciją, o ne už federalinę sąjungą (žr. [idėja](#)).

Atsižvelgdami į skirtingas nacionalines aplinkybes ir valstybių narių pasirengimo tapti federalinės sąjungos dalimi lygį, kai kurie dalyviai pritaria laipsniškos federalizacijos su pereinamojo laikotarpio zonų sistema

idėjai (žr. [idėja](#)). Šio tipo teikinių autoriai pritaria federalinės Europos idėjai, tačiau šiuo etapu gali manyti, kad ji nereali, todėl jie pasisako už kelių greičių Sąjungą, kuri trumpuoju laikotarpiu pagerintų ES strateginį savarankiškumą ir federalizmo perspektyvą (žr. [idėja](#)).

Piliečių dalyvavimas ir konsultacijos

Platformoje pateikta keletas pasiūlymų, kaip stiprinti piliečių dalyvavimą ir atsakomybės jausmą ES sprendimų priėmimo procese.

Idėjų ir renginių grupėje aptariama, kaip sukurti pastovesnius mechanizmus, grindžiamus dalyvaujama demokratija ir piliečių tarpusavio sąveika, siekiant stiprinti ir papildyti atstovaujamąją demokratiją, be kita ko, remiantis Konferencijos dėl Europos ateities patirtimi. Pavyzdžiui, dalyviai siūlo sistemingiau naudotis piliečių asamblėjomis ir forumais rengiant svarbiausius ir sudėtingiausius politinius sprendimus ES (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienas dalyvis siūlo, kad tokias asamblėjas po sėkmingos Europos piliečių iniciatyvos tiesiogiai sušauktų piliečiai (žr. [idėja](#)). Kai kurie teikinių autoriai siūlo įsteigti Piliečių parlamentą, pilietinės visuomenės organizacijoms skirtą asamblėją (žr. [idėja](#)) arba Konstitucinę asamblėją (žr. [idėja](#)), kuri patartų Europos Parlamentui. Dalyviai taip pat aptaria ES masto referendumų ES institucinėmis ir politikos temomis idėją (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kai kurie dalyviai mano, kad tai yra alternatyva nacionaliniam referendumui Europos klausimais, kurio rezultatai gali blokuoti apibrėžtas ES politikos iniciatyvas, neatsižvelgiant į ES išreikštos paramos toms iniciatyvoms lygį (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kai kuriose iš šių nuomonių konkrečiai aptariami daugiakalbės skaitmeninės platformos privalumai, atkreipiamas dėmesys į pagyrimus ir kritiką, taip pat pateikiami pasiūlymai dėl patobulinimų. Pavyzdžiui, įvairūs dalyviai pabrėžia, kad reikia sukurti grįžtamosios informacijos sistemą, kad Konferencijos metu būtų galima imtis tolesnių veiksmų dėl piliečių pasiūlymų (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kitas dalyvis atsako į idėją, kuria siūloma Konferenciją padaryti nuolatine, nurodydamas, kad reikia retkarčiais apibendrinti platformos turinį ir surengti diskusiją apie jį (žr. [idėja](#)).

Į nuomones taip pat įtrauktas pasiūlymas sukurti internetinę vieno langelio principu veikiančią platformą, kurioje visas viešasis indėlis, nesvarbu, ar tai būtų Europos piliečių iniciatyvos, skundai ar petijos, būtų centralizuotas ES institucinėje dalyvaujamojoje struktūroje (žr. [idėja](#)), o kitas teikinio autorius iškėlė idėją sukurti išimtinai asociacijoms skirtą platformą (žr. [idėja](#)).

Viena iš dalyvių siūlomų interneto platformų, kuriomis siekiama stiprinti demokratinį dalyvavimą, rūšių yra siekis sukurti principu „iš apačios į viršų“ grindžiamą lobistinę sistemą, kurią finansuotų bendri Europos piliečiai individualiais įnašais, ir dalytis idėjomis per tą patį portalą (žr. [idėja](#)). Ši platforma skirta spręsti nevienodo atskirų piliečių ir didelių organizacijų gebėjimo daryti įtaką problemą.

Kiti teikinių autoriai siūlo sukurti internetinį skaitmeninį forumą, kuriame ES piliečiai galėtų aptarti ES teisės aktus naudodamiesi iš socialinės žiniasklaidos gauta balsų ir komentarų sistema (žr. [idėja](#)). Susijusi idėja apima piliečių lobistinės veiklos platformą, kaip alternatyvų būdą paprastiems ES piliečiams ir mažesnėms įmonėms perduoti savo ekspertines žinias ir nuomones apie teisės aktus ES sprendimų priėmimo procese (žr. [idėja](#)).

Daugelis dalyvių aptaria pilietinių technologijų svarbą, ypač dabartiniame didėjančio nepasitikėjimo politinėmis partijomis amžiuje (žr. [idėja](#)). Pagal šią idėją pilietinės technologijos leistų suprasti vis sudėtingesnę viešąją valdymą mūsų laikais ir sustiprinti aktyvų įsitraukimą ir dalyvavimą.

Italijos Brindizio mieste surengtame [renginyje](#) pateikta įvairių idėjų, kaip pagerinti tiesioginius demokratinis mechanizmus ES lygmeniu, be kita ko, didinti visuomenės informuotumą apie kai kurias jau esamas priemones, pavyzdžiui, ES peticijas, laikinuosius komitetus, Europos tarpininkus ir platformą SOLVIT.

Atotrūkio tarp EP narių ir piliečių mažinimas taip pat laikomas būdu pagerinti Europos demokratiją. Vienas dalyvis plėtoja įvairias strategijas, kuriomis siekiama gerinti EP narių ir jų rinkėjų komunikaciją ir skatinti tiesioginį keitimąsi idėjomis (žr. [idėja](#)). Viena iš siūlomų idėjų yra ta, kad EP nariai savo rinkimų kolegijose įsteigia vietos biurus. Ši idėja iš dalies panaši į kito dalyvio pasiūlymą sukurti už ES reikalus atsakingų vietos tarybų narių sistemą (žr. [idėja](#)), kaip būdą dar kartą sumažinti atstumą tarp ES institucijų ir Europos piliečių.

Institucinės reformos

Daugybėje idėjų taip pat konkrečiau aptariamos Europos institucijų reformos, kad jos taptų veiksmingesnės ir skaidresnės ir artimesnės piliečiams. Pažangos institucinės reformos idėjos gali apimti pasiūlymus dėl platesnės institucinės struktūros peržiūros (žr. [idėjos pavyzdį](#)), taip pat strategijas, kuriomis siekiama, kad politikos formuotojai būtų labiau atskaitingi už politikos iniciatyvų veiksmingumą. Pavyzdžiui, vienas dalyvis pritaria minčiai, kad poveikio vertinimai būtų privalomi visais teisėkūros proceso etapais (žr. [idėja](#)).

Kalbant apie Europos Parlamentą, teikinių autoriai dažniausiai ragina jam suteikti realius teisėkūros

iniciatyvos įgaliojimus (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Taip pat raginama jai suteikti fiskalinius įgaliojimus (žr. [idėja](#)). Taip pat aptariama Europos Parlamento būstinė, o teikinių autoriai ragina rinktis Strasbūrą arba Briuselį (žr. [idėjos pavyzdį](#)), taip pat kaip būdą sumažinti logistikos išlaidas (žr. [idėja](#)).

Aptariant Europos Vadovų Tarybą ir Europos Sąjungos Tarybą, platformoje ir teminėje srityje „Europos demokratija“ pasikartojanti idėja yra perėjimas prie balsavimo kvalifikuota balsų dauguma bent tam tikrose politikos srityse (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir veto teisės sustabdymas (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Taip pat diskutuojama apie Tarybos vaidmenį ES institucinėje struktūroje (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir siūloma stiprinti dvejų rūmų įstatymų leidžiamąją valdžią ES (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kalbant apie Europos Komisiją, nuomonių grupėje aptariamai Komisijos pirmininko rinkimai ir Komisijos narių skyrimas, įskaitant pagrindinių kandidatų sistemą (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir tiesioginius piliečių vykdomos Komisijos pirmininko rinkimus (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Dalyviai taip pat iškėlė klausimą dėl Komisijos narių skaičiaus (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Viena iš plačiai aptartų idėjų – turėti tiesiogiai renkamą ES pirmininką, pavyzdžiui, sujungiant Europos Komisijos pirmininko ir Europos Vadovų Tarybos pirmininko vaidmenis (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Taip pat raginama turėti vieną bendrą informacinį punktą, kad išorės santykių srityje ES galėtų kalbėti vienu balsu (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienas dalyvis siūlo sujungti Euro grupės pirmininko ir Europos Komisijos pirmininko pavaduotojo, atsakingo už eurą, vaidmenį, kad būtų sukurta Ekonomikos ir finansų ministerija, taip siekiant padidinti koordinavimą (žr. [idėja](#)). Be to, minimos Regionų komiteto ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto reformos, pavyzdžiui, siekiant, kad jos veiktų veiksmingiau. Be kita ko, siūloma reformuoti Regionų komitetą, kad jis apimtų tinkamus regionų, miestų ir savivaldybių dialogo kanalus (žr. [idėja](#)), arba suteikti jam svarbesnį vaidmenį (žr. [idėja](#)). Su tuo susijęs kitas dalyvis siūlo pripažinti euroregionus instituciniais subjektais (žr. [idėja](#)).

Vienoje labai palaikomoje idėjoje ES prašoma nustatyti aiškų mechanizmą dėl valstybių be pilietybės teisės į apsisprendimą (žr. [idėja](#)).

Europos Teisingumo Teismo vaidmuo taip pat yra bendra diskusijų tema (žr. [idėjos pavyzdį](#)), raginant paaiškinti ar net sustiprinti jo įgaliojimus (žr. [idėjos pavyzdį](#)), o kitus – juos sumažinti (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kai kurie teikinių autoriai daugiausia dėmesio skiria Europos Centrinio Banko (žr. [idėja](#)) ir Euro grupės (žr. [idėja](#)) vaidmeniui ir siūlo šių institucijų reformos būdus. Vienoje idėjoje raginama baigti kurti bankų sąjungą sukuriant Europos indėlių garantijų sistemą (žr. [idėja](#)).

Įvairioms reformų idėjoms skiriamas dėmesys iš kartos į kartą. Pavyzdžiui, vienas dalyvis siūlo atlikti ES politikos ir teisės aktų poveikio vertinimą, kuriuo būtų siekiama

įvertinti jų konkretų poveikį jaunimui (žr. [idėja](#)). Taigi „Jaunimo testas“ padėtų supažindinti jaunimą su institucijų požiūriu ir padaryti ES politiką įtraukesnę jaunimui. Pereinant nuo jauno amžiaus prie senyvo amžiaus, kitas dalyvis siūlo paskirti vyresnio amžiaus žmonėms skirtą Europos Komisijos narį (žr. [idėja](#)).

Bendros Europos tapatybės ir viešosios erdvės puoselėjimas

Pagal šią temą teikinių autoriai aptaria bendrą Europos tapatybę, grindžiamą bendromis Europos demokratijos vertybėmis (žr. [renginį](#)), kaip aptarta kitose temose. Tačiau jie taip pat plėtoja praktines idėjas, kaip puoselėti tokią bendrą Europos tapatybę, taip pat bendrą Europos viešąją erdvę, be kita ko, pasitelkiant žiniasklaidą.

Kalbos tema yra labiausiai diskutuojama. Bendra kalba laikoma veiksmingu (o kartais ir vieninteliu) būdu sukurti stiprią europinę tapatybę (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Esperanto kalba dažnai pateikiama kaip vienijanti kalba (žr. [idėjos pavyzdį](#)), taip pat siekiant išvengti susiskaldymo tarp kiekvienos nacionalinės kalbos rėmėjų. Nors teikinių autoriai gali nesutarti, kuriai kalbai europiečiai turėtų teikti pirmenybę, jie visi sutinka, kad būtina skatinti kalbų mokymą, kad būtų sukurta bendra kalba (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kituose teikiniuose raginama geriau laikytis daugiakalbystės principo (žr. [idėjos pavyzdį](#)), pavyzdžiui, verčiant bet koki oficialų ES leidinį į kiekvieną ES kalbą (žr. [idėja](#)).

Be to, siūloma įsteigti ES sporto komandą (žr. [idėjos pavyzdį](#)), gegužės 9 d. paskelbti valstybine švente visose valstybėse narėse (žr. [idėja](#)) arba sukurti ES pasą (žr. [idėja](#)), kad būtų puoselėjama Europos dvasia.

Vienas dalyvis taip pat siūlo sukurti darbuotojų porines programas, kad mokyklinio amžiaus neturintys europiečiai galėtų susipažinti su kitos ES šalies kultūra, pavyzdžiui, dalyvaudami mokymo kursuose užsienyje (žr. [idėja](#)). Ateities kartos laikomos pagrindiniais bendros ES tapatybės veiksniais, todėl daugelis dalyvių pabrėžia jaunimo švietimo Europos politiniais klausimais svarbą (žr. [idėja](#)) – ši tema taip pat išsamiai aptariama skyriuje „Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas“.

Be kalbų, į kultūros produktus taip pat žiūrima kaip į kažką, kas gali suvienyti europiečius. Todėl dalyvis ragina skatinti kultūros produkcijos sklaidą Europos viduje sukuriant „laisvo informacijos judėjimo“ erdvę, t. y. sumažinant autorių teisių ir licencijų išdavimo apribojimus ES (žr. [idėja](#)).

Nemažai teikinių Europos tapatybės tema yra susiję su žiniasklaidos tema ir tuo, kaip ji gali padėti skleisti žinias apie ES ir kurti Europos dvasią (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Vienas pasikartojantis pasiūlymas, kuriam pritarta palyginti daugiau kartų, yra visos Europos žiniasklaidos priemonių ar tinklų sukūrimas (žr. [idėjos pavyzdį](#)) arba vieno visuomeninio ES transliuotojo sukūrimas (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Tai iš esmės siūloma siekiant didinti piliečių žinias ES klausimais, pavyzdžiui, tiesiogiai transliuojant diskusijas ir renginius, taip pat puoselėti bendrą ES dvasią, kuria puoselėjamos Europos vertybės ir Europos kultūros, rengiant dokumentinius filmus apie ES šalis. Kai kurie teikinių autoriai taip pat ragina sukurti ES televizijos ir radijo kanalą, kad jo vertybės būtų skleidžiamos už ES ribų (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kiti dalyviai siūlo mokyti žurnalistus apie ES reportažus arba įpareigoti visuomeninius transliuotojus tam tikrą transliavimo laiko procentinę dalį skirti ES reikalams (žr. [idėja](#)).

Demokratijos apsauga ir stiprinimas

Keletas šios temos idėjų yra susijusios su demokratijos apsauga ES ir jose raginama imtis ryžtingų veiksmų prieš demokratinius principus pažeidžiančias vyriausybes, visų pirma atsižvelgiant į Vengriją ir Lenkiją (žr. [idėja pavyzdį](#)). Šis klausimas išsamiau aptariamas teminėje srityje „Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas“.

Teikinių autoriai taip pat pripažįsta, kad dezinformacija ir melagingos naujienos gali kelti pavojų demokratijai. Raginama laikytis griežtesnio požiūrio kovojant su klaidinančios informacijos sklaida, įskaitant pasiūlymus sukurti mobiliąją faktų tikrinimo programėlę (žr. [idėja](#)) arba nepriklausomą ES žiniasklaidos faktų tikrinimo institutą (žr. [idėja](#)). Kai kurie teikinių autoriai taip pat pasisako už konkretų ES reglamentą dėl turinio, kuris gali būti skelbiamas socialiniuose tinkluose (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Keliose idėjose ir pastabose aptariamas poreikis reguliuoti lobistinę veiklą, raginant parengti politikų elgesio kodeksą arba įsteigti nepriklausomą Europos įstaigą, turinčią priemonių kovoti su korupcija ir nepageidaujama lobistų įtaka (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienas dalyvis ragina uždrausti rėmimą pirmininkaujant ES Tarybai – tai praktika, pagal kurią pirmininkaujančios ES valstybės narės vyriausybė gauna finansinę paramą, kad oficialioje internetinėje ar fizinėje medžiagoje būtų rodomi prekės ženklo logotipai (žr. [idėja](#)).

Taip pat raginama imtis bendrų kovos su korupcija priemonių, pavyzdžiui, teikiant pasiūlymus vietos lygmeniu (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienas dalyvis siūlo sukurti bendrą duomenų bazę, kurioje būtų sujungtos dabartinės kelios ES ataskaitų teikimo sistemos (žr. [idėja](#)). Kita siūlo uždrausti Europos politikams ir

valstybės tarnautojams, einantiems svarbias pareigas, pavyzdžiui, Europos Parlamento nariams ar Komisijos nariams, turėti atsargų (žr. [idėja](#)).

Dalyvis reiškia susirūpinimą dėl nepageidaujamos užsienio įtakos Europos demokratijai, reikalaudamas patikrinti, kiek esminės ES infrastruktūros priklauso Kinijai, ir prašydamas, kad ES privilegijuotų Indiją, o ne Kiniją, kaip strateginę ekonominę partnerę prekybos susitarimuose (žr. [idėja](#)).

Bruselyje surengtame [renginyje](#) pabrėžtas svarbus miestų ir vietos bendruomenių vaidmuo stiprinant demokratiją ir skatinant socialinę pažangą. Didelio atotrūkio tarp institucinio centro ir periferijų laikotarpiu miestų ir savivaldybių vaidmuo gali būti labai svarbus didinant piliečių pasitikėjimą demokratinėmis institucijomis.

Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09)

Dauguma praėjusio laikotarpio teikinių konsolidavo anksčiau paminėtas temas. Tačiau buvo aptarta nauja idėjų kryptis, kuria siekiama, kad nacionalinės vyriausybės ir parlamentai aktyviau dalyvautų

formuojant ES politiką ir būtų labiau atskaitingi už ES politiką, taip žvelgiant į Europos demokratijos temą iš nacionalinės perspektyvos. Vienas iš šios idėjų krypties pasiūlymų buvo kiekviename nacionaliniame parlamente nustatyti minimalų sesijų, skirtų ES politiniams klausimams, skaičių (žr. [idėja](#)). Kitame dokumente, kuriame daugiausia dėmesio skiriama nacionalinių parlamentų vaidmeniui ratifikuojant ES sutartis, pasiūlyta bendrų Europos Parlamento arba jo konkrečių komitetų ir nacionalinių parlamentų sesijų idėja, visų pirma per vaizdo konferencijas (žr. [idėja](#)). Atsižvelgiant į paskutinėje ataskaitoje pateiktas išvadas, pastaruoju metu dažniausiai svarstyta tema buvo bendras raginimas apsaugoti ir stiprinti demokratiją ES, po to – poreikis vykdyti institucines reformas (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Daugelyje idėjų buvo aptartos siūlomos Europos rinkimų sistemos reformos (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Taip pat buvo pabrėžta, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant padidinti piliečių dalyvavimą ir konsultacijas (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Iš tiesų piliečių dalyvavimas kartais buvo aptariamas pačios demokratijos apsaugos klausimu, pavyzdžiui, teikinių autoriai ragino sukurti nuolatinę skaitmeninę internetinę konsultacijų su piliečiais platformą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Buvo pasiūlyta sukurti unikalią žiniasklaidos platformą, kurioje Europos turinys būtų transliuojamas įvairiomis kalbomis, atsižvelgiant į platformos dalyvių žurnalistikai ir spaudos laisvei teikiamą svarbą (žr. [idėja](#)).

Sudaryti tarpvalstybinius Europos Parlamento rinkimų sąrašus
 Reformuoti ES rinkimų sistemą
 Sumažinti ir (arba) suvienodinti balsavimo amžių
 Palankesnių sąlygų skaitmeniniam balsavimui sudarymas
 Sudaryti palankesnes sąlygas judiems europiečiams ir ne ES piliečiams balsuoti ES rinkimuose
 Užtikrinti neįgaliųjų ir ligonių teisę balsuoti

Europos Parlamento rinkimai

Europos demokratija

Bendros fiskalinės ir ekonominės politikos kūrimas
 Europos kariuomenės sukūrimas
 Parengti Europos Konstituciją
 Balsai prieš federalizaciją: ragina suteikti daugiau galių ir laisvės bendradarbiauti tik tose srityse, kuriose tai naudinga valstybėms narėms;
 Pereinamojo laikotarpio požiūris į federalizaciją

Europos Sąjungos federalizacija

Taikyti dalyvaujamąjį politikos formavimą
 Investuoti į jaunimo dalyvavimą & sąveiką
 Užtikrinti piliečių atstovų dalyvavimą formuojant politiką per piliečių parlamentą arba asamblėją
 Organizuoti išilgines konsultacijas
 Dėmesys kartoms: jaunimas ir senėjančios visuomenės
 Sumažinti atstumą tarp EP narių ir jų rinkimų apygardų
 Surengti daugiau privalomų ES masto referendumų
 Pasiūlymai ir (arba) kritika patobulinti daugiakalbę platformą, t. y. sukurti tolesnių veiksmų sistemą, padaryti ją nuolatinę.

Piliečių dalyvavimas ir konsultacijos

21 diagrama. Teminės sritys „Europos demokratija“ idėjų žemėlapis, 1 dalis

Institucinės reformos

Peržiūrėti Europos Parlamento vaidmenį, kad jam būtų suteikta daugiau teisėkūros ir fiskalinių galių
Reformų sprendimų priėmimas (vienbalsiškumas daugumos taisyklėms)
Europos Vadovų Tarybos vaidmens peržiūra
Reformuoti Komisijos pirmininko ir Komisijos narių rinkimų procedūrą (pvz., tiesioginiai Komisijos pirmininko rinkimai)
Iš naujo įvertinti Regionų komiteto (įskaitant euroregionų institucionalizavimą) ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto vaidmenį
Sumažinti Komisijos narių skaičių ir apriboti politinius įgaliojimus
Europos Centrinio Banko ir Euro grupės vaidmuo vykdančios reformas
Užtikrinti, kad politikos poveikio vertinimas būtų privalomas
Sustiprinti Europos Teisingumo Teismo įgaliojimus ir juos sumažinti
Užtikrinti, kad politika būtų atskaitingesnė ateities kartoms

Europos demokratija

Bendros Europos tapatybės ir viešosios erdvės puoselėjimas

Bendros ES kalbos vartojimas ir daugiakalbystės skatinimas
Įsteigti ES sporto komandas
ES nacionalinės šventės nustatymas
Sukurti ES pasą
Sukurti porines ir mainų programas darbuotojams
Sukurti ES žiniasklaidos portalus, skirtus ES temoms
Įsteigti vieną visuomeninį ES transliuotoją, kad būtų skatinamas piliečių bendradarbiavimas su ES
Užtikrinti, kad nacionalinis visuomeninis transliuotojas skirtų laiko ES ataskaitoms
Kiekviename nacionaliniame parlamente surengti privalomas diskusijas ES klausimais, kuriose dalyvautų ES Komisijos nariai.

Demokratijos apsauga ir stiprinimas

Pakeisti ES lėšų paskirstymo būdą
Kova su dezinformacija
Reguluoti lobistinę veiklą
Kova su korupcija
Parengti politikų elgesio kodeksą
Imtis ryžtingų veiksmų prieš vyriausybes, kurios pažeidžia demokratijos principus
Kontroliuoti ir riboti nedemokratinį pasaulio galių strateginio turto nuosavybę

9. Migracija

Nuo platformos veiklos pradžios teminė sritis „Migracija“ sulaukė iš viso 2 700 atsiliepimų, įskaitant 955 idėjas, 1 539 komentarus ir 206 renginius. Dažniausiai šioje teminėje srityje pateikiami atsakymai atskleidžia tris bendras tendencijas. Viena vertus, viena sąveikos grupė reikalauja didesnio solidarumo ir geresnių integracijos procedūrų, kita vertus, kituose teikiniuose norima daugiau veiksmų migracijai kontroliuoti ir mažinti. Užimdama tarpinę poziciją, kita dalyvių grupė norėtų skatinti tarptautinį judumą, tačiau tik tarp ekonomiškai išsivysčiusių demokratinių valstybių. Dalyviai taip pat aptarė Ukrainos pabėgėlių antplūdį. Atitinkamai analizuojamos šios temos:

- **Bendra ES migracijos politika**
- **Humanistinė pozicija dėl migracijos**
- **Integracija**
- **Migracija iš ES nepriklausančių šalių kaip grėsmė**
- **Sienų kontrolė**
- **Pagrindinių migracijos priežasčių šalinimas**

Renginiai

Pastarojo meto įvykiai, kuriuose migracija buvo aptariama iš Europos politinės perspektyvos, buvo susiję su ES pabėgėlių politika, o tai rodo, kad reikia persvarstyti pabėgėlių ir prieglobsčio politiką ir sukurti bendro migrantų paskirstymo visoje ES sistemą. Kanarų salų parlamente surengtame renginyje dalyviai aptarė derybas dėl Migracijos ir prieglobsčio pakto ir paragino gerinti nelydimų migrantų vaikų apsaugą (žr. [renginį](#)). Italijos katalikų organizacijos surengtame internetiniame renginyje buvo aptartas būsimas Europos migracijos ir prieglobsčio paktas (žr. [renginį](#)).

Diskusijose Danijoje taip pat daugiausia dėmesio skirta klausimui, ar Europa turėtų atverti ar uždaryti savo išorės sienas. Šiame renginyje aktyviai dalyvavo įvairi auditorija ir buvo keliami tokie klausimai kaip Europos sienų perdavimo išorės subjektams, prieglobsčio centrų steigimo trečiosiose šalyse ir ES bendradarbiavimo su tokiomis šalimis kaip Turkija ir Libija poveikis. (žr. [renginį](#)).

Kitame dalyvaujamajame renginyje buvo aptarta, ar migracija yra galimybė, ar grėsmė, atsižvelgiant į tokius klausimus kaip teisėta ir neteisėta migracija ir diferenciacija pagal etninę kilmę ir kultūrą, kaip Ukrainos pabėgėlių atveju (žr. [renginį](#)). Šie klausimai taip pat buvo nagrinėjami renginio Lietuvoje metu (žr. [renginį](#)).

Su integracijos tema susijęs poreikis gerinti integracijos infrastruktūrą ir programas, skirtas kovai su rasine neapykanta ir diskriminacija, buvo iškeltas per renginį Prancūzijoje (žr. [renginį](#)).

Kalbant apie karą Ukrainoje, buvo surengtas renginys, skirtas tarptautiniam solidarumui ir ES atsakui į iki šiol vykusį karą Ukrainoje aptarti, atsižvelgiant į jo padarinius migracijai (žr. [renginį](#)).

Neseniai Lenkijoje taip pat įvyko renginys, kuriame jauni ukrainiečiai dalyvavo diskusijose, susijusiose su Europos integracija, migracija ir ateities klausimais (žr. [renginį](#)).

Bendra ES migracijos politika

Daugeliui šios temos idėjų reikalinga bendra ES migracijos politika. Juos dažnai lydi raginimai labiau gerbti žmogaus teises ir veiksminga persikirstymo sistema. Taip pat dažnai minimas poreikis reformuoti Dublino sistemą.

Pagal teisėtos migracijos potėmę tie, kurie pasisako už griežtesnę migracijos politiką, ragina vykdyti bendrą ES

atrankinės migracijos politiką, nustatant kvotas, griežtesnes atrankos ir priėmimo procedūras (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Siūlomi alternatyvūs teisėtos migracijos metodai, pavyzdžiui, Europos taškais grindžiama imigracijos sistema, kuri kartais laikoma būtina siekiant veiksmingiau reguliuoti migracijos srautus (žr. [idėją](#)). Teikinių autoriai taip pat nori išnagrinėti modelį, pagal kurį prieglobsčio prašytojus būtų galima perkelti į šalies partnerės centrus, kad būtų galima peržiūrėti bylas (žr. [renginį](#)).

Migracijai atviresniuose pasiūlymuose taip pat raginama laikytis vieningo ir veiksmingesnio požiūrio, labiau atitinkančio Europos (socialinės) vertybes. Pavyzdžiui, teikiniuose konkrečiai aptariama bendra ir veiksminga ES prieglobsčio procedūra (žr. [idėją](#)), taip pat atkreipiamas dėmesys į poreikį reformuoti Dublino reglamentą, kad būtų užkirstas kelias nevienodam prieglobsčio prašytojų ir migrantų pasiskirstymui (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kai kurie iš šių teikinių siūlo, kad migrantams būtų suteiktas laikinas ES pasas, kad jie galėtų naudotis teisėmis dirbti ir gyventi šalyje (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienoje labai palaikomoje teminės srities „Migracija“ idėjoje taip pat raginama parengti konkretesnę ir teisingesnę Europos ekonominės migracijos politiką, numatant teisėtus atvykimo kanalus ir integracijos politiką, grindžiamą vienodu požiūriu ir visapusiška pagarba žmogaus teisėms (žr. [idėją](#)).

Viename teikinyje pritariama minčiai įsteigti už prieglobstį ir migraciją atsakingo Europos Komisijos nario pareigybę, kuri turėtų veikti koordinuodama veiksmus su kitomis institucijomis, kad būtų prižiūrima bendra ES prieglobsčio sistema (žr. [idėją](#)).

Piliečiai taip pat pasisako už ES darbo jėgos migracijos politiką arba ES studentų ir kvalifikuotų darbuotojų iš trečiųjų šalių įdarbinimo strategijas. Šiuo atžvilgiu vienas teikinio autorius pabrėžia, kad ES reikia didesnės kompetencijos migracijos srityje, kad ji galėtų valdyti migraciją laikydamasi Sąjungos principų ir vertybių (žr. [idėją](#)). Grupė teikinių autorių pritaria idėjai skatinti selektyvią imigraciją. Tokie dalyviai migraciją paprastai vertina teigiamai dėl jos sukuriamos ekonominės naudos. Jos siūlo orientuotis į konkrečias šalis, kad pritrauktų savo talentus (žr. [idėją](#)), arba sušvelninti judumo tarp ekonomiškai pažangių demokratinių valstybių tiek Vakaruose, tiek Azijoje kriterijus, visų pirma atsižvelgiant į laisvosios prekybos susitarimus (žr. [idėją](#)).

Humanistinė pozicija dėl migracijos

Teikinių autoriai, kurie laikosi humanistinio požiūrio į migraciją, pasisako už tai, kad būtų pakeistas naratyvas apie migrantus, ypač atsižvelgiant į jų, kaip sveikatos

priežiūros darbuotojų, indėlių pandemijos metu (žr. [renginį](#)).

Kai kuriuose teikiniuose pasisakoma už humanitarinių koridorių kūrimą arba visavertę atvirų sienų politiką ir kritikuojamas solidarumo su migrantais trūkumas (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Dalyvių, kurie dalijasi šiomis idėjomis, iniciatyvos, kuriomis siekiama patruliuoti Viduržemio jūroje, kad migrantai būtų grąžinti, arba susitarimai dėl migrantų srautų kontrolės, pavyzdžiui, ES ir Turkijos susitarimas, paprastai laikomi ES migracijos sistemos nesėkme (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Teikinių autoriai ragina gerbti žmogaus teises taikant kovos su nereguliuojama migracija sprendimus ir ES imigracijos politiką, pagal kurią būtų nustatytos paprastesnės ir prieinamesnės prieglobsčio procedūros kilmės šalyse, teisėti ir saugūs migracijos maršrutai ir kovoja su prekyba žmonėmis, kad būtų išvengta pabėgėlių mirčių prie ES sienų (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kai kurie teikinių autoriai siūlo teisinę sistemą, kuria siekiama sustabdyti priverstinį integravimą asmenų ir šeimų grąžinimą į nesaugias kilmės šalis (žr. [idėją](#)). Kiti dalyviai pritaria savanoriško, o ne priverstinio grąžinimo strategijai, remdamiesi tuo, kad pirmoji strategija, jei ji įgyvendinama derinant veiksmus su kilmės šalimis, pasirodė esanti daug veiksmingesnė (žr. [idėją](#)).

Kai kuriais iš šių teikinių taip pat sprendžiami nelygybės klausimai, darantys poveikį esamam prieglobsčio prašymo procesui. Pavyzdžiui, jose pabrėžiama, kad prieglobsčio prašytojų vyrų dalis yra gerokai didesnė nei prieglobsčio prašytojų moterų ar šeimų (žr. [idėją](#)). Kiti praneša apie sunkumus, su kuriais susiduria LGBTIQ prieglobsčio prašytojai, ir ragina užtikrinti didesnę apsaugą ir didesnę paramą šiai grupei (žr. [idėją](#)).

Integracija

Daugelis pasiūlymų yra susiję su migrantų integracija. Dalyviai pripažįsta, kad reikia kurti veiksmingesnes integracijos programas, ypatingą dėmesį skiriant kalbų mokymui. Keletas dalyvių aptaria ir pritaria idėjai, kuria ES prašoma sukurti integracijos programas, pateikiant skirtingas nuomones (žr. [idėją](#)).

Daugelyje idėjų, kuriose aptariama integracija, raginama stebėti tolesnius migrantų veiksmus, kad būtų užtikrinta visapusiška integracija ES valstybėse narėse. Vienoje idėjoje matomos didelės galimybės pripažinti ir toliau aktyvinti migrantus ir priimančiųjų bendruomenių narius kaip pokyčius skatinančius asmenis (žr. [idėją](#)). Migrantų įtraukimo į vietos projektus ir savanorišką veiklą svarba ne kartą padidėjo (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienas respondentas pabrėžia, kad svarbu laikytis universalaus požiūrio į integraciją, daugiausia dėmesio skiriant vietos lygmeniu priimtos politikos perkeliamumui, ir požiūrio, apimančio ne tik institucijas, bet ir vietos asociacijas, o ES yra atsakinga už tokio pobūdžio sistemos sukūrimą (žr. [idėją](#)). Švietimas

laikomas integracijos pagrindu, o kalbai ir Europos vertybėms tenka pagrindinis vaidmuo. Šiuo atžvilgiu teikinių autoriai mano, kad reikia pakankamai finansuojamų programų, kuriomis būtų remiama mokyklinio amžiaus migrantų vaikų įtrauktis į valstybinę švietimo sistemą (žr. [idėją](#)). Kitose idėjose daugiausia dėmesio skiriama aukštajam mokslui kaip pagrindiniam didesnės integracijos svertui. Šiuo atžvilgiu vienas dalyvis pasisako už geresnes galimybes jauniems pabėgėliams dalyvauti universitetų programose (žr. [idėją](#)). Konkrečiame pasiūlyme sprendžiamas kalbos barjerų klausimas, propaguojant idėją naudoti dirbtinį intelektą kalbos skirtumams įveikti (žr. [idėją](#)).

Sėkminga migrantų integracija į vietos darbo rinką laikoma naudinga Europos ekonomikai. Tai ypač pasakytina apie padėtį po pandemijos, kaip pabrėžta dviejų dienų renginyje, kurį kartu surengė Europos Komisija ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas Briuselyje (žr. [renginį](#)). Vienas dalyvis visų pirma pabrėžia naudingus imigracijos į ekonomiškai prislėgtas vietas rezultatus (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Raginama rengti informavimo kampanijas ir programas, kuriomis ES piliečiai būtų informuojami apie kovą su rasizmu ir siekį kurti daugiau visuomenės. Vienas teikinio autorius ragina užtikrinti didesnę politikos formavimo organuose ir su migracija susijusiose viešosiose tarnybose dirbančių darbuotojų įvairovę (žr. [idėją](#)). Kalbant apie nuomones dėl rasizmo ir atskirties nuo darbo rinkos, raginama vienodai ir sąžiningai elgtis su teisėtai gyvenančiais trečiųjų šalių piliečiais (žr. [idėją](#)). Kalbant apie diskriminaciją darbo rinkoje, vienas dalyvis nurodo, kad reikia (surašymo) duomenų apie migrantų etninę kilmę, kad būtų galima veiksmingai pagrįsti politikos formavimą (žr. [idėją](#)).

Kai kurie dalyviai apgailestauja, kad ES nuolatinių gyventojų teisės yra ribotos. Jos pažymi, kad Sąjunga nesuteikia teisės balsuoti savo nuolatiniams gyventojams, ir reikalauja, kad balsavimo teisės būtų grindžiamos gyvenamąja vieta (žr. [idėją](#)).

Kai kurie teikinių autoriai mano, kad šis klausimas yra ypač aktualus, kai kalbama apie JK piliečius, kurie gyveno ES iki „Brexit'o“. Viena iš idėjų, dėl kurios kilo prieštarų diskusijų, yra skubos tvarkos nustatymas, kad Jungtinės Karalystės piliečiams, gyvenusiems ES iki „Brexit'o“, būtų suteiktos ES masto teisės (žr. [idėją](#)).

Migracija iš ES nepriklausančių šalių kaip grėsmė

Nepaisant kai kurių prie migracijos prisidėjusių subjektų pareikšto prieštaravimo, idėjoms, kuriomis migracija atvira apibrėžiama kaip grėsmė Europos civilizacijai ar politiniam stabilumui, pritariama santykinai mažiau nei idėjoms, susijusioms su integracija ir pagarba žmogaus

teisėms. Konkretūs susirūpinimą keliantys klausimai, susiję su Europos civilizacija ir politiniu stabilumu, pateikiami ir dalyviai jiems labai pritaria (žr. labai palaikomos [idėjos pavyzdį](#)).

Vengrijoje vykusiame renginyje buvo aptarti kai kurie esminiai su migracija susiję teisiniai klausimai. Tarp klausimų, į kuriuos buvo siekiama atsakyti šiuo renginiu, taip pat buvo „(visuomenės) teisė išsaugoti savo nacionalinę kultūrą, tapatybę ir gyvenimo būdą“ masinės migracijos akivaizdoje (žr. [renginį](#)).

Tokio pobūdžio pasiūlymų komentatoriai atvirai reiškia savo idėjas ir pasiūlymus migracijos tema. Viena iš pastebėtų temų – jausmas, kad migracija iš ES nepriklausančių šalių kelia grėsmę ES civilizacijai, tapatybei, vertybėms ir kultūrai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šie teikinių autoriai ragina imtis priemonių migracijai iš ES nepriklausančių šalių apriboti, taikyti griežtesnę repatriacijos politiką ir migrantų judumui trukdančias strategijas, pavyzdžiui, griežtesnę sienų kontrolę (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Daug dalyvių įspėja dėl neteisėtos migracijos kaip (politinio) ginklo naudojimo, visų pirma nurodydami didelį migrantų antplūdį iš Baltarusijos į Lietuvos ir Lenkijos sienas (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kalbant apie migrantų krizę pasienyje su Baltarusija, teikinių autorių nuomonės skiriasi.

Sienų kontrolė

Gana daug idėjų palaiko griežtą požiūrį į imigraciją. Dalyviai, kurie laikosi šios pozicijos, nepritaria neteisėtų imigrantų įteisinimui ir ragina suteikti daugiau galių Europos sienų kontrolės institucijoms, pavyzdžiui, FRONTEX. Tačiau kai kurios iš jų pirmenybę teikia nacionaliniam, o ne europiniam požiūriui į imigracijos kontrolę, baimindamosi, kad ES bus pernelyg atlaidi prieglobsčio prašytojams.

Apskritai pritariama labiau organizuotoms ir koordinuotoms pastangoms sienų kontrolės srityje, raginant vykdyti visapusiškesnę sienų kontrolę, įskaitant priverstinio apgrėžimo instituciją (žr. [idėjos pavyzdį](#)), didesnę paramą FRONTEX, geriau apibrėžiant jos funkcijas (žr. [idėją](#)) ir teisiškai privalomą požiūrį į paieškos ir gelbėjimo pastangas Viduržemio jūroje (žr. [idėją](#)). Tačiau platformoje dažnai aptariamas FRONTEX ir patruliavimo jūroje iniciatyvų vaidmuo, o kiti dalyviai prašo geriau kontroliuoti jų veikimą, kad būtų užtikrinta pagarba žmogaus teisėms (žr. [idėją](#)). Labiau pritariama idėjai, pagal kurią reikalaujama skubiai išsiųsti iš ES sunkius nusikaltimus padariusius migrantus (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Panaši idėja, pagal kurią prašoma grąžinti neteisėtus migrantus, skatina teikinių autorių diskusijas už neatidėliotiną repatriaciją ir prieš (žr. [idėją](#)). Vienas respondentas siūlo nutraukti užsienio pagalbą šalims, kurios nesutinka repatriuoti savo piliečių (žr. [idėją](#)).

Kituose teikiniuose raginama užtikrinti didesnę solidarumą ir pagarbą žmogaus teisėms. Čia aptariamos idėjos yra, pavyzdžiui, solidarumu grindžiama centralizuota ES paskirstymo sistema, finansavimas pasienio priėmimo infrastruktūrai (būstui ir maistui) gerinti arba viršvalstybinė agentūra, valdanti Europos pabėgėlių stovyklas, bendrai valdoma įvairių šalių ir finansuojama ES lėšomis (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Neseniai vykusios diskusijos dėl ES finansavimo išplėtimo siekiant finansuoti nacionalinių kliūčių migrantams kūrimą iš dalies atsispindi kai kuriuose teikiniuose, kuriuose reikalaujama didesnės ES finansinės paramos jos valstybėms narėms, kad būtų sustiprinta fizinė sienų apsauga (žr. [idėją](#)).

Tačiau kai dalyviai prašo didesnės ES finansinės paramos migracijos prie sienų problemai spręsti, jie ne visada pasisako už naujų kliūčių kūrimą. Kai kurios iš jų pripažįsta svarbą prie nacionalinių sienų veikiančių vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį ir pageidauja didesnio projektų, susijusių su migrantų priėmimu ir integracija, finansavimo (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Budapešte vykusiame renginyje „Stipresnės sienos, stipresnė Europa“ dalyviai pasisakė už pragmatiškesnę ir griežtesnę sienų politiką (žr. [renginį](#)).

Pagrindinių migracijos priežasčių šalinimas

Mažesnėje idėjų dalyje išsamiau nagrinėjamas migracijos klausimas ir svarstomas poreikis kartu su migracijos valdymo ES politikos priemonėmis imtis priemonių pagrindinėms migracijos priežastims kitur šalinti. Europos ir trečiojo pasaulio šalių, ypač Afrikos šalių, bendradarbiavimas laikomas labai svarbiu šalinant pagrindines migracijos priežastis (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Apmąstydami Europos ateitį, teikinių autoriai pabrėžia, kad reikia šalinti pagrindines migracijos priežastis, kad būtų sprendžiamos migracijos problemos, su kuriomis šiuo metu susiduria ES. Portugalijoje surengtas renginys dėl tarptautinių partnerių, įskaitant susitarimus su trečiojo pasaulio šalimis, vaidmens valdant imigracijos srautus (žr. [renginį](#)).

Šiuo atžvilgiu siūloma užmegzti vienodus prekybos santykius, investuoti į daugiau paramos vystymuisi planų ir akademinį mokymą, taip pat į trečiojo pasaulio šalyse gyvenančių žmonių profesinį tobulėjimą (žr. [idėją](#)). Bendras rūpestis yra tai, kad paramą gaunančios šalys netinkamai naudoja paramą vystymuisi, todėl ji yra neveiksminga. Šiuo atžvilgiu vienas dalyvis pasiūlė pagerinti lėšų atsekamumą ir taip stebėti jų naudojimą naudojant blokų grandinės technologijas ir išmaniuosius sertifikatus (žr. [idėją](#)).

Tam tikra įnašų grupė verčia ES imtis užduoties remiantis tuo, kad ji prisidėjo prie regioninės

destabilizacijos, pavyzdžiui, subsidijuodama žemės ūkio produktų eksportą į besivystančias šalis (žr. [idėją](#)). Be to, siekiant spręsti išsivysčiusių ir besivystančių šalių ekonominės nelygybės problemą, kai kurie dalyviai pasisako už tvaraus, klimato kaitai atsparaus žemės ūkio skatinimą trečiojo pasaulio šalyse (žr. [idėją](#)). Tai taip pat padėtų kovoti su migracija dėl klimato kaitos (žr. [idėjos ir renginio pavyzdį](#)). Dalyviai iš tiesų daugiausia dėmesio skiria „migracijos dėl klimato kaitos“ reiškiniui ir nori, kad visuomenė daugiau dėmesio skirtų šiam klausimui ir pabėgėlio dėl klimato kaitos statuso pripažinimui tarptautinėje teisėje (žr. [idėją](#)).

Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09)

Ankstesniu laikotarpiu teikiniuose migracijos tema sustiprintos anksčiau pastebėtos temos ir potėmės.

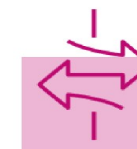
Daugybėje pasiūlymų raginama tobulinti esamas migracijos ir prieglobsčio sistemas. Šiuo atžvilgiu labai svarbia laikoma bendra Europos prieglobsčio prašymų nagrinėjimo sistema (žr. [idėją](#)), įskaitant Dublino sistemos reformą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Keliose idėjose siūloma susieti kiekvieną naują su „referentu“, kuris jau yra įsikūręs atvykimo šalyje (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kiti dalyviai pabrėžė teisėtą migracijos maršrutų svarbą siekiant palengvinti integracijos procesus (žr. [idėją](#)) ir pasisakė už tai, kad būtų sudarytos sąlygos darbo vizoms (žr. [idėją](#)) arba sukurti saugesni migracijos keliai, kad būtų apribotas migrantų, ypač esančių jūroje, aukų skaičius kelyje į Europą (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kaip jau minėta, naujausi įrašai apie migraciją iš esmės yra poliarizuoti. Viena vertus, kai kurie dalyviai migraciją laiko visuomenės ištekliumi (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kita vertus, kai kurie dalyviai nepritaria tolesnei migracijai, nes manoma, kad daugelis migrantų nesugeba integruotis (žr. [idėją](#)). Siekiant palengvinti ir skatinti integraciją, vienas dalyvis paragino sumažinti biurokratiją, kad būtų sumažintos kliūtys darbo ieškantiems migrantams (žr. [idėją](#)). Taip pat buvo skatinama pozityviau informuoti apie imigraciją, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos sklandžiau integruotis iš priimančiosios šalies pusės (žr. [idėją](#)).

Sukurti bendrą ES atrankinės migracijos politiką: kvotos ir griežtesnės atrankos procedūros
 Reformuoti Dublino konvencijos forumus siekiant vienodesnio prieglobsčio prašytojų ir migrantų paskirstymo
 Raginimas sukurti ES vertybes atitinkančią migracijos sistemą, kurioje būtų gerbiamos žmogaus teisės
 Didesnė ES kompetencija migracijos srityje
 Plėtoti ES darbo jėgos migracijos politiką
 Raginimas nustatyti griežtesnes teisėtos migracijos priėmimo procedūras
 Sukurti bendrą ES imigracijos politiką su centralizuota prašymų pateikimo įstaiga ir procedūra
 Sukurti partnerystės sistemą, pagal kurią migrantai galėtų prašyti prieglobsčio savo kilmės šalyje
 Leisti atrankinę imigraciją, nukreiptą tik į išsilavinusius migrantus, ir skatinti judumą tarp ekonomiškai pažangių demokratiinių valstybių
 Įsteigti už prieglobstį ir integraciją atsakingą Europos Komisijos narį

Bendra ES migracijos politika

Migracija

Paprastesnės ir prieinamesnės prieglobsčio procedūros kilmės šalyse ir humanitarinių koridorių kūrimas
 Kova su neteisėta migracija, kova su prekyba žmonėmis ir neteisėtai žmones gabenančiais asmenimis
 Sukurti teisėtus ir saugius migracijos maršrutus ir kanalus, kad būtų išvengta mirčių
 Sukurti teisinę sistemą, kad būtų sustabdytas integruotų asmenų deportavimas į nesaugias kilmės šalis
 Teikti pirmenybę savanoriškai repatriacijai pasitelkiant partnerystes su kilmės šalimis, o ne priverstiniam grąžinimui

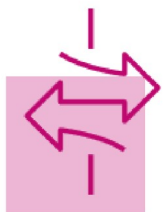
Humanistinė pozicija dėl migracijos

Sumažinti biurokratinės procedūras imigrantams
 Kurti integracijos programas ES lygmeniu ieškant darbo
 ES piliečių jautrumas: investuoti į su įtrauktimi susijusį švietimą
 Nustatyti migrantų ir prieglobsčio prašytojų tolesnių veiksmų trajektoriją
 Sukurti švietimo sistemą, kuria būtų remiama mokyklinio amžiaus migrantų vaikų įtrauktis ir teikiama pirmenybė kalbų ir vertybių švietimui
 Kova su diskriminacija ir vienodas bei teisingas požiūris į migrantus ir teisėtai gyvenančius trečiųjų šalių piliečius, pavyzdžiui, darbo rinkoje
 Gerinti galimybes migrantams dalyvauti savanoriškoje veikloje
 Didinti migracijos tarnybų ir politinių organų darbuotojų įvairovę
 Padėti Jungtinės Karalystės piliečiams, gyvenantiems ES gerokai prieš „Brexit“ą“, skubos tvarka įgyti teises visoje ES
 Suteikti teisę balsuoti nuolatiniais ES gyventojams
 Skatinti politikos ir gerosios patirties, susijusios su integracija tarp ES šalių, perkeliamumą
 Susieti kiekvieną naują su jau įsikūrusiu „referentiniu“ imigrantu

Integracija

Migracija iš ES nepriklausančių šalių kaip grėsmė

Apriboti migraciją iš ES nepriklausančių šalių
Imtis priemonių migracijai iš ES nepriklausančių šalių reguliuoti
ES formuos labiau gynybinę poziciją prieš nelegalios migracijos, kaip politinio ginklo, naudojimą

Migracija

Sienų kontrolė

Išsamesnė sienų kontrolė, suteikiant stūmimo atgal instituciją
Valdant migracijos srautus teikti pirmenybę pagarbai žmogaus teisėms
Pasienio priėmimo infrastruktūros (būsto ir maisto) finansavimas
Koordinuoti paieškos ir gelbėjimo pastangas Viduržemio jūroje
Įsteigti viršvalstybinę agentūrą, valdančią Europos pabėgėlių stovyklas
Solidarumu grindžiamos centralizuotos ES prieglobsčio prašytojų paskirstymo sistemos apsauga
Didesnė finansinė parama valstybėms narėms, siekiant sustiprinti fizinę sienų apsaugą arba finansuoti pasienio priėmimo projektus
Priemonės, kuriomis siekiama nedelsiant išsiųsti nusikaltimus padariusius migrantus ir (arba) neteisėtus migrantus

Šalinti pagrindines migracijos priežastis

Skatinti specialius susitarimus ir partnerystes su kilmės šalimis
Kova su klimato kaita kilmės šalyse siekiant kovoti su migracija dėl klimato kaitos ir pripažinti pabėgėlio dėl klimato kaitos statusą
Užmegzti lygiateisius prekybos santykius
Investuoti į daugiau paramos vystymuisi planų
Nutraukti Europos karinį dalyvavimą besivystančiose šalyse ir sustabdyti destabilizuojančią praktiką, pavyzdžiui, subsidijuojamą žemės ūkio produktų eksportą

24 diagrama. Teminės srities „Migracija“ idėjų žemėlapis, 2 dalis

10. Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas

Teminėje srityje „Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas“ paskelbtos idėjos apima įvairias temas, atsižvelgiant į jų daugialypį pobūdį. Kaip ir kitose platformos vietose, raginimas puoselėti bendrą ES tapatybę yra pasikartojantis pagrindinis požiūris į šioje teminėje srityje nustatytas temas, kurių indėlis, be kita ko, susijęs su mainais, skirtingų kultūrų pažinimu ir judumu. Ši tema sulaukė iš viso 4 976 teikinių, kuriuos sudarė 2 063 idėjos, 1 757 komentarai ir 1 156 renginiai. Įvairias idėjas galima suskirstyti į šias temas:

- Skatinti bendrą ES tapatybę
- Judumas ES viduje
- Ateities iššūkiams pritaikytas švietimas
- Darbas be garantijų ir jaunimo nedarbas
- Europos paveldas
- Švietimo ir kultūros prieinamumas
- Kūrybos ir akademiniai specialistai
- Įtraukumas sporte

Renginiai

Per praėjusį laikotarpį vykusiuose renginiuose buvo aptartos įvairios temos, pavyzdžiui, galimybės įgyti tretinį išsilavinimą, judumas ir švietimo sistemų bei kvalifikacijų suderinimas. Pavyzdžiui, viename Prancūzijos kaimo mieste buvo surengtas dalyvaujamas seminaras, kuriame dalyvavo 30 jaunųjų dalyvių, siekiant aptarti būdus, kaip pagerinti jaunimo judumą kaimo vietovėse (žr. [renginį](#)).

Lenkijoje, vienoje iš šalių, užregistravusių daugiausia renginių šia tema, dalyviai taip pat aptarė jaunųjų migrantų iš Ukrainos vaidmenį, įskaitant jų integracijos skatinimo būdus (žr. [renginį](#)). Šiame renginyje, kuris vyko diskusijų forma, dalyviai visų pirma aptarė sprendimus, kaip padėti kalbos nemokantiems vaikams greitai prisitaikyti prie naujos padėties.

Ispanijoje, kitoje šalyje, kurioje surengta daug su šia tema susijusių renginių, aptartos temos visų pirma buvo susijusios su jaunimo galimybėmis ir užimtumo perspektyvomis. Viename renginyje Navaros regione bendras jaunųjų renginio dalyvių nusiteikimas buvo gana pesimistinis – dauguma jų skundėsi, kad trūksta galimybių emancipuotis, ir ragino gerinti mokyklinį transportą, didinti stipendijų prieinamumą ir teikti didesnę pagalbą teikiant paraiškas judumo programoms (žr. [renginį](#)).

Skatinti bendrą ES tapatybę

Kalbant apie Europos tapatybę, vienas iš labiausiai aptariamų dalykų yra kalbų mokymasis.

Kalbant apie kalbų mokymą kaip kultūrų mainų skatinimo priemonę ir apie tai, kaip jis prisideda prie bendros ES tapatybės kūrimo, keliuose teikiniuose pabrėžiama, kad reikia įveikti vienakalbį mokymąsi, ir raginama pripažinti nevienalytį ir daugiakalbį Europos, kaip ištekliaus, pobūdį (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, podiumo diskusijoje Berlyne buvo nagrinėjama Europos daugiakalbystė ir būdai, kaip atpažinti ir skatinti daugiakalbę įvairovę (žr. [renginį](#)). Kitas daugiakalbystę propaguojantis dalyvis ragina labiau remti mažumų kalbų mokymą mokykloje (žr. [idėją](#)). Vienas teikinio autorius siūlo įvesti ES finansuojamus kelionės čekius kalbų mainams (žr. [idėją](#)).

Daugelio dalyvių nuomone, vienos bendros Europos kalbos nustatymas galėtų paskatinti Europos integraciją (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Tai taip pat plačiai aptariama teminėje srityje „Kitos idėjos“ (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Diskusijoje aptariami įvairūs tokios bendros Europos kalbos ir įvairių galimų kalbų, įskaitant esperanto kalbą

(žr. [idėją](#) ir [idėją](#), kurioms abi buvo labai pritarta), lotynų kalbą (žr. [idėjos pavyzdį](#)) arba anglų kalbą (žr. [idėjos pavyzdį](#)), privalumai ir trūkumai. Pokalbis apie esperanto kalbą sukėlė tam tikrą susidomėjimą internete, atspindėdamas diskusijų dėl vienos neutralios kalbos visose ES šalyse gyvybingumą (žr. [renginį](#)).

Kita iš labiausiai remiamų idėjų susijusi su Europos visuomeninio transliuotojo steigimu (žr. [idėją](#)). Kelios idėjos susijusios su tuo, kad būtų sukurta daugiau ES žiniasklaidos portalų (televizijos, radijo ir socialinės žiniasklaidos), kad Europos piliečiai būtų labiau įtraukti sprendžiant ES klausimus ir problemas, siekiant galutinio tikslo – stiprinti Europos tapatybę ir pagrindines vertybes (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Daugelis dalyvių taip pat pritaria tam, kad būtų skatinama Europos žiniasklaidos kūrinų sklaida, pavyzdžiui, sukuriant bendrą ES žiniasklaidos rinką (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Viena iš idėjų – sukurti specialią ES žiniasklaidos platformą, pritaikytą kalbų mokymuisi (žr. [idėją](#)).

Idėjų potėmė yra susijusi su švietimu: teikinių autoriai siūlo visose Europos vidurinėse mokyklose įvesti privalomą kursą apie ES istoriją ir institucijas, kaip priemonę jaunesnėms kartoms didinti susidomėjimą ir atsakomybės jausmą ES atžvilgiu, taip stiprinant ES tapatybės kūrimo procesą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Europos istorijos žinias taip pat laiko svarbiomis kitas dalyvis, kuris siūlo pradėti Europos apklausą jaunimo istorinei sąmonei įvertinti (žr. [idėją](#)), o kitas dalyvis plėtoja idėją sukurti oficialų Europos istorijos vadovėlį (žr. [idėją](#)).

Daugelis dalyvių mano, kad su ES susiję mokyklų renginiai yra labai svarbūs (žr. [idėjos pavyzdį](#)), o vienas iš jų siūlo įsteigti mokytoją, atsakingą už su ES susijusių renginių ir programų koordinavimą (žr. [idėją](#)). Daugelyje idėjų, susijusių su bendros ES tapatybės puoselėjimu, siūlomos įvairios skirtingų valstybių narių mokyklų mainų ar porinių projektų formos, siekiant skatinti draugystę tarp valstybių narių (žr. [idėją](#)). Vienoje idėjoje siūloma skatinti Europos istorijos studijas mokyklų programose, įskaitant kiekvienos atskiros Europos šalies istoriją (žr. [idėją](#)).

Sporto potėmėje, susijusioje su bendros ES tapatybės puoselėjimu, aptariamas labiau tarpvalstybinių, tarpeuropinių sporto renginių organizavimas (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir galimybė sukurti Europos sporto komandą, kuri galėtų konkuruoti tarptautiniuose renginiuose (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Be to, buvo iškeltas klausimas dėl bendrų ES simbolių svarbos kuriant bendrą ES tapatybę, be kita ko, siekiant įtraukti ES vėliavas ant ES valstybių narių sportininkų sporto įrangos ir uniformų (žr. [idėją](#)).

Kitoje idėjoje, kuriai labiau pritariama ir kuri taip pat plačiai minima kitose temose, raginama gegužės 9 d. paskelbti Europos valstybinę šventę, kad būtų puoselėjama bendra Europos dvasia (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Vienas dalyvis paminėjo Europos kultūros, pavyzdžiui, muzikos įvairiomis Europos kalbomis, propagavimą ir nori, kad būtų reikalaujama, jog radijo imtuvai transliuotų bent 20 proc. ne anglų kalbos muzikos (žr. [idėja](#)).

Maistas taip pat laikomas būdu nutiesti tiltus tarp Europos šalių ir kultūrų (žr. [idėja](#)), todėl dalyvis pasiūlė sukurti ES finansuojamą Europos receptų programėlę (žr. [idėja](#)).

Judumas ES viduje

Judumo ES viduje tema sulaukia palyginti daug atsakymų.

Juose pateikiamos idėjos, kaip patobulinti esamas judumo programas, arba pateikiami nauji pirminiai pasiūlymai.

Kai kurie dalyviai siūlo sukurti ES vadovaujamą internetinį portalą, kuriame būtų galima teikti paraiškas dėl aukštojo mokslo kursų ES. Šiame portale studentai taip pat galėtų vienu metu teikti paraiškas dalyvauti įvairiose Europos Sąjungos programose (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kita kelių teikinių autorių iškelta potėmė yra susijusi su programos „Erasmus“ išplėtimu, kad ji apimtų ir universitetuose nedirbantį jaunimą, pavyzdžiui, į ją įtraukiant vidurinių mokyklų moksleivius, įskaitant profesinio mokymo įstaigų moksleivius. Tai suteiktų galimybę tiems, kurie nebaigė aukštojo mokslo, gyventi užsienyje, keistis gerąja patirtimi, mokytis naujų kalbų bei kultūrų ir apskritai plėsti savo įgūdžius (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Be to, dalyviai pabrėžė, kad programą „Erasmus“ reikia padaryti įtraukesnę mažas pajamas gaunantiems studentams. Viena iš idėjų – geriau pritaikyti „Erasmus“ stipendijas prie pragyvenimo išlaidų kiekvienoje šalyje (žr. [idėja](#)). Šiuo atžvilgiu vienas dalyvis siūlo pavesti paskirties šalies universitetui skirti „Erasmus“ stipendijas, kad pareiškėjai galėtų tiesiogiai kreiptis į pageidaujamą paskirties universitetą, o ne į savo gimtąjį universitetą (žr. [idėja](#)). Noras tobulinti dabartinę programos formą rodo, kad suvokiama judumo švietimo tikslais programų svarba. Tai rodo ir įvairūs su šia tema susiję renginiai, susiję su dviem pirmiau nurodytomis idėjomis (žr. [renginį](#)).

Vienas dalyvis ragina Jungtinės Karalystės studentus vėl integruotis į programą „Erasmus+“ (žr. [idėja](#)).

Apskritai dažnai vėl atsiranda idėjų, susijusių su programos „Erasmus“ prieinamumu ir įtraukumu. Pavyzdžiui, naujausiuose teikiniuose siūloma išplėsti programą „Erasmus“ įtraukiant kitas mokymo kategorijas, pavyzdžiui, žemės ūkį ir kitus amatus (žr. [idėja](#)).

Kita prioritėtinė sritis – iniciatyva „DiscoverEU“. Kai kurie dalyviai siūlo iniciatyvą „DiscoverEU“ pradėti taikyti kiekvienam jaunam europiečiui nuo 18 metų (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Galiausiai akademinio judumo idėja yra susijusi su Lisabonos pripažinimo konvencijos sutarties ratifikavimu, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas profesiniam ir akademiniam judumui Graikijoje (žr. [idėja](#)).

Unikali idėja, susijusi su judumu, galbūt iš ES nepriklausančių šalių, yra susijusi su Europos rizikos grupei priklausančių studentų stipendijų sistemos, skirtos studentams, persekiojamiems savo šalyje, sukūrimu siekiant apsaugoti akademinę laisvę (žr. [idėja](#)).

Ateities iššūkiams pritaikytas švietimas

Daugelyje idėjų išreiškiamas poreikis persvarstyti švietimą dabartiniame skaitmeniniame amžiuje, ypač po COVID-19 pandemijos pakeitus mokymo praktiką mokyklose ir universitetuose. Daugelio teikinių autorių nuomone, švietimo skaitmeniniame amžiuje persvarstymas yra būtina Europos būsimo pasaulinio konkurencingumo ir modernizavimo sąlyga (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas dalyvauti kursuose, dalyviai siūlo skaitmeninius kredencius ir mokslinių tyrimų medžiagą, taip pat sukurti bendrą visų akademinų išteklių saugyklą arba bendrą Europos skaitmeninę platformą, kuria galėtų naudotis visos akredituotos ES aukštojo mokslo institucijos (žr. [idėja](#)). Šis kvietimas yra neatsiejamas nuo poreikio skatinti IRT mokyklose ir universitetuose, be kita ko, subsidijuojant mokyklas, kad jos galėtų įsigyti aparatinės įrangos (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Kalbant apie tinkamos įrangos ir švietimo erdvių klausimą, platformos naudotojai labai pritarė pasiūlymui dėl Europos švietimo plano. Tai būtų „Europos strategija, kuria siekiama remti tiesiogines investicijas į švietimo infrastruktūrą ir gerinti švietimo ir mokymosi visą gyvenimą prieinamumą, junglumą ir kokybę“ (žr. [idėja](#)). Kitoje labai palaikomoje idėjoje siūloma nustatyti teisę į mokymąsi visą gyvenimą ir mokymą (žr. [idėja](#)).

Teikinių autoriai socialinių emocinių įgūdžių, ypač meninės veiklos, skatinimą dažnai laiko dar vienu svarbiu žingsniu ugdant ES studentų kritinį mąstymą ir stiprinant jų pasaulines vertybes, ypač jauname amžiuje (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Įtraukų švietimo metodų įgyvendinimas ir apskritai įvairovės švietimo srityje skatinimas laikomi svarbiu švietimo ateities ES tikslu (žr. [idėja](#)). Tai taip pat atspindi

idėjas dėl būtinybės kovoti su moterų žudymu (žr. [idėja](#)) ir antisemitizmu pasitelkiant švietimą (žr. [idėja](#)).

Idėjų potemėje aptariamas poreikis reformuoti švietimo praktiką, kad būtų kuriami suaugusieji, galintys būti aktyviais ES piliečiais. Be pirmiau aptartų mainų ir švietimo ES klausimais, į šią potemę įtrauktos idėjos, kuriose aptariamas poreikis skatinti aktyvų socialinį jaunų mokinių dalyvavimą mokyklose (žr. [idėja](#)) arba ugdyti tarpkultūrinius įgūdžius, pavyzdžiui, taikant daugiau užsienio kalbų mokymosi praktikos (žr. [idėja](#)). Susijusi idėja, t. y. kalbų įvairovė ir vaidmuo, kurį jų atskleidimas žiniasklaidoje gali atlikti sudarant palankesnes sąlygas mokytis ir kurti bendrą Europos tapatybę, buvo nagrinėjama keliuose renginiuose (žr. [renginio pavyzdį](#)). Teikinių autorių grupė atkreipė dėmesį į tai, kad reikia persvarstyti dabartinę švietimo sistemą, kad jaunimas būtų parengtas ateities pasauliui. Teikinių autoriai ragina šviesti ekonomikos ir finansų (žr. [idėja](#)) ir klimato kaitos (žr. [idėjos pavyzdį](#)) klausimais, be kita ko, įsteigti Europos klimato korpusą (žr. [idėja](#)). Be to, jose raginama sukurti mechanizmus, kuriais būtų gerinami jaunimo STEM (mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos) įgūdžiai, pvz., įgyvendinant ES masto STEM pagrindinių įgūdžių programą (žr. [idėja](#)). Be to, kaip nurodyta skaitmeninės transformacijos teminėje srityje, teikinių autoriai ragina mokytis jaunimą skaitmeninės gerovės (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Skaitmeninės gerovės klausimas taip pat gali būti įtrauktas į bendresnio pobūdžio raginimą teikti didesnę paramą psichikos sveikatai mokyklose (žr. [idėja](#)). Pagal kai kurių dalyvių sumanytą perspektyvaus švietimo idėją mokyklų mokymo programos yra lanksčios (žr. [idėja](#)), o mokyklos remia mokinių asociacijas ir veiklą, kuria moksleiviai mokomi būti savarankiškais suaugusiais (žr. [idėja](#)). Šiuo atžvilgiu pasiūlymas didinti pilietinės visuomenės organizacijų įtaką mokyklose gali būti derinamas su šia labiau dalyvaujamąja mokyklos koncepcija (žr. [idėja](#)). Šį požiūrį taip pat atitinka idėja skatinti sportinę veiklą ir didinti sporto pamokų skaičių mokykloje (žr. [idėja](#)). Kiti dalyviai taip pat pasisako už mokytojų vertinimus, kuriuos idealiau atveju koordinuotų Europos Sąjunga (žr. [idėja](#)).

Idėjų grupėje taip pat aptariamas (profesinio) švietimo suderinimas su darbo pasauliu (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir poreikis skatinti verslumo įgūdžius švietimo srityje (žr. [idėja](#)). Kai kuriose į platformą įtrauktose idėjose daugiausia dėmesio skiriama inovacijų ir verslumo mokymui (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir poreikiui geriau pripažinti neformalųjį mokymąsi (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šiuo atžvilgiu kitame pasiūlyme numatoma nustatyti privalomą profesinę orientaciją, kad būtų galima anksti įvertinti mokinių talentus ir interesus mokykloje (žr. [idėja](#)).

Kita tema, kuri išryškėjo pandemijos metu išplitus internetinėms klasėms, yra mokymasis namuose. Vienas dalyvis ragina pripažinti mokymąsi namuose visose ES šalyse (žr. [idėja](#)).

Idėją nustatyti standartinį baigiamąjį egzaminą, kuris būtų bendras visoms ES šalims, siūlo vienas dalyvis (žr. [idėja](#)).

Darbo nesaugumas ir jaunimo nedarbas

Jaunimo užimtumas yra pasikartojanti platformos tema, be kita ko, dėl to, kad ji yra glaudžiai susijusi su švietimu ir mokymu. Daugelyje idėjų, kuriose aptariamos švietimo programos, taip pat daug dėmesio skiriama įsidarbinimo galimybėms ir perėjimui į darbo rinką (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Tačiau kalbant apie jaunimą, dalyviai taip pat mano, kad nedarbo ir nesimokančio, nedarbingo ir mokymuose nedalyvaujančio jaunimo (NEET) klausimas yra labai svarbus, o kai kurioms su tuo susijusioms idėjoms labai pritariama (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Jaunimo mažų garantijų darbo temą aptaria daug dalyvių, kurie ragina remti mažų garantijų darbo sąlygomis dirbančius jaunuolius užtikrinant kokybiškas darbo vietas, teisingą atlyginimą ir galimybę naudotis socialine apsauga (žr. [idėja](#) ir [idėja](#)). Kalbant apie mažų garantijų darbą, vienas respondentas prašo ES panaikinti nemokamas stažuotes (žr. [idėja](#)). Kitos siūlo išplėsti tam tikras jaunimui skirtas užimtumo garantijas ir paramos formas (žr. [idėja](#)) arba net įgyvendinti kokybės standartus, kurie būtų privalomi visoms darbo vietoms, sukurtoms pagal ES ir nacionalinius ekonomikos gaivinimo planus ([žr. idėja](#)). Kai kurie teikinių autoriai ypatingą dėmesį skiria toms valstybėms narėms, kuriose jaunimo nedarbas yra didesnis, pavyzdžiui, Viduržemio jūros regiono valstybėms narėms (žr. [idėja](#)).

Renginyje Lietuvoje daugiausia dėmesio skirta įvairiems iššūkiams, su kuriais jaunimas susiduria po pandemijos, įskaitant nedarbą. Renginyje aptarta, ar 2019–2024 m. Europos Vadovų Tarybos strateginėje darbotvarkėje visapusiškai atsižvelgiama į konkrečias jaunimo problemas (žr. [renginį](#)).

Europos paveldas

Palyginti mažesnė indėlio kategorija yra tie, kurie ragina saugoti ir puoselėti Europos kultūrą ir paveldą, pavyzdžiui, paskiriant už kultūrą atsakingą Komisijos narį (žr. [idėja](#)) ir apskritai daugiau investuojant į bendro ES kultūros paveldo išsaugojimą. Taip pat raginama išsaugoti visų pirma mažumų grupių išreikštas tradicijas (žr. [renginį](#)) ir religinį kultūros paveldą (žr. [idėja](#)).

Apskritai pasiūlyta sukurti virtualią biblioteką, susietą su įvairių ES valstybių narių bibliotekomis, siekiant, kad retos knygos ir meno kūriniai būtų plačiau prieinami visiems ES piliečiams (žr. [idėja](#)).

Švietimo ir kultūros prieinamumas

Dažnai minima švietimo prieinamumo tema. Tai apima įvairių rūšių galimybių nelygybę, taip pat skirtingus švietimo lygmenis, ypatingą dėmesį skiriant tretiniam išsilavinimui. Nors su šia tema susijusios idėjos yra santykinai mažiau aptariamos, kai kurie dalyviai palankiai įvertino pasiūlymą suteikti galimybę visiems nemokamai gauti išsilavinimą (žr. [idėja](#)).

Perėjimas, kurį dalyviai laiko esminiu, yra perėjimas nuo vidurinio ugdymo prie aukštojo mokslo. Šiuo atžvilgiu dalyviai ne kartą ragino remti studentus šioje itin svarbioje pertvarkoje (žr. [idėjos pavyzdį](#)). be kita ko, pasitelkiant patobulintas universitetinio orientavimo programas (žr. [idėja](#)). Kai kurios kategorijos yra ypač nepalankioje padėtyje, kai kalbama apie galimybę įgyti tretinį išsilavinimą. Šiuo atžvilgiu raginama remti etnines mažumas ir neįgaliuosius, kad jie galėtų studijuoti tretinį išsilavinimą (žr. [idėja](#)). Kiti dalyviai žino, kad kitos švietimo kliūtys gali būti geografinio ar ekonominio pobūdžio. Siekdami įveikti šias kliūtis, daugelis dalyvių ragina kaimo vietovėse skirti daugiau švietimo išteklių (žr. [idėjos pavyzdį](#)), o kai kurie siūlo nustatyti įvairių rūšių ES finansuojamas socialines išmokas, kad būtų užtikrintas studentų finansinis savarankiškumas (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Nevienodos galimybės naudotis paslaugomis daro poveikį ne tik tretiniam išsilavinimui, bet ir kultūros infrastruktūrai bei muziejams. Todėl vienas dalyvis paragino sudaryti palankesnes sąlygas neįgaliesiems patekti į muziejus (žr. [idėja](#)). Tai taip pat buvo kampanijos „Mums visiems reikia teatro“ (žr. [renginį](#)), specialiai skirtos teatrų prieinamumui neįgaliesiems, tema. Kitas pasiūlymas susijęs su ES muziejų paso įvedimu, kad muziejai taptų įperkamesni (žr. [idėja](#)). Ši idėja atspindi idėją įvesti kultūrinius pasus arba kuponus, kuriuos išplatino keli dalyviai (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kita idėja veikiau siekiama spręsti šį klausimą iš platesnės perspektyvos, siūlant padidinti viešąjį finansavimą kultūrai ir taip sumažinti jos priklausomybę nuo privačių lėšų (žr. [idėja](#)).

Vienas dalyvis atkreipė dėmesį į ypatingą nepalankią padėtį, susijusią su buvusiais kalinais. Nepaisant to, kad atliko bausmę, daugeliui buvusių kalinių sunku grįžti į įprastą socialinį gyvenimą, o tai padidina jų riziką tapti pakartotiniais nusikaltėliais. Todėl švietimas ir mokymas kalėjimuose yra ypač svarbūs (žr. [idėja](#)).

Vienas dalyvis, siekdamas didinti informuotumą šiais klausimais, propaguoja idėją Europos lygmeniu paskelbti Lygių galimybių dieną (žr. [idėja](#)).

Kūrybiniai ir akademiniai specialistai

Kaip jau minėta, netikrumo dėl darbo, ypač jaunimo, klausimas sulaukė didelio platformos dalyvių dėmesio. Kūrybos sektoriui ypač didelį poveikį daro mažų garantijų darbas.

COVID-19 pandemijos poveikis kultūros specialistų ir kūrybinių bendruomenių darbo sąlygoms paskatino rimtai apsvarstyti jų statusą ir ES institucijų vaidmenį kuriant teisinę sistemą, kuri padidintų sektoriaus nesaugumą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Vienas dalyvis prašo ES remti kūrybos sektorių, kad kūrybos sektoriaus darbuotojams būtų užtikrintas teisingas atlygis (žr. [idėja](#)). Pagal kitą įnašą Ekonomikos gaivinimo fondo lėšos turėtų būti naudojamos kultūros sektoriui, visų pirma knygų sektoriui, finansuoti (žr. [idėja](#)), o vienu įnašu konkrečiai reikalaujama padidinti finansinę paramą šokio institutams (žr. [idėja](#)).

Kultūros darbuotojų profesionalumo didinimas buvo labai svarbi diskusijų tema keliuose su kultūra susijusiuose renginiuose, kurie buvo organizuojami visoje Europoje (žr. [renginio pavyzdį](#)). Vienas dalyvis siūlo, kad ES pripažintų menininkų statusą, nes tai taip pat palengvintų kultūrinius mainus (žr. [idėja](#)).

Kitos su kūrybine sritimi susijusios rekomendacijos yra susijusios tiek su parama vietos lygmeniu veikiančioms organizacijoms, tiek su integruotos nacionalinio ir regioninio bendro finansavimo sistemos, kuri palengvintų glaudesnę tarptautinį kultūrinį bendradarbiavimą, sukūrimu (žr. [idėjos pavyzdį](#)).

Akademiniai specialistai ir mokslininkai yra dar viena profesinė kategorija, kuriai didelį poveikį daro neužtikrintumas dėl darbo. Vienoje idėjoje siūloma pakeisti mokslinių tyrimų dotacijų skyrimo būdą, kad jis būtų tinkamesnis tarpsektoriniams moksliniams tyrimams (žr. [idėja](#)).

Įtrauktis į sportą

Idėjos, susijusios su sportu, ypač kai tai aptariama kaip tema per se, užima šiek tiek mažesnę erdvę platformoje. Tačiau sporto tema buvo aptarta daugelio dalyvių.

Kaip jau minėta, daugelis dalyvių pasisako už Europos sporto komandą, o kiti ragina mokyklose daugiau sportuoti, tačiau sporto tema dažnai minima ir kitose temose, pavyzdžiui, įtraukimo. Dalyviai abejoja sporto įtraukumu (žr. [idėjos pavyzdį](#)) ir siūlo idėjas, kaip pagerinti sporto įtraukimą (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Viena teikinyje ES prašoma užtikrinti lyčių lygybę sporte, be kita ko, įsteigiant specialią Europos instituciją (žr. [idėja](#)). „Europa Press“ surengtame susitikime dalyviai

diskutavo, ar sportinė moda seksualizuojasi. Kitas teikinio autorius atkreipia dėmesį į didelę, kai kuriais atvejais aukštą, ES universitetų apmokestinimo sistemų įvairovę ir ragina užtikrinti sąžiningą universitetų apmokestinimą (žr. [idėją](#)).

Kitas dažnai minimas sporto aspektas yra nevienodos visuomenės žinios apie mažiau paplitusias sporto šakas (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Šiuo atžvilgiu, remiantis viena idėja, institucijos turėtų įsikišti, kad paremtų mažiau praktikuojamą sportą (žr. [idėją](#)).

Vokietijoje vykusiame renginyje buvo aptarti būdai, kaip sportas gali prisidėti prie klimato politikos veiksmų, o dalyviai, kurie daugiausia buvo sporto klubų nariai, dalijosi gerosios patirties pavyzdžiais (žr. [renginį](#)).

kad būtų stiprinamas jaunimo vaidmuo žiniasklaidoje, siekiant užtikrinti sąžiningą atstovavimą ir mažiau stereotipinio pobūdžio neigiamus pranešimus (žr. [idėją](#)).

Daugelis dalyvių taip pat pabrėžė sporto ir laisvalaikio veiklos svarbą, pabrėždami ne tik svarbų sporto švietimo vaidmenį, bet ir su tuo susijusią visos Europos veiklą (žr. idėjos dėl sporto švietimo pavyzdį).

Retai minimos idėjos, susijusios su kūrybiniais ir akademiniais specialistais, taip pat parama tarpvalstybiniais akademiniais moksliniais tyrimams ir bendradarbiavimui mokslo srityje (žr. idėjos pavyzdį).

Naujos idėjos praėjusiu laikotarpiu (2022 02 21–2022 05 09)

Naujausiuose teikiniuose nebuvo pateikta jokių naujų temų ar potemių.

Kalbant apie idėjas, keli pasiūlymai buvo susiję su švietimo pritaikymu ateities iššūkiams, pavyzdžiui, mokyklų mokymo programų modernizavimas (žr. idėjos pavyzdį) arba skirtingų švietimo sistemų reforma ir suderinimas (žr. idėjos pavyzdį). Taip pat buvo pasiūlyta sukurti mokytojų mokymo programas, o vieno renginio Italijoje dalyviai pabrėžė, kad reikia mokyti mokytojus apie ES siūlomas galimybes (žr. idėją ir renginį). Taip pat buvo iškelta psichikos sveikatos tema, o vienas teikinio autorius pasiūlė nemokamą psichologinę pagalbą mokyklose (žr. [idėją](#)).

Kita dažnai minima tema yra susijusi su bendros ES tapatybės puoselėjimu (žr. [idėjos pavyzdį](#)). Kaip pranešta anksčiau, teikinių autoriai mano, kad mainų programos atlieka svarbų vaidmenį skatinant įvairovę ir didinant žmonių pasitikėjimą ES (žr. idėją).

Daug idėjų, susijusių su judumu ES viduje, o dalyviai ragina plėsti mainų iniciatyvas (žr. idėjos pavyzdį).

Neapolyje „Europe Direct“ surengtoje jaunimo diskusijoje pateikta keletas idėjų švietimo tema, pavyzdžiui, poreikis sukurti bendrą Europos švietimo sistemą, kurioje įvairių ES šalių akademinės kvalifikacijos būtų pripažįstamos kaip svarbus žingsnis šia linkme (žr. idėją). Kitame pasiūlyme išreikštas poreikis didinti tretinio mokslo ir kultūros prieinamumą (žr. idėją).

Jaunimo klausimu teikiniuose aptariami jaunimo užimtumo klausimai, kurie taip pat aptariami kitose temose. Be to, vienas teikinio autorius pasisako už tai,

Sukurti daugiau ES žiniasklaidos portalų
 Skatinti Europos istorijos pažinimą mokyklose rengiant kursus
 apie ES istoriją ir parengiant Europos istorijos vadovą
 Kalbos: priimti bendrą kalbą (anglų / esperanto) arba skatinti
 daugiakalbystę
 Gegužės 9 d. paskelbkite Europos valstybinę šventę
 Dotacija „Discover EU“ nemokamas geležinkelio bilietas
 visiems aštuoniolikmečiams ES
 Organizuoti daugiau tarpvalstybinių, tarpeuropinių sporto
 renginių
 Suformuoti Europos komandas tarptautiniams konkursams
 Skatinti užsienio kalbų mokymą siekiant skatinti tarpkultūrinius
 mainus
 Skatinti draugystę tarp valstybių narių vykdant mokyklų mainus
 arba porinius projektus

Skatinti bendrą ES
 tapatybę

Švietimas,
 kultūra,
 jaunimas ir
 sportas

Pripažinti akademines kvalifikacijas visose ES
 šalyse
 Skatinti judumą tarp Europos šalių švietimo tikslais
 Palengvinti judumą tarp Europos šalių švietimo
 tikslais per ES vadovaujamą internetinį portalą,
 kuriame kaupiami aukštojo mokslo kursai
 Užtikrinti, kad „Erasmus“ stipendija būtų įtraukesnė
 ir prieinamesnė
 Ratifikuoti Lisabonos pripažinimo konvenciją
 siekiant palengvinti profesinį ir akademinį
 judumą Graikijoje
 JK studentų reintegracija "Erasmus+" programoje

Judumas ES
 viduje

Geriau suderinti (profesinį) švietimą su darbo pasauliu
 Investuoti į švietimo ir švietimo infrastruktūrą
 Įgyvendinant Europos investicijų į švietimą strategiją
 Integruoti socialinių emocinių įgūdžių ugdymą
 Didinti švietimo skaitmeninimą
 Integruoti gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir
 matematikos įgūdžių ugdymą į švietimo sistemą
 Integruoti klimato kaitą į švietimo sistemą
 Įgyti tarpkultūrinių įgūdžių ir skatinti aktyvų dalyvavimą
 visuomenės gyvenime
 Įgyvendinti įtraukius švietimo metodus ir skatinti
 švietimo įvairovę
 Lankstesnės mokyklų mokymo programos, didesnis
 mokyklų klasių pasirinkimas
 Nustatyti standartinį baigiamąjį egzaminą kiekvienai ES
 šaliai
 Skatinti ir įtvirtinti mokymąsi visą gyvenimą ir mokymą
 kaip teisę

Ateities
 iššūkiams
 pritaikytas
 švietimas

25 diagrama. Teminės srities „Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas“ idėjų žemėlapis, 1 dalis

Darbo nesaugumas ir jaunimo nedarbas

Neatidėliotini ir konkretūs kovos su jaunimo nedarbu veiksmai
Užtikrinti geresnes darbo sąlygas jaunimui ES
Pripažinti neformalųjį mokymąsi

Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas

Kūrybiniai ir akademiniai specialistai

Sukurti teisinę sistemą, kuria būtų mažinamas nesaugumas kultūros, kūrybos ir akademinis sektorius
Kultūrinių darbuotojų profesionalumas
Stiprinti tarpvalstybinį ir tarptautinį kultūrinį bendradarbiavimą
Finansuoti akademinis tyrimus ir keisti lėšų skyrimo būdą
Naudoti Ekonomikos gaivinimo fondo lėšas kultūros sektoriui remti

Europos paveldas

Švęsti, saugoti ir vertinti Europos kultūrą ir paveldą
Įsteigti už kultūrą atsakingą Europos Komisijos narį
Mažumų ir religinių grupių tradicijų ir kultūros paveldo išsaugojimas

Galimybė įgyti aukštąjį išsilavinimą ir susipažinti su kultūra

Remti perėjimą nuo vidurinio prie aukštojo mokslo per specialias orientavimo programas
Apsvarstyti etninės, fizinės ir socialinės bei ekonominės nelygybės vaidmenį nustatant nevienodas galimybes įgyti tretinį išsilavinimą.
Gerinti kultūros objektų, pavyzdžiui, teatrų, prieinamumą neįgaliesiems
Apdrausti kalinių mokymą ir švietimą
Pripažinti neformalųjį mokymąsi

Įtrauktis į sportą

Mažiau populiarių sporto šakų skatinimas
Didinti etninę ir lyčių įtrauktį sporte
Sportas kaip įtraukimo priemonė

26 diagrama. Teminės srities „Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas“ idėjų žemėlapis, 2 dalis

I PRIEDAS. Šiuo metu labiausiai remiamų ir komentuojamų idėjų sąrašas pagal temas

Daugiausia pastabų pateikta ir pritarta idėjomis pagal temas (2021 04 19–2022 05 09)

Šiame priede pateikiamos nuo 2022 m. gegužės 9 d. labiausiai remiamos ir komentuojamos idėjos pagal kiekvieną temą, įskaitant asmenų pateiktus pasiūlymus, taip pat organizacijų propaguojamas idėjas. Ji taip pat apima idėjas, užregistruotas temoje „Kitos idėjos“; likusioje ataskaitos dalyje idėjos pagal tą temą buvo priskirtos vienai iš devynių teminių temų arba kelioms temoms kompleksinių klausimų atveju. Šio priedo tikslas – atspindėti didelį susidomėjimą kai kuriomis platformoje pateiktomis idėjomis arba diskusijas dėl jų.

Atkreipkite dėmesį į tai, kad patvirtinimai yra panašūs į „panašų / padidintą balsavimą“ socialiniuose tinkluose. Jose nurodomas dalyvių susidomėjimas idėja ir bendras jos palankumas, tačiau nenurodoma, kad jai prieštaraujama. Todėl pritarimų skaičius nėra bendro pritarimo šiai idėjai rodiklis, o tik vienas iš daugelio aspektų, į kuriuos reikia atsižvelgti analizuojant platformos įnašus. Pastabos gali apimti įvairius atsiliepimus – nuo neutralių iki pritariančių ar visiškai nepritariančių. Daugiau informacijos apie platformoje pateiktų nuomonių analizę pateikta II priede.

	Labiausiai pritarta	Labiausiai komentuojama
Klimato kaita ir aplinkos	Idėja. Teisinga pertvarka (žr. idėją) Patvirtinimai: 477 Pastabos: 19	Idėja. Branduolinės energijos skatinimas tais atvejais, kainagalima naudoti atsinaujinančiosios energijos (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 120 komentarų: 162
	Idėja. Sustabdyti visas subsidijas išskatiniam kurui (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 326 komentarai: 28	Idėja. Gerinti gamtos, aplinkos, biologinės įvairovės ir žmonių, plėtojančių pramonines vėjo jėgaines Europoje, apsaugą (žr. idėją) Patvirtinimai: 36 komentarai: 96
	Idėja. Užtikrinti, kad Europos geležinkelių tinklas būtų prieinamesnis ir patartinas kaip jungčių ES viduje pakaitalas (žr. idėją) Patvirtinimai: 240 komentarų: 35	Idėja. Užtikrinti, kad vykdant žaliają pertvarką daugiausia dėmesio būtų skiriam branduolinei energijai (žr. idėją). Patvirtinimai: 37 komentarai: 79
	Idėja. „Euro Trainscanner“ (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 203 komentarai: 63	Idėja. Sumažinti aplinkos taršą by Imigracijos politika (žr. idėją) Patvirtinimai: 8 Pastabos: 74
	Idėja. Draudimas žvejoti gyvus masalus ES (žr. idėją) Patvirtinimai: 177 komentarai: 23	Idėja. „Euro Trainscanner“ (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 203 komentarai: 63

	Labiausiai pritarta	Labiausiai komentuojama
Sveikata	Idėja. Mokslui imlios sveikos longevittechnologijos: kūrimas ir prieinamumas (žr. idėją) Patvirtinimai: 603 Komentarų: 83	Idėja. Sustabdyti dienos šviesos taupymo laiko keitimą: Pritaikytas astronominis y teisingas laikas ir neprivalomasy mandatas darbo valandas perkeliant į 1 valandą anksčiau (žr. idėją) Patvirtinimai: 41 Pastabos: 131
	Idėja. Vienodos galimybės įperkamoms ir aukštos kokybės viešosioms paslaugoms, sveikatai (žr. idėją) Patvirtinimai: 462 komentarai: 17	Idėja. Mokslui imlios sveikatos technologijos: evelopment and access (žr. idėją) Patvirtinimai: 603 Komentarų: 83
	Idėja. Mialginio encefalomielito (ME/CFS) tyrimai (žr. idėją) Patvirtinimai: 217 Komentarai: 5	Idėja. Veiksmingesnė pagalba dėl bendros kalbos: Esperanto kalba (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 43 Komentarai: 36
	Idėja. Dėmesys „Anti-Aging“ ir „Longevity“ moksliniams tyrimams (žr. idėją) Patvirtinimai: 168 komentarai: 32	Idėja. Daugiakalbystė ligoninėje: Medicinos darbuotojai, mokomi tarptautinės esperanto kalbos (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 22 komentarai: 35
	Idėja. Gydykite pokyčius, kad sustiprintumėte galiassveikatos srityje (žr. idėją) Patvirtinimai: 117 komentarų: 7	Idėja. Dėmesys moksliniams tyrimams „Anti-Aging“ ir „Longevity“ (žr. idėją) 168 Pastabos: 32

	Labiausiai pritarta	Labiausiai komentuojama
Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir aktyvesnis darbo vietų kūrimas	Idėja. Užtikrinti, kad ES biudžetas būtų naudingas europiečiams. Fiskalinė sąjunga (žr. idėją) Patvirtinimai: 581 komentarai: 33	Idea: Besąlyginės bazinės pajamos (UBI) visoje ES, kuriomis užtikrinamas materialinis asmens egzistavimas ir galimybė dalyvauti visuomeniniame gyvenime (žr. idėją) Patvirtinimai: 319 komentarai: 127
	Idėja. Naujas ES ekonomikos modelis ir valdymas (žr. idėją) Patvirtinimai: 561 komentarai: 34	Idėja. Kiek pinigų esperanto kalba išgelbėjo Europos Sąjungą? (žr. idėją) Patvirtinimai: 79 komentarai: 85
	Idėja. Europos socialinių teisių ramstis siekiant socialinės rinkos ekonomikos y (žr. idėją) Patvirtinimai: 557 komentarai: 37	Idėja. Besąlyginės bazinės pajamos (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 77 komentarai: 83
	Idėja. Atnaujinta socialinė sutartis Europai siekiant teisingo ekonomikos atsigavimo (žr. idėją) Patvirtinimai: 528 komentarai: 32	Idėja. Sutartyse numatytas socialinis protokolas, kuriuo siekiama sustabdyti darbo užmokesčio ir sąlygų sąvartyną (žr. idėją) Patvirtinimai: 329 komentarai: 66
	Idėja. Sutartyse numatytas socialinis protokolas, kuriuo siekiama sustabdyti darbo užmokesčio ir sąlygų dempingą (žr. idėją) Patvirtinimai: 329 komentarai: 66	Idėja. Pradėti kovoti su mokesčių rojais Europos Sąjungoje ir už jos ribų (žr. idėją) Patvirtinimai: 269 komentarai: 52

	Labiausiai pritarta	Labiausiai komentuojama
ES pasaulyje	Idėja. ETUC ragina reformuoti ES prekybos ir investicijų politiką ir atnaujinti pasaulinį daugiašališkumą (žr. idėją) Patvirtinimai: 463 komentarai: 17	Idėja. Europos strategijos sukūrimas (žr. idėją) Patvirtinimai: 441 komentarai: 204
	Idėja. Europos strategijos sukūrimas (žr. idėją) Patvirtinimai: 441 komentarai: 204	Idėja. Interneto portale „European Union - News“ taip pat turėtų būti teikiama informacija pasaulyje auxiliary language esperanto kalba (išversta) (žr. idėją). Patvirtinimai: 40 komentarai: 64
	Idėja. Čtingai vienas: ES kaip pasaulinio masto veikėja (žr. idėją) Patvirtinimai: 301 komentarai: 25	Idėja. Europos suvienijimas. Tęsti ES plėtrą (žr. idėją) Patvirtinimai: 230 komentarai: 61
	Idėja. Užsienio politiką ES lygmeniu remiantis absoliučia dauguma y, o ne unanimy (žr. idėją) Patvirtinimai: 258 komentarai: 51	Idėja. Užsienio politika ES lygmeniu grindžiama absoliučia didžiąja dalimi, o ne besąlygine dalimi (žr. idėją) Patvirtinimai: 258 komentarai: 51
	Europos suvienijimas. Tęsti ES plėtrą (žr. idėją) Patvirtinimai: 230 komentarai: 61	Idėja. Valstybių narių ginkluotųjų pajėgų integravimas Europos lygmeniu (žr. idėją) Patvirtinimai: 22 komentarai: 33

	Labiausiai pritarta	Labiausiai komentuojama
Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas	Idėja. 10 mln. balsų: padaryti katalonų kalbą oficialiąja ES kalba (žr. idėją) Patvirtinimai: 923 Komentarai: 119	Idea: Pažeidžiamų žmonių gyvybės apsauga. Europos vertybė (žr. idėją) Patvirtinimai: 244 komentarai: 190
	Idėja. Nėra dvigubų standartų ginant demokratiją ir teisinę valstybę (žr. idėją) Patvirtinimai: 628 komentarai: 48	Idėja. Bendros Europos kariuomenės sukūrimas (žr. idėją) Patvirtinimai: 68 komentarai: 183
	Idėja. Stiprinti žmogaus teisių priemonių vykdymą (žr. idėją) Patvirtinimai: 480 komentarų: 14	Idėja. Trisomija 21: Norime daugiau... (žr. idėją) Patvirtinimai: 82 komentarai: 142
	Idėja. Lyčių lygybė (žr. idėją) 468 Pastabos: 21	Idėja. Mūsų pagrindinių vertybių apsauga. Demokratijos, teisinės valstybės ir psichikos teisių finansavimo mechanizmas (žr. idėją) Patvirtinimai: 257 komentarai: 116
	Idėja. Mūsų pagrindinių vertybių apsauga. Demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmas (žr. idėją) Patvirtinimai: 257 komentarai: 116	Idėja. Esperanto kalbos pripažinimas viena iš ES piliečių kultūrinių kalbų. (žr. idėją) Patvirtinimai: 223 komentarai: 90

	Labiausiai pritarta	Labiausiai komentuojama
Skaitmeninė transformacija	Idėja. Sąžiningas skaitmeninimas (žr. idėja) Patvirtinimai: 494 Pastabos: 43	Idėja. EU-CAP = Europos piliečių informavimoplatforma (žr. idėja) Patvirtinamiejidokumentai: 1 Pastabos: 81
	Idėja. Viešoji parama atvirojo kodo programinei ir aparatinei įrangai (išversta) (žr. idėja) Patvirtinimai: 153 Pastabos: 9	Idėja. Uždrausti cryptocurrencies (žr. idėja) Patvirtinimai: 14 Pastabos: 53
	Idėja. Etikos linkA I: skatinti diskusijas ir vengti nelygybės (žr. idėja); Patvirtinimai: 125 Pastabos: 6	Idėja. Skatinti radijo ir televizijos programas, kuriomis esperanto kalbainformuojama skaitmeniniu platinimo kanalu (DAB+ arba DVB-T2), taip pat ir pasaulio kalba(išversta) (žr. idėja) Patvirtinimai: 26 Pastabos: 47
	Idėja. Europos lustų gamyba (išversta) (žr. idėja) Patvirtinimai: 120 Pastabos: 34	Idėja. Visuotinės pajamos atvirojokodo palaikytojams (žr. idėja) Patvirtinimai: 59 Pastabos: 43
	Idėja. BDAR: Nuosaikus asmens duomenų rinkimas turėtų būti bent jau toks pat lengvas, kaip ir jų priėmimas. Patvirtinimai: 105 Pastabos: 5	Idėja. Sąžiningas skaitmeninimas (šiidėja) Patvirtinimai: 494 Pastabos: 43

	Labiausiai pritarta	Labiausiai komentuojama
Europos demokratija	Idėja. Paaiškinkite teisėsį apsisprendimą mechanizmą (žr. idėją). Patvirtinimai: 1,009 Komentarai: 211	Idėja. Paaiškinkite teisėsį apsisprendimą mechanizmą (žr. idėją). Patvirtinimai: 1,009 Komentarai: 211
	Idėja. Kartu stipresnės: Demokratinė Europos federacija (žr. idėją) Patvirtinimai: 946 komentarai: 184	Idėja. Mums reikia bendros Europos kalbos (žr. idėją) Patvirtinimai: 121 Komentarai: 191
	Idėja. Įspūdingas Tarybos veto! (Peticija Konferencijos atstovams) (žr. idėją) Patvirtinimai: 784 komentarai: 88	Idėja. Kartu stipresnės: Demokratinė Europos federacija (žr. idėją) Patvirtinimai: 946 komentarai: 184
	Idėja. Piliečiais grindžiamos Europos demokratijos reformų planas (žr. idėją) Patvirtinimai: 613 komentarų: 62	Idėja. Tiesiogiai rinkti Europos Sąjungos pirmininką (žr. idėją) Patvirtinimai: 222 komentarai: 114
	Idėja. Negali būti tikros Europos demokratijos be savarankiškos ES fiskalinės galios (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 588 Komentarai: 38	Idėja. Geresni kalbų įgūdžiai – geresnė demokratijai ir kt. Anglų ir esperantokalbos! (žr. idėją) Patvirtinimai: 180 komentarų: 110

	Labiausiai pritarta	Labiausiai komentuojama
Migrotelės	Idėja. Bendra migracija ir kaipylum policy, grindžiama pagarba teisėms ir vienodu požiūriu (žr. idėją) Patvirtinimai: 484 Pastabos: 56	Idėja. Daugiau jokios imigracijos iš ne Europos ar pirmojo pasaulio šalių (žr. idėją) Patvirtinimai: 135 Pastabos: 139
	Idėja. Daugiau jokios imigracijos iš ne Europos ar pirmojo pasaulio šalių (žr. idėją) Patvirtinimai: 135 Pastabos: 139	Idėja. Neleistinių asmenų, kaip lūšnynų prašytojų ir (arba) imigrantų, pašalinimas (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 45 Pastabos: 91
	Idėja. Nėra humaniško sienų: bendra imigracijos politika (žr. idėją) Patvirtinimai: 90 Pastabos: 12	Idėja. Migracija ir integracija (žr. idėją) Patvirtinimai: 76 Pastabos: 71
	Idėja. Išsiuntimas iš ES (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 90 Pastabos: 40	Idėja. Valstybinės kalbos mokymas per esperanto kalbą: Skatinti organizacijas, kurios tai daro (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 28 Pastabos: 59
	Idėja. Migracija ir integracija (žr. idėją) Patvirtinimai: 77 Pastabos: 71	Idėja. Bendra migracijos politika, grindžiama pagarba teisėms ir vienodu požiūriu (žr. idėją) Patvirtinimai: 484 Pastabos: 56

	Labiausiai pritarta	Labiausiai komentuojama
Švietimas, kultūra, youth ir sportas	Idėja. ES reikia geresnio kalbų mokymosi (žr. idėją) Patvirtinimai: 729 komentarai: 157	Idėja. ES reikia geresnio kalbų mokymosi (žr. idėją) Patvirtinimai: 729 komentarai: 157
	Idėja. Jaunystė. ES negali finansuoti išankstinio finansavimo (žr. idėją) Patvirtinimai: 477 Pastabos: 20	Idėja. Laimingesni kalbų besimokantys asmenys, sėkmingesni kalbų mokytojai (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 141 Pastabos: 98
	Idėja. Mokymasis visą gyvenimą ir teisė į mokymą, kad Europoje jie taptų realybe visiems laikams (žr. idėją) Patvirtinimai: 466 Pastabos: 21	Idėja. Kalbų mokymas Europoje (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 184 Pastabos: 83
	Idėja. Europos Sąjungos moksleiviams skirta pamoka apie esperanto kalbą (žr. idėją) Patvirtinimai: 238 Pastabos: 62	Idėja. Europos Sąjungos moksleiviams skirta pamoka apie esperanto kalbą (žr. idėją) Patvirtinimai: 235 Pastabos: 62
	Idėja. Sukurta Europos visuomeninio transliuotojo (žr. idėją) Patvirtinimai: 195 Pastabos: 54	Idėja. Esperanto kalba – tarptautinė auxiliary kalba (žr. idėją) Patvirtinimai: 111 Pastabos: 61

	Labiausiai pritarta	Labiausiai komentuojama
Kitos idėjos	Idėja. Europos suverenitetovardu. Būtinios reformos (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 508 Pastabos: 26	Idėja. Esperanto kalba – bendra neutrali kalba, kurią lengva išmokti ir kuri yra vieningesnės Europos Sąjungos priemonė (žr. idėją). Patvirtinimai: 261 komentaras: 233
	Idėja. Oficialus esperanto kalbos pripažinimas viena iš ES piliečiųkalbų (žr. idėją) Patvirtinimai: 325 Pastabos: 138	Idėja. Oficialus esperanto kalbos pripažinimas viena iš ES piliečiųkalbų (žr. idėją) Patvirtinimai: 325 Pastabos: 138
	Idėja. Esperanto kalba – bendra neutrali kalba, kurią lengva išmokti ir kuri yra vieningesnės Europos Sąjungos priemonė (žr. idėją). Patvirtinimai: 261 Pastabos: 233	Idėja. Europos vėliavos sveikinimai (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 1 Pastabos: 120
	Idėja. Perėjimoprie mokslo be gyvūnųveiksmų planas (žr. idėją) Patvirtinimai: 236 Pastabos: 23	Idėja. European Union – Federal State (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 126 Pastabos: 82
	Idėja. Sustabdykite nimalo kančiaęgzotiškoje prekyboje gyvūnais augintiniais su teigiamu sąrašu(žr. idėją) Patvirtinimai: 228 Pastabos: 8	Idėja. Europos kalbosdoption (išversta) (žr. idėją) Patvirtinimai: 75 Pastabos: 73

II PRIEDAS. Metodika

Šioje ataskaitoje analizei naudojami parametrai gaunami iš tiesioginės platformos, kurioje duomenys nuolat moderuojami ir atnaujinami net per visą mokslinių tyrimų grupės duomenų analizės laikotarpį. Dėl to skaitiniai duomenys gali šiek tiek skirtis.

Pagrindiniai rodikliai, naudojami kiekybinei analizei, yra šie:

- skaitiniai duomenys apie idėjas, kuriuos įkėlė teikinių autoriai – pavieniai asmenys arba organizacijos atstovai. Skaitmeninius duomenis sudaro idėjų skaičius – bendrai ir pagal įvairias temas.
- Skaitiniai duomenys apie patvirtinimus: pritarimai socialiniuose tinkluose yra panašūs į „panašius į balsus / balsus prieš“. Jie padeda parodyti dalyvių susidomėjimą idėja ir bendrą jos palankumą, tačiau nenurodo jokių prieštaravimų jai. Todėl patvirtinimų skaičius per se nėra bendros paramos šiai idėjai rodiklis, o tik vienas iš daugelio aspektų, į kuriuos atsižvelgiama analizuojant platformoje pateiktus pasiūlymus. Skaitinius duomenis sudaro patvirtinimų skaičius – apskritai, įvairiose temose ir susiję su konkrečia idėja (taip pat naudojami idėjoms išvardyti pagal patvirtinimų skaičių).
- Skaitmeniniai duomenys apie dalyvių pastabas: analizė taip pat apima dalyvių pastabų dėl vienos kito idėjų skaičių, nes jos rodo aktyvaus įsitraukimo į idėjų lygį. Kalbant apie turinį, pastabos gali apimti įvairius atsiliepimus – nuo neutralių iki pritariančių ar visiškai nepritariančių. Tai matyti iš kokybinės analizės (žr. toliau). Skaitinius duomenis sudaro komentarų skaičius – apskritai, pagal įvairias temas ir susijusius su konkrečia idėja (jie taip

pat naudojami idėjoms išvardyti pagal komentarų skaičių).

- Renginių skaitmeniniai duomenys: teikinių autoriai gali platformoje kurti renginius ir įkelti renginių ataskaitas. Skaitmeniniai duomenys apima renginių skaičių – bendrai ir pagal įvairias temas.
- Socialiniai ir demografiniai duomenys (anonimizuoti): Prieš pradėdant bendradarbiauti su platformos duomenų teikėjais, jų prašoma pateikti informaciją apie jų gyvenamąją šalį, išsilavinimą, amžių, lytį ir užimtumo statusą. Duomenys tvarkomi anonimiškai. Kadangi šia informacija dalijamasi savanoriškai (apie 70,5 proc. dalyvių ją pateikia), įžvalgos, kurias galima pateikti apie dalyvių profilius, yra ribotos. Respondentai greičiausiai nepateiks informacijos apie savo profesiją, išsilavinimą ir gyvenamąją šalį. Organizacijų atveju galima nurodyti tik gyvenamosios vietos šalį.

Ataskaitoje daugiausia dėmesio skiriama **kokybinei analizei**, grindžiamai idėjomis, pastabomis ir renginių ataskaitomis, siekiant apžvelgti platformos turinį. Temos ir potemės nurodomos iš anksto nustatytose temose.

Praktiškai kiekvienoje teminėje srityje mokslinių tyrimų grupė atliko rankinę tekstinę analizę ir sugrupavo visas siūlomas idėjas ir užbaigtus renginius su renginių ataskaitomis. Siekiant paremti šį darbą, platformoje prieinamas turinys buvo apdorotas automatizuotoje teksto analizės sistemoje, kuri buvo naudojama siekiant padėti analitikams suprasti didelius teksto įvesties kiekius. Ji suteikia galimybę grupuoti (grupuoti) nuomones įvairiomis kalbomis ir ieškoti panašaus turinio platformoje ir įvairiomis kalbomis. Analitikai naudoja teksto analizės sistemą, kad palengvintų daugiakalbio turinio analizę ir patogiau nustatytų įvairius panašios idėjos atvejus įvairiuose atsakymuose. Tai padeda įvertinti nustatytos temos ar potemės

pasireiškimo lygį. Teksto analizės sistema vertina tik platformoje pateiktą turinį. Tai apima pseudoniminius atsakymus į sociodemografinį klausimyną, kuris naudojamas socialiniams ir demografiniams duomenims rinkti, ir kitą platformoje pateiktą turinį (idėjas, pastabas ir patvirtinimus) (įskaitant susijusius metaduomenis, pvz., įvedimo laiką). Vėliau mokslinių tyrimų grupė perskaitė nustatytos grupės idėjas, taip pat renginių aprašymus ir jų renginių ataskaitas, kad pateiktų bendrą temų ir galimų potemių santrauką, taip pat atkreipdama dėmesį į skirtumus ir galimus nesutarimus pastabų skirsnioje. Taip pat nurodomos labai arba dažnai palaikomos idėjos, apimančios temą ar potemę. Nustatytos temos ir potemės pateikiamos pagal pasireiškimo lygį, kurį analitikas įvertino naudodamasis teksto analizės sistema.

Galutinis šio kokybinio požiūrio tikslas yra ne tik užfiksuoti temas ar idėjas, kurios platformoje pritraukia daugiausia dėmesio, bet ir užfiksuoti idėjų, patenkančių į vieną temą, plotį ir įvairovę. Jei kelios platformoje pateiktos idėjos praktiškai išreiškia tą pačią idėją ar potemę, santraukoje pateikiamos kokybinės nuorodos į tai, nurodant „pasikartojančią“ ar „svarbią“ idėją ar potemę.

Santraukose taip pat pateikiamos nuorodos į aiškinamąsias idėjas ar renginius, kuriuose aprašomas konkretus pasiūlymas arba pateikiama gera nustatytos temos ar potemės bendro argumento santrauka.

Analizuojant įvykius, tyrimo grupė daugiausia dėmesio skiria uždariems renginiams su renginio ataskaita. Ypatingas dėmesys skiriamas labiau dalyvaujamesiems ir patariamiesiems konsultaciniams renginiams, siekiant įtraukti piliečių, kurie kitu atveju negalėtų pateikti į skaitmeninę platformą, nuomones ir nuomones.

Temos suskirstymas į temas ir potemes arba idėjas vizualiai pavaizduotas atitinkamame minčių žemėlapyje.